

6
16 L
45

IOANNIS MEVRSII
THESEUS

Sive

DE EJUS VITA REBUSQUE GESTIS
Liber Postumus.

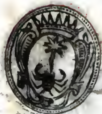

Accedunt

EJUSDEM PARALIPOMENA
DE
PAGIS ATTICIS,

Et
EXCERPTA ex V. CL.
JACOBI SPONII
Itinerario
DE IISDEM PAGIS.

ULTRAJECTI,

Apud FRANCISCUM HALMA, Bibliop.
& Acad. Typogr. Ordinarium.
CIƆ IƆ C LXXXIV.

Illustrissimo & Excellentissimo

VIRO,

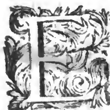
CAROLO
SANCTAMAVRAEO
PARI FRANCIAE,

Ordinum Regiorum Equiti Torquato, Normaniæ, Engolismorum, Santoniæ, Alsatiæ Superioris & Inferioris Præfecto, Galliarum Delphini Gubernatori

S. P. D.

JOANNES GEORGIUS GRAEVIUS.

Etiamsi nulla Tua in me merita essent, quae tamen tanta sunt, ut nullo studio, nulla pietate, nulla vi verborum, si vel maxime fortuna ingeniumve meae voluntati responderent, possint declarari, quanta sunt: splendor tamen tuae dignitatis, divina virtute, singularique pacis & belli artium prudentia partae, me devinxisset ad Te colendum. Nam cum in tanto virorum excellentium proventu, quo vestrae florent Galliae, Te praecipue

Rex Maximus delegerit, cujus fidei & curae ſpem ſuam & tot gentium crederet, nemo non intelligit, & quantum Sibi praeſidii in Tua ſapientia ſanctitateque conſtituerit; & quam Tu ſis delibatus flos totius populi. Jam dudum, antequam haec Tibi mandabatur provincia, omnium animos in ſe converterat fama Tuarum virtutum, quas ingenia clariſſima praeconiis immortalibus celebrarant, judicii autem Regii praerogativa non modo ſupra laudem omnem, ſed ſupra invidiam Te collocavit. Tu vero in hoc munere procurando mirificam & omnibus ſeculis praedicandam rationem iniiſti, qua non ſolum Sereniſſimus Delphinus ad omne decus regium informaretur, ſed eadem opera omnis nobilitas inflammaretur ad excolendas illas artes, quibus qui ſunt imbuti non poſſunt non ad magnæ cujuſvis fortunae cultum eſſe parati, ſi eos natura non neglexit. Nam cum Tibi eſſet exploratiſſimum, nullam aliam ad veram doctrinam & ſapientiam viam patere, quam eam, quam Theodoſius Imperator filio Honorio monſtravit apud Claudianum:

Muſis, animus dum mollior, inſta,
Et quae mox imitere legas, nec deſinat unquam
Tecum Graja loqui, tecum Romana vetuſtas;

Cumque illa hoc tempore, neſcio quo fatali rerum optimarum faſtidio, tereretur a paucis, Tu eam quaſi reparaſti, & de integro muniiſti, & ad eam calcandam juventutem omnem excitaſti. Cum enim optimos quoſque vetuſtiores ſcriptores in uſum Principis Juventutis juſſiſti edi & illuſtrari, viderunt omnes,

omnes, quodnam ſtudiorum iter ſibi ſequendum ſit, ſi ad ſapientiam, &, quam illa promittit, gloriam velint emergere, & tam praetexta quam paludamento inclareſcere, Tuo Tuique alumni exemplo. Quo conſilio non ſolum de Gallia Tua, ſed de genere humano meritus es praeclariſſime, quod, extincta litterarum luce, in ſacris profaniſque perpetuo hallucinans ubique offendet, & foedis monſtris vexabitur, quod ſeculorum ſuperiorum triſtitia, cum omnia barbarie ſqualerent, neminem ignorare ſinit. Sicut autem alii populi ſe fere ad gentis veſtrae cultiſſimae mores ſolent componere, ſic ad veram ſtudiorum rationem, quam Tu Sereniſſimo Delphino praeſcripſiſti, æmulandam incendentur. Omnes vero, quibus doctrinarum ſalus & dignitas cordi eſt, ſempiterno Tibi obſtrinxiſti beneficio. Ego ſane, qui inter illos nomen profiteor, qui pulcherrimarum artium amore flagrant, exiſtimavi hanc vitam herois Attici, ab inſigni illo Graecarum antiquitatum doctore, Joanne Meurſio, quem Tu ſemper plurimi feciſti, concinnatam, non alii inſcribendam eſſe quam Tibi, qui Theſeum virtutibus aut æquas, aut ſuperas, & tam auſpicato Galliam imminentis barbariei peſte, quam ille ſuam Graeciam multis monſtris purgavit. Tuum nomen in peplo Gallicorum Heroum non minus ad omnem poſteritatis memoriam proditum fulgebit, quam Theſei ſplendebat in peplo Minervae. Publico politiorum doctrinarum, quae tantum Tibi debent, nomine hoc gratae voluntatis, & perpetuae meae in Te obſervantiae monumentum Tibi pono. Privatas ſi vellem attexere cauſſas, quibus Tibi ſum a plurimis

annis obligatus mirum in modum cum ab illo tempore, quo primum Hesiodus meus in Tuam gratiam me posuit, nullum liberalitatis genus, quod quidem a summa proficiscatur humanitate, possit optari, quod mihi non tribueris; cum in maximo strepitu armorum meis Musis otium fecisti, meque paterno, si mihi sic loqui permittis, quodam amore semper fovisti, finem non inveniret haec epistola. Erit spero tempus, cum ex mea potero arca promere, quod Tibi probet devotissimum meum animum, cui dies noctesque Tuorum beneficiorum obversatur imago. Nunc, qua es incredibili bonitate, non indignaberis, me ab alio solvere interea, Theseumque ad Te allegari interpretem & obsidem meae fidei, studii, & religionis, quam in Te colendo mihi praestandam decrevi. Vale **Dux Illustrissime. Trajecti ad Rhenum Prid. Kal. April. cIↄ Iↄ c xxciv.**

LECTO-

LECTORI S.

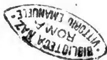
IOannis Meursii doctrina singularis, & inexhaustum studium, quod in Graecis praecipue rebus publicis, historiis, & antiquis ritibus illustrandis posuit, cum omnibus sint testata, quos divinior mens, & interioris doctrinae cultus evexit supra vulgus, non magis commendationis egent, quam Falerianum hederæ. Ingenii ejus egregia monumenta doctis ab hominibus expetuntur cupide. Plurima quidem cum in vivis esset edidit, sed non pauca reliquit edenda, quæ in Potentissimi Suecorum Regis bibliotheca servantur: ex qua non ita pridem Cretam, Cyprum & Rhodum produximus in publicum, propediem vero plura producentur spero. Hunc libellum de vita Thesei, quæ diatribæ de Pagis Atticis (sic enim δῆμοι vertendum esse, non populi, *ut*

ut Meurſius aliique vertunt, dudum viri eruditi docuerunt) adnectenda poſt obſervavit, debes, æque ut Ceramicum geminum, & Miſcellanea Laconica liberalitati viri virtute & doctrina præcellentis Samuelis Pufendorffii, Regis Suecorum Hiſtoriographi celeberrimi, cujus Suecicarum rerum Commentarios avide deſideramus.

IOAN-

IOANNIS MEURSI THESEUS,

Sive

De ejus Vita, rebusque præclarissime gestis,

LIBER SINGULARIS.

CAPUT I.

Theseus patre natus Ægeo, vel Neptuno: alius etiam ab eo Thessalus, qui Smyrnam condidit: item Hippasi filius, & Alcestidis. Quidam etiam Historicus, isto nomine. Noster hic a patre tria vota accepit. Ea quæ fuerint. Pittheus id in vulgus sparsit: atque illud qua de caussa. Neptunus a Trœzeniis maximopere cultus; eorumque urbis Deus tutelaris: tum antiquus etiam nummus, tridentis nota insignitus.

THesei pater, in incerto; mater, Æthra: cum qua Ægeus, & Neptunus, una eademque nocte, pariter concubuisse memorantur. Apollodorus, lib. III. Τὸν χρησμὸν (ὁ Πιτθεὺς) συνεὶς, μεθύσας αὐτὸν, (τὸν Αἰγέα τῇ θυγατρὶ συγκατέκλινεν Αἴθρᾳ. τῇ δὲ αὐτῇ νυκτὶ ϗ

Ποσει-

Ποσειδῶν ἐπλησίαζεν αὐτῇ. *Oraculo (Pittheus) intellecto, ipsum (Ægeà) inebriatum filiæ suæ Æthræ collocat. & eadem illa nocte rem cum ea etiam Neptunus habuit.* Hyginus, Fab. XXXVII. *Neptunus, & Ægeus, Pandionis filius, in fano Minervæ cum Æthra, Pitthei filia, una nocte concubuerunt.* Itaque Neptunum illi patrem tribuunt, non Poetæ tantum, verum etiam Oratores, & Historici. Diodorus Siculus, lib. IV. Θησεὺς τοίνυν, γεγονὼς Αἴθρας τῆς Πιτθέως, καὶ Ποσειδῶνος. *Theseus igitur, natus ex Pitthei filia Æthra, & Neptuno.* Isocrates, in Encomio Helenæ: Καὶ πρῶτον μὲν Θησεὺς, ὁ λεγόμενος μὲν Αἰγέως, γενόμενος δὲ ἐκ Ποσειδῶνος. *Ac primum Theseus, Ægei quidem filius dictus, verum ex Neptuno natus.* Et mox, de eo, atque Hercule: Ἐξ ἀδελφῶν δὲ γεγονότες, ὁ μὲν, ἐκ Διός· ὁ δὲ, ἐκ Ποσειδῶνος· ἀδελφὰς καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔσχον. *Ex fratribus nati, alter Jove, alter Neptuno, fraternas etiam cupiditates habuerunt.* Cicero, de Nat. Deorum, lib. III. *Quid Aristæus, qui olivæ dicitur inventor, Apollinis filius: qui Neptuni?* Aristides, Orat. in Asclepiadas: Μίνως δὲ, καὶ Ῥαδάμανθυς, Διὸς παῖδες· καὶ Θησεὺς, Ποσειδῶνος. *Minos verò, & Rhadamanthus, Jovis filii: ac Theseus, Neptuni.* Alius est, ne confundas, Theseus Thessalus, Smyrnæ conditor: de quo Herodotus, in vita Homeri: Κλαζομενίοισι δὲ τὴν πόλιν Σμύρναν ἔθετο τὸ ὄνομα Θησεύς. ὁ δὲ ἦν τῶν τὴν Κύμην κτισάντων ἐν τοῖς πρώτοις Θεσσαλῶν. *Civitati, quam condebant, nomen Smyrnam imposuit Theseus: qui erat e primariis Thessalorum, Cumæ conditorum.* Tacitus, Annal. IV. *Smyrnæi, repetita vetustate, seu Tantalus, Jove ortus, sive Theseus, divina & ipse stirpe, sive una Amazonum condidisset, transcendere ad ea, queis maxime fidebant.* Meminitque Aristides, in Monodia, Palinodia, Gratulatione, & Oratione de Smyrna. Alius quoque, filius Hippasi, & Alcestidis: cujus meminit Scholiastes Aristophanis, Vespis: Φυγὰς ἐκ Φερῶν Ἄδμητος ἦλθε πρὸς Θησέα, τὸν Ἀλκήστιδος καὶ Ἱππάσου νεώτατον παῖδα· καὶ κατῳκίσθη παρ' αὐτῷ, ἐν τῇ αὐτοῦ χώρᾳ. *Exulans Pheris Admetus, venit ad Theseum, juniorem Alcestidis & Hippasi filium; habitavitque apud ipsum, in ipsius regione.* Fuit & Historicus quidam, eo nomine: de quo Suidas: Θησεὺς, ἱστορικός· (ἔγραψε) Βίους ἐνδόξων, ἐν βιβλίοις έ. Κορινθιακῶν, ἐν βιβλίοις γ΄· ἐν ᾧ δηλοῖ τὴν κατάστασιν τοῦ Ἰσθμιακοῦ ἀγῶνος. *Theseus, Historicus: (Scripsit) Vitas virorum illustrium, libris*

quin-

quinque. Corinthiacorum, libris tribus: in quibus ostendit Isthmicorum ludorum institutionem. In opere de viris illustribus, sine dubio etiam Thesei hujus nostri vitam scripserit: fuerintque hinc petita, quæ Isacius Tzetzes profert, Commentario ad Lycophronem: Θησεὺς φησὶ, τὸν Αἰγέα Φημίου εἶναι παῖδα· Αἰγέως δὲ, Θησέα. *Theseus ait, Ægeum esse Phemii filium: Ægei vero, Theseum.* Corinthiacorum vero librum tertium citat Etymologici Auctor, in Ἀγύη. Οὕτω Θησεὺς, ἐν Κορινθιακῶν τρίτῳ. *Ita Theseus, libro tertio Corinthiacorum.* Duo ejus fragmenta exhibet Stobæus, Serm. VII. Ad nostrum hunc pertinet, quod tria vota accepisse a Neptuno, velut patre, referatur. *Cicero*, loco citato: *Cum Theseus Hippolytum perdidit, cum ter optandi a Neptuno patre habuisset potestatem.* Et de Offic. lib. I. *Si, ut in fabulis est, Neptunus, quod Theseo promiserat, non fecisset, Theseus filio Hippolyto non esset orbatus. Ex tribus enim optatis, ut scribitur, hoc erat tertium, quod de Hippolyti interitu iratus optavit.* Euripides, Hippolyto:

> Ἄναξ Ποσειδῶν ὤπασεν Θησεῖ γέρας,
> Μηδὲν ματαίαν ἐς τρὶς ἐξαιτεῖν θεῷ.
>
> *Rex Neptunus dedit Theseo munus,*
> *Ut nihil frustra ter optaret a Deo.*

Et mox ipse Theseus:

> Ἀλλ' ὦ πάτερ Πόσειδον, ἃς ἐμοί ποτε
> Ἀρὰς ὑπέσχου τρεῖς, μιᾷ κατέργασαι
> Τούτων ἐμὸν παῖδ'. ———
>
> *Sed o pater Neptune, quas mihi aliquando*
> *Tres imprecationes promisisti, una confice*
> *Harum meum filium.*

Ac deinde Diana ad ipsum, extrema fabula:

> Ἆρ' οἶσθα πατρὸς τρεῖς ἀρὰς σαφεῖς ἔχων;
> Ὧν τὴν μίαν παρεῖλες, ὦ κάκιστε σὺ,
> Εἰς παῖδα τὸν σὸν, ἐξὸν εἰς ἐχθρόν τινα.
>
> *Scisne tres te imprecationes ratas a patre habuisse?*
> *Quarum unam, tu pessime, transtulisti*
> *In filium tuum, cum in inimicum aliquem posset.*

Et apud Senecam, in Hippolyto, ipſe etiam ita loquitur:

— Genitor æquoreus dedit,
Ut vota prono trina concipiam Deo:
Et invocata munus hoc ſanxit Styge.

Et hæc tria ejus vota memorantur: redire ex inferis, expediri e labyrintho, ac filium ſuum interire. Scholiaſtes Euripidis, ad citatum ſtatim Hippolytum: Εἰσὶ δὲ αἱ εὐχαὶ Θησέως πρὸς Ποσειδῶνα τρεῖς. πρῶτον, ἀνελθεῖν ἐξ ᾅδου· δεύτερον, ἐκ Λαβυρίνθου· τρίτον, Ἱππολύτου θάνατον. *Sunt vero tria, quæ a Neptuno optavit Theſeus; primum quidem, ut ex inferis rediret; alterum ut e Labyrintho: tertium, ut filius Hippolytus moreretur.* Quanquam ſane de reditu ab inferis, ipſe negat, apud Senecam, loco citato:

Inter profunda Tartara, & Ditem horridum,
Et imminentes regis inferni minas,
Voto peperci. Redde nunc pactam fidem;
Genitor. ——

Ait Plutarchus, famam hanc a Pittheo ſparſam; quod Trœzenii Neptunum colerent majorem in modum: adeo ut urbis Deum tutelarem eſſe crederent, ac primitias illi frugum conſecrarent, & tridentem nummo imprimerent. Ἦν δὲ λόγος ὑπὸ τοῦ Πιτθέως διαδοθεὶς, ὡς ἐκ Ποσειδῶνος (ὁ Θησεὺς) τεκνωθείη. Ποσειδῶνα γὰρ, Τροιζήνιοι σέβουσι διαφερόντως, καὶ θεὸς οὗτος ἐστιν αὐτοῖς πολιοῦχος· ᾧ καὶ καρπῶν ἀπάρχονται, καὶ τρίαιναν ἐπίσημον ἔχουσι τοῦ νομίσματος. *Rumor autem fuit per Pitthea vulgatus, quod ex Neptuno (Theſeus) prognatus eſſet. Etenim Trœzenii eximie Neptunum colunt: eſtque illis Deus urbis tutelaris, cui & primitias frugum libant, & tridentem nummi ſui notam habent.* Atque de tridente quidem, nummi nota, refert etiam Pauſanias, Corinthiacis: ubi illud quoque habet, cultum ibi & Neptunum, cognomento Βασιλέα. Καὶ Ποσειδῶνα, (σέβουσιν οἱ Τροιζήνιοι) Βασιλέα ἐπίκλησιν. καὶ δὴ καὶ νόμισμα αὐτοῖς τὸ ἀρχαῖον, ἐπίσημα ἔχει τρίαιναν. *Et Neptunum, (colunt Trœzenii,) Regem cognomento. Ac ſane antiquus eorum nummus tridenti inſignitus eſt.*

CAP.

CAP. II.

Ubi natus. Loco nomen Γενέθλιον *datum. Quare Theſeus dictus fuerit. Ubi item educatus. Ac præceptor datus Connidas : cui arietem, in profeſto Theſei, immolare Athenienſes conſuevere. Ab hoc cæteras artes didicit, uti etiam lyra canere : quæ, in ejus honorem, inter ſigna cœleſtia relata a nonnullis memoratur. A Phorbante, palæſtricen docetur : qui auriga quoque ejus perhibetur. Etiam Chironis diſcipulus. Vix ſeptennis, animum intrepidum oſtendit, cœnante apud Pittheum Hercule. Comam, Apollini dedicatam, Delphos mittit : aut, ut alii, in Delum. Locus,* Θησεῖα : *tonſura,* Θησηΐς. *Quare dedicatio facta.*

NAtus autem Theſeus fertur juxta vicum Celenderin dictum, in via ſitum, qua ad portum Trœzenis ibatur : eo in loco, quem Γενέθλιον poſtea ex hac re dixerunt Pauſanias, in Corinthiacis: Καταβαίνουσι δὲ ἐπὶ τὸν πρὸς τῇ Κελενδέρει καλουμένῃ λιμένα, χωρίον ἐστιν, ὃ Γενέθλιον ὀνομάζουσι, τεχθῆναι Θησέα ἐνταῦθα λέγοντες. *Qua ad portum deſcenditur, qui eſt ad Celenderin ſitus, locus exſtat, qui Genethlium appellatur, quod heic Theſea natum dicant.* Nomenque Theſei accepit, ex depoſitis ſub ſaxo indiciis; idque ſimul natus eſſet : vel, ut alii, poſtea demum, cum ab Ægeo adoptatus. Plutarchus: Τεκούσης δὲ τῆς Αἴθρας υἱὸν, οἱ μὲν, εὐθὺς ὀνομασθῆναι Θησέα λέγουσι, διὰ τὴν τῶν γνωρισμάτων θέσιν· οἱ δὲ, ὕστερον Ἀθήνησι, παῖδα θεμένου τοῦ Αἰγέως αὐτόν. *Poſtquam Æthra filium enixa eſſet, alii ſtatim Theſea nominatum ferunt, ex depoſitis indiciis : alii autem, poſtea Athenis, cum ipſum Ægeus adoptaſſet.* Quæ transſcripſit Etymologici Auctor, in Θησεύς. Educatus autem fuit Marathone, ut nonnulli tradiderunt. Lutatius,

 ad

ad Theb. v. *Marathon, civitas: in qua Theseus nutritus est.* Datusque illi a Pittheo, avo materno, rector pueritiæ Connidas: cui etiam Athenienses, in memoriam ejus rei, die Thesei profesto, usque ad Plutarchi ætatem, arietem immolabant. Ecce hæc ipsius verba: Τρεφόμενον δὲ ὑπὸ τοῦ Πιτθέως, ἐπιστάτην ἔχειν, καὶ παιδαγωγὸν, ὄνομα Κοννίδαν· ᾧ μέχρι νῦν Ἀθηναῖοι μιᾷ πρότερον ἡμέρᾳ τῶν Θησείων κριὸν ἐναγίζουσι, μεμνημένοι, καὶ τιμῶντες. *Educatum vero a Pittheo, præfectum habuisse ac pueritiæ rectorem, nomine Connidam: cui nunc quoque Athenienses pridie Theseorum arietem immolant, in memoriam, & honorem.* Ab hoc cum cæteris artibus fere universis est imbutus, tum & lyra canere didicit: quæ relata inter signa cœlestia in honorem ejus fertur. Hyginus, in Poetico Astronomico: *Nonnulli lyram, quæ proxima ei signo est collocata, Thesei esse dixerunt: quod, ut eruditus omni genere artium, lyra quoque didicisse videbatur.* Huc pertinet, quod Olympiæ, in ara quadam, a Cypselidis dedicata, expressus etiam Theseus fuerit, lyram tenens. Pausanias, in ejus aræ descriptione, Eliac. lib. I. Θησεὺς δὲ, ἔχων λύραν· καὶ παρ' αὐτὸν, Ἀριάδνη κατέχουσα ἐστὶ στέφανον. *Theseus vero, lyram tenens: & Ariadna, cum corona.* Item hoc Anacreontis:

Ἄγχι δαὶ τοῦ Θησέος ἐστὶ λύρη.
In propinquo est Thesei lyra.

Quidam tradunt, eum palæstricen edoctum a Phorbante: quem nonnulli aurigam ejus fuisse volunt, & Amazonem cum hoc ipso rapuisse. Scholiastes Pindari, Nemeis, Od. v. Ἐν Ἀθήναις φασὶν εὑρῆσθαι τὴν παλαιστρικὴν, ὑπὸ Φόρβαντος, τοῦ παιδοτρίβου Θησέως. Φερεκύδης δὲ, ἡνίοχον τὸν Φόρβαντα φησὶ Θησέως· σὺν ᾧ καὶ τὴν Ἀμαζόνα ἁρπάζει. *Athenis ajunt palæstricen inventam, a Phorbante, præceptore Thesei. Pherecydes vero, aurigam Thesei refert Phorbantem; cum quo & Amazonem rapuerit.* Xenophon Chironem etiam illi præceptorem tribuit, lib. de Venat. Anno septimo ætatis, magnum animi intrepidi indicium dedit; quod Pausanias commemorat, in Atticis: Τῶν δὲ ἐν Τροιζῆνι λόγων, οὓς ἐς Θησέα λέγουσιν, ἐστιν· ὡς Ἡρακλῆς ἐς Τροιζῆνα ἐλθὼν παρὰ Πιτθέα, καταθεῖτο ἐπὶ τῷ δείπνῳ τοῦ λέοντος τὸ δέρμα· ἐσέλθοιεν δὲ παρ' αὐτὸν,

πν, ἄλλοι τε Τροιζηνίων παῖδες, καὶ Θησεὺς, ἕβδομον μάλιστα γεγονὼς ἔτος. Τοὺς μὲν δὴ λοιποὺς παῖδας, ὡς τὸ δέρμα εἶδον, φεύγοντας φασὶν οἴχεσθαι· Θησέα δὲ ὑπεξελθόντα οὐκ ἄγαν σὺν φόβῳ, παρὰ τῶν διακόνων ἁρπάσαι πέλεκυν, καὶ αὐτίκα ἐπιέναι σπουδῇ λέοντα εἶναι τὸ δέρμα ἡγούμενον. *Inter ea, quæ Træzene de Theseo referunt, est istud: Herculem venisse Træzenem ad Pittheum; cumque accumbere vellet, leonis pellem deposuisse: accessisse & alios Træzeniorum pueros, & Theseum, annos maxime septem natum. Cæteros, conspecta pelle, aufugisse: Theseum, nil magnopere metuentem, paulisper egressum esse: abreptaque de servorum manibus securi, quod leonem esse pellem existimaret, confestim invasisse.* Cum e pueris excederet, recepto per id tempus more, Delphos abiit, atque comam illic suam Apollini dedicavit, tonsa parte capitis anteriore. Qua ex re locus, Θησεία, tonsura Θησηΐς nuncupata. Plutarchus: Ἔθους δὲ ὄντος ἔτι τότε, τοὺς μεταβαίνοντας ἐκ παίδων, ἐλθόντας εἰς Δελφοὺς, ἀπάρχεσθαι τῷ θεῷ τῆς κόμης, ἦλθε μὲν εἰς Δελφοὺς ὁ Θησεὺς, καὶ τόπον ἀπ' αὐτοῦ τὴν Θησείαν ἔτι νῦν ὀνομάζεσθαι λέγουσιν. ἐκείρατο δὲ τῆς κεφαλῆς τὰ πρόσθεν μόνον, ὥσπερ Ὅμηρος ἔφη τοὺς Ἄβαντας· καὶ τοῦτο τῆς κουρᾶς τὸ γένος, Θησηῒς ὠνομάσθη δι' ἐκεῖνον. *Cumque etiam tunc usitatum esset, ut, ex pueris qui excedebant, Delphos euntes comæ primitias Deo sacrarent, Theseus Delphos est profectus: atque locum etiamnum Theseam ab ipso appellatum esse dicunt, ac detonsa illi quidem tantum coma anterior fuit, ut Homerus de Abantibus refert. Estque hoc tonsuræ genus propter ipsum Theseis appellatum.* Eustathius tradit, primum Theseum comam suam dedicasse; non ab aliis morem eum accepisse: tum & illam in Delum insulam, non Delphos, Apollini misisse. Ecce verba, Iliad. β'. Λέγεται δὲ τῆς τομῆς ὧ θρεπτηρίου πλοκάμου κατάρξαι Θησεύς. κειράμενος γὰρ, φασὶ, τὴν ἐμπροσθίαν κόμην, εἰς Δῆλον ἀνέθετο τῷ Ἀπόλλωνι. *Fertur autem primus Theseus comæ, quam aluerat, sectionem incepisse: detonsam enim, uti ajunt, partem ejus anteriorem, in Delum missam, Apollini consecravit.* De tonsura, quæ Theseis appellata, etiam Polyænus: sed in præliis ineundis usurpatam illi scribit, lib. I. Θησεὺς ἐν ταῖς μάχαις τὰ πρῶτα τῆς κεφαλῆς ἀπεκείρατο, τῶν τριχῶν τὴν ἀντίληψιν ἀφαιρούμενος· μετὰ Θησέα, ὅσοι Ἕλληνες, οὕτως ἐκείροντο. ἡ κουρὰ, Θησηῒς·

Θησηῒς ἐκλήζετο. *Theseus in præliis anteriorem capitis partem tondebatur, ut hac ratione caveret, ne quis crines apprehenderet. Post Theseum, quotquot Græci, eo modo tondebantur. Hæc tonsura Theseis vocabatur.* Dedicabant autem comam, pro felici cæteri corporis valetudine. Censorinus, De die nat. cap. I. *Quidam etiam, pro cætera bona corporis valetudine, crinem Deo pascebant.*

CAP. III.

Cum adolevisset, a matre ad saxum adductus, tollit ensem, calceosque, a patre relictos. Quot annorum id temporis fuerit. Ejus fortitudo, & forma: tum statura item magna. Saxum, Thesei appellatum: antea, Ara Jovis Sthenii. Κολουρεῖον. *Callimachi locus, contra mentem Isacii Tzetzæ explicatus.*

POstquam vero adolevisset, jamque matri justum robur, cum prudentia conjunctum, consecutus videretur, adduxit eum illa ad saxum, sub quo pater monumenta, ensem, & calceos, occultaverat: atque ille, hoc amoto, ista abduxit. Plutarchus: Ἐπεὶ δὲ, μειράκιον ὤν, ἅμα τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ, διέφαινεν ἀλκὴν, καὶ φρόνημα μετὰ νοῦ καὶ συνέσεως βέβαιον, οὕτως αὐτὸν ἡ Αἴθρα πρὸς τὴν πέτραν προσαγαγοῦσα, καὶ φράσασα περὶ τῆς γενέσεως τἀληθὲς, ἐκέλευσεν ὑφελεῖν τὰ πατρῷα σύμβολα, καὶ πλεῖν εἰς Ἀθήνας· ὁ δὲ, τὴν μὲν πέτραν ὑπέδυ, καὶ ῥᾳδίως ἀνέωσε. *Postquam vero adolevit, &, præter corporis robur, eluxit in in eo fortitudo, animusque solidus, cum prudentia & sapientia conjunctus, Æthra ad saxum abductum, ac de ortu suo vera edoctum paterna insignia inde tollere, & Athenas ire jussit. Atque ille saxum subiit, & facile removit.* Apollodorus, lib. III. Θησεὺς δὲ, γεννηθεὶς ἐξ Αἴθρας Αἰγεῖ παῖς, ὡς ἐγεννήθη τέλειος, ἀπωσάμενος τὴν πέτραν, τὰ πέδιλα, καὶ τὴν μάχαιραν, ἀναιρεῖται. *Theseus vero, Ægeo ex Æthra natus, jam grandis factus, saxo amoto, calceos, & ensem, aufert.* Erat tum annorum sedecim, ut Pausanias nobis auctor,

auctor, in Atticis: Κρηπῖδας Αἰγέα (λόγος ἐστὶν) ὑπὸ πέτρᾳ, καὶ ξίφος, θεῖναι, γνωρίσματα εἶναι τῷ παιδί. Καὶ τὸν μὲν, ἐς Ἀθήνας ἀποπλεῖν· Θησέα δὲ, ὡς ἕκτον καὶ δέκατον ἔτος ἐγεγόνει, τὴν πέτραν ἀνώσαντα, οἴχεσθαι, καὶ τὴν παρακαταθήκην τὴν Αἰγέως φέροντα. *Crepidas Ægeum (fama est) & ensem, sub saxa deposuisse, quo ea sibi signa forent ad agnoscendum filium. Atque illum quidem Athenas abnavigasse: Theseum vero, cum jam annum ætatis decimum sextum attigisset, amoto saxo, depositum Ægei sustulisse.* Erat autem ut insigni fortitudine, ita forma. Servius, ad Æneid. lib. VI. *Tertio anni Ægei Theseus missus est, potens tam virtute, quam forma.* Quæ totidem verbis transscripsit Lutatius, ad Statii Achill. extremum lib. I. Eustathius, in Dionysium: Ἐκ Τροιζῆνος (ὁ Θησεὺς) χρόνιος ἐλθὼν, μετὰ τοῦ ξίφους, καὶ τῶν πεδίλων τῶν πατρικῶν, ἐνεφανίσθη μὲν ἀγνοοῦντι τῷ πατρὶ Αἰγεῖ, παῖς καλὸς, καὶ πρέπων εἰς βασιλείαν. *Trœzene (Theseus) tempestivus adveniens, cum gladio, & calceis paternis, apparuit patri Ægeo, ipsum non noscenti, formosus puer, ac regno decorus.* Phædra, apud Senecam, in Hippolyto:

——— Thesei vultus amo
Illos priores, quos tulit quondam puer;
Cum prima puras barba signaret genas,
Monstrique cæcam Gnossii vidit domum,
Et longa curva fila collegit via,
Et ora flavus tenera pingebat rubor.
Inerant lacertis mollibus fortes tori;
Tuave Phœbes vultus, aut Phœbi mei;
Tuusque potius: talis, en, talis fuit,
Cum placuit hosti. Sic tulit celsum caput.

Statura quoque excelsa fuit; idque ex Plutarcho liquet: qui cum ossa ejus in Scyro a Cimone reperta tradit, ita scribit: Εὑρέθη δὲ θήκη τε τοῦ μεγάλου σώματος. *Repertus est loculus magni corporis.* Certe, quod ad formam attinet, etiam inter formosissimos memoratur ab Hygino, Mythol. cap. CCLXX. Postquam vero, uti dixi, adultam ætatem attigisset, monumenta patris sustulit, saxo amoto: quod deinde Thesei dictum, cum ad istud usque tempus nomen illi *Jovis Sthenii ara* fuisset. Pausanias, in Corinthiacis: Καὶ πέτρα, Θησέως ὀνομαζομένη· μεταβαλοῦσα καὶ αὐτὴ

τὸ ὄνομα, ἀνελομένου Θησέως ὑπ' αὐτῇ κρηπῖδας τὰς Αἰγέως, καὶ ξίφος· πρότερον δὲ, βωμὸς ἐκαλεῖτο Σθενίου Διός. *Et saxum, Thesei appellatum; quod ipsum nomen etiam suum mutavit, postquam Theseus Ægei repositas sub eo crepidas, gladiumque, sustulit: antea vero, ara Jovis Sthenii appellabatur.* Ac mox rursum: Ἔστι δὲ ὁδὸς ἐς Ἑρμιόνην ἐκ Τροιζῆνος κατὰ τὴν πέτραν, ἣ πρότερον μὲν ἐκαλεῖτο Σθενίου Διὸς βωμὸς, μετὰ δὲ Θησέα ἀνελόμενον τὰ γνωρίσματα, ὀνομάζουσιν οἱ νῦν Θησέως αὐτήν. *Træzene vero Hermionem itur, juxta saxum; quod antea quidem, ara Sthenii Jovis dictum: postquam vero monumenta Theseus sustulit, Thesei inpræsens vocant.* Dictum etiam Coluræum tradit Isaacius Tzetzes, ex Callimacho: Τὴν περὶ Θησέως τοῦ ξίφους, καὶ τῶν ὑποδημάτων, τῶν ὑπὸ τὴν Κολουραίαν πέτραν, πάλιν ἀναλαμβάνει· Κολουραίαν γὰρ αὐτὴν ὁ Καλλίμαχος καλεῖ:

> Ἔργα δὲ μ' ἐν Τροιζῆνι Κολουραίῃ ὑπὸ πέτρῃ
> Θῆκε σὺν ἀρπίδεσσιν. ——

Historiam de Thesei gladio, calceisque, sub Coluræo saxo absconditis, rursum comprehendit. Nam Coluræum id Callimachus appellat:

> *Opera vero mihi Træzene Coluræo sub saxo*
> *Posuit cum calceis.* ——

Quanquam sane malim κολουραίαν πέτραν explicare appellative, ut Grammatici loquuntur, *cavum saxum*, aut, *incurvum*, ut interpretatur Suidas: qui Callimachi istum locum sine dubio respexit, cum inquit: κολουραία πέτρα, κοίλη, κεκαμμένη, ἢ στρογγύλη, παρὰ Καλλιμάχῳ. *Coluræum saxum: cavum, incurvum, rotundum, apud Callimachum.*

C A P. IV.

Herculis fama incensus, ejus quoque virtutes æmulabatur. Ideo, Athenas iturus, cum paternis monumentis, mari iter facere noluit: quanquam avo, atque matre, dissuadentibus. Terra autem totam viam, qua Træzene Athenas ibant, latrociniis perpur-

perpurgavit. Qua de causa navem etiam theoridem, cum Athenienses eam Delphos mitterent, quidam, qui secures gererent, anteibant, tanquam viam purgaturi.

D virtutem animo pronus, cum tunc valde magna esset Herculis fama, ac gestarum rerum gloria, illum sibi imitandum ob oculos posuit. Plutarchus: Τὸν δὲ πάλαι μὲν, ὡς ἔοικε, λεληθότως διέκαιεν ἡ δόξα τῆς Ἡρακλέους ἀρετῆς, καὶ πλεῖστον ἐκείνου λόγον εἶχε, καὶ προθυμότατος ἀκροατὴς ἐγένετο τῶν διηγουμένων ἐκεῖνον, οἷος εἴη, μάλιστα δὲ τῶν αὐτὸν ἑωρακότων, καὶ πράττοντι, καὶ λέγοντι, προστετυχηκότων. *At hunc jampridem gloria virtutis Herculis clam incenderat, eumque faciebat plurimi, & promptissime memorantibus, qualis esset, aurem dabat: maxime autem, qui eum viderant, quique sive dictis, sive factis, interfuerant.* Isocrates, in Enc. Hel. Κάλλιστον μὲν οὖν περὶ Θησέως τοῦτ' εἰπεῖν ἔχω, ὅτι, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἡρακλεῖ γενόμενος, ἐφάμιλλον τὴν ἑαυτοῦ δόξαν πρὸς τὴν ἐκείνου κατέστησεν. οὐ γὰρ μόνον τοῖς ὅπλοις ἐκοσμήσαντο παραπλησίως· ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασι ἐχρήσαντο τοῖς αὐτοῖς, πρέποντα τῇ συγγενείᾳ ποιοῦντες. *Ac pulcherrimum de Theseo dicere illud habeo, quod, Herculis temporibus natus, ita se gessit, ut parem cum illo gloriam consequeretur. Neque enim simili armorum genere se duntaxat exornabant, verum studia quoque eadem coluerunt, ut cognationi ipsorum conveniebat.* Diodorus Siculus, lib. IV. Ἐπεὶ δὲ περὶ Ἡρακλέους, καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ, ἐμνήσθημεν, οἰκεῖον ἂν εἴη περὶ Θησέως εἰπεῖν, διὰ τὸ τοῦτον ζηλωτὴν γενέσθαι τῶν Ἡρακλέους ἄθλων. *Postquam de Hercule, ejusque item posteritate, memoravimus, consequens fuerit, ut de Theseo dicam, siquidem ille Herculis certamina est æmulatus.* Et paulo post: Διεξιὼν δὲ, ὥς φασι, τὴν παραθαλάσσιον, καὶ ζηλωτὴς ὢν τῆς Ἡρακλέους ἀρετῆς, ἐπεβάλετο τελεῖν ἄθλους περιέχοντας ἀποδοχήν τε καὶ δόξαν. *Dum vero per maritimam oram iter facit, uti ferunt, Herculisque virtutem æmulatur, animum induxit perficere certamina, quæ favorem gloriamque continerent.* Clemens, Strom. I. Θησεὺς δὲ, ὁ Ἡρακλέους ζηλωτὴς ὢν, πρεσβύτερός ἐστι τῶν Τρωϊκῶν μιᾷ γενεᾷ. *Theseus, qui Herculis æmulator erat, Trojanis rebus una generatione*

est antiquior. Itaque exemplo Herculis, gloriam ingentem affectans, cum paterna monumenta accepisset, Athenas contendit via terrestri, atque hac periculosa, & latronibus infessa: quanquam admodum dissuadente matre Æthra, & avo Pittheo. Plutarchus: Ὁ δὲ τὴν μὲν πέτραν ὑπέδυ, καὶ ῥᾳδίως ἀνέωσε, πλεῖν δὲ ἀπέγνω, καίπερ οὔσης ἀσφαλείας, καὶ δεομένων τοῦ τε πάππου, καὶ τῆς μητρός. *Ille vero, saxum quidem subiit, ac facile removit: verum navigio iter facere recusavit, quamvis tutum istud esset, ac praeterea avus quoque, ut & mater, id rogarent.* Itaque, sublatis Graeciae cunctis hostibus, & amplificata patria, nomen immortale peperit. Xenophon, lib. De Venat. Θησεὺς δὲ, τοὺς μὲν τῆς Ἑλλάδος ἐχθροὺς πάσης μόνος ἀπώλεσε, τὴν δὲ αὐτοῦ πατρίδα πολλῷ μείζω ποιήσας, ἔτι καὶ νῦν θαυμάζεται. *Theseus autem, Graeciae totius hostes solus delevit, patriaque multo ampliore reddita, etiam nunc in admiratione existit.* Primo igitur, viam eam, qua Troezene Athenas ibant, latrociniis liberandam sibi duxit. Pausanias, in Corinthiacis: Ἐκάθηρε Θησεὺς τῶν κακούργων τὴν ὁδὸν τὴν ἐς Ἀθήνας ἐκ Τροιζῆνος. *Purgabat Theseus a maleficis viam, qua Troezene Athenas ducebat.* Lucianus, in Jove Tragoedo: Εἰ γοῦν μὴ ὁ Θησεὺς, ἐκ Τροιζῆνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν, ὁδοῦ πάρεργον ἐξέκοψε τοὺς κακούργους, ὅσον ἐπὶ σοὶ, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε ζῆν ἐντρυφῶντας τοῖς τῶν ὁδῶν βαδιζόντων σφαγαῖς, τὸν Σκείρωνα, καὶ τὸν Πιτυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τοὺς ἄλλους. *Itaque nisi Theseus, Troezene Athenas profectus, in itinere excidisset maleficos, sane, quantum ad te, & tuam providentiam attinet, nihil obstaret, quo minus viverent & Sciron, & Pityocamptes, & Cercyon, aliique.* Hac de causa, cum solennem theororum pompam Delphos mitterent Athenienses, quidam, qui secures gererent, tanquam viam purgaturi, praecedebant. Scholiastes Æschyli, ad Eumenides: Θησεὺς τὴν ὁδὸν ἐκάθηρε τῶν λῃστῶν· καὶ, ὅταν πέμπωσιν εἰς Δελφοὺς θεωρίδα, προέρχονται ἔχοντες πελέκεις, ὡς ἡμερώσοντες τὴν γῆν. *Theseus viam purgavit a latronibus: cumque navem, qua theori vehebantur, mittebant, quidam cum securibus praeibant, tanquam viam purgaturi.* Et respexit istuc Æschylus, illis versibus:

Πέμ-

Πέμπουσι δ' αὐτὸν, καὶ σεβίζουσι μέγα,
Κελευθοποιοὶ παῖδες Ἡφαίστου, χθόνα
Ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην.

Deducunt vero ipsum, & colunt valde,
Viam facientes filii Vulcani, terram
Ferocem reddentes mansuetam.

CAP. V.

Interficit Peripheten, cognomento Coryneten, Vulcani, & Anticliæ, filium: etiam Sinin, Pityocampten appellatum, Polypemonis, sive Pemonis, & Syleæ. Error Scholiastæ Euripidis, Pindarique, indicatus.

ATque ut Herculis certamina, ita ejus varia commemorantur: incepitque a Periphete; quem a clava, quam gestabat, quæ κορύνη Græcis dicitur, Κορυνήτην cognomento appellabant. Plutarchus: Καὶ πρῶτον μὲν ἐν τῇ Ἐπιδαυρίᾳ Περιφήτην, ὅπλῳ χρώμενον κορύνῃ, καὶ διὰ τοῦτο Κορυνήτην ἐπικαλούμενον, ἀπτόμενον αὐτοῦ, καὶ κωλύοντα προάγειν, συμβαλὼν ἀπέκτεινεν. ἡσθεὶς δὲ τῇ κορύνῃ, λαβὼν, ὅπλον ἐποιήσατο· καὶ διετέλει χρώμενος, ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς τῷ δέρματι τοῦ λέοντος. *Ac primum in agro Epidaurio Peripheten, clava vice armorum utentem, ideoque Corynetem cognominatum, cum aggrederetur ipsum, progredique prohiberet, manum conferens cum eo, interfecit, oblectatus autem clava, eam acceptam inter arma sua habuit: ac perpetuo deinceps illa usus fuit, ut leonis pelle Hercules.* Diodorus Siculus, lib. IV. Πρῶτον μὲν οὖν ἀνεῖλε τὸν ὀνομαζόμενον Κορυνήτην, χρώμενον τῇ προσαγορευομένῃ κορύνῃ, ἥτις ἦν αὐτῷ ὅπλον ἀμυντήριον, καὶ τοὺς παριόντας ἀπέκτεινεν. *Primum igitur Coryneten appellatum; clava, quam vocabant, loco armorum utentem, ac prætereuntes occidentem, e medio sustulit.* Erat autem hic Vulcani filius, ex Anticlia. Apollodorus, lib. III. Πρῶτον μὲν Περιφήτην, τὸν Ἡφαίστου καὶ Ἀντικλείας,

ὃς ἀπὸ τῆς κορύνης, ἣν ἐφόρει, Κορυνήτης ἐπεκαλεῖτο, ἔκτεινεν ἐν Ἐπιδαύρῳ. πόδας δὲ ἀσθενεῖς ἔχων οὗτος, ἐφόρει κορύνην σιδηρᾶν, δι᾽ ἧς τοὺς παριόντας ἔκτεινε· ταύτην ἀνελόμενος Θησεὺς, ἐφόρει. *Primum quidem Peripheten, Vulcani & Anticliæ filium, qui a clava, quam gestabat, Corynetes dicebatur, occidit in agro Epidaurio. Hic, cum pedes infirmos haberet, ferream gestabat clavam, qua prætereuntes interficiebat: eamque arreptam Theseus deinceps gestabat.* Breviter Ovidius, Athenienses ejus laudes celebrantes inducens, postquam Athenas ad patrem Ægeum pervenisset, Metamorph. lib. VII.

—— Tellus Epidauria per te
Clavigeram vidit Vulcani occumbere prolem.

Hyginus, Thesei labores narrans, Fab. XXXVIII. *Corynetem, Neptuni filium, armis occidit.* Inde Sinin, sive Sinnin, vel, ut alii scribunt, Scinin, Pityocampten nuncupatum, interfecit. Plutarchus: Ἐν δ᾽ Ἰσθμῷ, Σίννιν τὸν Πιτυοκάμπτην, ᾧ τρόπῳ πολλοὺς ἀνῄρει, τούτῳ διέφθειρεν αὐτός. *In Isthmo vero, Sinnin Pityocampten, quo modo multos ille peremerat, eodem ipsum quoque sustulit.* Quo autem Sinis ille modo, quem Plutarchus innuit tantum, non exponit, homines e medio tollere solitus fuerit, tum cognomen Pityocamptæ unde acceperit, explicat Apollodorus: & adjungit, filium fuisse Polypemonis, & Syleæ: Δεύτερον δὲ κτείνει Σίνιν, τὸν Πολυπήμονος καὶ Συλέας τῆς Κορίνθου. οὗτος Πιτυοκάμπτης ἐκαλεῖτο· οἰκῶν γὰρ τὸν Κορίνθιον Ἰσθμὸν, ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας πίτυς κάμπτοντας ἀνέχεσθαι· οἱ δὲ, διὰ τὴν ἀσθένειαν, οὐκ ἠδύναντο κάμπτειν· καὶ, ὑπὸ τῶν δένδρων ἀναῤῥιπτούμενοι, πανωλέθρως ἀπώλλυντο· τούτῳ τῷ τρόπῳ Θησεὺς Σίνιν ἀπέκτεινεν. *Secundum vero occidit Sinin, filium Polypemonis, & Syleæ, Corinthi filiæ. Hic Pityocamptes dicebatur; quippe, in Isthmo habitans Corinthiorum, pinus flectere prætereuntes compellebat: illi vero, postquam illud, virium imbecillitate, minime possent, ab arboribus in sublime ejecti, penitus interibant. Et hoc ipso modo Theseus Sinin occidit.* Scholiastes Euripidis, ad Hippolytum, Pemonem, non Polypemonem, patrem dicit: Ἦν δὲ οὗτος ὁ Σίνις υἱὸς Πήμονος, περὶ τὸν Ἰσθμὸν ξενοκτονῶν. ὁ καὶ Πιτυοκάμπτης. *Erat vero Sinis hic filius Pemonis, qui in Isthmo hospites occidebat, etiam Pityocamptes dictus.* Diodorus clarius dicit, alligasse eum homines ramis primum: Δεύτερον δὲ, τὸν ἐν Ἰσθμῷ κατοι-

κατοικοῦντα Σίννιν (ἀνεῖλεν·) οὗτος γὰρ, δύο πίτυς κάμπτων, καὶ πρὸς ἑκατέραν τὸν ἕνα βραχίονα προσδεσμένων, ἄφνω τὰς πίτυς ἠφίει· διόπερ τῶν σωμάτων διὰ τὴν βίαν ἀποσπωμένων, συνέβαινε τοὺς ἀτυχοῦντας μετὰ μεγάλης τιμωρίας τελευτᾷν. *Secundum (occidit) Sinnin, in Isthmo degentem. Is, duabus inflexis pinubus, utrique brachium unum alligabat: hisque subito dimissis, fiebat, ut miseri cum magno cruciatu interirent.* Alligatos pinubus homines, tradit etiam Pausanias: nec prætereuntes quosvis, uti alii, sed pugnando quos vicisset. Ecce verba, in Corinthiacis: Ἔστι δὲ ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς ἀρχῆς, ἔνθα ὁ λῃστὴς Σίνις λαμβανόμενος πιτύων, ἦγεν ἐς τὸ κάτω σφᾶς· ὁπόσων δὲ μάχῃ κρατήσειεν, ἀπ' αὐτῶν δήσας, ἀφῆκεν αὖ τὰ δένδρα ἄνω φέρεσθαι· ἐνταῦθα ἑκατέρα τῶν πιτύων τὸν δεθέντα ἐπ' αὐτῇ εἷλκε, καὶ, τοῦ δεσμοῦ μηδ' ἑτέρωσε εἴκοντος, ἀλλ' ἀμφοτέρωθεν ἐπίσης βιαζομένου, διεσπᾶτο ὁ δεδεμένος· τοιούτῳ διεφθάρη τρόπῳ καὶ αὐτὸς ὑπὸ Θησέως ὁ Σίνις. *In principio Isthmi locus est, ubi Sinis latro, diversarum pinuum ramis ad terram curvatis, ad eos, quos pugnando vicisset, arctis utrinque vinculis alligabat, ut, dimissis sursum arboribus, neutra parte quicquam omnino concedente, sed utrinque vi æquali illata, is qui alligatus erat, distraheretur. Eodemque modo ipse Sinis a Theseo est interfectus.* Adeoque sua ætate, imperante Adriano, visam adhuc pinum refert: Τῆς δὲ Κορινθίας ἐστὶ γῆς καὶ ὁ καλούμενος Κρωμύων, ἀπὸ τοῦ Κρώμου τοῦ Ποσειδῶνος. Ἐνταῦθα τραφῆναι λέγουσι καὶ τὸν λεγόμενον Θησέως Πιτυοκάμπτην, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τόπον ἐστὶν ἔργον· περιῆσι γὰρ ἡ πίτυς ἄχρι τε ἐμοῦ ἐπεφύκει παρὰ τὸν αἰγιαλόν. *Est in agro Corinthiaco etiam Cromyon dictus, a Neptuni filio Cromo. Isthic educatum ferunt Pityocampten Thesei: estque juxta ipsum locum operis monumentum pinus, quæ in littore etiam ætate mea se ostendit.* Breviter Ovidius, loco antea citato:

Occidit ille Scinis, magnis male viribus usus:
Qui poterat curvare trabes, & agebat ab alto
Ad terram late sparsuras corpora pinus.

Et Seneca, Hippolyto:

— Membra quis sævus Scinis,
Aut qui Procrustes sparsit? ——

Videndi quoque, Schol. Pindari, in Argumento Isthmionis, & Hyginus, Fab. XXXVIII. Sævitiam ejus, etsi non a Theseo pœnam,

nam, commemorat etiam Seneca, De Clem. lib. II. *Quidam non exigunt pœnas, crudeles tamen sunt: tanquam qui ignotos homines, & obvios, non in compendium, sed occidendi causa occidunt. Nec interficere contenti, sæviunt: ut Sinis ille.* Meminerunt item, Statius, Theb. XII. Strabo, lib. IX. Euripides, Hippolyto. Eustathius, ad Iliad. ά. & λ'. aliique. Quidam Sinin cum Procruste, de quo statim sum dicturus, eundem faciunt, sed non recte. Scholiastes Euripidis, ad Hippolytum: Ἰσθμοῖ Σίνις ἐγένετο, ὅστις εἶχε κράββατον ἀνὰ μέσον τῆς ὁδοῦ, καὶ κρατῶν τοὺς παριόντας, προσεμέτρει τῷ κραββάτῳ· καὶ, εἰ μὲν ἦν μακρὸς, ἀπέκοπτεν ἐκ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἵνα ἐξισωθῇ κραββάτῳ. τοῦτον ἐφόνευσεν ὁ Θησεὺς μόνος. *In Isthmo Sinis erat, qui in media via lectum habebat, & redactos in potestatem prætereuntes, ad mensuram ejus aptabat: ac, si quispiam longior esset, illum, pedibus amputatis, adæquabat. Hunc occidit Theseus solus.* Nam, de lecto quæ commemorat, & truncatis viatoribus, ea omnes alii Procrustæ tribuunt, cui & Damastæ nomen, ut mox dicam. Etiam Pindari Scholiastes hos confundit, in Argumento Isthmionicarum: Τὸν τῶν Ἰσθμίων ἀγῶνα, οἱ μὲν ἐπὶ Σίνιδι τῷ Προκρούστῃ διαθεῖναι φασὶ τὸν Θησέα, ἀνελόντα αὐτόν. *Isthmiorum certamen in memoriam Sinidis, qui & Procrustes, instituisse fertur Theseus, postquam ipsum occidisset.*

CAP. VI.

Sus Crommyonia, vel, ut alii, Cremmyonia, Phæa dicta, interfecta. Etiam Sciron: quanquam id Scriptores veteres Megarenses negaverint; tum id factum contendentes, cum caperet Eleusinem, principe Diocle expulso. Ob hanc cædem, ut & Sinidis, postea in jus vocatus, in Delphinio tribunali causam dixit.

Eertio, suem Crommyoniam, e medio sustulit. Diodorus Siculus: Τρίτην δὲ τὴν ἐν Κρομμυῶνι ὑπάρχουσαν ὗν ἀγρίαν, διαφέρουσαν ἀλκῇ τε καὶ μεγέθει, καὶ πολλοὺς ἀνθρώ-

ἀνθρώπους ἀναιροῦσαν, ἀπέκτεινεν. Tertiam vero ſuem Crommyone agreſtem, ferocia ac magnitudine præcellentem, & multos homines occidentem, interfecit. Et hæc Phæa dicebatur. Plutarchus: Ἡ δὲ Κρομμυωνία σῦς, ἣν Φαιὰν προσωνόμαζον, οὐ φαῦλον ἦν θηρίον, ἀλλὰ μάχιμον, καὶ χαλεπὸν κρατηθῆναι. ταύτην, ὁδοῦ πάρεργον, ὡς μὴ δοκοίη πάντα πρὸς ἀνάγκην ποιεῖν, ὑποστὰς ἀνεῖλε. *Crommyonia autem ſus, quam cognominabant Phæam, fera erat non contemnenda, verum pugnax, ac difficilis ſuperatu. Hanc obiter, & ne omnia ex neceſſitate facere videretur, exceptam ſuſtulit.* Stephanus: Κρεμμύων, κώμη Κορίνθου· ἐν ᾗ μυθεύουσι τὰ περὶ τὴν Κρεμμυωνίαν ὗν, καὶ τῆς Θησέως ἄθλων. τὸ κύριον ὄνομα αὐτῆς ἐκαλεῖτο Φαῖα. *Cremmyon, vicus Corinthi; in quo fabulantur eveniſſe, quæ de ſue Cremmyonia memorantur, Theſeique certaminibus: proprium vero illi nomen Phæa erat.* Ubi obſerva per ε ſcribi, *Cremmyon*, & *Cremmyonia.* Sic apud Ovidium Metamorph. lib. VII.

— Te, maxime Theſeu,
Mirata eſt Marathon, Cretæi ſanguine tauri:
Quodque ſuam ſecurus arat Cremyona colonus,
Munus, opuſque, tuum eſt. —

Nam ſic eſſe in manu ſcriptis exemplaribus, teſtantur viri docti. Et apud Hyginum, Fab. XXXVIII. *Aprum, qui fuit Cremyone, interfecit.* Nec aliter eſt apud Plinium, lib. IV. cap. VII. Sed priorem lectionem tuentur Pauſanias, in Corinthiacis; Thucydides, lib. IV. & Strabo, lib. VIII. ubi ſuis quoque hujus, & a Theſeo cæſæ, meminit. Sunt qui Phæam hanc fuiſſe fœminam dicant, atque ſuem propter mores appellatam. Plutarchus: Ἔνιοι δὲ φασὶ, τὴν Φαιὰν λῃστρίδα γενέσθαι γυναῖκα, φονικὴν, καὶ ἀκόλαστον, αὐτόθι κατοικοῦσαν ἐν Κρομμυῶνι, σῦν δὲ ἐπονομασθεῖσαν, διὰ τὸ ἦθος, καὶ τὸν βίον. *Sunt qui dicant, Phæam fuiſſe mulierem latronem, homicidia exercentem, ac laſcivam, ibi loci Crommyone habitantem: Suem vero cognomento nuncupatam, propter mores, & vivendi rationem.* Quarta illi cum Scirone pugna fuit: de crudelitate cujus, & exitio, ita narrat Diodorus: Ἐκόλασε δὲ καὶ Σκίρωνα, τὸν οἰκοῦντα τῆς Μεγαρίδος τὰς καλουμένας Σκιρωνίδας πέτρας. οὗτος δ' εἰώθει τοὺς παριόντας ἀναγκάζειν ἀπονίπτειν ἑαυτὸν ἐπί τινος ἀπο-

κρημνὰ πόντῳ· λακτίσματι δ' ἄφνω τύπτων, προσεκύλιε κατὰ τῶν κρημνῶν εἰς θάλασσαν, κατὰ τὴν ὀνομαζομένην Χελώνην. *Supplicio quoque affecit Scironem, Megaridis rupes, quæ Scironides dicebantur, incolentem. Hic solebat cogere prætereuntes, ad lavandum ipsi pedes in prærupto quodam loco: posteaque improviso impulsos calcibus, in mare præcipitare, ad Chelonem quam vocabant.* Plutarchus: Σκίρωνα δὲ περὶ τὴν Μεγαρικὴν ἀνεῖλε, ῥίψας κατὰ τῶν πετρῶν, ὡς μὲν ὁ πολὺς λόγος, ληστεύοντα τοὺς παριόντας· ὡς δ' ἔνιοι λέγουσιν, ὕβρει, καὶ τρυφῇ, προτείνοντα τὼ πόδε τοῖς ξένοις, καὶ κελεύοντα νίπτειν, εἶτα λακτίζοντα, καὶ ἀπωθοῦντα νίπτοντας εἰς τὴν θάλασσαν. *Scironem vero ante Megarici agri fines interfecit, de rupe dejectum, uti quidem vulgo fertur, latrociniis viatores infestantem: aut, ut alii sunt auctores, e protervia, atque luxu, pedes dantem peregrinis abluendos: inde calcibus in subjectum illic mare deturbantem.* Ovidius:

> *Tutus ad Alcathoen Lelegeia mœnia limes,*
> *Composito Scirone, patet; sparsisque latronis*
> *Terra negat sedem, sedem negat ossibus unda:*
> *Quæ jactata diu fertur durasse vetustas*
> *In scopulos: scopulis nomen Scironis inhæret.*

Videndus quoque Strabo, initio lib. IX. Pausanias, extremis Atticis: Euripides, Hippolyto; & ibi Scholiastes: Hyginus, Fab. XXXVIII. Ac Poetæ meminerunt; locis pluribus. Eratque hujus Thesei facti simulacrum e terra cocta Athenis, in tecto porticus regiæ. Pausanias, de ea agens, in Atticis: Ταύτης ἔπεστι τῷ κεράμῳ τῆς στοᾶς ἀγάλματα ὀπτῆς γῆς· ἀφιεὶς Θησεὺς εἰς θάλασσαν Σκίρωνα, καὶ φέρουσα Ἡμέρα Κέφαλον. *In hujus porticus tecto, simulacra sunt e terra cocta; Theseus, Scironem in mare dejiciens: & Aurora, Cephalum ferens.* Alii tamen Scriptores Megarenses, Scironem negabant latronem fuisse, aut a Theseo interfectum, cum Athenas primum tenderet: sed, cum Eleusinem caperet, quæ a Megarensibus tunc tenebatur. Plutarchus: Οἱ δὲ Μεγαρόθεν συγγραφεῖς, ὁμόσε τῇ φήμῃ βαδίζοντες, καὶ τῷ πολλῷ χρόνῳ, κατὰ Σιμωνίδην, πολεμοῦντες, οὔτε ληστήν, οὔτε ὑβριστήν, γεγονέναι τὸν Σκίρωνά φασιν, ἀλλὰ ληστῶν μὲν κολαστήν, ἀγαθῶν δὲ, καὶ δι-

καίων,

καίων οἰκεῖον ἀνδρῶν, καὶ φίλον· ἀλλὰ Θησέα, οὐχ ὅτε τὸ πρῶτον ἐβάδιζεν εἰς Ἀθήνας, ἀλλ᾽ ὕστερον, Ἐλευσῖνά τε λαβεῖν, Μεγαρέων ἐχόντων, παρακρουσάμενον Διοκλέα τὸν ἄρχοντα, καὶ Σκίρωνα ἀποκτεῖναι. *Scriptores vero Megarenses, cum fama pedem conferentes, ac cum diuturnitate, ut Simonidis dictum habet, pugnantes, nec latronem fuisse Scironem, nec flagitiosum ajunt; verum vindicem latronum; tum & viris item justis, atque bonis familiarem, & amicum: sed Theseum, illum, non tunc, cum Athenas primum iter caperet, occidisse; sed cum urbem Eleusinem, quam tenebant per id tempus Megarenses, principe Diocle expulso, expugnasset.* Certe postea, ob Scironem, item Sinin, in jus vocatus, causam dicere in Delphinio tribunali est coactus. Ac de Sini, & Scirone, Auctor Etymologici refert: Ἐπὶ Δελφινίῳ. δικαστήριον Ἀθήνησιν, ἐπὶ τῶν ὁμολογούντων φόνους δεδρακέναι. οἱ δὲ φασὶν, ὅτι, Κρητῶν χειμαζομένων, εἰκασθεὶς Δελφῖνι ὁ Ἀπόλλων, ἔσωσεν αὐτοὺς, εἰς τὴν Ἀττικὴν κομίσας. ἀνθ᾽ ὧν Ἀπόλλωνι Δελφινίῳ ἱδρύθη ἱερόν· ὕστερον δὲ, δικαστήριον γενέσθαι τῶν φονικῶν· ἐν ᾧ καὶ Θησέα κεκρίσθαι, ὑπὲρ τῶν φόνων τῶν περὶ Σκίρωνα, καὶ Σίνιν. *Ad Delphinium. Tribunal Athenis, ubi judicati ii, qui cædem commisisse sese faterentur. Quidam ajunt, cum Cretenses tempestate laborarent, mutatum in Delphinem Apollinem hos servasse, & in Atticam eduxisse: qua de causa Apollini Delphinio structum fanum; quod tribunal postea factum, in quo cædes judicarentur: Theseumque illic etiam judicatum; quia Sinin, & Scironem, occidisset.* Pollux, simpliciter illic, ob latrones interfectos, judicatum esse dicit, lib. VIII. cap. X. Τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ, ἱδρύθη μὲν ὑπὸ τοῦ Αἰγέως, λέγεται δὲ Ἀπόλλωνι Δελφινίῳ, καὶ Ἀρτέμιδι Δελφινίᾳ. Ἐκρίθη δὲ ἐν αὐτῷ πρῶτος Θησεὺς, ἀφοσιούμενος τὸ ἄγος τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ ἀνῃρημένων λῃστῶν; οὓς ὡμολόγει μὲν ἀποκτεῖναι, δικαίως δὲ ἔφη τοῦτο δεδρακέναι. *Forum ad Delphinium, ab Ægeo quidem constitutum est, sed dicatum Apollini Delphinio, & Dianæ Delphiniæ. Primusque ibi judicatus Theseus, postquam expiasset scelus interfectorum latronum: quos quidem se occidisse fatebatur, sed id jure abs se factum contendebat.*

CAP. VII.

Cercyonem, Vulcani filium, e medio tollit. Ejus in lucta inventum, Ἰγνύων ἀφαίρεσις. *Locus, etiam Pausaniæ tempore,* Κερκύονος παλαίστρα *dictus. Veterum lucta qualis fuerit? Theseus primus artem scivit, a Minerva illam edoctus: & ab ejus inde ævo ludi quoque instituti, ubi deinceps cæteri discerent. Inde, Procrusten occidit, Hermionæ habitantem, vel Corydalli; sive, ad Cephissum flumen. Qua sævitia usus fuerit? Nomen ejus, Polypemon, aut Damastes. Theseus post hæc a Phytalidis lustratur: quos deinde sacris Ægei patris præficit.*

Quinta illi pugna fuit cum Cercyone, Vulcani filio. Hyginus: *Cercyonem, Vulcani filium, armis occidit.* Is degebat Eleusine, atque lucta superatos viatores occidebat. Diodorus: Ἀνεῖλε δὲ καὶ περὶ τὴν Ἐλευσῖνα Κερκύονα, τὸν διαπαλαίοντα τοῖς παριοῦσι, καὶ τὸν ἡττηθέντα διαφθείροντα. *Ad Eleusinem vero etiam Cercyonem occidit, qui lucta cum prætereuntibus certans, victos interficiebat.* Plutarchus: Ἐν δὲ Ἐλευσῖνι Κερκύονα τὸν ἐξ Ἀρκαδίας καταπαλαίσας ἀνεῖλε. *Eleusine autem Cercyonem Arcadem lucta victum sustulit.* Ovidius:

Cercyonis letum vidit Cerealis Eleusis.

Statius tangit:

N·n trucibus monstris Sinin, infandumque dedisti
Cercyona. ——

Invenerat vero artem Cercyon, ut poplitem subrueret: quod dicebatur, Ἰγνύων ἀφαίρεσις. *Poplitum ablatio.* Eustathius, ad Iliad. ψ'. Πρῶτος δὲ, φασὶ, Κερκύων, εὗρε τὴν τοιαύτην παλαιστικὴν μηχανήν·

καὶ

καὶ καλεῖται, Ἰγνύων ἀφαίρεσις. *Primus vero, ut ajunt, Cercyon talem luctandi artem invenit: eaque vocatur, Poplitum ablatio.* Et hanc ejus artem respexit Plato, De Leg. lib. VII. Καὶ δὴ τά γε κατὰ πάλην, ἃ μὲν Ἀνταῖος, ἢ Κερκύων, ἐν τέχναις ἑαυτῶν κατεστήσαντο, φιλονεικίας ἀχρήστου χάριν, οὐδὲν χρήσιμα ἐπὶ πολέμου κοινωνίαν ὄντα, οὐκ ἄξια λόγῳ κοσμεῖν. *Lucta autem illius, quam Antæus, & Cercyon, in artificium quoddam deduxerunt, inutilis contentionis gratia, cum nihil ad prælium conferant, minime digna sunt, quorum fiat mentio.* Pausaniæ ævo; etiam locus, in quo res hæc gesta fuit, Κερκύονος παλαίστρα, *Cercyonis palæstra*, vocabatur. Verba ejus ecce ista, in Atticis: Εἶναι δὲ ὁ Κερκύων λέγεται τά τε ἄλλα ἄδικος εἰς τοὺς ξένους, καὶ παλαίειν οὐ βουλομένους. καὶ ὁ τόπος οὗτος παλαίστρα καὶ εἰς ἐμὲ ἐκαλεῖτο Κερκύονος, ὀλίγον δὲ τάφου τοῦ Ἀλόπης ἀπέχων. λέγεται δὲ ὁ Κερκύων τοὺς καταστάντας ἐς πάλην διαφθεῖραι, πλὴν Θησέως. Θησεὺς δὲ κατεπάλαισεν αὐτὸν σοφίᾳ τὸ πλέον. *Cercyonem ipsum traditum est in omnes hospites immanem fuisse, & luctari recusantes. Ac ætate quidem mea locus quidam, qui non longo Alopes tumulo abest, Cercyonis palæstra dicitur. Ferturque Cercyon omnes, qui lucta secum certassent, occidisse, præter Theseum: a quo luctandi inprimis arte est superatus.* Ac palæstricen primus Theseus invenisse memoratur, cum antiquitas tantum robore, corporisque magnitudine, concertarent. Pausanias, ibidem: Παλαιστικὴν γὰρ εὗρε τέχνην Θησεὺς πρῶτος, καὶ πάλης κατέστη ὕστερον ἀπ' ἐκείνου διδασκαλεῖα· πρότερον δὲ ἐχρῶντο μεγέθει μόνον, καὶ ῥώμῃ, πρὸς τὰς πάλας. *Artem enim palæstricam primus invenit Theseus; ab eoque ludi deinceps instituti, in quibus luctam docerentur: siquidem antea sola corporis magnitudine, atque robore, in luctando decertarent.* Didicerat autem a Minerva: ut ex Istro tradit Scholiastes Pindari, Nemeonis, Od. V. Ὅτι δὲ Θησεὺς παρ' Ἀθηνᾶς ἔμαθε τὴν πάλην, Ἴστρος ἱστορεῖ. *Theseum a Minerva luctam edoctum auctor est Ister.* Post Cercyonem, mox occisus est Procrustes, Neptuni filius; qui mensuram hospitum ad lectum aptabat: amputatis, si qui longiores essent; & extusis brevioribus. Hyginus: *Procrusten, Neptuni filium, ad hunc hospes cum venisset, si longior erat, minori lecto proposito, reliquam corporis partem præcidebat: sin autem brevior statura erat, lecto*

 longiori

longiori dato, incudibus suppositis, extundebat eum, usque dum lecti longitudinem aquaret : hunc interfecit (*Theseus.*) Atque ex hac re Προκρούστης dicebatur : & in Atticæ quodam populo, Corydallo, habitabat. Diodorus id testatur : Μετὰ δὲ τοῦτον, τὸν ὀνομαζόμενον Προκρούστην ἀπέκτεινε, τὸν οἰκοῦντα ἐν τῷ λεγομένῳ Κορυδαλλῷ τῆς Ἀττικῆς· οὗτος δὲ τοὺς παριόντας ὁδοιπόρους ἠνάγκαζεν ἐπί τινος κλίνης ἀναπίπτειν, καὶ τῶν μὲν μακροτέρων τὰ προέχοντα μέρη τοῦ σώματος ἀπέκοπτε, τῶν δ' ἐλαττόνων τοὺς πόδας προέκρουεν· ἀφ' οὗπερ Προκρούστης ὠνομάσθη. *Post hac alium, Procrusten nomine, e medio sustulit, Corydallo Attica, ut vocabant, commorantem. Hic iter illac facientes in lecto quodam decumbere jubebat; ac, si longiores essent, prominentes corporis partes amputabat : brevioribus, ita pedes extundebat. Unde & Procrustes dictus, tanquam qui tundendo longiores faceret.* Plutarchus, locum habitationis non commemorat Corydallum, sed Hermionen : & Damasten vero nomine appellatum: Καὶ, μικρὸν προελθὼν, Δαμάστην ἐν Ἑρμιόνῃ, τὸν Προκρούστην, (ἀνεῖλεν·) ἀναγκάσας αὐτὸν ἀπισοῦν τοῖς κλιντῆρσιν, ὥσπερ τοὺς ξένους ἐκεῖνος. *Et, paulum progressus, Hermiona Damasten, Procrusten dictum, (interfecit:) compellens eum, ut se lectis exaquaret, sicut ille hospitibus fecerat.* Pausanias dicit, ad Cephissum habitasse; & vocatum Polypemona, non Damasten. Habe ejus verba, in Atticis : Πρὸς τούτῳ τῷ Κηφισσῷ ληστὴν, Πολυπήμονα ὄνομα, Προκρούστην δὲ ἐπίκλησιν, Θησεὺς ἀπέκτεινεν. *Ad hunc Cephissum occidit Theseus latronem, Polypemonem appellatum, Procrusten vero cognomento.* Ac de Cephisso, consentit Ovidius, Met. lib. VII.

Vidit & immitem Cephissias ora Procrusten.

Ad Procrustæ cædem, respexit Aristophanes, Concionantibus :

Οἴμοι, Προκρούστης τήμερον γενήσομαι.
Hei mihi, Procrustes hodie futurus sum.

Sævitiam, tangit Seneca Philosophus, De Clem. lib. II. *Nec interficere contenti, saviunt : ut Sinis ille, & Procrustes.* Item Tragicus, in Hippolyto :

— Membra quis sævus Seinis,
Aut quis Procrustes sparsit ? —

Post hæc, cum Cephissum flumen transiisset, a Phytalidis exceptus,

ceptus, cupiensque a tot cædibus expiari, id ab illis consecutus memoratur. Lustratusque in ara Jovis, quem Μειλίχιον Græci dicunt, id est *Placidum*. Pausanias, in Atticis: Διαβᾶσι δὲ τὸν Κηφισσὸν, βωμός ἐστιν ἀρχαῖος Μειλιχίου Διός· ἐπὶ τούτῳ Θησεὺς ὑπὸ τῶν ἀπογόνων τῶν Φυτάλου καθαρσίων ἔτυχε, λῃστὰς καὶ ἄλλους ἀποκτείνας, καὶ Σίνιν, τὰ πρὸς Πιτθέως συγγενῆ. *Trans Cephissum, Placidi Jovis vetus ara est: ad quam Theseus a Phytali posteris de cæde purgatus dicitur, cum & alios latrones, & propinquum a Pittheo Sinin, occidisset.* Plutarchus: Προϊόντι δὲ αὐτῷ, καὶ γενομένῳ κατὰ τὸν Κηφισσὸν, ἄνδρες ἐκ τοῦ Φυταλιδῶν γένους ἀπαντήσαντες ἠσπάσαντο πρῶτον· καὶ, δεομένου καθαρθῆναι, τοῖς νενομισμένοις ἁγνίσαντες, καὶ μείλιχα θύσαντες, εἱστίασαν οἴκοι, μηδενὸς πρότερον αὐτοῦ φιλανθρώπου ἐντυχόντος. *Quum progressus Cephissum attigisset, quidam e familia Phytalidarum occurrentes, primi eum salutarunt; ac, volentem expiari, ritu solenni lustrarunt: sacrificiisque peractis, ad placandos Deos solitis, domi suæ exceperunt, cum benignum tota via neminem expertus esset.* Et idcirco ille postea, institutis in honorem Patris sacris, hos præfecit. Idem Plutarchus alibi, in ejusdem Vita: Ἐξῃρέθη δὲ καὶ τέμενος αὐτῷ, (τῷ Αἰγεῖ,) καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν προσαγόντων τὸν δασμὸν οἴκων ἔταξεν εἰς θυσίαν αὐτῷ τελεῖν προσφοράς· καὶ τῆς θυσίας ἐπεμελοῦντο Φυταλίδαι, Θησέως ἀποδόντος αὐτοῖς ἀμοιβὴν τῆς φιλοξενίας. *Delubrum etiam ei (Ægeo) est erectum; & illis familiis, quæ tributum pependerant, imposuit, ut ad sacra facienda sumtus darent: sacrificio vero præerant Phytalidæ, hoc reddente ipsis Theseo propter hospitalitatem.*

CAP. VIII.

Hinc Athenas Theseus venit, die octavo mensis Hecatombæonis: qui tunc Cronius dicebatur. Venit autem habitu dissimulato, tanquam virgo: roborisque specimen præbet, apud eos, qui Apollinis Delphinii templum exstruebant. Offendit autem res privatas, publicasque, perturbatas; ac, Medea dolum

dolum ſtruente, & venenum præparante, tandem ab Ægeo patre agnoſcitur: qui majorem in modum lætus, cives convocat, filiumque illis indicat: ſacra quoque Diis facit, epuloque inſtituto, feſtum celebrat.

Is in modum iſtum geſtis, tandem Athenas Theſeus venit. Diodorus: Κατορθώσας δὲ τὰ προειρημένα, κατήντησεν εἰς Ἀθήνας· καὶ τὸν Αἰγέα, διὰ τῶν συμβόλων, ἀνεγνώρισε. *His, quæ dixi, præclare geſtis, Athenas intravit: Ægeoque, per indicia, ſe noſcendum præbuit.* Idque factum die octavo menſis Hecatombæonis, quem tunc Cronium vocabant. Plutarchus: Ἡμέρᾳ μὲν οὖν ὀγδόῃ λέγεται Κρονίου μηνὸς, ὃν νῦν Ἑκατομβαιῶνα καλοῦσι, κατελθεῖν. *Itaque octavo die menſis Cronii, quem nunc Hecatombæonem appellamus, veniſſe dicitur.* Venit autem plane ignotus; veſte talari, plexa coma, veluti ſi virgo eſſet, cumque ad Apollinis Delphinii templum, quod tunc primum ſtruebatur, acceſſiſſet, ab his, qui faſtigium templi erigebant, per ludibrium rogatus, cur ſic ſola virgo nubilis oberraret, nil reſpondit: ſed, disjunctis plauſtri bubus, quod tunc illo in loco erat, arreptam laquearis trabem altius, quam culmen erat, quod ſtatuerant, projecit. Pauſanias, in Atticis: Ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν, Ἀπόλλωνος, ἐπίκλησιν Δελφινίου. λέγουσι δὲ, ὡς, ἐξειργασμένου τοῦ ναοῦ, πλὴν τῆς ὀροφῆς, ἀγνὼς ἔτι τοῖς πᾶσιν ἀφίκοιτο Θησεὺς ἐς τὴν πόλιν. οἷα δὲ χιτῶνα ἔχοντος αὐτοῦ ποδήρη, καὶ πεπλεγμένης εὐπρεπῶς οἱ τῆς κόμης, ὡς ἐγένετο κατὰ τὸν τοῦ Δελφινίου ναὸν, οἱ τὴν στέγην οἰκοδομοῦντες ἤροντο σὺν χλευασίᾳ, ὅτι δὴ παρθένος ἐν ὥρᾳ γάμου πλανᾶται μόνη; Θησεὺς δὲ, ἄλλο μὲν αὐτοῖς ἐδήλωσεν οὐδέν· ἀπολύσας δὲ, ὡς λέγεται, τῆς ἁμάξης τοὺς βοῦς, ἣ σφίσι παρῆν, τὸν ὄροφον ἀνέρριψεν ἐς ὑψηλότερον, ἢ τῷ ναῷ τὴν στέγην ἐποιοῦντο. *Eſt etiam aliud templum Apollinis, cognomento Delphinii. Ajunt vero, cum exſtructum illud eſſet, præter tectum, ignotum adhuc omnibus Theſeum urbem intraſſe. Cum autem, veſte talari indutus, & decenter plexa coma, ad Delphinii uſque templum perveniſſet, qui ædificabant tectum, percunctatos, quid ætate nubili virgo ita ſola oberraret? ipſum vero, nihil*

nihil aliud respondisse : sed, solutis plaustri bubus, quod tunc aderat, trabem arreptam laquearis multo altius projecisse, quam illi templi tectum facerent. Eo tempore, urbs in factiones scissa, & domesticæ res turbatæ : cum Medea, Corintho profuga, orbo Ægeo sua arte liberos pollicita, in domum ejus, atque lectum, recepta esset. Plutarchus : κατελθὼν δὲ εἰς τὴν πόλιν, εὗρε τά τε κοινὰ ταραχῆς μεστὰ, καὶ διχοφροσύνης· καὶ τὰ περὶ τὸν Αἰγέα, καὶ τὸν οἶκον, ἰδίᾳ νοσοῦντα. Μήδεια γὰρ, ἐκ Κορίνθου φυγοῦσα, φαρμάκοις ὑπισχομένη τῆς ἀτεκνίας ἀπαλλάξειν Αἰγέα, συνῆν αὐτῷ. *Urbem ingressus, rempublicam offendit tumultu & dissidiis plenam, ac privatim domi Ægei rem non bene constitutam. Nam Medea, Corintho profuga, pollicita se medicamentis Ægeum orbitate sua liberaturam, in contubernio ejus degebat.* Ac Medea, Theseum advenisse gnara, cum nil plane Ægeus sciret, homini confecto ætate, omniaque ob tumultum metuenti, facile suadet, uti advenam, ad convivium invitatum, veneno tolleret. Theseus autem, cum ad prandium accessisset, neque patri aperire sese vellet, tandem agnitus, summa ab eo cum lætitia excipitur. Plutarchus : Προαισθομένη δὲ περὶ τοῦ Θησέως αὕτη, (ἡ Μήδεια,) τοῦ δ' Αἰγέως ἀγνοοῦντος, ὄντος δὲ πρεσβυτέρου, καὶ φοβουμένου πάντα διὰ τὴν στάσιν, ἔπεισεν αὐτὸν, ὡς ξένον ἑστιῶντα, φαρμάκοις ἀνελεῖν. ἐλθὼν οὖν ὁ Θησεὺς ἐπὶ τὸ ἄριστον, οὐκ ἐδοκίμαζε φράζειν αὐτὸν, ὅστις εἴη, πρότερος· ἐκείνῳ δὲ βουλόμενος ἀρχὴν ἀνευρέσεως παρασχεῖν, κρεῶν παρακειμένων, σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ὡς ταῦτα τέμνων, ἐδείκνυεν ἐκείνῳ· ταχὺ δὲ καταμαθὼν ὁ Αἰγεὺς, τὴν μὲν κύλικα τοῦ φαρμάκου κατέβαλε, τὸν δὲ υἱὸν ἀνακρίνας, ἠσπάζετο· καὶ, συναγαγὼν τοὺς πολίτας, ἐγνώριζεν, ἡδέως αὐτὸν δεχομένους, διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν. *Hæc vero (Medea) cum de Theseo præsensisset, ignarum Ægeum, ætate gravem, omniaque propter seditionem timentem, perpulit, ut illum, velut hospitem, convivio exciperet, & veneno interficeret. Itaque Theseus, cum ad prandium accessisset, non putavit faciendum, ut, qui esset, prior sese declararet; verum, cupiens illi initium sui cognoscendi dare, cum appositæ carnes essent, stricto cultro, velut illas dissecturus, ei ostendit. Ocyus vero animadverso isthoc Ægeus, veneni calicem projecit; filiumque sciscitatus, benigne excepit. Civibusque convocatis, notum fecit : hique eum,*

 ob

ob fortitudinem, perlibentes receperunt. Ovidius, Metamorph. lib. VII.

Jamque aderat Theseus, proles ignota parenti,
Qui virtute sua bimarem pacaverat Isthmum:
Hujus in exitium miscet Medea, quod olim
Attulerat secum Scythicis aconiton ab oris.
Ipse parens Ægeus nato porrexit, ut hosti.
Sumpserat ignara Theseus data pocula dextra:
Cum pater in capulo gladii cognovit eburno
Signa sui generis, facinusque excussit ab ore.

Veneni, Theseo a Medea præparati, meminit etiam Dionysius Alexandrinus, in Descript. Orbis, ubi de Media illi sermo: quam nonnulli a Medea, Athenis profuga, quod veneno tollere Theseum voluisset, nomen accepisse tradunt:

Πρὸς δὲ νότον ναίουσιν ἀγαυῶν ἔθνεα Μήδων,
Κείνης τοι γενεῆς ἐρικυδέος ἐκγεγαῶτες
Αἰήταο θυγατρὸς, ἀμύμονος ἡρωΐνης.
Εὖτε γὰρ Ἀκταίοιο παρὰ ῥόον Ἰλισσοῖο
Φάρμακ' ἐμήσατο λυγρὰ γόνῳ Πανδιονίδαο,
Αἰδοῖ μὲν χῶρον κεῖνον λίπεν, ἐς δὲ βαθεῖαν,
Πλαζομένη κατὰ φῶτας, ὁμώνυμον ἵκετο γαῖαν.

Ad austrum autem habitant illustrium gentes Medorum,
Ex illa scilicet stirpe illustri prognati
Æeta filia, inculpata heroina.
Cum enim Attici juxta fluentum Ilissi
Venena molita esset exitiosa filio Pandionidæ (Ægei)
Pudore quidem locum illum reliquit, & in vastam,
Oberrans per homines, cognominem venit terram.

Ad quem locum vide Eustathium. Ægeus vero, postquam filium agnovisset, cives convocat, hisque Theseum ostendit, qui benigne eum omnes accepere: tum, peractis rite sacris, gratiisque Diis actis, epulum insigne instituit, atque festos dies agit. Breviter Plutarchus, in citatis statim verbis: *Καὶ συναγαγὼν (ὁ Αἰγεὺς) τοὺς πολίτας (τὸν Θησέα) ἐγνώριζεν, ἡδέως αὐτὸν δεχομένους, δεξ-*

τλώ

τὴν ἀνδραγαθίαν. *Quibusque* (*Ægeus*) *convocatis, notum illis* (*Theseum*) *fecit: ilique eum, ob fortitudinem perlibentes receperunt.* Fusius Ovidius, Met. lib. VII.

> *At genitor, quanquam lætatur sospite nato,*
> *Attonitus tamen est, leti discrimine parvo*
> *Committi potuisse nefas. Fovet ignibus aras,*
> *Muneribusque Deos implet: feriuntque secures*
> *Colla torosa boum, vinctorum cornua vittis.*
> *Nullus Erechthidis fertur celebratior illo*
> *Illuxisse dies. Agitant convivia patres,*
> *Et medium vulgus: nec non & carmina, vino*
> *Ingenium faciente, canunt.* ——

CAP. IX.

Pallantidæ, res novas molientes, cæsi: insidias prodente Leo. Theseus, cædem purgaturus, Træzenem abit: & Athenis, reus actus, in Delphinio causam dicit. Ob proditionem Lei, nulla deinde matrimonia cum Agnusiis Pallenenses contraxere; insuperque constitutum, ne, Agnusiis concionem indicens præco, verbis solitis uteretur: neve, Ἀκούετε Λεώς, *diceret.*

LÆta urbe, propter Thesei adventum, soli Pallantidæ patrueles ægro animo publicum istud gaudium ferre: cum dolerent, se, ab Ægeo regno pridem deturbatos, nunc & spe recuperandi excidisse. Itaque cum inter sese conspirassent, bellum ei intulere. Sed, detectis per præconem Leum insidiis, profligati periere. Fuse rem Plutaachus narrat, in hunc modum: Οἱ δὲ Παλλαντίδαι, πρότερον μὲν ἤλπιζον αὐτοὶ τὴν βασιλείαν καθέξειν, Αἰγέως ἀτέκνου τελευτήσαντος· ἐπεὶ δὲ Θησεὺς ἀπεδείχθη διάδοχος, χαλεπῶς φέροντες, εἰ βασιλεύει μὲν Αἰγεὺς, θετὸς γενόμενος Πανδίονι, καὶ μηδὲν Ἐρεχθείδαις προσήκων, βασιλεύσει δ' ὁ Θησεὺς

πάλιν,

πάλιν, ἔπηλυς ὢν, καὶ ξένος, εἰς πόλεμον καθίσαντο. καὶ, διελόντες ἑαυτοὺς, οἱ μὲν, ἐμφανῶς Σφηττόθεν ἐχώρουν ἐπὶ τὸ ἄστυ μετὰ τοῦ πατρός· οἱ δὲ, Γαργηττοῖ κρύψαντες ἑαυτοὺς, ἐνήδρευον, ὡς διχόθεν ἐπιθησόμενοι τοῖς ἐναντίοις. ἦν δὲ κῆρυξ μετ᾽ αὐτῶν: ἀνὴρ Ἀγνούσιος, ὄνομα Λεώς. οὗτος ἐξήγγειλε τῷ Θησεῖ τὰ βεβουλευμένα τοῖς Παλλαντίδαις. ὁ δὲ, ἐξαίφνης ἐπιπεσὼν τοῖς ἐνεδρεύουσι, πάντας διέφθειρεν. οἱ δὲ μετὰ τοῦ Πάλλαντος, πυθόμενοι, διεσπάρησαν. *Pallantidæ vero, prius quidem spem conceperant, se in regno, mortuo sine liberis Ægeo, successuros: Verum, Theseo successore declarato, iniquo animo ferentes, regnare Ægeum, a Pandione adoptatum, neque genere Erechthidas contingentem; ac mox regnaturum Thesea, hominem advenam, & externum, bellum moverunt, atque, sese dispertiti, pars aperte Sphetto in urbem cum Pallante patre suo contendebant; pars Gargetti occultati, in insidiis considebant: uti e duobus impetum in hostem facerent. Sed insidias illas Theseo præco ipsorum, vir Agnusius, nomine Leus, indicavit: isque, improviso aggressus, eas opprimit, dissipatque.* Et Philochori fragmentum est insigne, apud Euripidis Scholiasten, in Hippolytum, historiam eandem continens: Πάλλαντος ἐπιθέσθαι ταῖς Ἀθήναις διανοουμένου, καὶ τὴν Σφηττίαν ὁδὸν προφανῶς διαπορευομένου ἐπὶ τὸ ἄστυ, μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, οἱ τούτου παῖδες, κατὰ βούλησιν τοῦ πατρὸς, Γαργηττοῖ ἐγκαθίζουσι, μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν· ἵν᾽, ὅταν ἐπεξέλθωσι τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὁ Πάλλας συμβάλῃ, ἐξ ἐφόδου προσπεσόντες, λάβωσι τὴν πόλιν. ἀνὴρ δέ τις, ὃς ἐκηρύκευσε τῷ Πάλλαντι, ἀπαγγέλλει τῷ Θησεῖ τὸ γινόμενον· ὁ δὲ, προσπεσὼν μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν αὐτοὺς ἀναιρεῖ. *Cum Pallas adoriri Athenas animum induxisset, & via Sphettia aperte in urbem copias ducere; filii ejus, ita cupiente patre, se Gargetti cum æqualibus in insidiis collocabant: ut, cum in Athenienses Pallas tenderet, atque acie decertaret, impetu facto irruentes, urbem caperent. Sed vir quidam, qui Pallantis præco erat, Theseo rem omnem nuntiat: isque, invadens cum æqualibus, eos cædit.* Meminit strictim & Eustathius, ad Iliad. β΄. Ac, Pallantidis hunc in modum profligatis, petiit Trœzenem Theseus, ubi cædem expiaret. Pausanias, in Atticis: Χρόνῳ δὲ ὕστερον Πάλλας, καὶ οἱ τούτου παῖδες, ἐπανέστησαν Θησεῖ. τούτους κτείνας, εἰς Τροιζῆνα ἔρχεται, καθαρσίων ἕνεκα. *Post id vero tempus Pallas, ejusque filii, novas res adversus Theseum.*

sunt

sunt moliti. Quos cum ille occidisset, mox Trœzenem proficiscitur, ut de cæde purgaretur. De re eadem sunt Euripidis isti versus, in Hippolyto:

> —— Θησεὺς Κεκροπίαν λίπε χθόνα,
> Μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν,
> Καὶ τήνδε σὺν δάμαρτι ναυστολεῖ χθόνα,
> Ἐνιαυσίαν ἔκδημον αἰνέσας φυγήν.

> —— *Theseus Cecropiam liqueit terram;*
> *Piaculum fugiens cædis Pallantidarum,*
> *Et in hanc terram cum uxore navigio venit,*
> *Annuum peregri transigendum exilium subiens.*

Nec hoc tantum, sed & cædis in Delphinio causam dixit. Pollux, ubi de Delphinio foro agit, lib. VIII. cap. X. Ἐκρίθη δὲ ἐν αὐτῷ πρῶτος Θησεὺς, ἀφοσιούμενος τὸ ἄγος τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνῃρημένων Παλλαντιδῶν· οὓς ὡμολόγει μὲν ἀποκτεῖναι, δικαίως δὲ ἔφη τοῦτο δεδρακέναι. *Primus autem in eo judicatus est Theseus, de Pallantidarum cæde purgans sese: quos interfecisse quidem fatebatur, sed id jure abs se factum contendebat.* Pausanias, in citatis Atticis: Ἐπὶ Δελφινίῳ δὲ κρίσις καθέστηκεν, εἰργάσθαι φόνον σὺν τῷ δικαίῳ φαμένοις· ὁποῖόν τι καὶ Θησεὺς παρεχόμενος, ἀπέφυγεν, ὅτε Πάλλαντα ἐπαναστάντα, καὶ τοὺς παῖδας, ἔκτεινε. *In Delphinio causam dicunt, qui se jure occidisse contendunt: quo judicio & Theseus, cum Pallantem, ejusque filios, res novas molientes, interemisset, absolutus est.* Porro etiam, quod Pallantem Leus præco prodidisset, constitutum, ut deinceps nulla Agnusiis cum Palleniis matrimonia intercederent; neque, in populo convocando, apud Agnusios præco verbis usitatis uteretur, Ἀκούετε λεώς: quæ vox, appellative sumpta, ut Grammatici loquuntur, populum significat. Plutarchus: Ἐκ τούτου φασὶ, τῷ Παλληνέων δήμῳ πρὸς τὸν Ἀγνουσίων ἐπιγαμίαν μὴ εἶναι· μηδὲ κηρύττεσθαι τὸ προχώρειον παρ' αὐτοῖς, Ἀκούετε λεώς. μισοῦσι γὰρ τοὔνομα, διὰ τὴν προδοσίαν τοῦ ἀνδρός. *Inde dicunt, Palleniorum cum Agnusiis nulla matrimonia esse; neque item hoc solenne per præconem apud ipsos pronuntiari, Audite Leus, id est, populæ. Nam hoc nomen odio habent, ob proditionem viri.*

CAP. X.

Taurum Marathonium superat, & Apollini Delphinio immolat: vel, ut alii, Minervæ. Tempus ab Ovidio confusum esse indicatur. Minotaurum quoque cædit, & tributo urbem liberat. Ab Hercule convivio excipitur; ubi Sonchum edit, & Tlepolemo piscem eripit. Ipse Hecalæ sacrum instituit, Ἑκαλήσιον *appellatum: idque Jovi, qui* Ἑκάλειος *dicebatur, dedicat. Plutarchi locus restitutus, Hecalen, vocat Hecalenen. Etymologici Auctor correctus. Callimachi in hanc Poema,* Ἑκάλη *inscriptum: ac de eo Olympiodorus, Pindarique Scholiastes, & Etymologici Auctor, emendati.*

INde, taurum Marathonium aggressus, eum cepit, & in urbem vivum adductum, populoque ostentatum, Apollini Delphinio immolavit. Plutarchus: Ὁ δὲ Θησεὺς, ἐνεργὸς εἶναι βουλόμενος, ἅμα δὲ καὶ δημαγωγῶν, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Μαραθώνιον ταῦρον, οὐκ ὀλίγα πράγματα τοῖς οἰκοῦσι τὴν Τετράπολιν παρέχοντα, καὶ χειρωσάμενος ἐπεδείξατο ζῶντα, διὰ τοῦ ἄστεος ἐλάσας, εἶτα τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Δελφινίῳ κατέθυσεν. *Theseus vero, opere aliquo occupare sese cupiens, simul gratiam populi captans, egressus est adversus taurum Marathonium, qui negotii non parum habitantibus Tetrapolin exhibebat; eumque victum vivum ostendit, ac per urbem circumegit: inde Apollini Delphinio immolavit.* Pausanias, in Atticis, in arcem adductum, Minervæ immolasse refert: Τὸν δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι ταῦρον, ὕστερον Θησεὺς ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἐλάσαι, καὶ θῦσαι λέγεται τῇ θεῷ. *Taurum vero Marathonium, post Theseus fertur in arcem egisse, ac Minervæ sacrificasse.* Diodorus, de Apolline Delphinio consentit: sed ab Ægeo, & non Theseo, immolatum taurum dicit: Μετὰ δὲ ταῦτα τὸν ἐν Μαραθῶνι

θῶνι ταῦρον, ὃν Ἡρακλῆς, τελῶν ἆθλον, ἐκ Κρήτης ἀπήγαγεν εἰς Πελοπόννησον, συμπλακεὶς, καὶ κρατήσας ἐξ ζώου, κατήγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας. τοῦτον δ' Αἰγεὺς παραλαβὼν, ἔθυσεν Ἀπόλλωνι. Post hæc autem, taurum Marathonium; quem Hercules, certamine peracto, ex Creta in Peloponnesum traduxerat, aggressus, redactam in potestatem feram, Athenas perduxit: Ægeusque, cum accepisset, Apollini immolavit. Isocrates, de eodem, in Helenæ Encomio: *Καὶ τόν τε ταῦρον, τὸν ἀνεθέντα μὲν ὑπὸ Ποσειδῶνος, τὴν δὲ χώραν λυμαινόμενον, ὃν πάντες οὐκ ἐτόλμων ὑπομένειν, μόνος χειρωσάμενος, μεγάλου φόβου καὶ μεγάλης ἀπορίας, ἀπήλλαξε τοὺς οἰκοῦντας τὴν πόλιν ἀπήλλαξε. Et taurum, a Neptuno immissum, ac vastantem regionem, cum quo congredi universi non audebant, postquam solus domuisset, magno metu, atque trepidatione, omnes urbem habitantes liberavit.* Ovidius, confundit tempus; &, ceu ante id factum esset, quam in urbem advenisset, decantatum a populo tradit, in eo carmine, quod tunc advenæ accinebant, in convivio illo publico, quod in gratiam ipsius pater Ægeus instituerat. Ita enim inter cætera accinentes illis cives gratabundos introducit:

——Te, maxime Theseu,
Mirata est Marathon Cretæi sanguine tauri.

Respexit Statius, Theb. v.

Heic & ab asserto nuper Marathone superbum
Thesea.——

Ubi vide & Lutatium. Crinagoras, in Epigrammate, Anthol. lib. I. cap. LXVII.

Καὶ Θησεῖ Μαραθὼν τοὺς ἐπέθηκε πόνους.
Et Theseo Marathon quos imposuit labores.

Videndus quoque Hyginus, Mythol. cap. XXXVIII. Meminit hujus etiam tauri Lucretius, lib. v. aliique item Auctores. Antequam ad pugnam iret, ab Hecale, anu pauperrima, convivio exceptus est; quæ, & sacra se facturam Jovi vovit, si incolumis rediret: unde & ille ante reditum suum mortuæ, ut ostenderet gratitudinem, sacrum instituit, Ἑκαλήσιον appellatum, ejus nomine Jovi, Ἑκαλείῳ dicto, faciendum: atque ipsam Hecalenem, diminuto per blandi-

blandiendo appellaverat, nominandam deinceps statuit. Plutarchus: Ἡ δὲ Ἑκάλη, καὶ τὸ περὶ αὐτὴν μυθολόγημα τοῦ ξενισμοῦ, καὶ τῆς ὑποδοχῆς, ἔοικε μὴ πάσης ἀμοιρεῖν ἀληθείας. ἔθυον γὰρ Ἑκαλήσιον οἱ πέριξ δῆμοι συνιόντες Ἑκάλῳ Διΐ, καὶ τὴν Ἑκάλην ἐτίμων, Ἑκαλήνην ὑποκοριζόμενοι, διὰ τὸ κἀκείνην νέον ὄντα κομιδῆ τὸν Θησέα ξενίζουσαν, ἀσπάσασθαι πρεσβυτικῶς, καὶ φιλοφρονεῖσθαι τοιούτοις ὑποκορισμοῖς. Ἐπεὶ δὲ εὔξατο μὲν ὑπὲρ αὐτοῦ τῷ Διΐ, βαδίζοντος ἐπὶ τὴν μάχην, εἰ σῶς παραγένοιτο, θύσειν, ἀπέθανε δὲ πρὶν ἐκεῖνον ἐπανελθεῖν· ἔσχε τὰς εἰρημένας ἀμοιβὰς τῆς φιλοξενίας, τοῦ Θησέως κελεύσαντος. *Hecale vero, & quæ de hospitio ejus, ac convivio, fabulose memorantur, non omnino veritatis esse expertia videntur. Sacrum enim Hecalesion populi circumjacentes concilio indicto faciebant Jovi Hecalo; ac colebant etiam Hecalen, Hecalenen diminutive per blanditiam appellantes, quod & ipsa Theseum, adhuc valde juvenem, hospitio a se exceptum, ita, uti vetulæ solent, compellasset, & ejusmodi diminutionibus blandita esset. Quia vero ejus causa, si incolumis rediret a certamine, Jovi se facturam sacra voverat, atque diem suum obierat ante reditum illius, hospitalitatis suæ gratiam, quam dixi, habuit jussu Thesei.* Ubi quod Jovem Ἕκαλον ab ea dictum esse tradit, puto verbum leviter corruptum, scribendumque: Ἑκαλείῳ Διΐ. Nam ab Ἑκάλη analogia dici jubet, Ἑκάλειος. Et sic est apud Hesychium: Ἑκάλειος Ζεὺς, ὃν Ἑκάλη ἱδρύσατο. *Hecaleus Jupiter, quem Hecale dedicavit,* Appellatam Ἑκαλήνην, atque sacra ei facta, quia Theseum excepisset, Auctor Etymologici item nobis tradit: Ἑκάλη, ἡρωΐς· εἰς ἣν καὶ ποίημα ἔγραψε Καλλίμαχος· ἡ πρὸς ἑαυτὴν πάντας καλοῦσα. ταύτην Ἑκαλήνην ἔλεγον οἱ παλαιοὶ ὑποκοριζόμενοι. ἔθυον δὲ αὐτῇ, διὰ τὸ ξενίσαι Θησέα. *Hecale, herois; in quam poema scripsit Callimachus: ea quæ ad se omnes vocet. Hanc Hecalenem veteres diminutive nominabant: ac sacra ei faciebant, quia Theseum hospitio excepisset.* Ita enim ibi emendo, ex Plutarcho: cum corrupte nunc edatur: ταύτην Ἑκάλην ἔλεγον οἱ παλαιοὶ ὑποκοριζόμενοι. *Hanc Hecalen veteres diminutive nominabant.* Quod ad sacrum, ei proprium; Ἑκαλήσιον appellatum, innuit Petronius quoque illud ipsum, istis verbis:

> *Qualis in Actæa quondam fuit hospita terra*
> *Digna sacris Hecale.* ——

Fuit.

Fuit autem ea anus admodum pauper: unde Ovidius, De Rem. Am. lib. II.

> *Cur nemo est, Hecalen; nulla est, quæ repperit Irum?*
> *Nempe quod alter egens, altera pauper erat.*

Et huc pertinet, quod lena apud Plautum, Gymnasio meretrici promittens, prospecturam ne unquam ad inopiam redigatur, ita inquit, Cistell. Act. I. Sc. I.

> *Nam, si ita eris, ut volo, nunquam Hecale fies.*

Thesei apud eam hospitium refert quoque Julianus, in quadam epistola ad Jamblichum: Πάντως οὐδὲ τῆς Ἑκάλης ὁ Θησεὺς τοῦ δείπνου τὸ λιτὸν ἀπηξίωσεν. ἀλλ' ᾔδει καὶ μικροῖς εἰς τὸ ἀναγκαῖον ἀρκεῖσθαι. *Theseus quidem certe mensam Hecales non est dedignatus: sed, necessitati obsequens, exiguo contentus esse scivit.* Et Apulejus, Mil. I. *Majorem domum dignatione tua feceris; & tibi specimen gloriosum arrogaris, si, contentus lare parvulo, Thesei illius, cognominis patris tui, virtutes æmulaveris, qui non est aspernatus Hecales anus hospitium tenue.* Uxor Capanei ita Theseum alloqui introducitur a Statio, Theb. lib. XII.

> *Si patriam Marathona metu, si tecta levasti*
> *Cressia, nec fudit vanos anus hospita fletus.*

In hoc convivio Sonchum ei præbuisse memoratur. Plinius, lib. XXII. cap. XXII. *Estur & Sonchus: ut quem Theseo apud Callimachum apponat Hecale.* Et fortassis etiam isthic piscem galeum eripuit Tlepolemo Theseus: quod ex Lyncei Samii Epistola ad Diagoram refert Athenæus, lib. VII. sed corruptis admodum verbis: καὶ γὰρ τὸν Θησέα φησὶ γεγονότα καλὸν ὑπολαμβάνω τοῦ Τληπολέμου τὸν ἰχθὺν τοῦτον (de galeo loquitur,) αὐτῷ περισχόντες παρεσχηκέναι. Ubi vide, quæ conetur vir eximius, Isaacus Casaubonus. Descripsit autem rem hanc omnem proprio poemate Callimachus, quod in eam composuit. Etymologici Auctor, in citatis statim verbis: Ἑκάλη, ἡρωΐς· εἰς ἣν καὶ ποίημα ἔγραψε Καλλίμαχος. *Hecale, herois: in quam poema scripsit Callimachus.* Et ab ejus item nomine inscripsit, Ἑκάλη. Athenæus, lib 15. Καλλίμαχος δὲ, ἐν τῇ Ἑκάλῃ, γένη ἐλαιῶν καταλέγει, γεργεριμὸν, πίτυρίν τε.

E

Callima-

Callimachus vero, in Hecale, duo olivarum genera recenset, gergerimum, & pilyrim. Meminere etiam, Stephanus, in Αἰδηψὸς, Ιάπις, Αὔρκειον, Τρινεμεῖς: Scholiastes Apollonii, lib. I. & Aristophanis, ad Acharnenses: Suidas, in Κωμῆται, Μύωψ, Σπίλον. Emendandus Olympiodorus, in Meteora, cap. VI. Ὅτι γὰρ αὐτός ἐστι ὁ ἑῷος, καὶ ἑσπέριος, δηλοῖ ὁ Καλλίμαχος, λέγων ἐν Ἑκάλῃ. *Quod autem idem sit matutinus & vespertinus, ostendit etiam Callimachus, dicens in Hecale.* Ita emendo; nam perperam editur, ἐν Αἰκάλλῃ. *In Æcalle.* Idem mendum est apud Scholiasten Pindari, Nemeonis, Od. I. Male quoque apud Auctorem Etymologici, in Ἀλῶα. Ὥσπερ Καλλίμαχος: ἐν τῇ Ἑκάβῃ. *Ut Callimachus, in Hecuba.* Rescribe: Ἐν τῇ Ἑκάλῃ. *In Hecale.* In eo opere egerat de excepto hospitio ab illa Theseo. Crinagoras, in Epigrammate de Callimacho, Anthologiæ, lib. I. cap. LXVII.

> Ἀείδει δ' Ἑκάλης τε φιλοξείνοιο καλιήν.
>
> *Canit Hecates hospitalis tugurium.*

Petronius:

> *Qualis in Actaa quondam fuit hospita terra*
> *Digna sacris Hecale, quam Musa loquentibus annis*
> *Battiada veteris mirando tradidit avo.*

Et ex eo sine dubio sunt, quæ Plinius commemorat, in citatis ante verbis: *Estur & Sonchus: ut quem Theseo apud Callimachum apponat Hecale.*

CAP. XI.

Minotaurum quoque cædit, & tributo Urbem liberat: ejusque pugnæ simulacrum in Arce repræsentatum.

POst devictum taurum illum Marathonium, res cum Minotauro fuit: pueri Athenienses, utriusque sexus septem, devorandi mittebantur. Rem, & caussam, explicavi in rebus Ægei, lib. II. De regibus Atticæ, cap. XVI. Ea

Ea res cum admodum doleret Theſeo, ut calumnia, & invidia, patrem Ægeum, urbem malo liberaret, ultro ſeſe in ſocietatem pœnæ civibus obtulit, debellare monſtrum certus. Plutarchus: Ἐπεὶ δ' οὖν καθῆκεν ὁ χρόνος τοῦ τρίτου δασμοῦ, καὶ παρέχειν τοὺς πατέρας ἐπὶ τὸν κλῆρον, οἷς ἦσαν ἠΐθεοι παῖδες, αὖθις ἀνεφύοντο τῷ Αἰγεῖ διαβολαὶ πρὸς τοὺς πολίτας, ὀδυρομένους, καὶ ἀγανακτοῦντας, ὅτι, πάντων αἴτιος ὢν ἐκεῖνος, οὐδὲν μέρος μετέχει τῆς κολάσεως μόνος. ἀλλ' ἐπὶ νόθῳ καὶ ξένῳ παιδὶ τὴν ἀρχὴν πεποιημένος, αὐτοὺς περιορᾷ γνησίων ἐρήμους, καὶ ἄπαιδας ἀπολειπομένους. ταῦτ' ἠνία τὸν Θησέα, καὶ δικαιῶν μὴ ἀμελεῖν, ἀλλὰ κοινωνεῖν τῆς τύχης τοῖς πολίταις, ἐπέδωκεν ἑαυτὸν ἄνευ κλήρου προσελθών. *Ut ergo tempus tertii tributi adfuit, & exhibere in ſortem oportebat patres, quibus liberi eſſent impuberes, rurſum calumnia in Ægeum ſunt exorta inter cives, quiritantes pariter & indignantes, quod, qui omnium cauſa eſſet, pœna tamen ſolus expers haberetur; atque regnum in filium nothum, & peregrinum, transtuliſſet: neque penſi quicquam faceret, liberis legitimis ipſos ſpoliari, atque orbos plaue fieri. Quibus cum angeretur Theſeus, eximi ſe injuſtum putans, ipſe etiam fortuna civium participare animum induxit, & in ſortem ultro acceſſit.* Catullus, in Epithalamio Pelei, & Thetidis:

Illa tempeſtate ferox & tempore Theſeus,
Egreſſus curvis e littoribus Piræi,
Attigit injuſti regis Gortynia tecta.
Nam perhibent olim, crudeli peſte coactam
Androgeoneæ pœnas exſolvere cædis,
Electos juvenes, ſimul & decus innuptarum,
Cecropiam ſolitam eſſe dapem dare Minotauro.
Queis anguſta malis cum mœnia vexarentur,
Ipſe ſuum Theſeus pro caris corpus Athenis
Projicere optavit potius, quam talia Cretam
Funera Cecropia nefunera portarentur.

Inſignis etiam in hanc rem Iſocratis locus quidam exſtat, in Encomio Helenæ: Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, τὸ τέρας, τραφὲν μὲν ἐν Κρήτῃ, γενόμενον δ' ἐκ Πασιφάης, τῆς Ἡλίου θυγατρὸς, ᾧ κατὰ μαντείαν δασμὸν, τῆς πόλεως δὶς ἑπτὰ παῖδας ἀποστελλούσης, ἰδὼν αὐτοὺς

ἀγομένους, καὶ πανδημεὶ προπεμπομένους ἐπὶ θάνατον ἄνομον, καὶ προύπτον, καὶ πενθουμένους ἔτι ζῶντας, οὕτως ἠγανάκτησεν, ὥσθ' ἡγήσατο κρεῖττον εἶναι τεθνάναι μᾶλλον, ἢ ζῆν αἰσχρῶς, ἄρχων τῆς πόλεως, τῆς οὕτως οἰκτρὸν τοῖς ἐχθροῖς φόρον ἀποτελεῖν ἠναγκασμένης. σύμπλους δὲ γενόμενος, καὶ κρατήσας φύσεως, ἐξ ἀνδρὸς μὲν καὶ ταύρου μεμιγμένης, τὴν δ' ἰσχὺν ἐχούσης, οἵαν προσῆκε, τὴν ἐκ σωμάτων τοιούτων συγκειμένην, τοὺς μὲν παῖδας διασώσας, τοῖς γονεῦσιν ἀπέδωκεν, τὴν δὲ πόλιν οὕτως ἀνόμου, καὶ δυσαπαλλάκτου προστάγματος ἠλευθέρωσεν. *Circa eadem tempora, cum monstrum illud, educatum quidem in Creta, verum natum ex Pasiphae Solis filia, exstitisset; cui urbs tributi nomine ex oraculi praecepto pueros bis septem mitteret: quum videret eos duci, toto populo comitante, ad necem indignam, atque certam, & lugeri adhuc vivos; adeo est indignatus, ut existimaret potius mortem oppetere, quam cum probro superesse, & imperare civitati, quae tam miserabile tributum hosti exhibere cogeretur. Itaque navigio cum his conscenso, & redacta in potestatem ea natura, quae e viro atque tauro mixta esset, tum & robur id haberet, quod constanti ex corporibus istiusmodi conveniret, pueros quidem servavit, ac parentibus restituit; urbem vero tam injusto, atque gravi, & vix evitabili mandato liberavit.* Videndus quoque Diodorus, lib. IV. Servius, ad Æneid. III. ac VI. Hyginus, Fabb. XL. XLI. XLII. Gotfridus Viterbiensis, Chronic. Parte VI. Marianus Scotus, lib. I. Rem hanc totam, quæ de Minotauro fertur, Palæphatus, ceu fictam, explodit: aliterque plane refert, in hunc modum: Κατ' ἐκεῖνον γὰρ τὸν τῆς θεραπείας καιρὸν, ἠκολούθει τῷ Μίνωι νεανίας εὐειδὴς, ὀνόματι Ταῦρος. οὗ Πασιφάη ἔρωτι ἁλοῦσα, μίγνυται αὐτῷ, καὶ γεννᾷ παῖδα, Μίνως δ', ἐπιλογισάμενος τὸν χρόνον τῆς ἀλγηδόνος τῶν αἰδοίων, καὶ γνοὺς, ὡς οὐκ ἔστιν ἐξ αὐτοῦ ὁ παῖς, διὰ τὸ μὴ συγκοιμᾶσθαι αὐτὸν τῇ Πασιφάῃ, ἔγνω, ὡς ἐκ τοῦ Ταύρου ἐστὶ τὸ κυηθὲν, ἀποκτεῖναι μὲν οὐκ ἤθελε τὸν παῖδα, διὰ τὸ δοκεῖν ἀδελφὸν εἶναι τῶν ἑαυτοῦ παίδων, ἀποπέμπει δ' αὐτὸν εἰς ὄρος, ὡς ἐν θεράποντος μοίρᾳ ὑπάρχειν τοῖς ποιμέσιν. ὁ δὲ, οὐχ ὑπετάσσετο τοῖς βουκόλοις. πυθόμενος δ' ὁ Μίνως τὰ κατ' αὐτὸν, ἐκέλευσεν αὐτὸν παρὰ πολιτῶν κρατηθῆναι· καὶ, εἰ μὲν ἕποιτο, λελυμένον ἐλθεῖν· εἰ δὲ μὴ, δέσμιον. αἰσθόμενος γὰρ ὁ νεανίας, ἀφίσταται εἰς τὰ ὄρη, καὶ ἁρπάζων βοσκήματα,

μάζα, ὅτως λέζη. πέμψαντος δὲ Μίνωος καὶ ἕτερον ὄχλον πλείονα, διὰ τὸ συλλαβεῖν αὐτὸν, ὁ νεανίας, ὄρυγμα ποιήσας βαθὺ, καθεῖρξεν ἑαυτὸν εἰς ἐκεῖνο. ἔνθα ὄντος τοῦ Ταύρου, εἴ ποτε παρὰ τοῦ Μίνωος ἐκρατήθη τις ἀδικῶν, παρὰ τὸν Ταῦρον ἐπέμπετο, ὡς ὁ Ταῦρος αὐτὸν τιμωρήσαιτο. καὶ λαβὼν οὖν ποτε Μίνως τὸν Θησέα πολέμιον, ἐπὶ τὸν Ταῦρον ἀπέστειλεν, ὡς ἀποθανούμενον. *Per illud autem curationis tempus, juvenis formosus quidam, Taurus nomine, Minoem sequebatur. Cujus cum Pasiphae amore capta esset, habita cum eo consuetudine, filium ex eo parit. Minos vero, tempus computans, quo dolore pudendorum laborasset, agnoscensque, quod hic puer natus ex se esse haud posset, quia cum Pasiphae rem plane nullam habuisset, Tauri eum filium esse intellexit. Neque tamen ob id eum interficere cupiebat, tanquam fratrem caterorum liberorum; sed in montem relegabat, ut pastoribus inserviret. Illo vero detrectante, cum intellexisset Minos, quonam sese modo gereret, civibus mandatum dedit, uti ipsum comprehenderent; &, si sponte sequeretur, solutum ad se accedere sinerent: si id nollet, vinctum adducerent. Quod cum ille accepisset, in montes discessit: ubi pecora deripiens, ita vitam transigebat. Verum cum Minos aliam quoque, ac majorem, multitudinem ablegasset, juvenis ille fossam sibi altam faciens, intra eam se inclusit. Ubi dum sic agit Taurus, si injuste agens quisquam a Minoe prehensus esset, is ad Taurum mittebatur, ut nimirum pœnas daret. Itaque cum Theseum quandoque Minos prehendisset, ipsum ad Taurum, interficiendum ab illo, ablegavit.* Videndus quoque Joannes Tzetzes, Chil. I. cap. XIX: Et hæc ipsa Thesei cum Minotauro pugna in Arce spectabatur. Pausanias, in Atticis, in descriptione ejus: Τούτων πέραν, ὧν εἴρηται, ἔστιν ἡ λεγομένη Θησέως μάχη πρὸς τὸν ταῦρον, τὸν Μίνω καλούμενον. *Præter ista, quæ recensui, Thesei, quæ fertur, pugna est contra Minotaurum dictum.* Illud vero minime hic prætereundum. Hanc de Minotauro historiam longe aliter a Cedreno, quam veteribus Auctoribus, memorari. Ecce enim, ita habet: Μετὰ Μίνωα, Μινώταυρος, ὁ Πασιφάης καὶ Ταύρου, βασιλεύει. ὕβριν δὲ οἱ συγκλητικοὶ τὸ ὑπὸ μοιχογεννήτου βασιλεύεσθαι ἡγούμενοι, Θησέα προτρέπονται, τὸν υἱὸν Αἰγέως, βασιλέως Θεσσαλίας, εἰς πόλεμον κατ' αὐτοῦ διαπερᾶν. ὑπισχνοῦνται δὲ αὐτῷ, αὐτόν τε προδοῦναι Μινώταυρον, καὶ Ἀριάδνην,

τὴν Μίνωος καὶ Πασιφάης, καὶ πᾶσαν Κρήτην. Διαπερᾷ γοῦν εἰς τὴν Κρήτην ἐξαίφνης ὁ Θησεύς. ὁ γοῦν στρατηγὸς, καὶ πάντες, τὸν Μινώταυρον ἐν Γορτύνῃ ἀφέντες, σχῆμα φυγῆς ἐποιήσαντο. γνοὺς δὲ αὐτὸς τὴν προδοσίαν, φεύγει εἰς τὴν Λαβυρίνθου χώραν, καὶ ἐν σπηλαίῳ λανθάνει κρυβεὶς, ἕως ὑπό τινος τῷ Θησεῖ μηνυθεὶς ἐσφάγη. ὁ δὲ Θησεὺς, εἰς Γορτύνην εἰσελθὼν, ἐθριάμβευσεν. *Post Minoem, Minotaurus, Pasiphaes & Tauri filius, regnum adiit. At Senatores, probro sibi ducentes, si ex adulterio natum regem haberent, Theseum, Ægei regis Thessaliæ filium, adhortantur, ad bellum ei inferendum: promittentes, se & Minotaurum ipsi prodituros, Minois quoque filiam Ariadnam, adeoque Cretam omnem, tradituros. Itaque Theseus, sine mora in Cretam trajicit: duxque exercitus, item reliqui, fuga omnes simulata, Minotaurum Gortynæ deserentes relinquit. Qui, proditionem sentiens, in locum quendam, quem vocabant Labyrinthum, fugam capit; ibique in spelunca abditus, delituit, donec indicio cujusdam Theseus eum ibi inventum occidit: ac Gortynen ingressus, triumphavit.*

CAP. XII.

De eventu consulenti Apollinem Delphicum, quid responsum. Sacra in littore facienti, capra transmutata in hircum: unde Venus Ἐπιτραγία *cognomento appellata. Ejus Deæ, hirco insidentis, signum, apud Eleos. Vota nuncupat Apollini Delphinio, pro salute puerorum; inde mox conscendit navem, die Munychionis sexto: unde postea puellæ eodem die ad ejusdem Dei ædem, ut propitium illum redderent, mitti solitæ. Nomina quæ puerorum horum fuerint. Servii locus emendatus. Unde Theseus navem solverit: tum, quis ejus gubernator. Nausithei, & Phæacis, heroa, in Phalero, ad Scironis ædem, condit: & instituit festum quoddam,*

Κυβερ-

Κυβερνήσια nuncupatum. In itinere, tempestate in Delum actus, votum nuncupat Apollini.

Ntequam conscenderet navem, consulto de eventu oraculo, responsum accepisse fertur, uti Venerem ducem caperet, sociamque itineris sui advocaret: ac sacrificanti in littore, capram subito hircum factam, & ex hac re Deam Epitragiam dictam. Plutarchus: Λέγεται δὲ αὐτῷ τὸν μὲν ἐν Δελφοῖς ἀνελεῖν θεὸν, Ἀφροδίτην καθηγεμόνα ποιεῖσθαι, καὶ παρακαλεῖν συνέμπορον. θυόντι δὲ πρὸς θαλάσσῃ τὴν αἶγα, θήλειαν οὖσαν, αὐτομάτως τράγον γενέσθαι· διὸ καὶ καλεῖσθαι τὴν θεὸν Ἐπιτραγίαν. *Ajunt vero Delphis ipsi respondisse Deum, ut adscisceret ducem Venerem, & profectionis comitem advocaret. Sacra vero facienti juxta mare, capram sponte hircum factam :- ideoque etiam Deam Epitragiam nuncupari.* Ac fortassis huc Elei respexerunt; qui finxere Veneris, quam Popularem cognomento appellabant, signum hirco insidentis. Meminit Pausanias, Eliac. lib II. Ἄγαλμα Ἀφροδίτης χαλκοῦν, ἐπὶ τράγῳ κάθηται χαλκῷ· Σκόπα τοῦτο ἔργον, Ἀφροδίτην δὲ Πάνδημον ὀνομάζουσι. *Signum Veneris aneum, hirco insidet aneo: Scopa opus est, Veneremque Popularem nominant.* Vota quoque Apollini Delphinio pro pueris istis sorte ductis nuncupavit, posito in æde ejus ramo sacræ oleæ, lana alba coronato, navem conscendit, sexto die Munychionis; quo deinceps etiam Plutarchi ætate virgines in ædem eandem ad placandum Deum mitti consuevere: ita enim ille refert: Γενομένου δὲ τοῦ κλήρου, παραλαβὼν τοὺς λαχόντας ὁ Θησεὺς ἐκ τοῦ Πρυτανείου, καὶ παρελθὼν εἰς Δελφίνιον, ἔθηκεν ὑπὲρ αὐτῶν τῷ Ἀπόλλωνι τὴν ἱκετηρίαν. ἦν δὲ κλάδος ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας, ἐρίῳ λευκῷ κατεστεμμένος. εὐξάμενος δὲ, κατέβαινεν ἐπὶ θάλασσαν, ἕκτῃ μηνὸς ἱσταμένου Μουνυχιῶνος. ᾗ καὶ νῦν ἔτι τὰς κόρας πέμπουσιν ἱλασομένας εἰς Δελφίνιον. *Sorte ducta, acceptis iis, quos sors tetigerat, abiens in Apollinis Delphinii templum, supplicationem heic pro ipsis posuit Apollini; ramum nempe sacra olea, lana alba coronatum. Nuncupato autem voto, ad mare descendit, mensis Munychionis die Sexto: quo etiamnum virgines mittunt in Apollinis Delphinii templum, ut propitium Deum faciant.* Nomina eorum autem, apud Servium, quanquam admodum corrupte, memorantur,

rantur, ad Æneid. lib. VI. *Quidam septem pueros, & septem puellas, accipi volunt, quos liberavit secum Theseus; quorum hæc nomina feruntur: Hipposorbas & Libi, id est Arcadis, Antimachus Euandri, Mnestheus Sumiani, Fidocus Ramnutis, Demolion Cydani, Pyriesion Celei: puellæ, Hacperibæa Alcatini, Medippe Pyrii, Iesione Celei, Andromache Eurymedontis, seu Pymedusa Polyxeni, Europe Laodicis, Milita Triaconi.* Ex his Mnestheus, qui occurrit inter pueros, a Plutarcho Sciri ex filia nepos dicitur: Καὶ γὰρ εἶναι τῶν ἠϊθέων ἕνα Μενέσθην, Σκίρου θυγατριδοῦν. *Etenim ex impuberibus esse unum Menesthen, Sciri ex filia nepotem.* Inter puellas, primæ nomen depravatum, ut & patris, sic restituo: *Puellæ, hæ: Peribæa Alcathoi.* Neque enim *Hacperibea* illa dicta, sed *Peribæa*; neque pater *Alcatinus*, sed *Alcathous*: uti constat ex Pausania, cujus verba mox producam. Solvit autem e Phalero. Pausanias, in Atticis: Φαληρὸν δὲ, ταύτῃ γὰρ ἐλάχιστα τῆς πόλεως ἀπέχει θάλασσα, τοῦτο σφίσιν ἐπίνειον ἦν· καὶ Μενεσθέα φασὶν αὐτόθεν ταῖς ναυσὶν εἰς Τροίαν ἀναχθῆναι· καὶ τούτου πρότερον Θησέα, δώσοντα Μίνῳ δίκας τοῦ Ἀνδρόγεω πλόντης. *Phalerum vero, nam heic minimum ab Urbe mare abest, navale erat. Ac Mnestheum ajunt hinc cum classe in Trojam solvisse: atque ante illum Theseum, Minoi pœnas daturum, ob Androgei mortem.* Gubernator navis erat Phereclus; verum alii sunt auctores, gubernatorem e Salamine sibi Theseum adscivisse, Nausitheum nomine, & Phæacem, qui curaret, quæ ad proram: ejusque rei testimonium perhibere monumenta utriusque, quæ exstruxerit ipsis Theseus ad Scironis fanum: tum & festum, quod vocabant Κυβερνήσια, in honorem eorundem celebratum. Plutarchus: Ἐκυβέρνα δὲ τὴν ναῦν Ἀμαρσυάδας Φέρεκλος, ὥς φησι Σιμωνίδης· Φιλόχορος δὲ, παρὰ Σκίρου φησὶν ἐκ Σαλαμῖνος τὸν Θησέα λαβεῖν κυβερνήτην μὲν, Ναυσίθεον, πρωρέα δὲ, Φαίακα, μηδέπω τότε τῶν Ἀθηναίων προσεχόντων τῇ θαλάσσῃ· καὶ γὰρ εἶναι τῶν ἠϊθέων ἕνα Μενέσθην, Σκίρου θυγατριδοῦν. μαρτυρεῖ δὲ τούτοις ἡρῷα Ναυσιθόου, καὶ Φαίακος, εἱσαμένου Θησέως Φαληροῖ, πρὸς τῷ τοῦ Σκίρωνος ἱερῷ· καὶ ἑορτὴν τὰ Κυβερνήσια φησὶν ἐκείνοις τελεῖσθαι. *Navem autem, gubernabat Amarsyadas Phereclus, uti testis est Simonides; Philochorus vero, refert, a Sciro ex Salamine Theseum accepisse gubernatorem quidem, Nausitheum; proretam autem, Phæacem:* cum

cum nondum tunc Athenienses rem maritimam curarent. Etenim ex impuberibus esse unum Menesthen, Sciri ex filia nepotem. Ac testari id heroa, cum Nausithei, tum Phaacis, qua in Phalero, proxime Scironis fanum, Theseus struxit: quin & festum Κυβερνήσια, *seu Gubernatoria dicas, celebrari illis tradit.* In itinere, in Delum tempestate actus, votum nuncupat Apollini, si occideret Minotaurum, se coronaturum ipsi oleæ ramos, & sacra facturum. Scholiastes Aristophanis, Equitibus: Τινὲς δὲ, τὸν Θησέα φασὶ, καθ᾽ ὃν καιρὸν εἰς Κρήτην ἔπλει, περισχόντα Δήλῳ διὰ χειμῶνα, εὔξασθαι τῷ Ἀπόλλωνι, καταστέψεσθαι κλάδους ἐλαίας, ὅταν σωθῇ, τὸν Μινώταυρον ἀποκτείνας, καὶ θυσιάσειν. *Quidam vero, ajunt Theseum, quo tempore in Cretam navigabat, in Delum tempestate appulsum, vovisse Apollini, si, occiso Minotauro, domum incolumis rediret, ramos illi oleæ coronaturum, & sacra facturum esse.* Quæ totidem verbis Eustathius, ad Iliad. χ΄. Plato dicit, votum id fuisse isthoc: ut, religionis ergo, & testandæ suæ in ipsum pietatis, annis singulis ablegarent, qui publico Athenarum nomine ad ipsius templum viserent: quod & postea præstitum fuit; & legatio, ex re ista, Θεωρία appellata. Est egregius ejus locus, in Phædone; infra nobis proferendus, extremo capite XV. illic vide.

CAP. XIII.

Postquam in Cretam pervenisset, Minoi, vim inferre Peribœæ cupienti, se opponit, prohibetque: &, in mare se projiciens, annulum ejus inde refert, & coronam, dono ab Amphitrite datam. Hygini locus emendatus. Post hæc Minotaurum occidit; quem Asterionem etiam appellabant: &, accepti ab Ariadne, cui Dædalus id dederat, fili ductu, sospes Labyrintho exivit. Hygini in hac re dissidium.

Um in Cretam appulisset, & amore Peribœæ captus Minos, vim inferre illi vellet, se opposuit: ac, Minoe exasperato, & negante, filium Neptuni esse, nisi annulum

 signa-

signatorium, quem in mare projecisset, inde ocyus referret: ipsum vero, & eum statim retulisse, & coronam item auream, quam donaverat Amphitrite. Pausanias, in Atticis: Μίνως, ἡνίκα Θησέα, καὶ τὸν ἄλλον στόλον τῶν παίδων, ἦγεν ἐς Κρήτην, ἐρασθεὶς Περιβοίας, ὡς οἱ Θησεὺς μάλιστα ἠναντιοῦτο, καὶ ἄλλα ὑπὸ ὀργῆς ἀπέρριψεν ἐς αὐτὸν, καὶ παῖδα οὐκ ἔφη Ποσειδῶνος εἶναι· ἐπεὶ οὐ δύνασθαι τὴν σφραγῖδα, ἣν αὐτὸς φέρων ἔτυχεν, ἀφέντι ἐς θάλασσαν ἀνασῶσαί οἱ. Μίνως μὲν λέγεται, ταῦτα εἰπὼν, ἀφεῖναι τὴν σφραγῖδα· Θησέα δὲ, σφραγῖδά τε ἐκείνην ἔχοντα, καὶ στέφανον χρυσοῦν, Ἀμφιτρίτης δῶρον, ἀνελθεῖν λέγουσιν ἐκ τῆς θαλάσσης. *Minos, cum Theseum, caterosque pueros, qui missi erant, in Cretam abduxisset, amore Peribœa captus est: cui cum Theseus potissimum adversaretur, & alia in illum, ira incensus, maledicta jecit, & Neptuni quoque filium esse negavit; siquidem annulum signatorium, quem gestabat, in mare abjectum, reducere haud posset. Ac Minos quidem, post hæc dicta, abjecisse annulum fertur: Theseus vero, & cum illo, & corona quoque aurea, quam donaverat Amphitrite, mox e mari rediisse.* Hyginus, Poetici Astronomici lib. II. *Dicitur, cum Theseus Cretam ad Minoa, cum septem virginibus, & sex pueris, venisset, Minoa de virginibus Peribœam* (male *Eribœam* editur,) *quandam nomine, candore corporis inductum, comprimere voluisse: quod cum Theseus se passurum negaret, ut qui Neptuni filius esset, & valeret contra tyrannum pro virginis incolumitate decertare. Itaque cum jam non de puella, sed de genere Thesei, controversia esset facta, utrum is Neptuni filius esset, nec ne; dicitur Minos aureum annulum de digito sibi detraxisse, & in mare projecisse: quem referre jubet Theseum, si vellet se credi Neptuni filium esse: se enim ex Jove procreatum, facile posse declarare. Itaque comprecatus patrem, petiit aliquid signi, ut satisfaceret se eo natum: statimque tonitru, & fulgure cœli, indicium significationis fecisse. Simili de causa Theseus, sine ulla precatione, aut religione parentis, se in mare projecit; quem confestim delphinum magna multitudo, mari provoluta; lenissimis fluctibus ad Nereidas perduxit: a quibus annulum Minois, & a Thetide coronam, quam nuptiis a Venere muneri acceperat, retulit, compluribus lucentem gemmis. Alii autem, a Neptuni uxore accepisse dicunt.* Postquam vero eum Minos, inclusum in Labyrintho, ac cum ipso reliquos

quos pueros, Minotauro objecisset, hunc occidit, & tributo Athenienses liberavit: ut Plutarchus fuse refert, varieque; nempe ex Auctoribus priscis, qui heic variant. Atque Minotaurum quidem superavit, ope filiæ Ariadnæ: quæ, amore ejus capta, cum inermem ipsum pater inclusisset, gladium suppeditarat: &, ut exitum inveniret, qui difficilis admodum e Labyrintho, filum dedit, quo vestigia repeteret. Ac de gladio, auctor nobis est Palæphatus: Καὶ λαβὼν οὖν ποτὲ Μίνως τὸν Θησέα πολέμιον, ἐπὶ τὸν Ταῦρον ἀπέστελεν, ὡς ἀποθανούμενον. γνοῦσα δὲ τοῦτο ἡ Ἀριάδνη, προεισπέμπει ξίφος εἰς τὴν εἱρκτὴν, δι᾽ οὗ ὁ Θησεὺς ἀναιρεῖ τὸν Μινώταυρον. *Cum itaque aliquando Minos hostem Theseum cepisset, eum ad Taurum misit, tanquam occidendum. Sed re cognita Ariadne, gladium in carcerem præmisit, quo Minotaurum interfecit.* De filo, sunt Plutarchi verba: Ἐπεὶ δὲ κατέπλευσεν εἰς Κρήτην, ὡς μὲν οἱ πολλοὶ γράφουσι, καὶ ᾄδουσι, παρὰ τῆς Ἀριάδνης, ἐρασθείσης, τὸ λίνον λαβὼν, καὶ διδαχθεὶς, ὡς ἔστι τοῦ Λαβυρίνθου τοὺς ἑλιγμοὺς διεξελθεῖν, ἀπέκτεινε τὸν Μινώταυρον. *Postquam in Cretam appulit, ut multi tradunt, canuntque ab Ariadna, ejus amore capta, filo accepto, & edoctus, quomodo exire posset ex ambagibus Labyrinthi, Minotaurum interfecit.* Lutatius dicit, eam a Dædalo accepisse, ad Theb. lib. XII. *Ariadnen dicit Cretensem; quæ cum Theseum amaret, & vereretur, ne, quamvis Minotauro occiso, multiplex & perplexum Labyrinthi iter explicare non posset, quæ domus erat Minotauri, Dædalum, fabricatorem operis, exoravit, a quo globum fili accepit: cujus summitatem tenens ipsa Theseo intranti dedit, post se solvendum; quem ille, occiso Minotauro, relegens, victor regressus est.* Idem tradit Eustathius, ad Odyss. λ'. Catullus, in Epithalamio Pelei:

Inde pedem victor multa cum laude reflexit,
Errabunda regens tenui vestigia filo:
Ne Labyrintheis a flexibus egredientem
Tecti frustraretur inobservabilis error.

Ovidius, Metamorph. lib. VIII.

Utque ope virginea nullis iterata priorum
Janua difficilis filo est inventa relicto.

 Ariadna

Ariadna ipsa, in querela sua de Theseo desertore, apud Nonnum, Dionys. lib. XLVII.

> Αὐτὰ δέ μοι κατέλεξεν ἐμὸν μίτον εἰσέτι πάλλων,
> Αὐτὰ δέ μοι κατέλεξε παρ' ἡμετέρῳ Λαβυρίνθῳ.
> *Ipsa mihi memoravit meum filum adhuc vibrans,*
> *Ipsa memoravit apud nostrum Labyrinthum.*

Huc respexit Theophylactus Simocatta, in Dialogo, quem præfixit Historiæ Mauritianæ: Οἷα μίτῳ τινὶ τῇ σαφηνείᾳ οὐ μυθικὸν περαιουμένη Λαβύρινθον. *Tanquam filo quodam dilucida explanatione per Labyrinthum non fabulosum me dirigens.* Ac meminit Statius, Theb. XII: Lucianus, in Hermotimo: sicut item plures alii. Hyginus refert, non per fili Ariadnæ beneficium, sed coronæ, Labyrinthum evasisse. Ecce verba, Poet. Astron. lib. II. Ubi de Corona agit: *Dicitur etiam a Vulcano facta, auro, & Indicis gemmis; per quas Theseus existimatur de tenebris Labyrinthi ad lucem venisse: quod aurum, & gemmæ, in obscuro fulgorem luminis efficiebant.* Quanquam de filo quoque tradat, Mythologici cap. XLII. Et Germanici Interpres, de eadem corona: *Talis fulgoris fuit, ut Thesea ex Labyrintho liberaret.* Sciendum vero, Minotauro etiam Asterioni nomen inditum fuisse. Apollodorus, lib. III. Ἡ δὲ (Πασιφάη) Ἀστερίωνα ἐγέννησε, τὸν κληθέντα Μινώταυρον. οὗτος εἶχε ταύρου πρόσωπον, τὰ δὲ λοιπὰ ἀνδρός. Μίνως δὲ, ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ κατά τινας χρησμοὺς κατακλείσας, αὐτὸν ἐφύλαττεν. *Hæc vero (Pasiphae) Asterionem peperit, quem dixere Minotaurum. Is habebat tauri faciem, cætera viri: Minosque eum, oraculis quibusdam monitus, conclusum in Labyrintho, custodiebat.* Et Pausaniæ isto nomine memoratur, in Corinthiacis: Θησέα δὲ λέγεται ἱδρύσασθαι, καὶ ὀνομάσαι Σώτειραν, ἡνίκα, Ἀστερίωνα τὸν Μίνω καταγωνισάμενος, ἀνέστρεψεν ἐκ τῆς Κρήτης. *Dedicasse autem ferunt Theseum, Sospitamque nominasse, cum, devicto Minois Asterione, ex Creta reversus esset.*

CAP.

CAP. XIV.

Cæso autem Minotauro, abducit pueros; atque una Ariadnen, quam in Naxo mox relinquit: ubi illa laqueo sibi vitam finit; vel, ut alii, Bacchum amatorem accipit: eaque res in æde Bacchi Athenis picta. Is coronam ejus refert inter sidera; quæ Theseo ex flore plexa, psalacantha circumposita. Nymphæ obiter Psalacanthæ transformatio indicata: ejusque opera, Baccho navata, ut potiretur Ariadna. Glaucus, Ariadnæ amator. Thesei ex ea filii, Staphylus, & Oenopion: quos nonnulli Baccho tribuunt, ut & alios. De relicta Ariadna, dissidium Auctorum: aliis eam Theseo ereptam a Baccho referentibus, Ariadnæ sepulcrum, apud Amathusios, & Argivos: item festum.

INterfecto, uti dixi, Minotauro, Ariadnen, puerosque, secum abducit. Plutarchus: Ἀπέκτεινε τὸν Μινώταυρον, καὶ ἀπέπλευσε· τὴν Ἀριάδνην ἀναλαβὼν, καὶ τοὺς ἠϊθέους. *Interfecit Minotaurum, ac mox navem inde solvit, Ariadnen secum abducens, puerosque.* Addit deinde, carinas navium excidisse, ne, si vellet, persequi eum Minos posset: Φερεκύδης δὲ, καὶ τὰ ἐδάφη τῶν Κρητικῶν νεῶν φησὶν ἐκκόψαι τὸν Θησέα, τὴν δίωξιν ἀφαιρούμενον. *Ait vero Pherecydes, etiam carinas navium Creticarum excidisse Theseum, atque sic prohibuisse, ne persequeretur quisquam.* Tum & alia quædam refert, ex Clidemo: quæ, qui volet, illic obvia inspiciat. Sed Ariadnen, admodum in eam ingratus, mox deseruit, novo amore Ægles captus: unde illa, nimio dolore animi, se suspendit; vel, ut alii commemorant, in Naxum insulam deportata, Bacchi sacerdoti Onaro nupta fuit. Plutarchus: Πολλοὶ δὲ λόγοι καὶ περὶ τούτων ἔτι λέγονται, καὶ περὶ τῆς Ἀριάδνης, οὐδὲν ὁμολογούμενον ἔχοντες. οἱ μὲν γὰρ, ἀπάγξασθαί φασιν αὐτὴν, ἀπολειφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Θησέως· οἱ δὲ, εἰς Νάξον ὑπὸ ναυτῶν

κομισθεῖσαν, Ὠνάρῳ, τῷ ἱερεῖ τοῦ Διονύσου, συνοικεῖν· ἀπελθεῖν δὲ, τοῦ Θησέως ἐρῶντος ἑτέρας·

Δεινὸς γάρ μιν ἔτειρεν ἔρως Πανοπηΐδος Αἴγλης.

Jam vero multa praeterea de his, & de Ariadna narrantur, quae nihil certi habent. Alii enim, a Theseo desertam, laqueo periisse dicunt; alii in Naxum a nautis deportatam, Onaro, Bacchi sacerdoti, nuptam fuisse. Relictam autem a Theseo, aliam amante:

Gravis enim eum vexabat amor Panopeidos Aegles.

In Naxo insula, quae & Dia, relictam esse, & illis Bacchum amatorem accepisse tradunt Apollonius, Argonaut. lib. IV. Lactantius, lib. I. cap. X. Alciphron, in Epistola Glycerae ad Menandrum. Nonnus, Dionys. lib. XLVII. XLVIII. Catullus, in Epithalamio Pelei: Hyginus, Mythol. cap. XLIII. Ovidius, Metamorph. VIII. alluditque Aristaenetus, lib. II. epist. XIII. Et Athenis, in Bacchi fano, ea res depicta erat. Pausanias, in Atticis, de illo agens: Γραφαὶ δὲ αὐτόθι, Ἀριάδνη τε καθεύδουσα, καὶ Θησεὺς, ἀναγόμενος, καὶ Διόνυσος, ἥκων ἐς τὴν Ἀριάδνης ἁρπαγήν. *Pictura autem illic; Ariadna dormiens, Theseus discedens, & Bacchus, ad Ariadnae raptum accedens.* Ac is etiam coronam, ejus capiti demptam, inter astra retulisse memoratur. Ovidius, loco citato:

Protinus Aegides, rapta Minoide, Diam
Vela dedit; comitemque suam crudelis in illo
Littore destituit. Deserta, & multa querenti,
Amplexusque, & opem, Liber tulit: utque perenni
Sidere clara foret, sumptam de fronte coronam
Immisit coelo. Tenues volat illa per auras:
Dumque volat, gemmae nitidos vertuntur in ignes:
Consistuntque loco, specie remanente coronae,
Qui medius nixique genu est, anguemque tenentis.

Hyginus, Poet. Astron. lib. II. *Coronam Ariadnae Theseus dono dicitur dedisse, cum ei propter virtutem, & animi magnitudinem, uxor esset concessa: hanc autem, post Ariadnes mortem, Liberum inter sidera collocasse.* Ovidius, Fast. III.

Ovi-

Protinus adſpicies venienti nocte Coronam
Gnoſida: Theſeo crimine facta Dea eſt.

Manilius, lib. I.

At parte ex alia claro volat orbe Corona,
Luce micans varia. Nam ſtella vincitur una
Circulus, in media radians quæ proxima fronte
Candidaque ardenti diſtinguit lumina flamma:
Gnoſſia deſerta fulgent monimenta puellæ.

Et mox iterum, lib. V.

—— Tollentur ab undis
Clara Ariadneæ quondam monumenta Coronæ.

Aratus:

Αὐτοῦ κἀκεῖνος στέφανος, τὸν ἀγαυὸν ἔθηκε
Σῆμ' ἔμεναι Διόνυσος, ἀποιχομένης Ἀριάδνης,
Νώτῳ ὑποστρέφεται, κεκμηκότος εἰδώλοιο.

Illic & illa corona, quam lucidum poſuit
Signum ut eſſet Bacchus morientis Ariadnæ,
Humero ſubvolvitur fatigati idoli.

Ubi videas Theonem. Apollonius, Argonaut.

—— Μέσσῳ δέ οἱ αἰθέρι τέκμαρ
Ἀστερόεις στέφανος, τόν τε κλείουσ' Ἀριάδνης,
Πάννυχος οὐρανίοισιν ἑλίσσεται εἰδώλοισιν.

—— Medio enim ei cælo ſignum
Stellata corona, quam vocant Ariadnes,
Pernox cæleſtibus vertitur ſimulacris.

Videndus etiam Nonnus Monachus, Collect. Hiſt. lib. II. cap. I. Juſtinus Martyr, Apologia pro Chriſt. II. Avienus, Germanicus, in Arateis. Prudentius, contra Symm. lib. I. Quidam fuiſſe coronam eam ſunt auctores ex flore, quem Theſeum veteres appellabant. Athenæus, lib. XV. Τιμαχίδας δ', ἐν τετάρτῳ Δείπνου, καὶ Θησειόν τι ἀναγράφει καλούμενον ἄνθος.

Θήσειον δ' ἁπαλὸν μήλῳ ἐναλίγκιον ἄνθος
Λευκοθέας ἱερὸν, περικαλλὲς, ὅπερ ῥα μάλιστα
φίλατο. ——

Ἀπ

Ἀπὸ τούτου δὲ φασὶ τοῦ ἄνθους καὶ τὸν τῆς Ἀριάδνης καλούμενον στέφανον πεπλέχθαι. *Timachidas, libro quarto Cœnæ, etiam Theseum quendam florem describit:*

> *Theseum mollem florem, malo similem,*
> *Leucotheæ sacrum, pulcrum, quo maxime*
> *Gaudebat.* ——

Et coronam, quam appellant Ariadnæ, ex hoc flore textam ferunt. Alii tamen, Theseum non florem dicunt, verum plantam. Hesychius: Θησεῖον, νεὼς Θησέως· ἐφ' ὃν οἱ ἀποδιδράσκοντες κατέφυγον. δηλοῖ δὲ καὶ φυτόν τι ποιόν. *Theseum, fanum Thesei, in quod aufugientes confugiebant. Significat vero etiam plantam aliquam.* Ac videndus est de eo Theophrastus, Hist. Plant. lib. VII. cap. XI. Piniusque, lib. XXI. cap. XVII. & lib. XXII. cap. XXII. Ac fuisse circumplexam psalacantham, in quam Nympha ejus nominis a Baccho commutata esset, refert Photius, in Bibliotheca, in Excerptis Ptolemæi Hephæstionis: Ἡ δὲ ψαλάκανθα, βοτάνη ἐστὶν Αἰγυπτία, ἥτις, ἵπποις περιαπτομένη, νίκην παρέχει, καὶ εὐδαιμονίαν. φασὶ δὲ, ὡς ἡ Ψαλάκανθα νύμφη ἐγένετο ἐν Ἰκαρίᾳ τῇ νήσῳ, ἥτις, ἐρασθεῖσα Διονύσου, συνέπραξεν αὐτῷ τὴν πρὸς Ἀριάδνην ὁμιλίαν. ἐφ' ᾧ καὶ αὐτῇ συγγένοιτο· καὶ, ὡς Διόνυσος μὲν οὐκ ἐβουλήθη, Ψαλάκανθα μὲν ἐπεβούλευσεν Ἀριάδνῃ· ὁ δ' ὀργισθεὶς, μετεμόρφησεν αὐτὴν εἰς τὴν πόαν· μεταγνοὺς δὲ, ἐπὶ τῇ τιμῇ τοῦ φυτοῦ, τῷ Ἀριάδνης αὐτὸ περιέθηκε στεφάνῳ, τῷ κατηστερισμένῳ ἐν οὐρανῷ. *Psalacantha autem, herba est Ægyptia, quæ, equis circumligata, victoriam præbet, & felicitatem. Ajunt vero, Psalacantham fuisse Nympham in insula Icaria; quæ, amore Bacchi capta, operam ei navaverat, ut Ariadna potiretur: illa lege, ut cum ipsa postea quoque rem haberet. Atque Baccho id deinde recusante, cum insidiata esset Ariadnæ, ille eam mox in herbam commutavit. Verum ductus pœnitentia, in honorem plantæ, hanc coronæ Ariadnæ, quæ in cœlum inter sidera relata, circumposuit.* Alii tradunt, ex auro factam, ac gemmis Indicis interstinctam. Tertullianus, De Cor. Mil. *Ariadnæ sertum ex auro, & Indicis gemmis.* Hyginus, Poet. Astron. lib. II. ubi de hac ipsa agit: *Dicitur etiam a Vulcano facta ex auro, & Indicis gemmis.* Tradunt etiam nonnulli, Glaucum, Deum marinum, cum ea rem habuisse, postquam

quam a Theseo relicta esset. Athenæus, lib. VII. Εὐάνθης δ' ὁ ἐποποιὸς, ἐν τῷ εἰς τὸν Γλαῦκον ὕμνῳ, Ποσειδῶνος αὐτὸν (φησὶν) υἱὸν εἶναι, καὶ Ναΐδος νύμφης, μιγῆναί τε Ἀριάδνῃ ἐν Δίᾳ τῇ νήσῳ, ἐρασθέντα, ὅτε ὑπὸ Θησέως κατελείφθη. *Euanthes vero, poeta epicus, in suo in Glaucum hymno, Neptuni filium, & Naidis nympha, fuisse ille tradit: & amantem Ariadnen, a Theseo in Dia insula derelictam, rem cum ea habuisse.* Quod desertam porro in Dia a Theseo Ariadnen attinet, huc respexit & Propertius, lib. I. eleg. III.

Qualis Thesea jacuit cedente carina,
Languida desertis Gnossia littoribus.

Et Tibullus, lib. III. Eleg. VII.

Gnossia, Thesea quondam perjuria lingua
Flevisti, ignoto sola relicta mari.

Alii volunt, non tam cito derelictam; sed cohabitasse ei aliquamdiu, filiosque peperisse, Staphylum, & Oenopionem. Plutarchus: Ἔνιοι δὲ, καὶ τεκεῖν (λέγουσιν) ἐκ Θησέως Ἀριάδνην Οἰνοπίωνα, καὶ Στάφυλον· ὧν καὶ ὁ Χῖος Ἴων ἐστὶ, περὶ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος λέγων·

Τήν ποτε Θησείδης ἔκτισεν Οἰνοπίων.

Quidam vero, etiam peperisse (dicunt) Ariadnen ex Theseo Oenopionem, & Staphylum; interque eos Ion Chius, de patria sua verba faciens:

Quam olim Thesides condidit Oenopion.

Quanquam alios invenio, qui hos Bacchi ex Ariadna filios faciant: uti etiam Thoantem, Latramyn, Euanthem, & Tauropolin. Scholiastes Apollonii, Argonaut. III. καταλέλειπται γὰρ (ἡ Ἀριάδνη) ὑπὸ Θησέως ἐν Νάξῳ· πεπαρθένευται δὲ ὑπὸ Διονύσου κατά τινας, ἐξ ἧς παιδοποιεῖ Οἰνοπίωνα, Θόαντα, Στάφυλον, Λάτραμυν, Εὐάνθη, Ταυρόπολιν. *Deserta enim (Ariadne) est a Theseo in Naxo; virginitasque ei imminuta est a Baccho: qui ex illa sustulit Oenopionem, Thoantem, Staphylum, Latramyn, Euanthen, Tauropolin* Et Oenopionem Bacchi quoque, non Thesei filium, refert Theon, Commentario in Aratum: Οἰνοπίων, ὁ Διονύσου καὶ Ἀριάδνης παῖς, ἐν Χίῳ τῇ νήσῳ ᾤκει, ταύτης βασιλεύων. *Oenopion,*

pion, Bacchi & Ariadnæ filius, in Chio insula habitabat, in ea regnum tenens. Idem tradit & Eustathius, ad Odyss. I. quemadmodum de Staphylo quoque Auctor Etymologici, in Σταφυλή: & Theophilus, ad Autolycum, lib. II. Diodorus, non desertam esse a Theseo Ariadnen, sed a Baccho ereptam tradit, lib. IV. καταπλευσάντων δὲ αὐτῶν (τῶν Ἀθηναίων) εἰς Κρήτην, Ἀριάδνη μὲν, ἡ θυγάτηρ τοῦ Μίνωος, ἠράσθη τοῦ Θησέως, εὐπρεπείᾳ διαφέροντος· Θησεὺς δ', εἰς λόγους ἐλθὼν αὐτῇ, καὶ ταύτην συνεργὸν λαβὼν, τόν τε Μινώταυρον ἀπέκτεινε, καὶ, τὴν ἔξοδον τὴν τοῦ Λαβυρίνθου παρ' αὐτῆς μαθὼν, διεσώθη. ἀνακομιζόμενος δ' εἰς τὴν πατρίδα, καὶ κλέψας τὴν Ἀριάδνην, ἔλαθεν ἐκπλεύσας νυκτὸς, καὶ κατῆρεν εἰς νῆσον τὴν ποτὲ μὲν Δίαν, νῦν δὲ Νάξον προσαγορευομένην. καθ' ὃν δὴ χρόνον μυθολογοῦσι Διόνυσον ἐπιφανέντα, καὶ, διὰ τὸ κάλλος τῆς Ἀριάδνης, ἀφελόμενον τοῦ Θησέως τὴν παρθένον, ἔχειν αὐτὴν ὡς γυναῖκα γαμετὴν, ἀγαπωμένην διαφερόντως. *Cum in Cretam Athenienses trajecissent, Ariadnen, Minois filiam, eximia Thesei pulcritudo in amorem ejus pellexit: cum qua habito colloquio Theseus, consilio, & ope, virginis adjutus, & Minotaurum interemit, &, de Labyrinthi egressu edoctus, incolumis inde se explicuit. Et, clam reditu in patriam adornato, Ariadnen furtim abducens, noctu ex Insula discessit; & in Diam tunc vocatam, quam nunc Naxum dicunt, appellit. Quo tempore fabulantur, conspectum tunc Bacchum, Ariadnes forma captum, eam Theseo eripuisse, ac, dilectam vehementer, loco uxoris habuisse.* Quin in somnis visum ipsi Bacchum refert, graviterque comminatum, nisi desereret Ariadnen, lib. V. Ἐπὶ δὲ τούτου, Θησεὺς, ἐκ Κρήτης ἀποπλέων μετὰ τῆς Ἀριάδνης, ἐπεξενώθη τοῖς ἐν τῇ νήσῳ (τῇ Νάξῳ) καὶ, κατὰ τὸν ὕπνον ἰδὼν τὸν Διόνυσον, ἀπειλοῦντα αὐτῷ, εἰ μὴ ἀπολείψει τὴν Ἀριάδνην αὐτοῦ, φοβηθεὶς, κατέλιπε, καὶ ἐξέπλευσε. *Hujus tempore, Theseus, cum Ariadna digressus e Creta, in insulam (Naxum) divertit; &, conspecto in somnis Baccho, interminante, nisi relinqueret Ariadnen suam, timore perculsus, deseruit, ac discessit.* Ereptam a Baccho, refert etiam Pausanias, in Bœoticis, & Phocicis. Aliam rursum causam narrat Suidas, in Αἰγαῖον πέλαγος, qui videndus eo loco. Pæon Amathusius tradit gravidam, & ex jactatione ægram, in Cypro expositam, nondum edito partu mortuam, & divino honore affectam:

&

& alia quædam, quæ Plutarchus narrat copiose, istis verbis: Ἴδιον δὲ περὶ τούτων λόγον ἐκδέδωκε Παίων ὁ Ἀμαθούσιος, τὸν γὰρ Θησέα φησὶν, ὑπὸ χειμῶνος εἰς κύπρον ἐξενεχθέντα, καὶ τὴν Ἀριάδνην ἔγκυον ἔχοντα: φαύλως δὲ διακειμένην ὑπὸ σάλου, καὶ δυσφοροῦσαν ἐκβιβάσαι μόνην· αὐτὸν δὲ, τῷ πλοίῳ βοηθοῦντα, πάλιν εἰς τὸ πέλαγος ἀπὸ τῆς γῆς φέρεσθαι. τὰς οὖν ἐγχωρίους γυναῖκας τὴν Ἀριάδνην ἀναλαβεῖν, καὶ παραμυθεῖσθαι ἀθυμοῦσαν ἐπὶ τῇ μονώσει, καὶ γράμματα πλαστὰ προσφέρειν, ὡς τοῦ Θησέως γράφοντος αὐτῇ, καὶ περὶ τὴν ὠδῖνα συμπονεῖν, καὶ βοηθεῖν· ἀποθανοῦσαν δὲ θάψαι, μὴ τεκοῦσαν· ἐπελθόντα δὲ τὸν Θησέα, καὶ περίλυπον γενόμενον, τοῖς μὲν ἐγχωρίοις ἀπολιπεῖν χρήματα, συντάξαντα θύειν τῇ Ἀριάδνῃ· δύο δὲ μικροὺς ἀνδριαντίσκους ἱδρύσασθαι, τὸν μὲν, ἀργυροῦν, τὸν δὲ, χαλκοῦν. ἐν δὲ τῇ θυσίᾳ τοῦ Γορπιαίου μηνὸς ἱσταμένου δευτέρᾳ, κατακλινόμενόν τινα τῶν νεανίσκων φθέγγεσθαι, καὶ ποιεῖν ἅπερ ὠδίνουσαι γυναῖκες· καλεῖν δὲ τὸ ἄλσος Ἀμαθουσίους, ἐν ᾧ μὲν τάφον δεικνύουσι, Ἀριάδνης Ἀφροδίτης. καὶ Ναξίων δέ τινες, ἰδίως ἱστοροῦσι δύο Μίνωας γενέσθαι, καὶ δύο Ἀριάδνας· ὧν τὴν μὲν, Διονύσῳ γαμηθῆναι φασὶν ἐν Νάξῳ, καὶ τοὺς περὶ Στάφυλον τεκεῖν· τὴν δὲ νεωτέραν, ἁρπασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Θησέως, καὶ ἀπολειφθεῖσαν, εἰς Νάξον ἐλθεῖν· καὶ τροφὸν μετ' αὐτῆς, ὄνομα Κορκύνην, ἧς δείκνυσθαι τάφον, ἀποθανεῖν δὲ καὶ τὴν Ἀριάδνην αὐτόθι, καὶ τιμὰς ἔχειν οὐχ ὁμοίας τῇ προτέρᾳ. τῇ μὲν γὰρ, ἡδομένους, καὶ παίζοντας, ἑορτάζειν. τὰς δὲ ταύτῃ δρωμένας θυσίας, εἶναι πένθει τινὶ, καὶ στυγνότητι, μεμιγμένας. *Edidit vero proprium quendam de his librum Paon Amathusius. Ait autem, Theseum tempestate in Cyprum ejectum, cum gravidam secum haberet Ariadnen, ac male ex jactatione affectam, & languentem, solam exposuisset, ut navigio subveniret, rursus e terra in mare ablatum; fœminas autem indigenas excepisse Ariadnen, mœstamque, quod sola relicta esset, fovisse, confictas ad eam literas, veluti a Theseo scriptas, protulisse: & in partu, operam illi suam navantes, adjuvisse: mortuamque ante partum, funerasse. Ac supervenientem Theseum, & magnopere dolentem, dedisse indigenis pecunias, &, ut sacra Ariadnæ facerent, instituisse: tum & duas parvas statuas, unam argenteam, alteram æneam, dedicasse. In sacris vero, secundo die mensis Gorpiæi, quendam ex adolescentibus, decumbentem ejulari, & facere, quæcunque parturientes solent; lucum vero Amathusios, in quo tumulum ostendunt, Veneris Ariadnes dicere. Quidam vero Naxiorum, aliter atque alii, tradunt*

dunt duos fuisse Minoas, item duas Ariadnas; & earum unam quidem, Baccho in Naxo nuptam esse, Staphylumque peperisse: juniorem, a Theseo raptam, ac desertam, in Naxum venisse, ac nutricem cum ea, Corcynen dictam, cujus quoque monumentum ostendatur. Mortuam item ibi loci Ariadnen, & honores obtinere, non eosdem cum priore. Quippe illi, hilares, & ludibundos, festum diem celebrari: at quæ huic sacra fiant, ea luctu, & mæstitia, mixta esse. Sed quod ad sepulcrum Ariadnes attinet, quod in Cypro exstitisse apud Amathusios refert, id apud Argivos a Pausania commemoratur, in Bacchi Cretensis fano. Verba ejus ecce ista, in Corinthiacis: Ἄλλα δέ ἐστιν Ἀργείοις θέας ἄξια· κατάγαιον οἰκοδόμημα, ἐπ' αὐτῷ δὲ ἦν ὁ χαλκοῦς θάλαμος, ὃν Ἀκρίσιός ποτε φρουρὰν τῆς θυγατρὸς ἐποίησεν· Περίλαος δὲ καθεῖλεν αὐτὸν τυραννήσας· τοῦτό τε οὖν τὸ οἰκοδόμημά ἐστι, καὶ Κροτώπου μνῆμα, καὶ Διονύσου ναὸς Κρησίου. Περσεῖ γὰρ πολεμήσαντα αὐτὸν, καὶ αὖθις ἐλθόντα ἐς λύσιν τῆς ἔχθους, τά τε ἄλλα τιμηθῆναι μεγάλως λέγουσιν ὑπὸ Ἀργείων, καὶ τέμενός οἱ δοθῆναι τοῦτο ἐξαίρετον. Κρησίου δὲ ὕστερον ὠνομάσθη, διότι Ἀριάδνην ἀποθανοῦσαν ἔθαψεν ἐνταῦθα. Λυκέας δὲ λέγει, κατασκευαζομένου δεύτερον τοῦ ναοῦ, κεραμέαν εὑρεθῆναι σορὸν, εἶναι δὲ Ἀριάδνης αὐτήν· καὶ αὐτός τε, καὶ ἄλλους Ἀργείων, ἰδεῖν ἔφη τὴν σορόν. *Habent Argivi alia multa, spectatu digna; inter ea, subterraneum ædificium: in quo fuit thalamus æneus, quem ad filiæ custodiam Acrisius fecisse dicitur. Verum eum evertit Perilaus, cum urbem tyrannide oppressam teneret. Nunc Crotopi est in eo monumentum, & Bacchi Cretensis fanum. Baccho enim, cum, exstincto bello, quod cum Perseo gerebat, inimicitias posuisset, cum alios magnos honores apud Argivos obtinuisse ferunt, tum inprimis hoc delubrum ei datum. Cretensem vero nuncupatum, quod defunctam Ariadnen sepultura heic mandasset. Tradit Lyceas, cum templum restitueretur, fictilem inventam urnam, in qua Ariadne condita fuisset: eamque se, & Argivorum item multos, spectasse.* Festi, in honorem ejus instituti, meminit etiam Auctor Certaminis Homeri, & Hesiodi: Τοῦ δὲ νεκροῦ τριταίου πρὸς τὴν γῆν ὑπὸ δελφίνων προσενεχθέντος, ἑορτῆς τινὸς ἐπιχωρίου παρ' αὐτοῖς οὔσης Ἀριαδνείας, πάντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν ἔδραμον. *Ac cadavere post tertium diem a delphinibus in terram ejecto, cum indigenæ festum diem Ariadnæ celebrarent, cuncti ad littus accurrerunt.*

CAP.

CAP. XV.

In Italiam delatus, Brundusium venit: quod secuti eum Cretenses inhabitarunt. Etiam in Delum insulam, ubi, sacra Delio Apollini facit: Venerisque simulacrum illi dedicat: tum saltationem instituit, cui nomen datum Γέρανος. *Simulacrum id quale fuerit: qualia item omnia vetera. Dædalus ea primus facere cum pedibus distinctis cœpit, unde vivere, & ambulare, illa dicta. Venus lignea, infuso argento vivo, sese movens: Ariadnæ donata a Dædalo, qui hanc fecerat. Callimachi Scholiastæ error. Certamen etiam instituit: in quo victor, palmæ ramum præmium accipiebat.*

DUm e Creta Athenas petit, in Italiam delatus, tempestate impellente, ut videtur, Brundusium venit: quod Cretenses, qui cum eo, insederunt. Accipio ex Strabone, lib. VI. Βρεντέσιον δ' ἐποικῆσαι μὲν λέγονται Κρῆτες, οἱ μετὰ Θησέως ἐπελθόντες ἐκ Κνωσοῦ. *Brundusium inhabitasse quidem feruntur Cretenses, qui cum Theseo e Gnosso huc venerunt.* Lucanus lib. II.

—— Profugusque per Appula rura,
Brundusii tutas concedit Magnus in arces.
Urbs est, Dictais olim possessa colonis,
Quos Creta profugos vexere per æquora puppes.
Cecropiæ, victum mentitis Thesea velis.

Ex eadem quoque causa, *Minoia tecta Brundusii* dicit, lib. V.

—— Curvique tenens Minoia tecta
Brundusii, clausas ventis brumalibus undas
Invenit. ——

In Delum quoque venit; atque ibi factis Apollini Delio sacris,

dunt duos fuisse Minoas, item duas Ariadnas; & earum unam quidem, Baccho in Naxo nuptam esse, Staphylumque peperisse: juniorem, a Theseo raptam, ac desertam, in Naxum venisse, ac nutricem cum ea, Corcynen dictam, cujus quoque monumentum ostendatur. Mortuam item ibi loci Ariadnen, & honores obtinere, non eosdem cum priore. Quippe illi, hilares, & ludibundos, festum diem celebrari: at quæ huic sacra fiant, ea luctu, & mæstitia, mixta esse. Sed quod ad sepulcrum Ariadnes attinet, quod in Cypro exstitisse apud Amathusios refert, id apud Argivos a Pausania commemoratur, in Bacchi Cretensis fano. Verba ejus ecce ista, in Corinthiacis: Ἄλλα δέ ἐστιν Ἀργείοις θέας ἄξια· κατάγαιον οἰκοδόμημα, ἐπ' αὐτῷ δὲ ἦν ὁ χαλκοῦς θάλαμος, ὃν Ἀκρίσιος ποτε φρουρὰν τῆς θυγατρὸς ἐποίησεν· Περίλαος δὲ καθεῖλεν αὐτὸν τυραννήσας· τοῦτό τε οὖν τὸ οἰκοδόμημά ἐστι, καὶ Κροτώπου μνῆμα, καὶ Διονύσου ναὸς Κρησίου. Περσεῖ γὰρ πολεμήσαντα αὐτὸν, καὶ αὖθις ἐλθόντα ἐς λύσιν τῆς ἔχθους, τά τε ἄλλα τιμηθῆναι μεγάλως λέγουσιν ὑπὸ Ἀργείων, καὶ τέμενός οἱ δοθῆναι τοῦτο ἐξαίρετον. Κρησίου δὲ ὕστερον ὠνομάσθη, διότι Ἀριάδνην ἀποθανοῦσαν ἔθαψεν ἐνταῦθα. Λυκέας δὲ λέγει, κατασκευαζομένου δεύτερον τοῦ ναοῦ, κεραμέαν εὑρεθῆναι σορὸν, εἶναι δὲ Ἀριάδνης αὐτήν· καὶ αὐτός τε, καὶ ἄλλους Ἀργείων, ἰδεῖν ἔφη τὴν σορόν. *Habent Argivi alia multa, spectatu digna; inter ea, subterraneum ædificium: in quo fuit thalamus æneus, quem ad filiæ custodiam Acrisius fecisse dicitur. Verum eum evertit Perilaus, cum urbem tyrannide oppressam teneret. Nunc Crotopi est in eo monumentum, & Bacchi Cretensis fanum. Baccho enim, cum, exstincto bello, quod cum Perseo gerebat, inimicitias posuisset, cum alios magnos honores apud Argivos obtinuisse ferunt, tum inprimis hoc delubrum ei datum. Cretensem vero nuncupatum, quod defunctam Ariadnen sepulturæ heic mandasset. Tradit Lyceas, cum templum restitueretur, fictilem inventam urnam, in qua Ariadne condita fuisset: eamque se, & Argivorum item multos, spectasse.* Festi, in honorem ejus instituti, meminit etiam Auctor Certaminis Homeri, & Hesiodi: Τοῦ δὲ νεκροῦ τριταίου πρὸς τὴν γῆν ὑπὸ δελφίνων προσενεχθέντος, ἑορτῆς τινὸς ἐπιχωρίου παρ' αὐτοῖς οὔσης Ἀριαδνείας, πάντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν ἔδραμον. *Ac cadavere post tertium diem a delphinibus in terram ejecto, cum indigenæ festum diem Ariadnæ celebrarent, cuncti ad littus accurrerunt.*

CAP.

CAP. XV.

In Italiam delatus, Brundusium venit : quod secuti eum Cretenses inhabitarunt. Etiam in Delum insulam; ubi, sacra Delio Apollini facit : Venerisque simulacrum illi dedicat : tum saltationem instituit, cui nomen datum Γέρανος. *Simulacrum id quale fuerit : qualia item omnia vetera. Dædalus ea primus facere cum pedibus distinctis cœpit, unde vivere, & ambulare, illa dicta. Venus lignea, infuso argento vivo, sese movens : Ariadnæ donata a Dædalo, qui hanc fecerat. Callimachi Scholiastæ error. Certamen etiam instituit : in quo victor, palmæ ramum præmium accipiebat.*

Dum e Creta Athenas petit, in Italiam delatus, tempestate impellente, ut videtur, Brundusium venit : quod Cretenses, qui cum eo, insederunt. Accipio ex Strabone, lib. VI. Βρεντήσιον δ' ἐποικῆσαι μὲν λέγονται Κρῆτες, οἱ μετὰ Θησέως ἐπελθόντες ἐκ Κνωσσοῦ. *Brundusium inhabitasse quidem feruntur Cretenses, qui cum Theseo e Gnosso huc venerunt.* Lucanus lib. II.

—— Profugusque per Appula rura,
Brundusii tutas concedit Magnus in arces.
Urbs est, Dictais olim possessa colonis,
Quos Creta profugos vexere per æquora puppes
Cecropiæ, victum mentitis Thesea velis.

Ex eadem quoque causa, *Minoia tecta Brundusii* dicit, lib. V.

—— Curvique tenens Minoia tecta
Brundusii, clausas ventis brumalibus undas
Invenit. ——

In Delum quoque venit; atque ibi factis Apollini Delio sacris,

Veneris illi simulacrum, quod ab Ariadna acceperat, dedicavit: & saltationem instituit, quæ a Deliis Γέρανος appellabatur. Plutarchus: Ἐκ δὲ τῆς Κρήτης ἀποπλέων, εἰς Δῆλον κατέσχε· καὶ, τῷ θεῷ θύσας, καὶ ἀναθεὶς τὸ Ἀφροδίσιον, ὃ παρὰ τῆς Ἀριάδνης ἔλαβεν, ἐχόρευσε μετὰ τῶν ἠϊθέων χορείαν, ἣν ἔτι νῦν ἐπιτελεῖν Δηλίους λέγουσι, μίμημα τῶν ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ περιόδων, καὶ διεξόδων, ἔν τινι ῥυθμῷ παραλλάξεις, καὶ ἀνελίξεις, ἔχοντι γιγνομένην. καλεῖται δὲ τὸ γένος τοῦτο τῆς χορείας ὑπὸ Δηλίων Γέρανος, ὡς ἱστορεῖ Δικαίαρχος. *Solvens autem ex Creta, in Delum appulit; ac, peractis Deo sacris, atque Veneris simulacro, quod ab Ariadna acceperat, dedicato, saltationem instituit cum impuberibus, quam nunc quoque Delios celebrare ferunt, habentem modo quodam commutationes, & revolutiones, ad imitationem anfractuum, & egressuum Labyrinthi. Vocaturque id saltationis genus apud Delios Grus.* Ac quod simulacri dedicationem attinet; refert idem & Pausanias, in Bœoticis: Καὶ Δηλίοις Ἀφροδίτης ἐστὶν οὐ μέγα ξόανον, λελυμασμένον τὴν δεξιὰν χεῖρα ὑπὸ τοῦ χρόνου. κάτεισι δὲ ἀντὶ ποδῶν εἰς τετράγωνον σχῆμα. Πείθομαι τοῦτο Ἀριάδνην λαβεῖν παρὰ Δαιδάλου· καὶ, ἡνίκα ἠκολούθησε τῷ Θησεῖ, τὸ ἄγαλμα ἐπεκόμιζετο οἴκοθεν. ἀφαιρεθέντα δὲ αὐτῆς τὸν Θησέα, οὕτω φασὶν οἱ Δήλιοι τὸ ξόανον τῆς θεοῦ ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Δηλίῳ· ἵνα μὴ, οἴκαδε ἐπαγόμενος, ἐς ἀνάμνησίν τε Ἀριάδνης ἐφέλκηται, καὶ ἀεὶ νέας ἐπὶ τῷ ἔρωτι εὑρίσκηται τὰς συμφοράς. *Est & apud Delios Veneris non magnum signum, exesa vetustate manu dextera: pedum autem loco, in quadrangulam figuram desinit. Crediderim a Dædalo illud Ariadnen accepisse; ac, cum Theseum sequeretur, domo secum asportasse: atque Theseum, cum erepta ipsi illa esset, Delio Apollini id dedicasse memorant; ne, cum domum reversus foret, in Ariadnæ recordationem eo traheretur, & calamitates novas usquequaque ex amore inveniret.* Ubi obiter observa, in quadratam inferius formam desiisse, neque pedes habuisse; nam ad illud usque tempus ita omnia simulacra formabantur: primus vero iis pedes Dædalus tunc dare cœpit. Suidas, in Δαιδάλου ποιήματα· *Οἱ παλαιοὶ δημιουργοὶ, συμμεμυκότας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐποίουν· ὁ δὲ Δαίδαλος ἀνεπέτασεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς πόδας διέστησε. Antiqui opifices, faciebant clausos oculos: Dædalus vero, eos aperuit, & pedes disjunxit.* Unde etiam viva facere, & ambulantia, dicebatur. Palæphatus:

phatus: Λέγουσι περὶ Δαιδάλου, ὡς ἀγάλματα κατεσκεύαζε προβαδόμενα. τὸ δὲ ἀνδριάντα δι' αὑτοῦ βαδίζειν, ἀδύνατον εἶναι δοκεῖ ἐμοί γε. τὸ δὲ ἀληθὲς, τοιοῦτον· οἱ τότε ἀνδριαντοποιοὶ, καὶ ἀγαλματοποιοὶ, κατεσκεύαζον ἀνδριάντας, συμπεφυκότας ἔχοντας τοὺς πόδας· ὁ δὲ Δαίδαλος, ἐποίει διαβεβηκότας τὸν ἕνα πόδα. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἔλεγον, ὁδοιποροῦν τοῦτο τὸ ἄγαλμα, ὃ εἰργάσατο Δαίδαλος. *De Dædalo tradunt, quod statuas, ac simulacra ambulantia faceret. Incedere vero per se statuam, mihi quidem impossibile videtur. Veritas autem, ita habet. Qui tunc temporis statuas, aut simulacra faciebant, junctis illa pedibus repræsentabant: Dædalus autem, eo modo effingebat, ut procedere altero pede viderentur: itaque dicebant homines, factum a Dædalo simulacrum ambulare.* Themistius, Orat. xv. Πρὸ μὲν Δαιδάλου, τετράγωνος ἦν οὐ μόνον ἡ τῶν Ἑρμῶν ἐργασία, ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν λοιπῶν ἀνδριάντων· Δαίδαλος δὲ, ἐπειδὴ πρῶτος διήγαγε τὼ πόδε τῶν ἀγαλμάτων, ἔμπνοα δημιουργεῖν ἐνομίσθη. *Ante Dædalum, non Mercurii tantum signa, verum alia quoque statuæ, quadrata effingebantur: Dædalus vero, postquam pedem simulacrorum distinxit, viva ea fabricare est putatus.* Meminitque Plato, in Menone; & Hippia majore: item Aristoteles, Politic. lib. I. cap. III. Immo ligneam Venerem fecisse dicitur, quæ, quod vivum illi argentum infudisset, moveretur. Ille ipse Aristoteles, De Anima, lib. I. cap. III. Φησὶ τὸν Δαίδαλον κινουμένην ποιῆσαι τὴν ξυλίνην Ἀφροδίτην, ἐγχέαντα ἄργυρον χυτόν. *Ait Dædalum, Venerem fecisse ligneam, quæ moveretur, vivo argento infuso.* Ad quem locum Joannes Philoponus: Ἔλεγε, τὸν Δαίδαλον ποιῆσαι ξυλίνην Ἀφροδίτην κινουμένην. κοιλώματα γάρ τινα ποιήσας ἐν τῷ ξοάνῳ ὁ Δαίδαλος, ἐνέχεεν ὑδράργυρον· ἵνα κινούμενος ὁ ὑδράργυρος, (εὐκίνητος γὰρ, καὶ συνεχῶς μετακυλιόμενος,) καὶ τῇ ἑαυτοῦ ὤσει κινῶν τὸ ξόανον. φαίνεσθαι ποιῇ ἐξ αὑτοῦ κινούμενον τὸ τῆς Ἀφροδίτης ξόανον. *Dicebat, Dædalum fecisse ligneam Venerem, quæ moveretur. Etenim Dædalus, postquam cavitates quasdam in simulacro fecisset, argentum vivum infudit; ut id sese movens, (sicut facile movetur, ac semper volvitur,) & impulsione sui etiam simulacrum movens, videri faceret, illud Veneris simulacrum sponte sua commoveri.* Et videtur, ipsum illud simulacrum hoc fuisse, Dædalumque Ariadnæ, per quam Theseus est adeptus, donavisse: quod Pausanias, in citatis statim verbis, etiam se existimare

mare

mare non injuria pronuntiat. Porro simulacri hujus dedicati, ac saltationis item institutæ, meminit Callimachus quoque, Hymno in Delum extremo:

> Δὴ τότε καὶ στεφάνοισι βαρύνεται ἱερὸν ἄγαλμα
> Κύπριδος ἀρχαίης, ἀρελήκοον· ἣν ποτε Θησεὺς
> Εἵσατο, σὺν παίδεσσιν ὅτε Κρήτηθεν ἀνέπλει·
> Οἳ χαλεπὸν μύκημα καὶ ἄγριον υἷα φυγόντες
> Πασιφάης, καὶ γναμπτὸν ἕδος σκολιοῦ Λαβυρίνθου,
> Πότνια, σὸν περὶ βωμὸν ἐγειρομένου κιθαρισμοῦ
> Κύκλιον ὠρχήσαντο· χοροῦ δ' ἡγήσατο Θησεύς.
>
> *Equidem tunc & sertis oneratur sacrum simulacrum*
> *Veneris antiquæ, attente audiens. Quam olim Theseus*
> *Dedicavit, cum pueris postquam e Creta solvisset:*
> *Qui ubi horrendum mugitum, & ferocem filium effugissent*
> *Pasiphaes, & inflexam viam tortuosi Labyrinthi,*
> *Diva; tuam circa aram, excitato cithara sonitu,*
> *In orbem tripudiarunt: chorum vero duxit Theseus.*

Non recte Scholiastes dicit, Theseum ædificasse Veneri fanum; quod tam facile Ariadnen in amorem ipse sui pertraxisset, vicissetque Minotaurum: Ἀφροδίτης ἱερὸν ἐν Δήλῳ· ὅπερ Θησεὺς ἔκτισε, διὰ τὸ εὐχερῶς τὴν Ἀριάδνην ὀλισθῆσαι εἰς πόθον τοῦ Θησέως, καὶ χειρώσασθαι τὸν Μινώταυρον. *Veneris fanum in Delo; quod Theseus struxit, quia facile Ariadnes amore potitus esset, ac Minotaurum profligasset.* Saltationis, quam Plutarchus *Gruem* appellatam tradit, atque ducis ejus Thesei, Pollux quoque mentionem facit, lib. IV. cap. XIV. Τὴν δὲ Γέρανον, κατὰ πλῆθος ὠρχοῦντο, ἕκαστος ἐφ' ἑκάστῳ κατὰ στίχον, τὰ ἄκρα ἑκατέρωθεν τῶν ἡγεμόνων ἐχόντων· τῶν περὶ Θησέα πρῶτον περὶ τὸν Δήλιον βωμὸν ἀπομιμησαμένων τὴν ἀπὸ τοῦ Λαβυρίνθου ἔξοδον. *Quam vero Gruem vocant, plures saltabant, singuli singulos ordine consequentes, extrema utrinque habentibus iis, qui ducunt: Theseo primum circum Apollinis Delii aram exitum e Labyrintho exprimente.* Videndus quoque est Eustathius, ad finem Iliad. σ'. Et in hac saltatione, aram circumcursitantes, sese mutuos verberabant. Observare est apud Hesychium: Δήλου κακὸς βωμός. τὸ περιτρέχειν κύκλῳ τὸν ἐν Δήλῳ βωμὸν, καὶ τύπτεσθαι. ἤρξατο τούτου Θησεὺς,

Θησεὺς, εὐχαριστήρια τῆς ἀπὸ Λαβυρίνθου φυγῆς. *Deli mala ara. Circa aram in Delo currere, ac verberari. Primus id incepit Theseus, gratias agens, quod Labyrinthum evasisset.* Videtur autem saltasse armatus. Meminit Dion Chrysostomus, Orat. XXXVII. Certamen quoque hic instituit, quo victorem ramo palmæ munerabat. Plutarchus: Ποιῆσαι δὲ καὶ ἀγῶνα φασὶν αὐτὸν ἐν Δήλῳ, καὶ τοῖς νικῶσι τότε πρῶτον ὑπ' ἐκείνου φοίνικα δοθῆναι. *Ajunt & certamen ipsum in Delo instituisse: ac victores tum primum palmæ ramum accepisse.* Pausanias, in Arcadicis: Θησέα, ἀνακομιζόμενον ἐκ Κρήτης, φασὶν ἐν Δήλῳ ἀγῶνα ποιήσασθαι τῷ Ἀπόλλωνι, στεφανοῦν δὲ αὐτὸν τοὺς νικῶντας φοίνικι. *Theseum, e Creta redeuntem, ajunt in Delo certamen instituisse Apollini, ac victores palma coronasse.*

CAP. XVI.

Cum Athenis rediens appropinquaret, Patris præceptorum oblitus, mortis ejus causa fuit; postquam regnum vacuum adit: præter quod & Cretam tenuit, & Thessaliam. Urbem ingressus, in auspiciis ipsis regni, funus Ægei patris curat, & Apollini votum solvit, quo se antea, cum in Cretam navigaret, Deo obstrinxerat. Quando id factum: & origo festi Pyanepsiorum, Fanum etiam illi condit; & familiis, quarum liberos liberasset, sumptum ad sacra illi facienda imperat: ac Phytalidas his præponit. Træzene quoque Sospitæ Dianæ templum condit, & instituit Ὀσχοφόρια. *Bacchus ei, & Minerva, in Dia apparuerunt. Plutarchi locus emendatus. Navis, qua in Cretam ipse vectus fuerat, post quotannis missa in Delum, ad Apollinem, cum legatis, qui religionis ergo Deum viserent: quæ legatio ex re illa* Θεωρία, *uti &* Θεωρὶς *navis, appellata. Ejus vero puppis*

H coro-

coronata erat: nec licebat, antequam hæc rediisset, supplicio damnatum afficere. Asservata, & quo modo, usque ad Demetrii Phalerei tempora.

E Delo solvens, cum jam prope Athenas esset, oblitus velum album expandere, patri Ægeo, qui sic jusserat, sua illa negligentia mortem accivit. Plutarchus: Τῇ δὲ Ἀττικῇ προσφερομένων, (ἱστορεῖ Δικαίαρχος) ἐκλαθέσθαι μὲν αὐτὸν, ἐκλαθέσθαι δὲ τὸν κυβερνήτην, ὑπὸ χαρᾶς, ἐπάρασθαι τὸ ἱστίον, ᾧ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν ἔδει γνώριμον τῷ Αἰγεῖ γενέσθαι. τὸν δὲ, ἀπογνόντα, ῥῖψαι κατὰ τῆς πέτρας ἑαυτὸν, καὶ διαφθαρῆναι. *Cum Athenis appropinquarent, (refert Dicæarchus) oblitum & ipsum, & gubernatorem, præ gaudio, expandere velum, quo salutem suam Ægeo indicare oportebat: ipsum vero, animum despondentem, se de saxo præcipitem dedisse, ac periisse.* Pluribus hoc pertractavi, in rebus Ægei, De regibus Atticæ lib. II. cap. XVIII. Itaque non heic nunc repetam: illic, si est tanti, vide. Postquam autem in Phalerum, urbis per id tempus portum, appulisset, factis, quæ vovisset, sacris, nuntium in urbem mittit, qui adventum indicaret; isque offendit lamentantes, propter Ægei interitum: aliosque rursum lætos, quod incolumem tandem Theseum rediisse intelligerent. Plutarchus: Καταπλεύσας δὲ ὁ Θησεὺς ἔθυε μὲν αὐτὸς, ἃς ἐκπλέων θυσίας ηὔξατο τοῖς θεοῖς Φαληροῖ· κήρυκα δὲ ἀπέστειλε τῆς σωτηρίας ἄγγελον εἰς ἄστυ. οὗτος ἐνέτυχεν ὀδυρομένοις τε πολλοῖς τὴν τοῦ βασιλέως τελευτὴν, καὶ χαίρουσιν, ὡς εἰκὸς, ἑτέροις, καὶ φιλοφρονεῖσθαι, καὶ στεφανοῦν αὐτὸν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ προθύμοις οὖσιν. *Cum adnavigasset autem Theseus, sacra Diis in Phalero fecit, quæ, cum solveret, nuncuparat: ac præconem in urbem misit, incolumitatis nuntium. Hic in multos incidit, regis morti illacrymantes; aliosque, ut probabile, rursum lætos, & excipere eum promptos, atque etiam coronare, incolumitate ejus exultantes.* Urbem ingressus, vacuum Parentis morte regnum Athenarum adiit. Alii plura regna tribuunt. Guntherus, Ligurini lib. V.

Sic quondam, duri post multa pericula belli,
Thermodoontiaco referentem signa triumpho,
Adjecisse suis gaudentem plurima regnis,
Thesea Cecropiæ reducem vidistis Athenæ.

Et

Et ante eum Dion Chrysostomus, Orat. XI. Οὐ γὰρ ἐπὶ Θησέα μὲν ἦλθον εὐθὺς, ἄνδρα Ἕλλινα, καὶ τῶν ἄλλων ἄριστον, αὐτόν τε πολλῶν ἄρχοντα, καὶ Ἡρακλέους ἑταῖρον, καὶ Πειρίθου, καὶ Θετταλοὺς καὶ Βοιωτοὺς ἔχοντα συμμάχους; *Nonne statim Thesum aggressi sunt, virum Græcum, aliis præstantem, atque multorum principem; tum sodalem Herculis, ac Pirithoi, Thessalosque habentem socios, & Bœotos?* Certe, præter Athenas, Cretam quoque tenuisse, auctor est Suidas: Θησεὺς, ὁ Αἰγέως υἱὸς, ὁ βασιλεὺς Κρητῶν. *Theseus, Ægei filius, rex Cretensium.* Nempe postquam Minotaurum profligasset. Ita refert alibi, in Αἰγαῖον πέλαγος, istis verbis: Θησεὺς, ὁ Αἰγέως υἱὸς, βασιλέως τῆς Ἀττικῆς, βασιλεύει Κρητῶν, καὶ διώκει τὸν Μινώταυρον ἐκ τῆς Λαβυρίνθου χώρας, καὶ κρυπτόμενον αὐτὸν ἐν σπηλαίῳ ἀνεῖλε. καὶ λαμβάνει τὴν Ἀριάδνην γυναῖκα, τὴν ἀπὸ τοῦ Μίνωος τεχθεῖσαν τῇ Πασιφάῃ, καὶ οὕτω κρατεῖ τῆς Κρήτης. *Theseus, filius Ægei, regis Atticæ, Cretensium regno est potitus; & ejecit Minotaurum regione Labyrinthi, eumque in spelunca latentem, interfecit: tum uxorem item duxit Ariadnen, ex Pasiphae filiam, atque ita Cretæ regnum est adeptus.* Cedrenus etiam Thessaliam tribuit: Ὁ δὲ Θησεὺς, τὴν Κρήτην ἐάσας, καταφρονήσας τῆς Ἀριάδνης, τῆς Θετταλίας βασιλεύσας, ἠγάγετο γυναῖκα Φαίδραν. *Cæterum Theseus, relicta Creta, ac contempta Ariadna, Thessaliæ regnum adeptus, Phædram uxorem duxit.* Dion, in citatis verbis, multorum quidem principem dicit, verum Thessalos nominat socios, non subjectos; scilicet propter Pirithoum, eorum regem, adeo amicum ipsi. Alius erat, ille Thessalorum princeps, a quo Smyrnam conditam ferunt: de quo supra mihi dictum, cap. I. Itaque errorem puto, ex confusione nominis: quanquam sanè, ut ibidem indicavi, illum quoque Theseum hunc nostrum esse, quidam putent. Simul vero Athenas ingressus esset, nihil sibi prius duxit patris funere; itaque, elato eo, votum Apollini persolvit, mensis Pyanepsionis die septimo: quo in urbem sospes venit. Plutarchus: Θάψας δὲ τὸν πατέρα, τῷ Ἀπόλλωνι τὴν εὐχὴν ἀπεδίδου τῇ ἑβδόμῃ τοῦ Πυανεψιῶνος μηνὸς ἱσταμένου. ταύτῃ γὰρ ἀνέβησαν εἰς ἄστυ σωθέντες. *Elato patre, Apollini votum solvit die septimo mensis Pyanepsionis: eo enim incolumes urbem sunt ingressi.* Etymologici Auctor, in Εἰρεσιώνη. Προετίθετο δὲ ἱκεσία ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ οἱ περὶ Θησέα σωθῆναι δοκοῦσι. *Proponebatur hæc supplicatio*

catio eo die, quo Theseus incolumis rediisse credebatur. Intelligit autem illud votum, quod, priusquam in Cretam pervenire posset, tempestate in Delum appulsus, nuncupaverat: de quo supra a me dictum, extremo capite XI. Atque hinc origo festi Pyanepsiorum: ut ostendo Græciæ Feriatæ meæ lib. V. in Πυανέψια. Fanum quoque ei struxit, & familiis, quarum liberos, sorte Minotauro datos, secum abductos liberasset, sumptum ad sacra ibi facienda imposuit; & Phytalidas, quod ab his hospitio exceptus esset, sacrificiis præfecit. Plutarchus: Ἐξῃρέθη δὲ καὶ τέμενος αὐτῷ, (τῷ Αἰγεῖ,) καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν παραδοθέντων τὸν δασμὸν οἴκων ἔταξεν θυσίαν αὐτῷ τελεῖν ἀποφορᾶς. καὶ τῆς θυσίας ἐπεμελοῦντο Φυταλίδαι, Θησέως ἀποδόντος ἀμοιβὴν τῆς φιλοξενίας. *Fanum etiam ei (Ægeo) erectum est; & illis familiis, quæ tributum pependerant, imposuit, ut ad sacra facienda sumptus darent: sacrificio vero præerant Phytalidæ, hoc reddente ipsis Theseo propter hospitalitatem.* Trœzene quoque, quam natalem urbem habebat, Sospitæ Dianæ templum ædificavit, idque in foro. Pausanias, in Corinthiacis: Ἐν τῇ ἀγορᾷ Τροιζηνίων ναὸς καὶ ἀγάλματα Ἀρτέμιδός ἐστι Σωτείρας. Θησέα δὲ ἐλέγετο ἱδρύσασθαι, καὶ ὀνομάσαι Σώτειραν, ἡνίκα, Ἀστερίωνα τὸν Μίνω καταγωνισάμενος, ἀνέστρεψεν ἐκ τῆς Κρήτης. *In Trœzeniorum foro templum est, & signa Dianæ Sospitæ. Ajunt vero, Theseum dedicasse, Sospitaque appellasse: cum e Creta, superato Minois Asterione, reverteretur.* Instituit & festum alterum, Ὀσχοφόρια appellatum. Rem, & caussam, sic Plutarchus nobis refert: Ἄγουσι δὲ καὶ τὴν τῶν Ὀσχοφορίων ἑορτὴν, Θησέως καταστήσαντος. οὐ γὰρ ἁπάσας αὐτὸν ἐξαγαγεῖν τὰς λαχούσας τότε παρθένους, ἀλλὰ τῶν συνήθων νεανίσκων δύο, θηλυφανεῖς μὲν ὀφθῆναι, καὶ νεαρούς, ἀνδρώδεις δὲ ταῖς ψυχαῖς, καὶ προθύμους, λουτροῖς τε θερμοῖς καὶ σκιατροφίαις, καὶ ταῖς περὶ τὴν κόμην, καὶ λειότητα, καὶ χροιὰν, ἀλοιφαῖς, καὶ κοσμήσεσιν, ὡς ἔστιν ἐξαλλάξαντα κομιδῇ, καὶ διδάξαντα φωνὴν, καὶ σχῆμα, καὶ βάδισιν, ὡς ἔνι μάλιστα παρθένοις ὁμοιοῦσθαι, καὶ μηδὲν φαίνεσθαι διαφέροντας, ἐμβαλεῖν εἰς τὸν τῶν παρθένων ἀριθμὸν, καὶ διαλαθεῖν ἅπαντας. ἐπεὶ δὲ ἐπανῆλθον, αὐτόν τε πομπεῦσαι καὶ τοὺς νεανίσκους, οὕτως ἀμπεχομένους, ὡς νῦν ἀμπέχονται τοὺς ὄσχους φέροντες· φέρουσι δὲ, Διονύσῳ καὶ Ἀριάδνῃ χαριζόμενοι, διὰ τὸν μῦθον. *Celebrant vero etiam festum Oschophoriorum, cum id Theseus primus sic insti-*

instituisset. Neque enim omnes eum forte lectas virgines eduxisse ferunt, verum adolescentes duos familiares, qui aspectu quidem fœminæ viderentur; juvenculos, & animo fortes, atque promtos, balneisque, & educatione umbratili, coma, lavore, ac colore, unctione, atque comptu, quantum posset, immutasse: tum & vocem, habitum, incessum instruxisse, ut virginibus quam simillimi, nec differre ab iis quicquam, viderentur, in earum numerum inseruisse, idque omnes latuisse. Postquam vero rediissent, ipsum, & hos adolescentes, pompam duxisse, eo habitu, quo nunc palmites ferentes conspiciuntur. Ferunt autem, in Bacchi & Ariadnæ gratiam, propter fabulam. In quibus verbis, habitus, quo incedebant, quem intelligit, ille muliebris erat. Fabulam, de Baccho & Ariadna innuit, quæ in Dia Theseo apparuisse ferebantur. Proclus, in Excerptis Chrestomathiæ Grammaticæ: Ὀσχοφορικὰ δὲ μέλη, παρὰ Ἀθηναίοις ᾔδετο. τοῦ χοροῦ δὲ δύο νεανίαι, κατὰ γυναῖκας ἐστολισμένοι, κλῆμα ἀμπέλου κομίζοντες, μεστὸν εὐθαλῶν βοτρύων, (ἐκάλουν δὲ αὐτὸ ὄσχην· ἀφ' οὗ καὶ τοῖς μέλεσιν ἡ ἐπωνυμία.) τῆς ἑορτῆς καθηγοῦντο. ἄρξαι δὲ Θησέα φασὶ πρῶτον τοῦ ἔργου. ἐπεὶ γὰρ, ἑκούσιος, ὑποστὰς τὸν εἰς Κρήτην πλοῦν, ἀπήλλαξε τὴν πατρίδα τῆς κατὰ τὸν δασμὸν συμφορᾶς, χαριστήρια ἀποδιδοὺς Ἀθηνᾷ καὶ Διονύσῳ, οἳ αὐτῷ κατὰ τὴν νῆσον τὴν Δίαν ἐπεφάνησαν, ἐπετέλει τοῦτο, δυσὶ νεανίαις ἐσκιατραφημένοις χρησάμενος πρὸς τὴν ἱερουργίαν ὑπηρέταις. *Oschophorica vero carmina, ab Atheniensibus canebantur. Chorum vero ducebant duo juvenes, veste muliebri induti, vitis palmitem gestantes, uvis maturis refertum: quem cum ipsi* Ὄσχην *vocent, inde nomen datum est carminibus istis: primum vero incepisse ferunt Theseum. Postquam vero, ultronea in Cretam navigatione instituta, patriam tributi calamitate liberavit, gratiam Minervæ referens, & Baccho, qui ipsi in Dia insula apparuerant, faciebat hoc, duobus adolescentibus, in umbra educatis, ad sacra peragenda ministris utens.* Unde apparet, in Plutarcho legendum esse, Διονύσῳ καὶ Ἀθηνᾷ χαριζόμενοι, διὰ τὸν μῦθον. *In Bacchi & Minervæ gratiam, propter fabulam.* Nam Ariadna, quam *in insulam Diam ipse adduxisset, non apparuisse illi dici potest: tum & apparitiones istiusmodi, veteres Diis, non hominibus, tribuebant.* Ac de festo hoc si quis scire plura volet, videat Græciam Feriatam nostram, in Ὀσχοφόρια, lib. v. Porro neque istud mihi hoc in loco omittendum; navem illam, qua tunc Theseus,

& juventus illa cætera, vehebatur, postea in Delum missam, singulis annis, ex voto Thesei, cum legatis, qui publico Urbis nomine, ceu religionis ergo, ac testandæ pietatis, in Delum, ad Apollinis illic templum invisendum, proficiscerentur: unde & legatio ista Θεωρία, velut *Dei visitatio*, ac Θεωρὶς quoque navis, ceu quæ Deum visitaret, dicebatur: interimque, dum hoc fieret, & lustrare urbem solebant, & a pœnis capitalibus exigendis abstinere: ipsa navis, postquam solutura esset, puppim coronata erat, ab Apollinis sacerdote. Est in hanc rem elegans Platonis locus, in Phædone: Τοῦτό ἐστι τὸ πλοῖον, ὥς φασιν Ἀθηναῖοι, ἐν ᾧ Θησεύς ποτε εἰς Κρήτην τοὺς δὶς ἑπτὰ ἐκείνους ᾤχετο ἄγων, καὶ ἔσωσέ τε, καὶ αὐτὸς ἐσώθη. τῷ οὖν Ἀπόλλωνι εὔξαντο, ὡς λέγεται, τότε, εἰ σωθεῖεν, ἑκάστου ἔτους θεωρίαν ἀπάξειν εἰς Δῆλον· ἣν δὴ καὶ ἀεὶ καὶ νῦν ἔτι ἐξ ἐκείνου καθ' ἐνιαυτὸν τῷ θεῷ πέμπουσιν. ἐπειδὰν οὖν ἄρξωνται τῆς θεωρίας, νόμος ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καθαρεύειν τὴν πόλιν, καὶ δημοσίᾳ μηδένα ἀποκτιννύναι, πρὶν ἂν εἰς Δῆλον ἀφίκηται τὸ πλοῖον, καὶ πάλιν δεῦρο. ἀρχὴ δ' ἐστὶ τῆς θεωρίας, ἐπειδὰν ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος στέψῃ τὴν πρύμναν τοῦ πλοίου. *Hac est illa navis, ut Athenienses ajunt, qua Theseus olim Cretam illos bis septem deduxit, servavitque, ac se quoque. Itaque Apollini, ut fama est, fecere votum, si incolumes redirent, ut quotannis mitterent in Delum insulam; qui religionis ergo Deum inviserent. Qua de causa etiam deinceps semper usque in hodiernum diem ad Deum quotannis mittunt. Quod dum faciunt, urbem lustrant; nec supplicium publice de quoquam sumunt, antequam in Delum navis iter suum instituerit, ac redierit. Initium vero missionis intelligitur, postquam Apollinis sacerdos puppim navis coronaverit.* Breviter Suidas: Θεωρὶς, πλοῖον Ἀθήνησιν, ἣ καθ' ἔτος εἰς Δῆλον ἐπέμπετο. ἣν, εὐξαμένου Θησέως, ὅτε εἰς Κρήτην ἀπῄει, καθ' ἕκαστον ἔτος Ἀθηναῖοι ἔπεμπον· καὶ ἔδει ἐξελθούσης, πρὶν ἐπανελθεῖν, ἀναιρεῖσθαί τινα κατάδικον. *Theoris, navis Athenis, qua in Delum mittebatur; idque quotannis, propter votum a Theseo factum, cum in Cretam proficisceretur. Ac, postquam ea solvisset, non licebat quenquam judicio damnatum capitis supplicio afficere, antequam reverteretur.* Coronatam autem navis puppim fuisse, discemus quoque ex Libanio, Declam. XXIX. Τὸ δὲ καὶ τὴν πρύμναν ἐστέφθαι τοῦ πλοίου, τοῦ τὸν χορὸν εἰς τὴν Δῆλον ἄγοντος, οὐ φαίνεται δηλοῦν, ὡς

ἐμπο-

ἐμποδὼν ὁ θεὸς ἵσαται τῇ τελευτῇ, καὶ τὴν σώζουσαν φέρει; *Quod vero coronata ſit puppis navis, quæ chorum in Delum ducebat, an non videretur declarare, Deum impedire mortem, ac ſententiam ſervantem ferre?* Et ſupplicium capitale ſumi interea non ſolitum, etiam oſtendit Xenophon, Memorab. lib. IV. Ἀνάγκη μὲν γὰρ ἐγένετο αὐτῷ, μετὰ τὴν κρίσιν τριάκοντα ἡμέρας βιῶναι, διὰ τὸ Δήλια μὲν ἐκείνου τοῦ μηνὸς εἶναι, τὸν δὲ νόμον μηδένα ἐᾶν δημοσίᾳ ἀποθνήσκειν, ἕως ἂν ἡ θεωρία ἐκ Δήλου ἐπανέλθῃ. *Nam neceſſe ipſi erat, triginta dies poſt condemnationem vivere; quia Delia eo menſe celebrarentur: neque lex permitteret quenquam publica ſententia damnatum occidi, antequam, qui ad viſendum Deum miſſi in Delum eſſent, rediiſſent.* Mittendæ vero navis morem, etiam Callimachus tangit, Hymno in Delum:

> —— Ἀειζώοντα θεωρίδος, ἱερὰ Φοίβῳ,
> Κεκροπίδαι πέμπουσι τοπήϊα νηὸς ἐκείνης.
>
> —— *Sempiterna theoridis, ſacra Phœbo,*
> *Cecropidæ mittunt armamenta navis iſtius.*

Et Athenienſes quoque, reparatione aſſidua, navem illam ſtudioſe aſſervarunt, uſque ad Demetrii Phalerei tempora; id eſt, annis plus nongentis. Plutarchus: Τὸ δὲ πλοῖον, ἐν ᾧ μετὰ τῶν ἠϊθέων ἔπλευσε, καὶ πάλιν ἐσώθη, ἄχρι τῶν Δημητρίου τοῦ Φαληρέως χρόνων διεφύλαττον οἱ Ἀθηναῖοι, τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ξύλων ὑφαιροῦντες, ἄλλα δὲ ἐμβάλλοντες ἰσχυρὰ, καὶ συμπηγνύντες. *Navem vero, qua cum impuberibus vectus fuit, ac domum ſoſpes reverſus, uſque ad Demetrii Phalerei tempora aſſervarunt Athenienſes, ligna vetera eximentes, aliaque integra ſufficientes, ac compingentes.* Atque ex hac etiam cauſa Callimachus, in citatis verſibus, dicit: ἀειζώοντα τοπήϊα νηός. *Sempiterna armamenta navis.*

CAP. XVII.

Univerſum Atticæ populum Athenas transfert; & duodecim urbes in unam compingit, quam Ἄστυ *vocat: tum inſtituit quoque feſta,* Παναθήναια, *&*

& Μελοίκια, sive Συνοίκια, aut Ξυνοίκια. Stephani locus restitutus. Veneris Vulgaris etiam, item Suadæ, signa dedicat.

Nde, animo ad remp. capessendam applicato, populum Atticæ universum unam in Urbem coegit. Plutarchus: Μετὰ δὲ τὴν Αἰγέως τελευτὴν, μέγα καὶ θαυμαστὸν ἔργον εἰς νοῦν βαλόμενος, συνῴκισε τοὺς τὴν Ἀττικὴν συνοικοῦντας εἰς ἓν ἄστυ, καὶ μιᾶς πόλεως ἕνα δῆμον ἀπέφηνε, τέως σποράδας ὄντας, δυσσυγκλήτους πρὸς τὸ κοινὸν πάντων συμφέρον. *Post Ægei excessum, grande & admirandum opus animo agitans, Atticæ inhabitatores in unam urbem coegit, ad id tempus sparsos, neque faciles convocari ad consilium de rep. conferendum.* Diodorus Siculus, lib. IV. Μετὰ δὲ τὴν Αἰγέως τελευτὴν, Θησεὺς, μεταδεξάμενος τὴν βασιλείαν, ἦρξε τῶν πλήθους νομίμως, καὶ πολλὰ πρὸς αὔξησιν τῆς πατρίδος ἔπραξεν. ἐπιφανέστατον δ' συνετελέσθη τὸ, τοὺς δήμους, ὄντας μικροὺς μὲν τοῖς μεγέθεσι, πολλοὺς δὲ τῷ ἀριθμῷ, μεταγαγεῖν, εἰς τὰς Ἀθήνας. *Post Ægei mortem Theseus, in regno succedens, juxta legum normam civibus præfuit, multaque ad incrementa patriæ fecit. Maxime vero illustre est, quod populos, antea in magnitudine sua parvos, numero multos, Athenas traduxerit.* Isocrates, in Helenæ Encomio: Τὴν πόλιν, (ὁ Θησεὺς,) σποράδην, καὶ κατὰ κώμας, οἰκοῦσαν, εἰς ταὐτὸν συναγαγὼν, τηλικαύτην ἐποίησεν, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου μεγίστην τῶν Ἑλληνίδων εἶναι. *Urbem, (Theseus) sparsim prius, & vicatim, habitantem, unum in locum congregatam, tantam effecit, ut etiamnum ex eo tempore Græcarum urbium sit amplissima.* Maxime vero in hanc rem insignis locus est Thucydidis, lib. II. Ἐπὶ Κέκροπος, καὶ τῶν πρώτων βασιλέων, ἡ Ἀττικὴ ἐς Θησέα ἀεὶ κατὰ πόλεις ᾠκεῖτο, πρυτανεῖά τε ἔχουσα, καὶ ἄρχοντας. καὶ ὁπότε μή τι δείσειαν, οὐ ξυνῄεσαν βουλευσόμενοι, ὡς τὸν βασιλέα, ἀλλ' αὐτοὶ ἕκαστοι ἐπολιτεύοντο, καὶ ἐβουλεύοντο. καὶ τινὲς καὶ ἐπολέμησάν ποτε αὐτῶν, ὥσπερ καὶ Ἐλευσίνιοι μετ' Εὐμόλπου πρὸς Ἐρεχθέα. ἐπειδὴ δὲ Θησεὺς ἐβασίλευσε, γενόμενος μετὰ τοῦ ξυνετοῦ καὶ δυνατὸς, τάτε ἄλλα διεκόσμησε τὴν χώραν, καὶ, καταλύσας τῶν ἄλλων πόλεων τά τε βουλευτήρια, καὶ τὰς ἀρχὰς, ἐς τὴν νῦν πόλιν οὖσαν, ἓν βουλευτήριον ἀποδείξας, καὶ πρυτανεῖον, ξυνῴκισε πάντας· καὶ νεμομένους τὰ αὐτῶν ἑκάστους, ἅπερ καὶ πρὸ τοῦ, ἠνάγκασε μιᾷ πόλει ταύτῃ χρῆσθαι. ἣ, ἁπάντων ἤδη ξυντελούντων

λούντων ἐς αὐτὴν, μεγάλη γενομένη, παρεδόθη ὑπὸ Θησέως τοῖς ἔπειτα. καὶ ξυνοίκια ἐξ ἐκείνου Ἀθηναῖοι ἔτι καὶ νῦν τῇ θεῷ ἑορτὴν δημοτελῆ ποιοῦσι. *Sub Cecrope, ac primis regibus, Attica ad Theseum usque oppidatim habitabatur, prytanea habens, & magistratus: neque homines, siquidem timerent nihil, consilia cum rege communicaturi conveniebant, sed remp. ipsi suam singuli administrabant, & consilia capiebant. Quin & aliqui eorum bellum quandoque gerebant. sicuti & Eleusinii cum Eumolpo adversum Erechtheum. Theseus vero, regnum nactus, vir ut sollers ita potens, cum in aliis regionem hanc excoluit, tum, abolitis caeterorum oppidorum curiis, & magistratibus, constituta in ea, qua nunc est, urbe una curia, ac prytaneo, cohabitare omnes jussit; coegitque universos, sua quenque, sicut pridem, possidentes, una ista urbe uti: eamque, ingentem jam effectam, cunctis illic ordinatis, successoribus suis tradidit. Et ex illo Athenienses festum publicum, quod Xynœcia, seu Contubernalia dicas, appellabant, celebrarunt.* Meminere praeterea, Demosthenes, Orat. in Neæram; Cicero, De Leg. lib. II. Dion Chrysostomus, Orat. XLVI. Valerius Maximus, lib. V. cap. III. Pausanias, in Atticis. Coegit vero in unas Athenas urbes duodecim. Strabo, lib. IX. Φησὶ Φιλόχορος, Κέκροπα πρῶτον εἰς δυοκαίδεκα πόλεις συνοικίσαι τὸ πλῆθος· ὧν ὀνόματα, Κεκροπία, Τετράπολις, Ἐπακρία, Δεκέλεια, Ἐλευσὶς, Ἄφιδνα, Θορικὸς, Βραύρων, Κύθηρος, Σφῆττος, Κηφισία, Φάληρος. πάλιν δ' ὕστερον εἰς μίαν πόλιν συναγαγεῖν λέγεται τὴν νῦν τὰς δώδεκα Θησεύς. *Cecropem ait Philochorus primum multitudinem in urbes duodecim coegisse; quarum nomina, Cecropia, Tetrapolis, Epacria, Decelea, Eleusis, Aphidna, Thoricus, Brauron, Cytherus, Sphettus, Cephisia, Phalerus. Ac duodecim quidem illas rursum deinde in hanc unam, quæ nunc exstat, coegisse Theseus dicitur.* Ac Συνοίκια ideo festum, seu *Contubernalia* dicas, etiam instituit. Stephanus, in Ἀθῆναι· Ὁ Θησεὺς τὰς ἕνδεκα πόλεις, τὰς ἐν τῇ Ἀττικῇ, συνοικίσας εἰς Ἀθήνας, Συνοίκια ἑορτὴν κατεστήσατο. *Theseus, undecim Atticæ urbibus in Athenas coactis, Contubernalia festum instituit.* Sed scribendum eo loco, τὰς δώδεκα, *duodecim*: nam non undecim, sed duodecim, Atticæ fuisse urbes, etiam fidem Auctor Etymologici facit, in Ἐπακρία χώρα. Quod Συνοίκια festum attinet, id commemorat & Thucydides, Attice Ξυνοίκια dicens, in citatis

ante verbis, lib. II. Καὶ Ξυνοίκια δὲ ἐκείνε Ἀθηναῖοι ἔτι ἐκ τοῦ τῇ θεῷ ἑορτὴν δημοτελῆ ποιοῦσι. *Et ex illo Athenienses festum publicum, quod Contubernalia dicunt, celebrarunt.* Plutarchus, Μετοίκια vocat: tum & Παναθήναια, commune Atheniensibus sacrum, instituisse; & Athenas, a se hunc in modum auctas, Ἄστυ appellasse, scribit: Τὸ ἄστυ τὴν τε πόλιν Ἀθήνας προσηγόρευσε, καὶ Παναθήναια θυσίαν ἐποίησε κοινήν. ἔθυσε δὲ καὶ Μετοίκια τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ Ἑκατομβαιῶνος, ἣν ἔτι νῦν θύουσι. *Et urbem Athenas Astu appellavit, & Panathenæa commune sacrum fecit. Et sacra quoque fecit, Metœcia dicta, seu tu Migratoria dicas, mensis Hecatombaeonis die decimo & sexto: quæ nunc quoque etiam sacra faciunt.* Quod Panathenæa attinet, vide librum de his nostrum, cap. III. De Astu, exstant verba item Ciceronis, De Leg. lib. II. *Ut vestri Attici, priusquam Theseus eosdem migrare ex agris, & in Astu, quod appellatur, omnes se conferre jussit.* Atque ita est apud Terentium, Eunucho, Act. V. Sc. V.

> *Hem, quid? amat? an scit jam ille, quid meretrix siet?*
> *An in Astu venit?* ——

Ubi Donatus: *In Astu. In urbem, de Piraeo: Sic Athenienses vocabant urbem suam.* Stephanus, in Ἀλεξάνδρεια. Ἐλέγετο δὲ κατ' ἐξοχὴν πόλις, καὶ πολῖται, ἐξ αὐτῆς· ὡς Ἄστυ, αἱ Ἀθῆναι, καὶ ἀστοὶ, καὶ ἀστικοὶ, οἱ Ἀθηναῖοι· ὡς καὶ ἐπὶ Ῥώμης λέγεται Οὐρβ. Postquam vero hoc fecisset, Veneris vulgaris, & Suadæ, simulacra dedicavi. Pausanias, in Atticis: Ἀφροδίτην δὲ τὴν Πάνδημον, ἐπειδὴ Ἀθηναίους Θησεὺς ἐς μίαν ἤγαγεν ἀπὸ τῶν δήμων πόλιν, αὐτήν τε σέβεσθαι, καὶ τὴν Πειθώ, κατέστησε. τὰ μὲν δὴ παλαιὰ ἀγάλματα, οὐκ ἦν ἐπ' ἐμοῦ. τὰ δ' ἐπ' ἐμοῦ, τεχνιτῶν ἦν οὐ τῶν ἀφανεστάτων. *Venerem Vulgarem, item Suadam, Theseus coli instituit; cum Athenienses quosque a populis suis unam in urbem adduxisset. Et vetera signa, mea ætate non exstabant: quæ vero exstabant, artificum erant non ex obscurissimis.*

CAP.

CAP. XVIII.

Regnum ordinat, remp. instituit, cives in tres ordines distinguit: qui Εὐπατρίδαι, Γεωμόροι, *&* Δημιουργοὶ *dicebantur. Ejus pictura, in porticu quadam pone regiam, hujus rei monumentum.*

Inde, abdicato regno, ad remp. ordinandam se convertit, initio a Diis facto. Plutarchus: καὶ τὴν βασιλείαν ἀφεὶς, διεκόσμει τὴν πολιτείαν, ἀπὸ θεῶν ἀρχόμενος. *Ac deposito regno, remp. ordinavit, a Diis incipiens.* Et quod Deos quidem attinet, est sciendum; præcepisse eum colere, Deos quidem, Jovem, Neptunum, Apollinem, Vulcanum, Mercurium: Deas vero, Junonem, Cererem, Palladem, Dianam. Athanasius, Orat. Contra gentes: Καὶ γὰρ οἱ πάλαι παρ' Ἕλλησι διαβεβοημένοι θεοὶ, Ζεὺς, καὶ Ποσειδῶν, καὶ Ἀπόλλων, καὶ Ἥφαιστος, καὶ Ἑρμῆς· καὶ ἐν θηλείαις, Ἥρα, καὶ Δήμητρα, καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ Ἄρτεμις, ταῖς Θησέως τοῦ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἱστορουμένου διαταγαῖς ἐκείθησαν λέγεσθαι θεοί. *Nam & prisci in Gracia celeberrimique Dii, Jupiter, & Neptunus, & Apollo, & Vulcanus, & Mercurius; atque inter fœminas, Juno, Ceres, Minerva, & Diana, Thesei, quem Græcorum Historiæ prædicant, constitutione Deorum appellationem accepere.* Ac mox iterum, de Deabus: καὶ εἴθε μέχρις ἀῤῥένων εἱστήκει τούτων ἡ εἰδωλολατρεία, καὶ μὴ εἰς θηλείας κατέφερον τὴν θείαν προσηγορίαν. καὶ γὰρ καὶ γυναῖκας, ἃς οὐδὲ εἰς κοινὴν περὶ πραγμάτων συμβουλίαν λαμβάνειν ἀσφαλὲς, ταύτας τῇ τοῦ θεοῦ τιμῇ θρησκεύουσι, καὶ σέβουσιν· ὡς αἱ μὲν παρὰ Θησέως διαταγεῖσαι, ἃς προειρήκαμεν. *Atque utinam intra mares studium istud vecors idololatriæ constitisset, neque fœminis detulissent divinum nomen. Nam & fœminas, quas neque ad commune de rep. consilium tutum est admittere, Dei honore venerantur, atque colunt: quales illæ, quæ a Theseo inter numina sunt relatæ, sicuti jam ante dixi.* Omnes autem æquo esse jure voluit; divisitque in tres ordines, Patriciorum, Agricolarum, & Opificum. Plutar-

 chus:

chus: Ἔτι δὲ μᾶλλον αὐξῆσαι τὴν πόλιν βουλόμενος, ἐκάλει πάντας ἐπὶ τοῖς ἴσοις· καὶ τὸ, Δεῦρ' ἴτε πάντες λεῴ, κήρογμα Θησέως γενέσθαι φασὶ, πανδημίαν τινὰ καθιστάντος. οὐ μὴν ἄτακτον, οὐδὲ μεμιγμένην, περιεῖδεν ὑπὸ πλήθους ἐπιχυθέντος ἀκρίτου γενομένην τὴν δημοκρατίαν, ἀλλὰ πρῶτος ἀποκρίνας χωρὶς Εὐπατρίδας, καὶ Γεωμόρους, καὶ Δημιουργούς. Εὐπατρίδαις μὲν, γινώσκειν τὰ θεῖα, καὶ παρέχειν ἄρχοντας ἀποδοὺς, καὶ νόμων διδασκάλους εἶναι, καὶ ὁσίων καὶ ἱερῶν ἐξηγητάς. τοῖς ἄλλοις δὲ πολίταις ὥσπερ εἰς ἴσον κατέστησε, δόξῃ μὲν Εὐπατριδῶν, χρείᾳ δὲ Γεωμόρων, πλήθει δὲ τῶν Δημιουργῶν ὑπερέχειν δοκούντων. *Magis vero etiam amplificare civitatem cupiens, omnibus jus aequale proposuit; &, quod praeco dicere solet:* Huc ite omnes populi, *a Theseo esse memoratur, concilium quoddam totius populi constituente. Noluit tamen, uti status popularis ab affluente & indiscreta multitudine confusus ac turbatus esset; sed Patricios, & Agricolas, atque Opifices, discrevit: ac Patriciis quidem, dedit curam sacrorum, & magistratuum: tum legum quoque disciplinam, & interpretationem, quid jus fasve esset. De caetero autem, cives omnes aequo esse jure voluit; quod Patricii dignitate, Agricolae utilitate, Opifices autem, multitudine antestare viderentur.* De æqualitate, quam constituit, est Demosthenis iste locus, in Orat. Fun. Οὐκ ἠγνόουν Αἰγεῖδαι, Θησέα τὸν Αἰγέως πρῶτον ἰσηγορίαν καταστησάμενον τῇ πόλει. *Non ignorabant Ægidae, Theseum Ægei filium aequum jus in civitate instituisse.* Libanius, Declam. XXIX. Σὺ δ', ἐν δημοκρατίᾳ, ποιεῖς τυραννίδος χαλεπώτερα· καὶ ταῦτα ἐπαινῶν τὸν Θησέα, τοῦ τῆς ἀρχῆς, ἧς εἶχεν, ἀποστῆναι. ὃς οὐ διὰ τοῦτο τὴν ἐλευθερίαν τοῦ δήμου περὶ τῆς ἐξουσίας ἐποιήσατο τῆς αὑτοῦ, ἵνα Ἄνυτος, καὶ Μέλιτος, κωλύωσι διαλέγεσθαι τὸν βουλόμενον Ἀθήνησιν. *At tu, in statu populari, acerbiora tyrannide facis: idque Theseum laudans, quod se principatu, quem tenebat, abdicasset. Qui non propterea populi libertatem potentiae suae praeposuit, ut Anytus, & Melitus, probiberent eum, qui vellet Athenis sermones instituere.* Prædicat factum oratorie Isocrates, de eo verbo faciens, in Helenæ Encomio: Μετὰ δὲ ταῦτα, κοινὴν τὴν πατρίδα καταστήσας, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πολιτευομένων ἐλευθερώσας, ἐξ ἴσου τὴν ἅμιλλαν αὐτοῖς περὶ τὴν ἀρχὴν ἐποίησε, πιστεύων μὲν ὁμοίως αὐτῶν περιέξειν ἀσκούντων, ὥσπερ ἀμελούντων, εἰδὼς δὲ τὰς τιμὰς ἡδίους οὔσας τὰς παρὰ τῶν μέγα φρονούντων, ἢ τὰς παρὰ τῶν δουλευόντων, τοσοῦτον

ἐδέησεν

ἐδέησεν ἀκόντων τι ποιεῖν τῶν πολίτων, ὥσθ' ὁ μὲν τὸν δῆμον καθέσῃ κύριον τῆς πολιτείας, οἱ δὲ μόνον αὐτὸν ἄρχειν ἠξίουν, ἡγούμενοι πιστοτέραν καὶ κοινοτέραν εἶναι τὴν ἐκείνου μοναρχίαν τῆς αὐτῶν δημοκρατίας, οὐ γὰρ, ὥσπερ ἕτεροι, τοὺς μὲν πόνους προσέταττε, τῶν δ' ἡδονῶν αὐτὸς μόνος ἀπέλαυεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν κινδύνους ἰδίους ἐποιεῖτο, τὰς δ' ὠφελείας, ἅπασιν εἰς τὸ κοινὸν ἀπεδίδου. καὶ γάρ τοι διετέλεσε τὸν βίον οὐκ ἐπιβουλευόμενος, ἀλλ' ἀγαπώμενος· οὐδ' ἐπεισάκτῳ δυνάμει τὴν ἀρχὴν διαφυλάττων, ἀλλὰ τῇ τῶν πολιτῶν εὐνοίᾳ δορυφορούμενος· τῇ μὲν ἐξουσίᾳ τυραννῶν, ταῖς δ' εὐεργεσίαις δημαγωγῶν. οὕτω γὰρ νομίμως, καὶ καλῶς, διῴκει τὴν πόλιν, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν ἴχνος τῆς ἐκείνου πρᾳότητος ἐν τοῖς ἤθεσιν ἡμῶν καταλελεῖφθαι. *Deinde patriam communem omnibus constituit; &, liberatis civium animis, in contentione honorum parem aditum ad magistratus omnibus esse voluit. Confidebat enim, se non minus fore principem, si sese exercerent, quam si ignavia torperent. Quum autem sciret, eos honores longe suaviores esse, qui a viris magnanimis deferrentur, quam eos, qui a servitute oppressis haberentur; tantum abfuit, ut quicquam civibus invitis ageret, ut & ipse summam rerum administrare populum juberet, & illi solum eum regnare vellent: existimantes, ejus monarchiam fideliorem, & æquiorem, esse sua democratia. Non enim, quod alii solent, labores civibus mandabat, voluptates solus ipse capiebat: sed pericula sibi privatim vendicabat, utilitates in commune conferebat. Itaque vitam & sine ullis insidiis, & summa omnium charitate, peregit; non peregrino milite imperium muniendo, sed benevolentia civium se tuendo: potestate rex, beneficiis popularis. Tanta enim æquitate tam præclare urbem administravit, ut etiam hodie quoddam ejus mansuetudinis vestigium in nostris institutis reliquum animadvertatur.* Et profecto hanc democratiæ institutionem, a Theseo Athenis factam, videtur etiam innuere Homerus, qui Iliad. lib. II. in catalogo navium auxiliarium, solos Athenienses populum vocat:

Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα,
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.

Qui autem Athenas habitabant, bene ædificatam urbem,
Populum Erechthei magnanimi, quem aliquando Minerva
Nutrivit, Jovis filia, peperit autem alma Tellus,
His præerat filius Petei Menestheus.

Hoc Plutarchus quoque censuit: cujus ista in rem illam verba exstant: Ὅτι δὲ πρῶτος ἀπέκλινε πρὸς τὸν ὄχλον, ὡς Ἀριστοτέλης φησὶ, καὶ ἀφῆκε τὸ μοναρχεῖν, ἔοικε μαρτυρεῖν καὶ Ὅμηρος, ἐν νεῶν καταλόγῳ, μόνους Ἀθηναίους δῆμον προσαγορεύσας. *Quod vero, primus in plebem inclinaverit, ut ait Aristoteles, & principatum deposuerit, videtur testari etiam Homerus, in navium catalogo, solos Athenienses populum vocans.* Et in hujus rei memoriam, in porticu illa, quæ a tergo regiæ erat, pictus spectabatur Theseus, ac cum eo status quoque popularis, item populus. Pausanias, in Atticis: Στοὰ δὲ ὄπισθεν (τῆς βασιλείου) ᾠκοδόμηται, γραφὰς ἔχουσα θεοὺς δώδεκα καλουμένους. Ἐπὶ δὲ τῷ τοίχῳ τῷ πέραν, Θησεύς ἐστι γεγραμμένος, καὶ δημοκρατία τε, καὶ δῆμος. δηλοῖ δὲ ἡ γραφὴ Θησέα εἶναι τὸν καταστήσαντα Ἀθηναίοις ἐξ ἴσου πολιτεύεσθαι. *Porticus vero a tergo (regiæ) ædificata est, pictos habens Deos, qui duodecim appellantur: & in extremo pariete, Theseum, cumque eo una statum popularem, & populum. Argumento vero est ea pictura, Theseum æquabilem reip. administrationem Atheniensibus constituisse.* Ac perhibuere etiam veterum quidam, permansisse Atheniensibus eum statum usque ad Pisistrati tempora. Pausanias, ibidem: Κεχώρηκε δὲ καὶ φήμη καὶ ἄλλως ἐς τοὺς πολλοὺς ὡς Θησεὺς παραδοίη τὰ πράγματα τῷ δήμῳ, καὶ ὡς ἐξ ἐκείνου δημοκρατούμενοι διαμείναιεν, πρὶν ἢ Πεισίστρατος ἐτυράννησεν ἐπαναστάς. *Inolevit & alias in vulgus fama, Theseum summam rerum populo tradidisse: & ex eo popularem administrationem permansisse ad id usque tempus, quo rep. oppressa tyrannidem Pisistratus invaserit.*

CAP. XIX.

Nummum cudit, bove signatum: eaque de re variæ opiniones indicatæ. Mulcta erat nimis libere loquutorum: ac valebat drachmas duas. In legatione Delia quid

quid consueverit praeco facere. Deliorum, non Athenienſium, nummus a quibuſdam eſt putatus. Heſychii locus reſtitutus. Proverbium celebre: Βοῦς ἐπὶ γλώττης. Megarica potitus, columnam collocat in Iſthmo, ad Ioniam a Peloponneſo diſtinguendam: eaque ab Heraclidis, rege Codro, poſt everſa. Invenit quoque currus bellicos: tum & Iſthmia inſtituit, in ſuum honorem; vel, ut alii, Scironis, ſive Sinnidis; & Athenienſibus priorem in conſeſſu illic locum tribuit, idque quanto, ante alios, intervallo.

Nummum quoque bove ſignavit, in devicti a ſe tauri Marathonii, ſive etiam Minotauri, monumentum: vel, ut aliis videtur, ad excitandum in civium animis ſtudium agriculturæ. Plutarchus: Ἔκοψε δὲ καὶ νόμισμα, βοῦν ἐγχαράξας, ἢ διὰ τὸν Μαραθώνιον ταῦρον, ἢ διὰ τὸν Μίνω στρατηγὸν, ἢ πρὸς γεωργίαν τοὺς πολίτας παρακαλῶν. *Cudit & nummum, inciſo bove; ſive ob taurum Marathonium, ſive ob Minois copiarum ducem: ſive etiam ad agricultura ſtudium cives vocans.* Aliam cauſam, nempe permutationem antiquorum, tradit Homeri Scholiaſtes, ad Iliad. φ'. Οἱ παλαιοὶ, πρὶν ἐπινοηθῆ τὰ νομίσματα, τὰς συναλλαγὰς ἐποιοῦντο, διὰ τῶν τετραπόδων· ὅθεν ὕστερον, ἐφευρεθέντων τῶν νομισμάτων, βοῦν ἐπ' αὐτῶν ἐξετύπουν, ἐνδεικνύμενοι τὸ ἀρχαῖον ἔθος. *Veteres, ante excogitatos nummos, merces pecoribus permutabant: unde poſtea, inventis nummis, bovem in ipſis exprimebant, morem priſcum oſtendentes,* Idem, atque iiſdem etiam fere verbis, dicit Etymologici Auctor, in Ἑκατόμβη. Euſtathius dicit, factum illud in honorem animalis, ad Iliad. β'. Ἀπὸ δὲ τοῦ τοιούτου ζώου, ἐλέχθησαν ποτὲ βόες καὶ τὰ νομίσματα, διότι καὶ βοῦν ἐξετύπουν ἐν αὐτοῖς· καὶ μάλιστα οἱ Ἀθηναῖοι, τιμῶντες τὸ ζῶον. *Ab hoc vero animali, boves etiam ſunt appellati nummi, ideoque & bovem in ipſis exprimebant: maxime vero Athenienſes, in honorem animalis.* Hunc nummum mulctæ nomine poſtea ſolvere ſunt coacti, qui liberius decoro locuti eſſent.

Zeno-

Zenobius, Cent. II. Proverb. LXX. Διὰ τὸ τῶν Ἀθηναίων νόμισμα ἔχειν βοῦν ἐγκεχαραγμένον. ὅπερ ἐκτίνειν ἔδει τοὺς παρὰ τοῦ δέοντος παῤῥησιαζομένους. *Propter Athenienſium nummum, cui bos inſculptus: quem liberius æquo loquentes pendere oportebat.* Quæ totidem verbis, Heſychius, Suidas, & Tarrhæus. Valebat autem drachmas duas. Pollux, lib. IX. cap. VI. Δίδραχμον. τὸ δὲ παλαιὸν τοῦτ' ἦν Ἀθηναίοις νόμισμα, καὶ ἐκαλεῖτο βοῦς, ὅτι βοῦν εἶχεν ἐντετυπωμένον. *Didrachmum. Antiquitus vero erat hic Athenienſium nummus: dicebaturque bos, quia inſculptum haberet bovem.* Scholiaſtes Ariſtophanis, Avibus: Τῶν προτέρων διδράχμων ὄντων, *ἐπίσημόν τε βοῦν ἐχόντων. *Cum priores nummi didrachmi eſſent, ac bovis nota ſignati.* Et in ſacra Delia legatione, cum donaret quidpiam præco, proclamabat, dandos eſſe tot boves, ac pro ſingulis duas drachmas Atticas dari: unde etiam a nonnullis eſt putatum, Deliorum eum nummum, non Athenienſium, eſſe. Pollux, loco jam citato: Καὶ ἐν τῇ παρὰ Δηλίοις θεωρίᾳ, τὸν κήρυκα κηρύττειν φασὶν, ὁπότε δωρεάν τινι ἐδίδοτο, ὅτι δοθήσονται αὐτῷ τοσοῦτοι βόες· καὶ δίδοσθαι καθ' ἕκαστον βοῦν δύο δραχμὰς Ἀττικάς. ὅθεν ἔνιοι Δηλίων, ἀλλ' οὐκ Ἀθηναίων, ἴδιον εἶναι νόμισμα τὸν βοῦν νομίζουσιν. *Et in ſacra legatione Deliaca, præconem ajunt proclamare, ſi cui donaverit quicquam, huic tot boves dandos eſſe: atque duas drachmas Atticas in ſingulos boves exhiberi. Unde & nonnulli exiſtimant, Deliorum, non Athenienſium, illum nummum proprium eſſe.* Quod nonnulli exiſtimarint, eum nummum Deliorum proprium eſſe, id Heſychius quoque tradit, in Δεκαβοίων· verum verbis corruptiſſimis, atque ita corrigendis: Ἔνιοι δὲ, Δηλίων τὸν βοῦν νόμισμα εἶναι φασί. *Nonnulli vero, bovem ajunt Deliorum nummum eſſe.* Perperam vulgatur hodie: Ἔνιοι δὲ δηλιόντων βοῦν ν. ε. φ. Huc pertinet proverbium, admodum celebratum, Βοῦς ἐπὶ γλώττης: *Bos in lingua*: quod non uno modo exponunt Parœmiographi, qui videndi. Præter hæc, Megaride potitus, ac poſſeſſione ejus confirmata, columnam illam celebrem in Iſthmo poſuit: quæ ad orientem, Ioniam; ad occidentem, Peloponneſum indicabat, gemina inſcriptione. Plutarchus: Προσκτησάμενος δὲ τῇ Ἀττικῇ τὴν Μεγαρικὴν βεβαίως, τὴν θρυλλουμένην ἐν Ἰσθμῷ στήλην ἔστησεν· ἐπιγράψας τὸ διορίζον ἐπίγραμμα τὴν χώραν δυσὶ τριμέτροις. ὧν ἔφραζε, τὸ μὲν πρὸς ἕω,

Τάδ'

Τάδ' οὐχὶ Πελοπόννησος, οὐκ Ἰωνία·
Τὰ δὲ πρὸς ἑσπέραν,
Τάδ' ἐστὶ Πελοπόννησος, οὐκ Ἰωνία.

Cum agro Attico Megaricum adjecisset, ac possessionem ejus confirmasset, illam adeo celebratam columnam in Isthmo collocavit; inscripsitque epigramma, quod disterminaret agrum, duobus trimetris: quorum illud, quod ad orientem erat, hunc in modum se habebat:

Hæc non est Peloponnesus, sed Ionia.
Quod ad occidentem vero, tale erat:
Hæc Peloponnesus est, non Ionia.

Meminit columnæ hujus etiam Strabo, lib. IX. Καὶ δὴ περὶ τῶν ὁρίων ἀμφισβητοῦντες πολλάκις οἵ τε Πελοποννήσιοι, οἱ Ἴωνες, ἐν οἷς ἦν καὶ ἡ Κρομμυωνία, συνέβησαν· καὶ στήλην ἔστησαν ἐπὶ τοῦ συνομολογηθέντος τόπου περὶ αὐτὸν τὸν Ἰσθμὸν, ἐπιγραφὴν ἔχουσαν, ἐπὶ μὲν τοῦ πρὸς τὴν Πελοπόννησον μέρους,

Τάδ' ἐστὶ Πελοπόννησος, οὐκ Ἰωνία·
Ἐπὶ δὲ τοῦ πρὸς τὰ Μέγαρα,
Τάδ' οὐχὶ Πελοπόννησος, ἀλλ' Ἰωνία.

Ac sane cum Peloponnesii, & Iones, de finibus, in quibus etiam Crommyonia, diu multumque inter sese disceptassent, convenerunt; & in loco, de quo ipsis controversia nulla esset, columnam ipsum Isthmum posuerunt, quæ inscriptionem haberet, in parte quidem Peloponneso obversa,

Hæc est Peloponnesus, non Ionia:
In parte autem, quæ Megaridem spectabat:
Hæc non est Peloponnesus, sed Ionia.

Ac permansit usque ad Codri regis tempora, annis centum, & quod excurrit: cum Heraclidæ, agro Megarico occupato, Megarisque illic conditis everterunt. Idem Strabo, paullo post hæc: Εὐανδρούσης δὲ τῆς Ἀττικῆς διὰ τοὺς φυγάδας, φοβηθέντες οἱ Ἡρακλεῖδαι, παροξυνάντων αὐτοὺς μάλιστα τῶν ἐν Κορίνθῳ, καὶ τῶν ἐν Μεσσήνῃ, τῶν μὲν διὰ τὴν γειτνίασιν· τῶν δὲ, ὅτι Κόδρος ἐβασίλευε τῆς Ἀττικῆς τότε, ὁ τοῦ Μελάνθου παῖς, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὴν Ἀττικήν.

ἡττηθέντες δὲ μάχῃ, τῆς μὲν ἄλλης ἐξέπεσαν γῆς, τὴν Μεγαρικὴν δὲ κατέσχον, καὶ τήν τε πόλιν ἔκτισαν τὰ Μέγαρα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους Δωριέας ἀντὶ Ἰώνων ἐποίησαν. ἠφάνισαν δὲ καὶ τὴν στήλην, τὴν ὁρίζουσαν τούς τε Ἴωνας, καὶ τοὺς Πελοποννησίους. *Frequente autem viris Attica propter exules, timentes sibi Heraclidæ, instigantibus ipsos potissimum* Corinthiis, *ac Messeniis; illis ob vicinitatem, his quod Codrus, Melanthi filius, regnum Atticæ teneret, bellum Atticæ intulerunt. Atque prælio superati, cætera quidem terra ejecti, Megaricam tamen tenuerunt, Megaraque condiderunt, hominesque pro Ionibus Dorienses fecerunt. Everterunt & columnam, quæ Ionas ac Peloponnesios distinguebat.* Instituit quoque currus bellicos: e quibus miles armatus cum auriga depugnaret. Scholiastes Aristophanis, ad Nebulas: Τὰ πολεμικὰ ἅρματα. ἐφ' ὧν ὁπλίτης ἐπιβέβηκεν ἅμα τῷ παραβάτῃ ταῦτα δὲ ἐξεῦρεν ὁ Θησεύς. *Bellici currus: in quibus vehebatur miles armatus cum auriga. Eos vero invenit Theseus.* Deinde, Herculis exemplo, cui ludi Olympii sacri, sibi Isthmia constituit; vel, ut alii tradidere, ob Scironem, sive Sinin: statuit, ut Athenienses illis primo loco considerent, tanto ante alios spatio, quantum navis sacræ velum, humi expansum, occuparet. Plutarchus: Καὶ τὸν ἀγῶνα πρῶτος ἔθηκε, κατὰ ζῆλον Ἡρακλέους· ὡς δι' ἐκεῖνον Ὀλύμπια τῷ Διΐ, καὶ δι' αὐτὸν Ἴσθμια τῷ Ποσειδῶνι φιλοτιμηθεὶς ἄγειν τοὺς Ἕλληνας. ὁ γὰρ ἐπὶ Μελικέρτῃ τεθεὶς αὐτόθι, νυκτὸς ἐδρᾶτο, τελετῆς ἔχων μᾶλλον, ἢ θέας, καὶ πανηγυρισμοῦ, τάξιν. ἔνιοι δὲ φασὶν, ἐπὶ Σκίρωνι τὰ Ἴσθμια τεθῆναι, τοῦ Θησέως ἀφοσιουμένου τὸν φόνον, διὰ τὴν συγγένειαν. Σκίρωνα γὰρ υἱὸν εἶναι Κανήθου, καὶ Ἡνιόχης, τῆς Πιτθέως. οἱ δὲ Σίννιν, οὐχὶ Σκίρωνα· καὶ τὸν ἀγῶνα τεθῆναι διὰ τοῦτον ὑπὸ Θησέως, οὐ δι' ἐκεῖνον. ἔταξεν οὖν, καὶ διωρίσατο πρὸς τοὺς Κορινθίους, Ἀθηναίων τοῖς ἀφικνουμένοις ἐπὶ τὰ Ἴσθμια, παρέχειν προεδρείαν, ὅσον ἂν τόπον ἐπίσχῃ καταπετασθὲν τὸ τῆς θεωρίδος νεὼς ἱστίον. *Ac certamen, Herculis imitatione, primus instituit; ambiens, ut, sicut in illius honorem Olympia Jovi dedicata, ita Isthmia Neptuno Græci in suum celebrarent. Nam, quod Melicertæ illic constitutum, cum perageretur noctu, initium potius, quam spectaculum, aut celebritas quædam festa, censebatur. Sunt tamen, qui dicant, Scironi Isthmia dedicata, ad expiandam ejus cædem, ob cognationem generis: etenim* Canethi *ipsum filium fuisse, &* Heniochæ, Pitthei *filiæ.*

filia. Alii Sinnin, non Scironem; atque hujus causa certamen a Theseo institutum, non illius. Constituit itaque, ac convenit cum Corinthiis, ut Atheniensibus, ad Isthmia venientibus, priorem locum considendi exhiberent, tanto sane intervallo, quantum navis sacræ velum, humi expansum, contineret. In Sinnidis gratiam instituta, memorat nobis & Pindari Scholiastes, in Argumento Isthmionicarum ejus: Τὸν τῶν Ἰσθμίων ἀγῶνα, οἱ μὲν, ἐπὶ Σίννιδι τῷ Προκρούστῃ ὑποθεῖναι φασὶ τὸν Θησέα, ἀνελόντα αὐτόν. *Isthmiorum quidem certamen, hi quidem, in Sinnidis gratiam Thesea instituisse sunt auctores, qui ipsum occidit.* Isthmiorum, quæ a Theseo instituta, meminit Hyginus quoque, Mytholog. cap. CCLXXIII. *Isthmia Melicertæ, Athamantis filio, & Inus, fecisse dicitur Eratocles. Alii potius dicunt Theseum.* Ac Theseum his saltasse armatum, innuit Dion Chrysostomus, Orat. XXXVII.

CAP. XX.

Cum Hercule adversus Amazonas proficiscitur, & Antiopen inde abducit: eaque mox belli Amazonici causa. Quod deinde mense quarto est compositum, icto fœdere per Hippolytam. Hanc nonnulli in pugna tamen cecidisse sunt auctores, sagitta ictam a Molpadia: & columna in memoriam ejus posita. Auctorum veterum heic dissidium indicatum. Locus, ubi fœdus ictum, Ὁρκωμόσιον *appellatus: & sacra Amazonibns facta, pridie Theseorum. Alii non fœdere finitum illud bellum tradunt, sed occidione Amazonum: & heic quoque inter se dissidere Auctores, indicatum. Locus pugnæ,* Ἀμαζόνειον *nuncupatus. Ea ipsa picta Athenis, in porticum Varia, a Micone; in templo Thesei, in Minervæ item clypeo, & Olympii Jovis basi: ac descripta accurate, proprio Opere, a Cimone.*

Porro cum Hercule in Pontum Euxinum navigavit, adversus Amazonas: virtutisque suæ ergo Antiopa ab eo est donatus: Εἰς δὲ τὸν πόντον ἔπλευσε τὸν Εὔξεινον, ὡς μὲν Φιλόχορος καί τινες ἄλλοι λέγουσι, μετ' Ἡρακλέους ἐπὶ τὰς Ἀμαζόνας συστρατεύσας, καὶ γέρας ἀριστεῖον Ἀντιόπην ἔλαβεν. *In Pontum Euxinum navigavit, ut Philochorus aliique sunt auctores, Herculem ad bellum, adversus Amazonas secutus, premiumque fortitudinis Antiopen accepit.* Cum Hercule contra Amazonas profectum, ad petendum Hippolytes cingulum, quæ Herculi belli causa erat, tradit etiam Etymologici Auctor, in Ἔφεσος· Θησεὺς, συστρατεύσας Ἡρακλεῖ, ἐπὶ τὸν Ἱππολύτης ζωστῆρα, ἐδίωξε, τὰς Ἀμαζόνας ἄχρι Λυδίας. *Theseus, cum Hercule ad bellum profectus, ad petendum Hippolytes cingulum, Amazonas in Lydiam usque persequutus est.* Vide historiam omnem apud Apollodorum, lib. II. ubi fuse expeditionem illam Herculis narrat, ut & causam; nullam tamen Thesei mentionem facit. Indicat vero item Lycophron; qui & cingulum abstulisse eum dicit, atque bello Amazonio causam dedisse:

Πάλιν δ' ὁ πέτρας ἀσκέρας ἀνερύσας,
Καὶ Φασγάνου ζωστῆρα, καὶ ξίφος πατρὸς,
Ὁ Φημίου Παῖς, Σκῦρος ᾧ λυγροὺς τάφους
Κρημνῶν ἔνερθεν αἰγίλιψ ῥοιζουμένων
Πάλαι δοκεύει τοὺς ἀπαρχύτους ῥιφάς,
Σὺν θηρὶ βλώξας, τῷ σπάσαντι δηΐας
Μύστη Τροπαίας μαστὸν εὔθηλον θεᾶς,
Ζωστηροκλέπτης, νεῖκος ὤρινεν διπλοῦν,
Στόρνην τ' ἀμέρσας, καὶ Θεμισκύρας ἄπο
Τὴν τοξόδαμνον νοσφίσας Ὀρθωσίαν.
Ἧς αἱ ξύναιμοι, παρθένοι Νεπτουνίδες,
Ἔρην λιποῦσαι, Λάγμον, ἠδὲ Τήλαμον,
Καὶ χεῦμα Θερμώδοντος, Ἀκταῖον τ' ὄρος,
Ποινὰς ἀθέλκτους ἁρπαγῆς διζήμεναι,
Ὑπὲρ κελαινὸν Ἴστρον ἤλασαν Σκύθας
Ἵππους, ὁμοκλήτειραν ἱεῖσαι βοὴν
Γραικοῖσιν, ἀμνάμοις τε τοῖς Ἐρεχθέως·
Καὶ πᾶσαν Ἀκτὴν ἐξεπόρθησαν δορὶ,
Τὰς Μοψοπείους αἰθαλώσασαι γύας.

Rursum

Rursum qui e saxo calceos extraxerat,
Ensisque cingulum, & gladium patris,
Phemii nepos, cui Scyrus sepulcrum triste
Ardua sub præcipitiis deturbato
Jampridem servat, insepultos jactus,
Cum leone veniens initiato, qui bellicæ
Suxerat uberem Trophææ mammam Deæ,
Fur balthei, rixam excitavit duplicem,
Tum zonam auferens, tum ex Themiscyra
Sagittariam rapiens Orthosiam
Cujus sorores, puellæ Neptunides,
Erin relinquentes, Lagmum, & Telamum
Et fluvium Thermodontis, Actæumque montem,
Pœnas rapinæ implacabiles quærentes,
Ultra nigrum Isthmum Scythicos egerunt
Equos, bellicam emittentes vocem
Græcis, & Erechthei nepotibus:
Ac totam bello perdiderunt Atticam,
Mopsopias incenderunt regiones.

Ubi vide Scholiasten, Isaacium Tzetzen, singillatim ea omnia explicanttem: & Euripidis Scholiasten, ad Hippolytum. Innuit etiam Dion Chrysostomus, qui eum, Ἡρακλέους ἑταῖρον, *Herculis socium*, appellat, Orat. XI. & Aulus Sabinus, in Epistola Demophoontis, ad Phyllidem:

Qui modo pelliferas fudit Mæotidas armis,
Alcidæ magni non minor esse comes.

De Theseo, patre suo, loquitur illic Demophoon. Alii rursum, & ivisse solum Theseum, ac cum propria classe, tradunt: & captivam inde Antiopen abduxisse· Plutarchus: Οἱ δὲ πλείονες, ὧν ἐστι καὶ Φερεκύδης, καὶ Ἑλλάνικος, καὶ Ἡρόδωρος, ὕστερον φασὶν Ἡρακλέους ἰδιόστολον πλεῦσαι τὸν Θησέα, καὶ τὴν Ἀμαζόνα λαβεῖν αἰχμάλωτον, πιθανώτερα λέγοντες. οὐδεὶς γὰρ ἄλλος ἱστόρηται τῶν μετ᾽ αὐτοῦ στρατευσάντων Ἀμαζόνα λαβεῖν αἰχμάλωτον. Βίων δὲ, καὶ ταύτην παρακρουσάμενον οἴχεσθαι λαβόντα. φύσει γὰρ οὔσας τὰς Ἀμαζόνας φιλάνδρους, οὔτε φυγεῖν τὸν Θησέα, προσβαλόντα τῇ χώρᾳ, ἀλλὰ καὶ ξένια πέμπειν· τὸν δὲ, τὴν κομίζουσαν ἐμβῆναι παρακαλεῖν εἰς

τὸ πλοῖον· ἐμβάσης δὲ, ἀναχθῆναι. *At major pars, in quibus Pherecydes, Hellanicus, & Herodorus, post Herculem, ajunt cum propria classe navigasse Theseum, & captivam hanc Amazonem abduxisse: quod quidem est probabilius. Nemo enim alius proditur eorum, qui cum illo militarunt, Amazonem captivam duxisse. Bion vero, etiam hac dolo capta recessisse. Quippe Amazonas, natura virorum amantes, nec delatum in regionem suam Theseum refugisse, sed & munera misisse. Illum autem, eam, qua afferret, ut in navem ingrederetur, invitasse: ac ingressam, avexisse.* Isocrates, Panathenaico: Σκύθαι δὲ μετ' Ἀμαζόνων, τῶν ἐξ Ἄρεως γενέσθαι λεγομένων, (ἐνέβαλον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν,) αἳ τὴν στρατείαν ἐπ' Ἀντιόπην τὴν Ἱππολύτης ἐποιήσαντο· τὴν τούς τε νόμους παραβᾶσαν τοὺς παρ' αὐταῖς κειμένους, ἐρασθεῖσάν τε Θησέως, καὶ συνακολουθήσασαν ἐκεῖθεν, καὶ συνοικήσασαν αὐτῷ. *Scytha cum Amazonibus, qua Martis filia dicebantur, (in agros nostros irruperunt:) & propter Antiopen, sororem Hippolytes, bellum intulerunt, qua, patriis legibus violatis, Thesei amore capta, & inde eum secuta, ac nupta illi fuerat.* Pausanias, in Atticis: Ὅτε Ἀμαζόνες, ἐπ' Ἀθηναίους στρατεύσασαι δι' Ἀντιόπην. ἐκρατήθησαν ὑπὸ Θησέως. *Quo tempore Amazones, bello adversus Athenienses propter Antiopen suscepto, a Theseo sunt devictæ.* Videndus etiam Justinus Historicus, lib. II. & Orosius, lib. I. cap. XV. Diodorus Siculus, lib. IV. Alia quoque quædam, ad hanc rem pertinentia, item aliam belli causam, refert ex Menecrate Plutarchus, qui videndus. Arduum sane hoc bellum fuit; ac describit fuse Plutarchus: referuntque alii plures; Compositum autem fuit quarto mense; opera Hippolytæ: quanquam illam alii tradant, cum Theseo pugnantem, cecidisse, a Molpadia jaculo trajectam: ac columnam in memoriam ejus positam, prope Telluris Olympiæ ædem. Plutarchus: Τετάρτῳ δὲ μηνὶ συνθήκας γενέσθαι διὰ τῆς Ἱππολύτης (γράφει Κλείδημος.) ἔνιοι δὲ φασι, μετὰ τοῦ Θησέως μαχομένην πεσεῖν τὴν ἄνθρωπον, ὑπὸ Μολπαδίας ἀκοντισθεῖσαν. καὶ τὴν στήλην, τὴν παρὰ τὸ τῆς Γῆς τῆς Ὀλυμπίας, ἐπὶ ταύτῃ κεῖσθαι. *Quarto mense ictum per Hippolytam fœdus, (tradit Clidemus.) quidam vero ajunt, eam, a Thesei parte præliantem, cecidisse, a Molpadia jaculo ictam: & columnam, qua propter Telluris Olympia ædem est, ipsi collocatam esse.* Quatuor menses durasse hoc

hoc bellum, refert etiam ex Hellanico Isacius Tzetzes, ad Lycophronem: Ἑλλάνικος δὲ ὁ Λέσβιος φησὶν, ὅτι, παγέντος τοῦ Κιμμερικοῦ Βοσπόρου, διέβησαν (αἱ Ἀμαζόνες) αὐτὸν, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἀττικήν. καὶ τέτρασι μησὶ πολεμήσασαι, ὑπεστρέψασαν. οὐ λέγει δὲ τὴν αἰτίαν. *Hellanicus vero auctor est, quod, frigore constricto Bosporo Cimmerico, ipsum (Amazones) sint transgressæ, & in Atticam invaserint: ac, gesto per menses quatuor, bello redierint. Non commemorat autem causam.* Quod Hippolytam vero attinet, eam Antiopen idem nominat, ex Herodoto Pontico: Ἡρόδοτος δὲ ὁ Ποντικὸς, τότε φησὶ Θησέα λαβεῖν τὴν Ἀντιόπην, ἢ μαχομένην μετ' αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ Μολπαδίας τῆς Ἀμαζόνος ἀκοντισθεῖσαν, καὶ πεσοῦσαν, ἢ πρέσβιν εἰρήνης τῆς εἰς Ἀθήνας μετὰ ξενίων ἐλθοῦσαν. *Herodotus vero Ponticus narrat, tunc captam a Theseo Antiopen; vel, cum ipso prælientem, ab Amazone Molpadia jaculo confossam, & occisam: vel, legatam super pace, Athenas cum muneribus hospitalibus contendentem.* Pausanias dicit, eam, contra Theseum pugnantem, ac devictam, multis cæsis, Megara se recepisse, ibique ex mœrore mortuam: atque ei monumentum structum esse, ad formam scuti Amazonici. Ecce ejus verba, in Atticis: Ὅτε Ἀμαζόνες, ἐπ' Ἀθηναίους στρατεύσασαι δι' Ἀντιόπην, ἐκρατήθησαν ὑπὸ Θησέως, τὰς μὲν πολλὰς συνέβη μαχομένας αὐτῶν ἀποθανεῖν· Ἱππολύτην δὲ, ἀδελφὴν οὖσαν Ἀντιόπης, καὶ τότε ἡγουμένην τῶν γυναικῶν, ἀποφυγεῖν σὺν ὀλίγαις ἐς Μέγαρα. ἅτε δὲ κακῶς οὕτω πράξασαν τῷ στρατῷ, τοῖς τε παροῦσι ἀθύμως ἔχουσαν, καὶ περὶ τῆς οἴκαδε ἐς τὴν Θεμίσκυρα σωτηρίας μᾶλλον ἔτι ἀπορούσαν, ὑπὸ λύπης τελευτῆσαι· καὶ θάψαι αὐτὴν ἀποθανοῦσαν ἐνταῦθα. καὶ οἱ τοῦ μνήματος σχῆμά ἐστιν Ἀμαζονικῇ ἀσπίδι ἐμφερές. *Quo tempore Amazones, bello adversus Athenienses propter Antiopen suscepto, a Theseo sunt devictæ, accidit, ut multæ earum in prælio caderent: Hippolyta vero, Antiopæ soror, quæ mulieres ducebat, cum paucis Megara fugam cepit. Ubi animi mœrore, ob exercitus sui stragem, reditusque Themiscyram in patriam desperatione, vita excessit, atque illic est sepulta. Quin & monumentum ejus clypei Amazonici formam repræsentat.* In memoriam fœderis, cum Amazonibus initi, locum ipsum Ὁρκωμόσιον appellabant: & sacra Amazonibus facta, in profesto Theseorum. Plutarchus: Ἀλλὰ τοῦ γε τὸν πόλεμον εἰς σπονδὰς τελευτῆσαι, μαρτύ-

ριόν

ϱιόν ἐςιν ἥτε ἐ τόπε κλῆσις, ἐ παρὰ τὸ Θησεῖον ὅνπερ Ὁρκωμόσιον καλοῦσιν, ἥτε γενομένη πάλαι θυσία ταῖς Ἀμαζόσι, πρὸ τῶν Θησείων. *Sed & bellum hoc fœdere terminatum fuisse, testatur, cum denominatio ipsi juxta Thesei ædem, Horcomosium appellati, tum & sacra, Amazonibus olim facta, pridie Theseorum.* Alii, fœdere bellum hoc finitum negant, sed ad internecionem cæsas esse Amazonas tradunt. Lysias, in Orat. Fun. Ἀμαζόνες μὲν γὰρ, Ἄρεως τοπαλαιὸν ἦσαν θυγατέρες, οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν, μόναι δὲ ὡπλισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτὰς, πρῶται δὲ τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβᾶσαι, ἐςράτευσαν ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν. μόναις δ' αὐταῖς οὐκ ἐξεγένετο ἐκ τῶν ἡμαρτημένων μαθούσαις περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλεύσασθαι, οὐδ' οἴκαδε ἀπελθούσαις ἀπαγγεῖλαι τήν τε σφετέραν αὐτῶν δυςυχίαν, καὶ τὴν τῶν ἡμετέρων προγόνων ἀρετήν. αὐτοῦ γὰρ ἀποθανοῦσαι, καὶ δοῦσαι δίκην τῆς ἀνοίας, τῆσδε μὲν τῆς πόλεως, διὰ τὴν ἀρετὴν, ἀθάνατον μνήμην ἐποίησαν· τὴν δὲ ἑαυτῶν πατρίδα, διὰ τὴν ἐνθάδε συμφορὰν, ἀνώνυμον κατέςησαν. ἐκεῖναι μὲν οὖν, τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπιθυμήσασαι, τὴν αὐτῶν δικαίως ἀπώλεσαν. *Nam Amazones quidem, olim Martis erant filiæ, juxta fluvium Thermodontem habitantes, ac finitimorum sola ferro armatæ, primæ quoque omnium equos inscenderunt, urbi nostræ bellum intulerunt. Solis autem non datum fuit, ut, post mala prudentiores, sibi melius deinceps consulerent; neque, ut, domum reversæ, narrarent aut calamitatem suam, aut majorum nostrorum virtutem: sed ibidem mortuæ, ac stultitiæ suæ pœnas dantes, hujus quidem Urbis, ob virtutem, memoriam fecere immortalem; suam vero patriam, propter heic acceptam cladem, ignobilem reddiderunt. Itaque quæ terram injuste alienam appetebant, suam juste amiserunt.* Aristides, in Panathenaica: Ἀμαζόσι μὲν γὰρ, αἳ παρῆλθον τοῖς ἔργοις τὴν φύσιν, ἱππομαχὴν συνάψαντες, πανωλεθρίᾳ διέφθειραν. *Nam cum Amazonibus, quarum facta naturam superarant, commissio prælio equestri, eas ad internecionem deleverunt.* Demosthenes ait, ultra Phasidem exterminatas, in Orat. Fun. Καὶ γὰρ τὸ Ἀμαζόνων ςρατὸν ἐλθόντα ἐκράτησαν οὕτως, ὥς' ἔξω Φάσιδος ἐκβαλεῖν. *Etenim Amazonum exercitum, huc progressum, ita vicerunt; ut eum ultra Phasidem exterminarent.* Hoc est, quod Isocrates dicit, eas, quæ in Atticam venerant, plane deletas fuisse; &, quæ domi remansissent, inde

mox

mox expulsas esse. Verba ejus ita habent, in Panegyrico: Λέγεται μὲν οὖν περὶ τῶν Ἀμαζόνων, ὡς τῶν μὲν ἐλθουσῶν οὐδεμία πάλιν ἀπῆλθεν· αἱ δ' ὑπολειφθεῖσαι, διὰ τὴν ἐνθάδε συμφορὰν, ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξεβλήθησαν. *Nam Amazonum quidem, quæ huc venerant, nullam domum rediisse: & ceteras, quæ domi manserant, regno pulsas esse ferunt.* Innuitque idem Lysias; in citatis statim verbis: Ἐκεῖναι μὲν οὖν, τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπιθυμήσασαι, τὴν αὐτῶν δικαίως ἀπώλεσαν. *Itaque, quæ terram injuste alienam appetierant, suam juste amiserunt.* Videndus quoque Diodorus, lib. IV. Locus autem, ubi pugna gesta fuit, Ἀμαζόνειον nuncupatus. Stephanus: Ἀμαζόνειον, τόπος ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἔνθα Θησεὺς τῶν Ἀμαζόνων ἐκράτησε. *Amazoneum, locus Atticæ, ubi Theseus Amazones devicit.* Meminit ejus Plutarchus: Ἱστορεῖ δὲ Κλείδημος, ἐξακριβοῦν τὰ καθ' ἕκαστα βουλόμενος, τὸ μὲν εὐώνυμον τῶν Ἀμαζόνων κέρας ἐπιστρέφειν πρὸς τὸ νῦν καλούμενον Ἀμαζόνειον. *Narrat vero Clidemus, singulatim omnia exacte persequi cupiens, sinistrum Amazonum cornu ad Amazoneum nunc vocatum declinasse.* Occurrit item apud Diodorum Siculum, lib. IV. Alii, templum fuisse dicunt, quod Amazones condidissent. Videndi, Harpocration, & Suidas, in Ἀμαζόνειον. Ac depicta hæc pugna erat Athenis, in porticum Varia. Pausanias, in Atticis: ubi de ea porticu agit: Ἐν δὲ τῷ μέσῳ τῶν τοίχων, Ἀθηναῖοι, καὶ Θησεὺς, Ἀμαζόσι μάχονται. *In medio pariete, Athenienses, ac Theseus, cum Amazonibus pugnant.* Pinxeratque Micon. Aristophanes, in Lysistrata:

——— Τὰς δ' Ἀμαζόνας σκόπει,
Ἃς Μίκων ἔγραψεν ἐφ' ἵππων μαχομένας τοῖς ἀνδράσι.

——— *Amazonas vero specta,*
Quas Micon pinxit in equis pugnantes cum viris.

Spectabatur quoque in templo Thesei, item in Minervæ clypeo, & Olympii Jovis basi. Idem Pausanias, eodem libro, ubi de Thesei templo agit: Γραφαὶ δέ εἰσι, πρὸς Ἀμάζονας Ἀθηναῖοι μαχόμενοι. Πεποίηται δὲ σφίσιν ὁ πόλεμος οὗτος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἐπὶ τῇ ἀσπίδι, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐπὶ τῷ βάθρῳ. *Picturæ sunt, cum Amazonibus pugnantes Athenienses: quod quidem bellum expressum est ab ipsis in Minervæ quoque clypeo, & Olympii Jovis basi.* Descripsit vero proprio eam opere Cimon. Arrianus, De Expedit. Alex. lib. VII.

Καὶ οἱ ξὺν Θησεῖ Ἀθηναῖοι ἐπιοῦσας τὰς γυναῖκας ταύτας (τὰς Ἀμαζόνας) τὴν Εὐρώπην, πρώτῃ μάχῃ νικήσαντες, ἀπέστειλαν. καὶ γέγραπται ἡ Ἀθηναίων καὶ Ἀμαζόνων μάχη πρὸς Κίμωνος, οὐ μεῖον ἤπερ ἡ Ἀθηναίων καὶ Περσῶν. *Et Athenienses, duce Theseo, has mulieres, (Amazonas,) Europam invadentes, primo prælio superatas, repulerunt. Et scripta est a Cimone Atheniensium cum Amazonibus pugna, non minus accurate, quam Atheniensium & Persarum.*

C A P. XXI.

Post Antiopen, Phædram ducit. Antiope quomodo mortua fuerit. Hippolyti mater: seu Antiope, sive Hippolyte. Is Trœzenen, ad Pittheum mittitur, & a Phædra adamatur. Domus illius Trœzene, studiumque: & Veneris Καλασκοπίας *templum, structum a Phædra. Quæ & alterum Athenis condidit, juxta arcem, Veneri Hippolytiæ dicatum. Quando amare eum cœperit: tum &, qua occasione. Ejus, repulsam passæ, calumnia misere perit. Hinc relatus inter sidera, Auriga est habitus. Lucus quoque ei dicatus; uti etiam simulacrum, a Diomede: qui primus item sacra facit. Apud Trœzenios, sacra ei constituta, & sacerdos: virginesque, matrimonium inituræ, comam ipsi dedicabant. Vitæ quoque redditus ab Æsculapio: quem idcirco Jupiter percussit fulmine. Æsculapio equos dicat, & Ariciam, in Italiam, sese recipit: atque ibi regnum tenet, Virbiusque appellatur. Cedrenum a veteribus cunctis dissentire, indicatum.*

DEfuncta Antiopa, e qua filium suscepit Hippolytum, vel, ut alii, Demophontem, Phædram duxit. Plutarchus: Τῆς δὲ Ἀντιόπης ἀποθανούσης, ἔγημε Φαίδραν, ἔχων υἱὸν Ἱππόλυτον

λυτον ἐξ Ἀντιόπης· ὡς δὲ Πίνδαρος φησὶ, Δημοφῶντα. *Defuncta Antiopa, Phædram duxit, suscepto filio Hippolyto ex Antiopa: uti vero auctor Pindarus, Demophonte.* Quomodo vero mortua Antiope fuerit, Plutarchus præterit: verum alii sunt auctores, eam a Theseo interfectam. Innuit Seneca, in Hippolyto: ubi sic de Theseo nutrix:

Immitis etiam conjugi casta fuit:
Experta sævam est barbara Antiope manum.

Immo clare gladio suo confodisse dicit Phædra, in Epistola ad Hippolytum, ejus filium, apud Ovidium:

Prima securigeras inter virtute puellas
Te peperit, nati digna favore parens.
Si quæras, ubi sit? Theseus latus ense peregit:
Nec mater tanto pignore tuta fuit.

Huc pertinet, quod quidam veterum, & in his Theseidis Auctor, Antiopen tradunt, cùm uxorem Phædram duceret, concitatis Amazonibus, ipsum invaserit: itaque id in conflictum evenisse, non injuria videatur. De Antiopes eo facto, sic Plutarchus narrat, quanquam fidem nullam habens: Ἣν γὰρ ὁ Θησηΐδος ποιητὴς Ἀμαζόνων ἐπανάστασιν γέγραφε, Θησεῖ, γαμοῦντι Φαίδραν, τῆς Ἀντιόπης ἐπιτιθεμένης, καὶ τῶν μετ' αὐτῆς Ἀμαζόνων ἀμυνομένων, καὶ κτείνοντος αὐτὰς Ἡρακλέους, περιφανῶς ἔοικε μύθῳ, καὶ πλάσματι. *Nam, quem Theseidis auctor motum Amazonum describit, quod, cum Phædram matrimonio sibi jungeret, Theseum Antiope invaserit, & Amazones, quæ cum ipsa, opem tulerint, Herculesque eas straverit, plane fabula, & commenti, speciem habet.* Sed Hippolytus, quod Plutarchus nobis refert, in citatis antea verbis, anne Theseo ex Antiopa natus fuit? Video rem controverti: & Hippolytæ, ejus sororis, alios dicere; alios, incertum facere. Certe Hippolytæ filium esse, etiam Plutarchus idem, in Minoribus Parallelis, nobis tradit: Θησεὺς, ταῖς ἀληθείαις παῖς Ποσειδῶνος, ἔχων δὲ ἐξ Ἱππολύτης Ἀμαζόνος Ἱππόλυτον, ἐπέγημε μητρυιὰν Φαίδραν. *Theseus, vere filius Neptuni, cum ex Hippolyta Amazone suscepisset Hippolytum, novercam ei induxit Phædram.* Scholiastes Euripidis, in Argumento Hippolyti: Γήμας δὲ (ὁ Θησεὺς) μίαν τῶν Ἀμαζόνων Ἱππολύτην, Ἱππό-

Ἱππόλυτον ἐγέννησε. *Ducta (Theseus) una Amazonum Hippolyta, Hippolytum genuit.* Jornandes, De reb. Get. cap. VIII. *Theseus vero, Hippolyten in prædam tulit: de qua genuit & Hippolytum.* Orosius, in matrimonio habuisse quidem eum Hippolyten dicit, verum de Hippolyto filio nihil tradit. Vide ipsum, lib. I. cap. XV. & Freculphum, Tom. I. lib. II. cap. XVI. item Abbatem Urspergensem, cap. De Amazonibus. Euripides in incerto relinquit, in Hippolyto:

——— Θησέως παῖς, Ἀμαζόνος τόκος,
Ἱππόλυτος. ———

——— *Thesei filius, Amazone natus,*
Hippolytus. ———

Et alibi, in eadem Tragœdia:

Ὁ τῆς φιλίππου παῖς Ἀμάζονος βοᾷ,
Ἱππόλυτος.

Filius amantis equos Amazonis clamat,
Hippolytus. ———

Quemadmodum & Seneca, in Hippolyto: ubi nutrix ita loquitur de eo:

Immitis annos cælibi vita dicat:
Connubia vitat. Genus Amazonium scias.

Sed Antiopæ eum asscribit etiam Euripidis Scholiastes, ad postrema illa verba: Ὁ τῆς Ἀμαζόνος Ἱππόλυτος Ἀντιόπης παῖς, φιλούσης τοὺς ἵππους. *Antiopæ Amazonis, equos amantis, filius Hippolytus.* Sic Isacius Tzetzes, ad Lycophronem: Καὶ Ἀντιόπην τὴν Ἀμαζόνα, ἐξ ἧς Θησεὺς ἔσχεν Ἱππόλυτον. *Et Antiopen Amazonem, ex qua Theseus Hippolytum suscepit.* Iterum, paullo post: Θησεὺς ἐξ Ἀντιόπης τὸν Ἱππόλυτον ἔσχεν, οὐχὶ ἐξ Ἱππολύτης. *Theseus ex Antiopa Hippolytum sustulit, non ex Hippolyta.* Servius quoque, ad Æneid. XI. *Hujus filia Antiopa, quam Theseus rapuit: unde Hippolytus.* Vides hic confusionem! Itaque merito usurpare inpræsens licet, quod Plutarchus, in hac ipsa Thesei nostri vita dicit: Θαυμαστὸν οὐκ ἐστὶν, ἐπὶ πράγμασιν οὕτω παλαιοῖς, πλανᾶσθαι τὴν ἱστορίαν. *Mirandum non est, in rebus tam antiquis, errare Historiam.* Hippolytus vero, sive

Antio-

Antiopes ille filius, ſive Hippolytes, a patre, quando Phædram duceret, ad Pittheum Trœzenen mittitur, illic educandus, & rex futurus. Pauſanias, in Atticis: Θησεὺς, ὡς ἔμελλεν ἄξεσθαι Φαίδραν, οὐκ ἐθέλων, εἴ οἱ γένοιντο παῖδες, οὔτε ἄρχεσθαι τὸν Ἱππόλυτον, οὔτε βασιλεύειν ἀντ' αὐτῶν, πέμπει παρὰ Πιτθέα, τραφησόμενον αὐτὸν, καὶ βασιλεύσοντα Τροιζῆνος. *Theſeus, cum Phædram ducturus eſſet, nolens, ſi liberi ipſi naſcerentur, ut aut ipſis ſubeſſet Hippolytus, aut Hippolyto illi rurſum imperarent, cum ad Pittheum amandat, tum ut ibi educaretur, tum ut illi in regno ſuccederet.* Itaque & domus ejus, ſtudiumque, in quo ſeſe exerceret, illic exſtitiſſe dicitur, a Pauſania eodem, in Corinthiacis. Et deinde, a noverca Phædra amatus, cum repudiaret ſcelus, ejus calumnia apud patrem circumventus, miſerum in modum periit. Ac de Phædræ quidem amore, paſſim obvium eſt apud Auctores. Cœpit autem amare conſpectum, cum veniſſet Trœzene Athenas ad myſteria: ac digreſſo, ædem Veneri in arce dedicavit. Diodorus, lib. IV. Μικρὸν δ' ὕστερον Ἱππολύτου ἐπανελθόντος εἰς τὰς Ἀθήνας πρὸς τὰ μυστήρια, Φαίδρα διὰ τὸ κάλλος ἐρασθεῖσα αὐτοῦ, τότε μὲν ἀπελθόντος ἱδρύσατο ἱερὸν Ἀφροδίτης παρὰ ἀκρόπολιν. *Reverſum aliquanto poſt Athenas ad myſteria Hippolytum, Phædra, forma ejus capta, amare cœpit. Sed tum digreſſo, dedicavit fanum Veneris in arce.* De amore, concepto in ſacris Eleuſiniis, ſive myſteriis, ipſa quoque Phædra indicat, in Epiſtola ad Hippolytum, apud Ovidium:

Tempore, quo nobis inita eſt Cerealis Eleuſis,
Gnoſia me vellem detinuiſſet humus.
Tunc mihi præcipue, nec non tamen ante, placebas:
Acer in extremis oſſibus hæſit amor.

Et Venus, apud Euripidem, in Hippolyto:

Ἐλθόντα γάρ νιν Πιτθέως ποτ' ἐκ δόμων,
Σεμνῶν ἐς ὄψιν καὶ τέλη μυστηρίων,
Πανδίονος γῆν, πατρὸς εὐγενὴς δάμαρ
Ἰδοῦσα Φαίδρα, καρδίαν κατέσχετο
Ἔρωτι δεινῷ, τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασι.

Nam quondam profectum cum ex domo Pitthei,
Venerandorum ad ſpectaculum, & cæremonias myſteriorum,

 Pandio-

Pandionis in terram, patris nobilis conjux
Conspicata Phædra, corde occupata fuit
Amore gravi, meis consiliis.

De exstructo Veneri templo, Dea eadem ibidem:

Καὶ, πρὶν μὲν ἐλθεῖν τήνδε γῆν Τροιζηνίαν,
Πέτραν παρ' αὐτὴν Παλλάδος, κατόψιον
Γῆς τῆσδε, ναὸν Κύπριδος ἐγκαθίσατο,
Ἐρῶσ' ἔρωτ' ἔκδημον· Ἱππολύτῳ δ' ἔπι
Τολοιπὸν ὠνόμαζεν ἱδρῦσθαι θεάν.

Ac prius, quam venerit in terram hanc Trœzeniam,
Ad rupem ipsam Palladis, in conspectu
Terræ hujus, ædem Veneris constituit,
Ardens amore absentis: & propter Hippolytum
Deinceps dici voluit templum dicatum Deæ esse.

Ejus Scholiastes: Ἐν τῇ ἀκροπόλει ἱδρύσατο (ἡ Φαίδρα) Ἀφροδίτης ἱερὸν, ἐπὶ κακῶν Ἱππολύτου. *In arce (Phædra) dedicavit templum Veneris, ob Hippolyti mala.* Isacius Tzetzes: Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἔλαβε Φαίδραν, ἥτις ἤρα τοῦ Ἱππολύτου· καὶ, μὴ ἰσχύσασα τυχεῖν τούτου, ᾠκοδόμησε ναὸν τῇ Ἀφροδίτῃ, ἐρωτικὸν αὐτὸν καλέσασα. *Post mortem ipsius, duxit Phædram, quæ Hippolytum adamavit: &, potiri cum non posset, Veneri exstruxit templum, atque istud Amatorium appellavit.* Et *Hippolytium* etiam nuncupatum fuit. Scholiastes Homeri, ad Odyss. λ. Φαίδρα δὲ, ἐρωτικῶς διατεθεῖσα τοῦ Ἱππολύτου, σφοδρῶς ἐπ' αὐτῷ τηκομένη, τὸ μὲν πρῶτον ἱερὸν Ἀφροδίτης ἐν Ἀθήναις ἱδρύσατο, τὸ νῦν Ἱππολύτιον καλούμενον. *Phædra vero, amore capta Hippolyti, eoque graviter contabescens, primo quidem Veneri Athenis templum struxit, quod nunc Hippolytium dicitur.* Et Venus quoque, *Hippolytia* vocabatur. Scholiastes Euripidis: Ἀφροδίτης ναὸν ἱδρύσασθαι τὴν Φαίδραν φασί. Ἐκάλεσε δὲ, Ἀφροδίτην ἐφ' Ἱππολύτῳ· ἣν καὶ Ἱππολυτίαν καλοῦσι. *Veneris templum exstruxisse Phædra fertur. Vocavit autem Venerem Hippolyti causa dedicatam: eamque etiam Hippolytiam dicunt.* Alterum templum etiam Trœzene struxit, super stadium Hippolyti, Veneris Κατασκοπίας, *Speculatricis*, appellatum: quod Hippolytum, cum in stadio sese exerce-

exerceret, inde spectaret. Pausanias, in Corinthiacis: ubi de Trœzene agit: Κατὰ δὲ τὸ ἔργον ϐ περιβόλου, μέρος σαδίου ἐστιν, Ἱππολύτου καλούμενον· καὶ ναὸς ὑπὲρ αὐτοῦ, Ἀφροδίτης Κατασκοπίας. αὐτόθεν γὰρ, ὁπότε γυμνάζοιτο ὁ Ἱππόλυτος, ἀπέβλεπεν ἐς αὐτὸν ἐρῶσα ἡ Φαίδρα. *Juxta septum, pars est stadii, quod Hippolyti appellant: & templum supra istud, Veneris Speculatricis. Inde enim, si quando exerceretur Hippolytus, Phædra eum conjectis oculis adspectabat.* Calumniis deinde ejus periit, distractus a turbatis equis, ob conspectum prodeuntem e mari phocam, quam Neptunus, Thesei patris imprecatione motus, immittebat: ut videre est apud Senecam, & Euripidem, utrumque in Tragœdia Hippolyto, ejus nomine inscripta: quibus fidem adhibendam etiam Plutarchus censet, istis verbis: Τὰς δὲ περὶ ταύτην, (τὴν Φαίδραν,) καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. (τὸν Ἱππόλυτον,) δυστυχίας, ἐπεὶ μηδὲν ἀντιπίπτει παρὰ τῶν ἱστορικῶν τοῖς τραγικοῖς, οὕτως ἔχειν θετέον, ὡς ἐκεῖνοι πεποιήκασιν ἅπαντες. *Calamitates vero, quæ Theseo ex hac, (Phædra,) & filio suo, (Hippolyto,) evenerunt, quia nihil heic historici tragicis contrarii inveniuntur, ita plane se habere statuendum est.* Ausonius, Epigr. XIX.

> *Qui primus, Meroe, nomen tibi condidit, ille*
> *Thesidæ nomen condidit Hippolyto.*
> *Nam divinare est, nomen componere, quod sit*
> *Fortunæ, morum, vel necis indicium.*

Prudentius, contra Symmachum, lib. II.

> *Cur etiam templo Triviæ, lucisque sacratis,*
> *Cornipedes arcentur equi? cum Phædra pudicum*
> *Raptarit juvenem volucri per littora curru.*

Vide plene rem narrantem universam Plutarchum, in minoribus Parallelis; Philostratum, Iconum lib. II. Ovidium, Fast. VI. & Metamorph. lib. XV. Scholiasten Euripidis, in Hippolyto: & Hyginum, Mytholog. cap. XLVII. Meminere strictim Oppianus, Cyneg. lib. III.

> Κεῖνος δὲ προπάροιθεν ἑοῖσιν ἐφάπλισε τέκνοις
> Αὐτοὺς ἡμιθέους, καὶ ἀμύμονας ἡμιθέαινας,
> Αἰγείδην Θησῆα, καὶ Αἰολίδην Ἀθάμαντα.

Ille

Ille etiam quondam in suos armavit liberos
Ipsos semideos, & laudatas semideas,
Ægidem Theseum, & Æoliden Athamantem.

Cicero, De Nat. deorum, lib. III. & De Offic. lib. I. Plato, De Leg. lib. III. & XI. Dio Chrysostomus, Orat. LXXV. Agathias, Epigr. XXXIX. Cedrenus, aliique Trœzenii, negabant distractum ab equis Hippolytum: sed relatum inter sidera, & Aurigam appellatum. Pausanias, in Corinthiacis: ubi de Trœzeniis, & Hippolyto: Ἀποθανεῖν δὲ αὐτὸν οὐκ ἐθέλουσι συρέντα ὑπὸ τῶν ἵππων, οὐδὲ τὸν τάφον ἀποφαίνουσιν εἰδότες. τὸν δὲ ἐν οὐρανῷ καλούμενον ἡνίοχον, τοῦτον εἶναι νομίζουσιν ἐκεῖνοι Ἱππόλυτον, τιμὴν παρὰ θεῶν ταύτην ἔχοντα. *Neque vero iis assentiuntur, qui distractum ab equis memoria prodiderunt; nec omnino, quo loco sepultus fuerit, monstrant: verum eum illi esse a Diis habitum honorem affirmant, ut, in siderum numerum relatus, idem ipse sit, qui Auriga in cœlo dicitur.* Quin & ipsi alios honores multos habuerunt: quos Pausanias in hunc modum nobis refert, in citatis Corinthiacis: Ἱππολύτῳ δὲ τῷ Θησέως τέμενός τε ἐπιφανέστατον ἀνεῖται, καὶ ναὸς ἐν αὐτῷ, καὶ ἄγαλμά ἐστιν ἀρχαῖον· καὶ τοῦτον Διομήδην λέγουσι ποιῆσαι, καὶ προσέτι θῦσαι τῷ Ἱππολύτῳ πρῶτον. Τροιζηνίοις δὲ ἱερεὺς μέν ἐστιν Ἱππολύτου, τὸν χρόνον τοῦ βίου πάντα ἱερώμενος, καὶ θυσίαι καθεστήκασιν ἐπέτειοι. δρῶσι δὲ καὶ ἄλλο τοιόνδε. ἑκάστη παρθένος πλόκαμον ἀποκείρεταί οἱ πρὸ γάμου, κειραμένη δὲ ἀνέθηκεν ἐς τὸν ναὸν φέρουσα. *Hippolyto etiam, Thesei filio, lucus eximia pulcritudine dedicatus est, cum templo, & prisci operis simulacro: quæ omnia tradunt Diomedem facienda curasse, eundemque Hippolyto primum omnium rem divinam fecisse. Hippolyto apud Trœzenios sacerdos eo honore, quam diu vivit, fungitur. Sacra ipsi anniversaria sunt. Præter cæteros sacrorum ritus, virgines ante nuptias succisum sibi capillum in Hippolyti templum deferentes, consecrant.* Ac, quod virginum factum attinet. Quæ desectam illi comam ante nuptias dedicabant, Dianam Euripides introducit, hunc Hippolyto honorem promittentem, in cognomine Tragœdia:

Σοὶ δ', ὦ ταλαίπωρ', ἀντὶ τῶνδε κακῶν,
Τιμὰς μεγίστας ἐν πόλει Τροιζηνίᾳ,
Δώσω. κόραι γὰρ ἄζυγες γάμων πάρος

Κόμας

Κόμας κεροῦνταί σοι, δι' αἰῶνος μακρῦ
Πένθη μέγιστα δακρύων καρπέμψαι.

Tibi vero, o miser, pro his malis,
Maximos honores in urbe Trœzenia
Dabo. Nam puellæ innuptæ ante nuptias
Tibi tondebunt crines, longo tempore
Luctum maximum lacrymis præstantes.

Ad quem locum Scholiastes: Ἐν Τροιζῆνι ἱερόν ἐστιν Ἱππολύτου, ᾧ ἀποκείρονται αἱ μελλόνυμφοι. *Trœzene templum est Hippolyti, cui crinem tondent, quæ nuptias sunt celebraturæ.* Diodorus Siculus, simpliciter divinos honores consecutum esse narrat, lib. IV. Ἱππόλυτος μὲν οὖν, διὰ σωφροσύνην τὸν βίον καταστρέψας, παρὰ τοῖς Τροιζηνίοις ἰσοθέων τιμῶν ἔτυχεν. *Hippolytus itaque, vita ob castitatem amissa, a Trœzeniis divinis honoribus est affectus.* Sunt, qui etiam revocatum in vitam tradant ab Æsculapio. Virgilius, Æneid. lib. VII.

Namque ferunt fama Hippolytum, postquam arte novercæ
Occiderit, patriasque explerit sanguine pœnas,
Turbatis distractus equis, ad sidera rursus
Æthereà, & superas cœli venisse sub auras,
Pœoniis revocatum herbis, & amore Dianæ.

Ubi vide Interpretem Servium. Vide etiam Ovidium, Metamorph. XV. & Fast. VI. Hyginum, Mytholog. cap. CCLI. Lactantium, lib. I. cap. XVII. Sextum Empiricum, Adversus Mathematicos, lib. I. cap. XII. Et hic ipse ideo a Jove irato fulmine ictus. Virgilius, loco citato:

Tum pater omnipotens, aliquem indignatus ab umbris
Mortalem infernis ad lumina surgere vitæ,
Ipse repertorem medicinæ talis, & artis,
Fulmine Phœbigenam Stygias detrusit ad undas.

Vide iterum ibidem Servium; & Lutatium, ad Theb. lib. V. Æschyli Scholiasten, Agamemnone: Ovidium, Fast. VI. Tradunt præterea, Hippolytum, recepta vita, gratitudinis ostendendæ, Æsculapio equos viginti dedicasse; inde autem, spreta patris amicitia,

atque deprecatione, in Italiam concessisse; & Ariciæ, dedicato Dianæ templo, postea tenuisse. Pausanias, in Corinthiacis: Χωρὶς δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐστὶν ἀρχαία στήλη, ἵππους δὲ Ἱππόλυτον ἀναθεῖναι τῷ θεῷ φασὶν εἴκοσι. ταύτης τῆς στήλης τῷ ἐπιγράμματι ὁμολογοῦντα λέγουσιν Ἀρικιεῖς, ὡς τεθνεῶτα Ἱππόλυτον ἐκ τῶν Θησέως ἀρῶν, ἀνέστησεν Ἀσκληπιός. ὁ δὲ, ὡς αὖθις ἐβίω, οὐκ ἠξίου νέμειν τῷ πατρὶ συγγνώμην, ἀλλὰ, ὑπεριδὼν τὰς δεήσεις, εἰς Ἰταλίαν ἔρχεται πρὸς Ἀρικιεῖς, καὶ ἐβασίλευσέ τε αὐτόθι, καὶ ἀνῆκε τῇ Ἀρτέμιδι τέμενος. *Seorsum ab aliis est antiqua pila. In ea incisum, dicasse Æsculapio Hippolytum equos viginti. Hujus pilæ inscriptioni consentanea dicunt Aricienses, discerptum ob Thesei imprecationem Hippolytum, in vitam ab Æsculapio revocatum: neque patri unquam postea ignoscere voluisse; verum, omni ejus deprecatione spreta, in Italiam abiisse, ibique regnasse, & Dianæ templum dicasse.* Ac quod in Italiam iverit, & Ariciæ porro egerit, Virbiusque a Latinis dictus fuerit, refert etiam Virgilius, loco citato:

At Trivia Hippolytum secretis alma recondit
Sedibus, & Nymphæ Ægeriæ, nemorique, relegat:
Solus ubi in silvis Italis ignobilis ævum
Exigeret, versoque ubi nomine Virbius esset.

Servius: *Diana Hippolytum, revocatum ab inferis, in Aricia Nymphæ commendavit Ægeriæ: & eum Virbium, quasi Bisvirum, jussit vocari.* Ovidius, Fast. lib. VI.

Lucus eum nemorisque sui Dictynna recessu
Celat: Aricino est Virbius ille lacu.

Et Metamorph. XV. ipse de se ita loquitur:

Nec, nisi Apollineæ valido medicamine prolis,
Reddita vita foret, quam postquam fortibus herbis,
Atque ope Pæonia, Dite indignante, recepi;
Tum mihi, ne præsens augerem muneris hujus
Invidiam, densas objecit Cynthia nubes.
Utque forem tutus, possemque impune videri,
Addidit ætatem: nec cognoscenda reliquit
Ora mihi; Cretamque diu dubitavit habendam

Trade-

Traderet, an Delum. Delo, Cretaque, relictis,
Heic posuit. Nomenque simul, quod possit equorum
Admonuisse, jubet deponere: quique fuisti
Hippolytus, dixit, nunc idem Virbius esto.

De Virbii nomine, etiam Hyginus refert, loco antea citato: & Interpres item Persii, Sat. VI. Phædra autem, post repulsam, Hippolytum apud patrem Theseum criminata, laqueo vitam finivit. Ita tradunt veteres Auctores omnes, sed seorsim solus heic Cedrenus abit: ac delatam ipsam dicit, non Hippolytum detulisse: Theseoque, post interitum Hippolyti, adulterium exprobrante, nimio dolore animi, obiisse. Ecce verba: Ὁ δὲ Θησεὺς, ἠγάγετο γυναῖκα Φαίδραν· ἣ καὶ ἐσυκοφαντήθη, ὡς Ἱππολύτῳ, υἱῷ μὲν Θησέως ἐκ Παλλακῆς, αὐτῆς δὲ προγόνῳ, πορνικῶς μιγεῖσα. Ὁ μὲν Ἱππόλυτος ἔφιππος σύαγρον διώκων, τοῦ ἵππου ἐξετινάχθη. τοῦ δὲ λώρου τοῦ χαλινοῦ περιελιχθέντος τοῖς δακτύλοις αὐτοῦ, ἐσύρη ὑπὸ τοῦ ἵππου, καὶ τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ τελευτᾷ. ἐφ᾽ ᾧ ὁ Θησεὺς σφόδρα ἀνιαθεὶς, ἀλλὰ καὶ τὴν Φαίδραν, καίτοι πολλὰ ἐξομνυμένην, λοιδορήσας, ἀπὸ ὄψεως ἐποίησεν. αὐτὴ δὲ, τῇ ὑπερβολῇ τῆς θλίψεως, ἐτεθνήκει. *Theseus vero, uxorem duxit Phedram. Hæc apud ipsum falso delata fuit, cum Hippolyto, privigno, qui Theseo ex pellice natus fuit, per adulterium consuevisse. At Hippolytus quidem, cum eques aprum insequeretur, equo excussus, loco habenæ implicatis manus digitis, ab equo raptatus, sexto post die vitam clausit. Quæ res cum maximum dolorem Theseo attulisset, Phedram, quanquam multa dejerantem, conviciis exagitans, e conspectu abire jubet. Ipsa vero, nimis gravem afflictionem animo iniquo ferens, diem obiit.*

CAP. XXII.

Uxores ejus plurimæ commemorantur. Athenæus emendatus.

Arias itaque uxores habuit; ac initio quidem Amazonem, seu Antiopen, seu Hippolyten; nam in ea, ut ostendi, non conveniunt Auctores: hinc Minois duas filias, Ariadnen,

atque Phædram: de quibus commemoravi. De iisdem, hunc in modum Lucianus verba facit, Veræ Hist. lib. II. Καὶ γὰρ αὐτῷ Θησεῖ καὶ ἄλλας γυναῖκας εἶναι. τήν τε Ἀμαζόνα, καὶ τὰς τοῦ Μίνωος θυγατέρας. *Nam & alias Theseo uxores esse; cum Amazonem, tum Minois item filias.* Aliæ quoque referuntur, sive uxores, post virginitatem imminutam mox dimissæ. In his Anaxo, filiæque Sinidis, & Cercyonis; tum Ajacis quoque mater Peribœa, & Pherebœa, & Iope Iphiclis filia, etiam Ægle, cujus gratia Ariadnen reliquisse perhibetur. Præter istas, item Helena: de qua postea sum dicturus. De his omnibus, sic Plutarchus: Εἰσὶ μέν τοι λόγοι περὶ γάμων Θησέως καὶ ἕτεροι, τὴν σκηνὴν διαπεφευγότες, οὔτε ἀρχὰς εὐγνώμονας, οὔτε εὐτυχεῖς τελευτὰς ἔχοντες. καὶ γὰρ Ἀναξώ τινα Τροιζηνίαν ἁρπάσαι λέγεται· καὶ Σίννιν ἀποκτείνας, καὶ Κερκυόνα, συγγενέσθαι βίᾳ ταῖς θυγατράσιν αὐτῶν· γῆμαι δὲ καὶ Περίβοιαν, τὴν Αἴαντος μητέρα· καὶ Φερέβοιαν αὖθις, καὶ Ἰόπην τὴν Ἰφικλέους. καὶ διὰ τὸν Αἴγλης ἔρωτα τῆς Πανοπέως, ὥσπερ εἴρηται τὴν Ἀριάδνης ἀπόλειψιν αἰτιῶνται μὴ καλὴν γενέσθαι, μηδὲ πρέπουσαν. ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν, πολέμου μὲν ἐμπλῆσαι τὴν Ἀττικὴν, αὐτῷ δὲ εἰς φυγὴν καὶ ὄλεθρον, τελευτῆσαι. *Et alia quoque de nuptiis Thesei memorantur, quæ in scenam non venerunt. Etenim Anaxo quandam Trœzeniam rapuisse fertur; Sinnideque & Cercyone interfectis, vi stuprasse eorum filias: duxisse etiam Peribœam, Ajacis matrem: inde Pherebœam rursus, Iopamque, Iphiclis filiam. Propter Æglen autem, Panopei filiam, Ariadnen neque recte, nec honeste, derelictam criminantur. Ad hæc omnia, raptum Helenæ bello Atticam implevisse: ipsi vero cum exilium, tum exitium attulisse.* Athenæus, lib. XIII. Θησεὺς δὲ, Ἑλένην ἁρπάσας, ἑξῆς καὶ Ἀριάδνην ἥρπασε. Ἴστρος γοῦν, ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῶν Ἀττικῶν, καταλέγων τὰς τοῦ Θησέως γενομένας γυναῖκας, φησὶ, τὰς μὲν αὐτῶν, ἐξ ἔρωτος γεγενῆσθαι· τὰς δ᾽, ἐξ ἁρπαγῆς· ἄλλας δ᾽, ἐκ νομίμων γάμων. ἐξ ἁρπαγῆς μὲν, Ἑλένην, Ἀριάδνην, Ἱππολύτην· καὶ τὰς Κερκύονος καὶ Σίνιδος θυγατέρας. νομίμως δ᾽ αὐτὸν γῆμαι, Μελίβοιαν, τὴν Αἴαντος μητέρα. Ἡσίοδος δέ φησι, καὶ Ἵππην, καὶ Αἴγλην. δι᾽ ἣν καὶ τοὺς πρὸς Ἀριάδνην ὅρκους παρέβη, ὥς φησι Κέρκωψ, πρό δε τῆς Ἑλένης, καὶ ἐκ Τροίας ἥρπασεν Ἀναξώ· μετὰ δὲ τὴν Ἱππολύτην, Φαίδραν ἔσχεν. *Theseus vero, Helenam cum rapuisset, inde*

inde Ariadnen rapuit. Ister vero, libro decimo quarto Rerum Atticarum, recensens Thesei uxores, refert, quasdam earum, ex amore factas esse; quasdam, raptu: alias, legitimis nuptiis. Ac ex raptu quidem, Helenam, Ariadnam, & Hippolytam: insuper Cercyonis, & Sinidis, filias. Legitimo vero matrimonio habuisse Melibœam, Ajacis matrem. Auctor vero est Hesiodus, etiam Hippen, atque Æglen: cujus causa jusjurandum, quo se Ariadna obstrinxerat, violavit, ut ait Cercops, Pherecydes autem, addit quoque Pherebœam. Ante Helenam, rapuit & Anaxo e Troja: ac post Hippolyten, Phædram habuit. Ubi Hippe nominatur, quæ Iope est Plutarcho: quæque illi Peribœa, Ajacis mater, Melibœa Athenæo nominatur. Sed in fine, mendum plane esse puto, in istis verbis: καὶ ἐκ Τροίας ἥρπασεν Ἀναξώ, *Rapuit & Anaxo e Troja*: Scribendumque, uti in Plutarcho legimus: καὶ ἐκ Τροιζηνίας ἥρπασεν Ἀναξώ. *Et ex agro Trœzenio rapuit Anaxo.* Pauciores Eustathius numerat, ad Iliad. ὠ. Καὶ Θησεὺς δὲ, πολλὰς (γυναῖκας ἔσχε) τὰς μὲν, ἐξ ἔρωτος· ἃς δ', ἐξ ἁρπαγῆς φασὶ, ἐννομίμων γάμων. ὡς Ἑλένην, Ἀριάδνην, Ἱππολύτην τὴν Ἀμαζόνα, Φαίδραν τὴν ἐκ Κρήτης. *Ac vero etiam Theseus multas (uxores habuit;) has quidem, ex amore: illas autem, uti ajunt, ex raptu, ac legitimis nuptiis: sicut Helenam, Ariadnam, Hippolytam Amazonem, & Phædram e Creta.*

CAP. XXIII.

Socium multorum se certaminum præbet; Lapithis, contra Centauros: Iasoni, & Argonautis, ad petendum aureum vellus: Meleagro, contra aprum Calydonium. Unde proverbia duo nata; Οὐκ ἄνευ Θησέως; &, Ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς: quod postremum, titulus Varronis Satyræ Menippeæ.

INterfuit quoque Centaurorum, atque Lapitharum, pugnæ; item cum Iasone, & Argonautis, ad petendum aurum vellus est profectus: ac cum Meleagro aprum Calydonium,

donium, expugnavit. Unde & proverbium natum: Οὐκ ἄνευ Θησέως. *Non ſine Theſeo.* Ipſe vero, quod nullius ope egeret, alteri proverbio dediſſe originem: Ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς. *Alter hic Hercules.* Plutarchus: Πολλῶν δὲ τότε τοῖς ἀρίστοις ἄθλων γενομένων, Ἡρόδωρος μὲν οὐδενὸς οἴεται τὸν Θησέα μετασχεῖν, ἀλλὰ μόνοις Λαπίθαις τῆς Κενταυρομαχίας. ἕτεροι δὲ, καὶ μετὰ Ἰάσονος ἐν Κόλχοις γενέσθαι, καὶ Μελεάγρῳ συνεξελεῖν τὸν Κάπρον· καὶ διὰ τοῦτο παροιμίαν εἶναι τὴν, Οὐκ ἄνευ Θησέως. αὐτὸν μέντοι, μηδενὸς συμμάχου δεηθέντα, πολλοὺς καὶ καλοὺς ἄθλους κατεργάσασθαι· καὶ τὸν, Ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς, λόγον ἐπ' ἐκείνου κρατῆσαι. *Quum multa clariſſimi quique viro eo tempore certamina obirent, arbitratur Herodorus, nullius participem fuiſſe Theſeum, niſi pugnæ Lapitharum cum Centauris. Alii volunt, etiam cum Iaſone fuiſſe in Colchis, & cum Meleagro aprum expugnaſſe: atque hinc proverbio dictum, Non ſine Theſeo. Ipſum vero, nullius ope implorata, multa, ac pulcra, certamina decertaſſe; atque hinc obtinuiſſe, ut de eo diceretur: Alter hic Hercules.* Ac quod Lapithas quidem attinet, præliumque cum Centauris, ſic de eo & Iſocrates, in Helenæ Encomio: Καὶ μετὰ ταῦτα Λαπίθαις σύμμαχος γενόμενος, καὶ στρατευσάμενος ἐπὶ Κενταύρους τοὺς διφυεῖς, οἳ καὶ τάχει, καὶ ῥώμῃ, καὶ τόλμῃ, διενεγκόντες, τὰς δ' ἔμελλον, ταῖς δ' ἐπείλουν τῶν πόλεων, τούτους μάχῃ νικήσας, εὐθὺς μὲν αὐτῶν τὴν ὕβριν ἔπαυσεν, οὐ πολλῷ δ' ὕστερον τὸ γένος ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνισε. *Ac deinde, inita cum Lapithis ſocietate, & ſuſcepta expeditione contra Centauros bimembres, & celeritate, & viribus, & audacia præſtantes, qui urbes alias vaſtarent, aliis imminebant, aliis minitabantur, prælio cum ſuperaſſet, mox & eorum ferociam retudit, neque multo poſt genus omne prorſus delevit.* Vide deſcribentem Ovidium, Metamorph. XII. Quod Iaſonis expeditioni ſeſe comitem in Colchos dederit, non id quidem Orpheus dicit, aut Apollonius, aut Valerius Flaccus, qui Argonautica tradiderunt: ſed Apollodorus eum inter Argonautas refert, lib. I. De Meleagro, & apro item Calydonio, ſunt Ovidii iſti verſus, Metamorph. lib. VIII.

Sparſerat Argolicas nomen vaga fama per urbes
Theſeos: & populi, quos dives Achaia cepit,
Hujus opem magnis imploravere periclis.

Hu-

Hujus opem Calydon, quamvis Meleagron haberet,
Sollicita supplex petiit prece. Causa petendi
Sus erat, infesta famulus vindexque Dianæ.

De eodem, & proverbio, Οὐκ ἄνευ Θησέως, *Non sine Theseo*, sic Zenobius, Cent. v. Proverb. XXXIII. Θησεὺς πολλοῖς ἀριστεῦσι συνηγωνίσατο. τῷ γὰρ Μελεάγρῳ συνήγωνισε περὶ τὴν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου θήραν. τῷ Πειρίθῳ συνεμάχησε κατὰ τῶν Κενταύρων· καὶ Ἡρακλεῖ πρὸς τὰς Ἀμαζόνας. ὅταν οὖν θαυμαστόν τι πραχθῇ οὐχ ὑπὸ μόνου τινὸς, εἰώθαμεν λέγειν περὶ αὐτῶν, Οὐκ ἄνευ γε Θησέως. *Theseus multis fortibus viris opem tulit. Meleagro enim cum Calydonio apro certanti adfuit; item Pirithoo, cum Centauris pugnanti: etiam Herculi, adversus Amazonas. Itaque si admirandum quidpiam efficeretur, idque alterius auxilio; de his dictum: Non sine Theseo.* Quæ totidem verbis apud Suidam, & Tarrhæum. De Sodalitate Herculis, est insignis iste Aristidis locus, ad Thebanos De societate, Orat. 1. Τί γὰρ ἐνδοξότερον τῆς Ἡρακλέους καὶ Θησέως ἑταιρείας; ἢ τί μᾶλλον τοῖς Ἕλλησιν ἐν καιρῷ; οἳ σχεδὸν τήν τε τὴν αὐτὴν ἐφόρησαν, καὶ ταυτὰ γνόντες, ἡμέρουν τὴν γῆν. καὶ ὅτε τοίνυν Ἡρακλεῖ φίλου ἐδέησε, Θησεὺς αὐτὸν Ἀθήναζε ἀγαγὼν ἀνακτᾶται. *Quid enim Herculis ac Thesei sodalitate celebrius? quid Græcis magis fuit opportunum? qui eodem habitu, iisdemque studiis, terram pacatam reddebant. Atque, cum Hercules amicum requireret, Theseus eum Athenas ductum refocillat.* Theon, in Progymn. Τί γὰρ ἐνδοξότερον τῆς Θησέως φιλίας; ἢ τί τῶν κατορθωμάτων αὐτοῖς; οὐ γὰρ ταυτὸν προῃρεῖσθαι Ἡρακλέους καὶ τοῦ τε, καὶ φρονῆσαι παραπλήσιον, καὶ συμπνεῦσαι πρὸς τοὺς ἄθλους; ὅτε δὲ ἀποστροφῆς ἐδεήθη αὖθις τῷ Ἡρακλεῖ, τίς ἀγαγὼν αὐτὸν Ἀθήναζε πρὸς τὴν χρείαν ἤρκεσεν, οὐ Θησεύς; *Quid enim illustrius Herculis ac Thesei amicitia? aut quid præclaris illorum facinoribus? An non idem velle, atque sentire, & conspirare ad certamina obeunda? cum autem secedere aliquo opus haberet, quis ei Athenas abducto necessaria suppeditavit, an non Theseus?* Alterius proverbii, Ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς, *Alter hic Hercules*, meminit etiam Aristoteles, Ethic. Eudem. lib. VII. cap. XII. Ὁ γὰρ φίλος βούλεται εἶναι, ὥσπερ ἡ παροιμία φησὶν, ἄλλος Ἡρακλῆς, ἄλλος οὗτος. *Amicus enim esse cupit, ut est in proverbio, alter Hercules, alter hic.* Ejus originem, hunc

hunc in modum refert Photius, in Exceptis Ptolemæi Hephæstionis, καινῆς ἱστορίας lib. v. Μενέδημος Ἠλεῖος, Βουνέα υἱὸς, ὑπέδειξεν Ἡρακλεῖ περὶ τῆς καθάρσεως τοῦ Αἰγαίου κόπρου, ὥστε ἀποστρέψαι τὸν ποταμόν. ἐν δὲ συμμαχῆσαι Ἡρακλεῖ ἐν τῷ πρὸς Αὐγαίαν πολέμῳ φασί· καὶ ἀναιρεθέντα, ταφῆναι ἐν Λεπρέῳ, παρὰ πεύκῃ δένδρῳ· ἀγῶνα δὲ θεὶς ἐπ᾽ αὐτῷ Ἡρακλῆς, ἐπάλαισε Θησεῖ. ἰσοπαλοῦς δὲ τοῦ ἀγῶνος γενομένου, ἐῤῥήθη παρὰ τῶν θεατῶν περὶ τοῦ Θησέως· ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς. *Menedemum Eleensem, Bunea filium, ferunt Herculi ostendisse rationem expurgandi Augaæ stabuli; & eundem Augaam quoque una cum Hercule oppugnasse : ac occisum, conditum esse in Lepreo, ad piceam arborem: Herculesque, instituto in honorem ejus certamine, in illo cum Theseo est luctatus. Et, cum æquis ab utroque viribus decertaretur dictum est de Theseo a spectatoribus : Alter hic est Hercules.* Aliter Eustathius, ad Iliad. lib. v. Παυσανίας δὲ ἱστορεῖ, ὅτι τὸ, Ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς, παροιμία ἐστὶν, ἐπὶ Θησεῖ, ἢ ἑνὶ τῶν Ἰδαίων δακτύλων· οἱ δὲ, ἐπὶ τῷ Αἰγυπτίῳ Ἡρακλεῖ. *Pausanias refert, illud, Alter hic est Hercules, proverbio dici de Theseo, aut aliquo Idæorum Dactylorum : vel, ut quidam, de Hercule Ægyptio.* Variat item Suidas: Ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς. ἐπὶ τῶν βίᾳ τι πραττόντων παροιμιῶδες. Ἐπὶ Θησεῖ λεχθὲν τὸ πρῶτον, τῷ Ἰδαίων Δακτύλων Ἡρακλεῖ, ἢ τῷ τῆς Ἀλκμήνης. *Alter hic Hercules. Proverbiale, de iis, qui vi aliquid agunt. Primum de Theseo dictum, Idæorum Dactylorum Hercule, seu de Alcmenæ filio.* Alii rursum, ad Titormum referebant. Vide Ælianum, Var. Hist. lib. XII. cap. XXII. Ad Herculem Tyrium, ex Clearcho, Zenobius, Cent. v. Proverb. XLVIII. Ac Varronis quædam Satyra Menippea isto modo inscripta fuit. Macrobius, Saturnal. lib. III. cap. XII. *Et sane ita Menippea Varronis affirmat, quæ inscribitur,* Ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς. *In qua, cum de Hercule multa loqueretur, eundem esse ac Martem probavit.*

CAP.

CAP. XXIV.

Adrasto suppetias fert contra Thebanos; Euripides contra Plutarchum defensus: ac sententiæ conciliatæ. Thebani, legatis spretis, bello victi; in quo Creon, rex eorum, interfectus. Argivorum cadavera, Thebanis erepta, pars Eleutheris, pars sepulta Eleusine: Theseo id in Adrasti gratiam præcipiente. Herculis etiam liberos tuetur; quanquam alii filio ejus Demophonti illud tribuant: tum & ipsum quoque Herculem, misso cum exercitu Thriunte. De Thebarum, & Argorum, eversione, geminus Honorii error indicatus.

ADrasto quoque opem tulit, in recuperandis a Thebanis mortuorum cadaveribus, qui in acie ceciderant; sive induciis constitutis, ut nonnulli sunt auctores: sive bello, & armorum vi, coactis. Plutarchus: Συνέπραξε δὲ καὶ Ἀδράστῳ τὴν ἀναίρεσιν τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων· οὐχ, ὡς Εὐριπίδης ἐποίησεν ἐν τραγῳδίᾳ, μάχῃ τῶν Θηβαίων κρατήσας, ἀλλὰ πείσας, καὶ σπεισάμενος· οὕτω γὰρ οἱ πλεῖστοι λέγουσι. *Adjuvit etiam Adrastum, ad recuperanda illorum corpora, qui sub Cadmea interfecti; non, ut statuit in Tragœdia Euripides, victis prælio Thebanis, sed persuasis, & induciis constitutis: ita enim plurimi ferunt.* At Euripidis sententiam, quam Plutarchus falsi arguit, Auctores alii, iique gravissimi, tuentur. Pausanias, in Atticis: Κρέων γὰρ, ὃς ἐδυνάστευε τότε ἐν Θήβαις, Λαοδάμαντα ἐπιτροπεύων τὸν Ἐτεοκλέους, οὐ παρῆκε τοῖς προσήκουσιν ἀνελομένοις θάψαι· ἱκετεύσαντος δὲ Ἀδράστου Θησέα, καὶ μάχης Ἀθηναίων γενομένης πρὸς Βοιωτοὺς, Θησεὺς, ὡς ἐκράτησε τῇ μάχῃ, κομίσας ἐς τὴν Ἐλευσινίαν τοὺς νεκροὺς, ἐνταῦθα ἔθαψε. *Creon enim, qui tunc Thebis imperabat, ceu Laodamantis tutor, Eteoclis filii, non sinebat corpora interfectorum, ut sepelirentur, tolli. Cumque Adrastus Theseum supplex opem posceret, & Athenienses pugnam*

pugnam cum Bœotis iniissent, victor Theseus, deportata in terram Eleusiniam corpora, illic sepeliri jussit. Isocrates, in Panegyrico: Οὐδὲ ψευσθέντας φαίνεται τῶν ἐλπίδων, δι᾽ ἃς κατέφυγον ἐπὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν. ἀνελόμενοι γὰρ τὸν πόλεμον, ὑπὲρ μὲν τῶν τελευτησάντων, πρὸς Θηβαίους, ὑπὲρ δὲ τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους πρὸς Εὐρυσθέως δύναμιν, τοὺς μὲν ἐπιστρατεύσαντες ἠνάγκασαν ἀποδοῦναι θάψαι τοὺς νεκροὺς τοῖς προσήκουσι· Πελοποννησίους δὲ, τοὺς μετ᾽ Εὐρυσθέως εἰς τὴν χώραν ἡμῶν εἰσβαλόντας· ἐπεξελθόντες ἐνίκησαν μαχόμενοι, κἀκεῖνον τῆς ὕβρεως ἔπαυσαν. *Neque spe sua, qua freti ad majores nostros confugerant, frustratos esse constat. Suscepto enim bello defunctorum causa, contra Thebanos; tum illos, admoto ad urbem exercitu, cadavera cognatis reddere ad sepulturam coegerunt; tum instructa acie Peloponnenses, qui cum Eurystheo in nostrum agrum impetum fecerant, obviam progressi, prælio vicerunt, ejusque ferociam compescuerunt.* Et in Helenæ Encomio: Τῷ δὲ (Ἀδράστῳ ὁ Θησεὺς) τοὺς ὑπὸ τὴν Καδμείαν τελευτήσαντας, βίᾳ Θηβαίων θάψαι παρέδωκε. *Adrasto vero Theseus eos, qui sub Cadmea ceciderant, Thebanis per vim coactis, sepeliendos tradidit.* Bellum gestum hac de causa, & quo modo, tum Creontem, regem Thebanorum, cæsum, narrat Statius, Theb. lib. XII. Et occisum heic Creontem, meminit etiam Sidonius, Carm. V.

Nec sic, heroum tardantem busta, Creontem
Atticus Ægides rupit Marathonide quercu.

Per legatos impetrasse, dicit Isocrates, in Panathenaico suo: contra quam, in Helenæ Encomio, & Panegyrico: Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ἢ τίς οὐκ ἤκουσε τῶν τραγῳδιδασκάλων ἐν Διονυσίοις τὰς Ἀδράστῳ γενομένας ἐν Θηβαίοις συμφορὰς, ὅτι, κατάγειν βουληθεὶς τὸν Οἰδίπου μὲν υἱὸν, αὑτοῦ δὲ κηδεστὴν, παμπληθεῖς μὲν Ἀργείων ἀπώλεσεν, ἅπαντας καὶ τοὺς λοχαγοὺς ἐπεῖδε διαφθαρέντας· αὐτὸς δ᾽ ἐπονειδίστως σωθεὶς, ἐπειδὴ σπονδῶν οὐχ οἷός τ᾽ ἦν τυχεῖν, οὐδ᾽ ἀνελέσθαι τοὺς τετελευτηκότας, ἱκέτης γενόμενος τῆς πόλεως, ἔτι Θησέως αὐτὴν διοικοῦντος, ἐδεῖτο μὴ περιιδεῖν τοιούτους ἄνδρας ἀτάφους γενομένους, μηδὲ παλαιὸν ἔθος, καὶ πάτριον νόμον, καταλυόμενον· ᾧ πάντες ἄνθρωποι χρώμενοι διατελοῦσιν, οὐχ ὡς ὑπ᾽ ἀνθρωπίνης κειμένῳ φύσεως, ἀλλ᾽ ὡς ὑπὸ δαιμονίας προστεταγμένῳ δυνάμεως. ὧν ἀκούσας,

σας,

σας, οὐδένα χρόνον ἐπισχὼν, ἔπεμψε πρεσβείαν εἰς Θήβας, περὶ τε τῆς ἀναιρέσεως συμβουλεύσοντας αὐτοῖς, ὁσιώτερον βουλεύσασθαι, καὶ τὴν ἀπόκρισιν νομιμωτέραν ποιήσασθαι τῆς πρότερον γεγενημένης. κἀκεῖνο ὑποδείξαντας, ὡς ἡ πόλις αὐτοῖς οὐκ ἐπιτρέψει παραβαίνουσι τὸν νόμον τὸν κοινὸν ἁπάντων Ἑλλήνων. *Quis enim ignorat, aut Bacchanalibus e Tragicis actoribus non audivit, quos Adrastus clades ad Thebas acceperit? Qui Oedipi filium, suum generum, in regnum restituere conatus, maximas Argivorum copias amisit, & omnes centuriones vidit interemptos, ipse per dedecus servatus? Et, quia nec fœdus impetrare, nec cæsos afficere sepultura poterat: supplex urbi nostra factus, Theseo adhuc eam gubernante, oravit, ne tales viros insepultos jacere, aut vetus institutum, & patriam legem, apud homines receptam, abrogari sineret: quæ non mortali prædita ingenio, sed e divina potentia imperata videretur. Quibus ille auditis, nulla mora interposita, legatos Thebas misit, qui suaderent, ut & de reddendis cadaveribus sanctius consilium inirent, & æquius responsum, quam ante, darent: atque illud subindicarent, nostram urbem eis minime permissuram, ut communem omnium Græcorum legem violarent.* Sed dissidium sic compono. Initio Theseus per legatos rem conatus, verum frustra, mox ad arma se convertit, ac Thebanos victos compulit, ut cadavera occisorum sepulturæ suæ traderent. Atque ita clare Lysias, in Oratione Funebri: Ἀδράστου δὲ καὶ Πολυνείκους ἐπὶ Θήβας στρατευσάντων, καὶ ἡττηθέντων μάχῃ, οὐκ ἐώντων τῶν Καδμείων θάπτειν τοὺς νεκροὺς, Ἀθηναῖοι, ἡγησάμενοι, ἐκείνους μὲν, εἴ τι ἠδίκουν, ἀποθανόντας δίκην ἔχειν τὴν μεγίστην, τοὺς δὲ κάτω τὰ αὐτῶν οὐ κομίζεσθαι, ἱερῶν δὲ μιαινομένων τοὺς ἄνω θεοὺς ἀσεβεῖσθαι, τὸ μὲν πρῶτον πέμψαντες κήρυκας, ἐδέοντο αὐτῶν, δοῦναι τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν· νομίζοντες, ἀνδρῶν μὲν ἀγαθῶν εἶναι, ζῶντας τοὺς ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι· ἀπιστούντων δὲ σφίσιν αὐτοῖς, ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι τὴν εὐψυχίαν ἐπιδείκνυσθαι· οὐ δυνάμενοι δὲ τούτων τυχεῖν, ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτοὺς, οὐδεμιᾶς διαφορᾶς πρότερον πρὸς Καδμείους ὑπαρχούσης, οὐδὲ τοῖς σῶζιν Ἀργείων χαριζόμενοι, ἀλλὰ τοὺς τεθνεῶτας ἐν τῷ πολέμῳ ἀξιοῦντες τῶν νομιζομένων τυγχάνειν πρὸς τοὺς ἑτέρους, ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἐκινδύνευσαν. *Adrasto autem & Polynice Thebas oppugnantibus, ac prælio victis, Cadmeisque nolentibus, ut mortui sepelirentur; Athenienses, rati illos quidem, si quid deliquissent,*

jam mortuos summam delicti pœnam persolvisse; inferos vero, jura sibi debita non consequi; &, neglectis sacris, Deos superos violari: primum quidem, misso præcone, rogabant eos, ut mortui ad sepulturam tollerentur.. Ac judicabant, strenuorum quidem virorum esse, viventes inimicos ulcisci; sibi vero diffidentium, in mortuorum corporibus suam velle magnanimitatem ostendere. Quod cum impetrare haud possent, bellum in eos susceperunt, cum nec alia cum Cadmeis controversia intercederet, nec Argivorum vivis gratificari vellent: sed, æquum judicantes, ut in bello mortui legitima apud alios consequerentur, pro utrisque belli aleam tentaverunt. Atque post victoriam istam, reportata corpora interfectorum sepeliri Theseus jussit; militum gregariorum, ad Eleutheras: ducum, apud Eleusina. Plutarchus, historiam istam prosequens: Ταφαὶ δὲ, τῶν μὲν πολλῶν, ἐν Ἐλευθεραῖς δείκνυνται· τῶν δὲ ἡγεμόνων, περὶ Ἐλευσῖνα· καὶ τοῦτο Θησέως Ἀδράστῳ χαρισαμένου. *Ac sepulcra, gregariorum quidem militum, Eleutheris; ducum, juxta Eleusinem ostenduntur: cum hoc quoque Adrasti gratia Theseus daret.* Et de ducum sepultura, ad Eleusinem, ista quoque Lysiæ verba capienda, in eadem Oratione: Αὐτοὶ δὲ, λαβόντες τὰ ἆθλα, ὧνπερ ἕνεκα ἀφίκοντο, τοὺς Ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι. *Atque illi, acceptis præmiis, quorum gratia venissent, Argivorum cadavera apud Eleusinem suam tumularunt.* Pausanias, in citatis verbis: Ἱκετεύσαντος δὲ Ἀδράστου Θησέα, καὶ μάχης Ἀθηναίων γενομένης πρὸς Βοιωτοὺς, Θησεὺς, ὡς ἐκράτησε τῇ μάχῃ, κομίσας ἐς τὴν Ἐλευσινίαν τοὺς νεκροὺς, ἐνταῦθα ἔθαψε. *Cumque Adrastus Theseum supplex opem posceret, & Athenienses pugnam cum Bœotis iniissent, victor Theseus, deportata in terram Eleusiniam corpora, illic sepeliri jussit.* Huc respexit, puto, Honorius, in Chronico suo: ubi eum Thebas evertisse dicit, quanquam falso: *Illis (successit) Creon: post hunc Theseus Thebas destruxit.* Eodem modo Herculis quoque liberos defendendos suscepit. Vide Isocratem, in Helenæ Encomio; & Diodorum, lib. IV. aliosque, rem eandem memorantes. Alii tamen, ejus filio Demophonti illud tribuunt: ut in ejus rebus doceo, De Reg. Athen. lib. III. cap. IV. Quin & ipsi quoque Herculi Thriuntem misit, cum exercitu, suppetias laturum. Stephanus: Θελοῦς, πόλις πάλαι τῆς Ἀχαΐας, νῦν δὲ τῆς Ἠλείας, ὅμορος Πάτραις· ἀπὸ Θελοῦντος Ἀθηναίου, ὃν Θησεὺς ἔπεμψε μετὰ στρα-

τιᾶς,

ἥκας, συμμαχήσων Ἡρακλεῖ. Thrius, urbs olim Achajæ, nunc Eleæ, contermina Patris: a Thriunte Atheniensi, quem Theseus misit cum exercitu, Herculi opitulaturum. Sine ullo antiquorum testimonio est, quod in Chronico suo Honorius memoriæ prodit, eum Argos destruxisse: *Theseus Argos destruxit, & sic regnum Argivorum defecit.*

CAP. XXV.

Amicitiam cum Pirithoo contrahit; idque quomodo, atque qua occasione: tum quo loco. Et ab eo ad nuptias vocatus, Centauris se proterve gerentibus, Lapithis, Pirithooque, contra ipsos, fert suppetias.

AMicitiam cum Pirithoo summam habuit: & hæc quomodo contracta, quaque item occasione, sic refertur a Plutarcho: Τὴν δὲ πρὸς Πειρίθουν φιλίαν, τοῦτον τὸν τρόπον αὐτῷ γενέσθαι λέγουσι· δόξαν εἶχεν ἐπὶ ῥώμῃ, καὶ ἀνδρείᾳ, μεγίστην. βουλόμενος οὖν ὁ Πειρίθους ἐξελέγξαι, καὶ λαβεῖν διάπειραν, ἠλάσατο βοῦς ἐκ Μαραθῶνος αὐτοῦ· καὶ πυθόμενος, διώκειν μετὰ τῶν ὅπλων ἐκεῖνον, οὐκ ἔφυγεν, ἀλλ᾽ ἀναστρέψας, ἀπήντησε. ὡς δὲ εἶδεν ἅτερος τὸν ἕτερον, καὶ τὸ κάλλος ἐθαύμασε, καὶ τὴν τόλμαν ἠγάσθη, μάχης μὲν ἔχοντο, Πειρίθους δὲ, πρότερος τὴν δεξιὰν προτείνας, ἐκέλευσεν αὐτὸν γενέσθαι δικαστὴν τὸν Θησέα τῆς βοηλασίας· ἑκὼν γὰρ ὑφέξειν, ἣν ἂν ὁρίσῃ δίκην ἐκεῖνος. Θησεὺς δὲ, καὶ τὴν δίκην ἀφῆκεν αὐτῷ, καὶ προὐκαλεῖτο φίλον εἶναι, καὶ σύμμαχον. ἐποιήσαντο δὲ τὴν φιλίαν ἔνορκον. *Amicitiam autem cum Pirithoo, hoc modo ipsi contractam ferunt: Fama virium, fortitudinisque, erat sane maxima. Pirithous itaque cum periculum facere vellet, boves ejus ex Marathone abegit; ac cum certior factus esset, illum insequi cum armis, nullo modo fugam cepit: sed conversus, obviam ivit. alterumque postquam alter conspexisset, speciem est admiratus, & obstupuit audaciam, pugna quidem abstinuere: sed porrecta prior dextera Pirithous, abigeatus sui arbitrum ipsum esse Theseum jussit.*

sit. Theseus vero, & mulctam ei condonavit, & ad amicitiam, ac societatem, invitavit. Sanxere autem amicitiam juramento. Ictum autem istud mutuæ amicitiæ inter hunc utrunque fœdus non longe a Serapidis fano. Pausanias, in Atticis: Τοῦ δὲ ἱεροῦ τοῦ Σαράπιδος οὐ πόῤῥω, χωρίον ἐστὶν, ἔνθα Πειρίθουν, καὶ Θησέα, συνθεμένους ἐς Λακεδαίμονα, καὶ ὕστερον ἐς Θεσπρωτοὺς, σταλῆναι λέγουσι. *Non procul a Serapidis fano, locus est, ubi fœdere inter se inito Pirithous, ac Theseus, in Lacedæmonem, ac deinde in Thesprotos, profecti esse memorantur.* Meminit ejusdem loci, quanquam nulla templi Serapidis mentione, Sophocles, Oed. Col.

Ἔστη κελεύθων ἐν πολυσχίστω μιᾷ,
Κοίλου πέλας κρατῆρος, οὗ τὰ Θησέως
Περίθου τε κεῖται πίστ' ἀεὶ ξυνθήματα.

Stetit in via multifida quadam,
Juxta cavum craterem, ubi Thesei
Pirithoique condita fida semper fœdera.

Itaque admodum celebrata apud veteres ea amicitia fuit. Dion Chrysostomus, Orat. LXXIV. Τί οὖν; φησίν· οὐκ ἤδη τινὲς ἐγένοντο φίλοι τῶν πρότερον; οἷον πῶς ἂν λέγοιμι τοὺς ἡμιθέους θρυλλουμένους τούτους, Ὀρέστην καὶ Πυλάδην, καὶ Θησέα καὶ Πειρίθουν, καὶ Ἀχιλλέα καὶ Πάτροκλον; *Quid igitur? inquit: num amici jam nonnulli ex antiquis exstiterunt? nempe illi semidei, omnibus celebrati; Orestes & Pylades, Theseus & Pirithous, Achilles & Patroclus?* Bion, in Fragmento, quod exstat apud Stobæum, Serm. LXI.

Ὄλβιοι οἱ φιλέοντες, ἐπὴν ἴσον ἀντεράωνται·
Ὄλβιος ἦν Θησεὺς τῶ Πειρίθω παρέοντος,
Εἰ καὶ ἀμείλικτοιο κατήλυθεν εἰς Ἀΐδαο.

Felices amantes, siquidem se mutuo æqualiter amant:
Felix erat Theseus Pirithoo præsente,
Quamvis ad implacabilem descenderet Orcum.

Ac respexit Ovidius, Trist. lib. I. eleg. III.

Quosque ego dilexi fraterno more sodales:
O mihi Thesea pectora juncta fide.

Memi-

Meminere passim alii. Inde, cum Deidamiam uxorem duceret Pirithous, Theseum ad nuptias suas invitavit: in quibus oborta pugna inter Lapithas, & Centauros, ipse pro Pirithoo, & Lapithis, contra Centauros pugnavit. Plutarchus: Ἐκ δὲ τούτου γαμῶν ὁ Πειρίθους Δηϊδάμειαν, ἐδεήθη τοῦ Θησέως ἐλθεῖν, καὶ τὴν χώραν ἱστορῆσαι, καὶ συγγενέσθαι τοῖς Λαπίθαις· ἐτύγχανε δὲ καὶ τοὺς κενταύρους κεκληκὼς πρὸς τὸ δεῖπνον. ὡς δὲ ἠσέλγαινον ὕβρει, καὶ μεθύοντες οὐκ ἀπείχοντο τῶν γυναικῶν, ἐτράποντο πρὸς ἄμυναν οἱ Λαπίθαι· καὶ τοὺς μὲν ἔκτειναν αὐτῶν, τοὺς δὲ, πολέμῳ κρατήσαντες, ὕστερον ἐξέβαλον ἐκ τῆς χώρας, τοῦ Θησέως αὐτοῖς συμμαχομένου, καὶ συμπολεμοῦντος. *Inde Pirithous, uxorem ducens Deidamiam, Theseum rogavit, ut veniret, lustraretque regionem, & cum Lapithis versaretur. Vocaverat autem etiam Centauros ad cœnam. Qui ut postea, in protervіam provoluti, etiam ebrii mulieribus nullo modo abstinebant, versi ad ultionem Lapithæ, alios horum obtruncarunt, alios vero, bello victos, regione exegerunt, socio Theseo, & suppetias ferente.* Diodorus Siculus, lib. IV. Καλέσαντος (τοῦ Πειρίθου) εἰς τοὺς γάμους τόν τε Θησέα, καὶ τοὺς Κενταύρους, φασὶ, μεθυσθέντας ἐπιβαλέσθαι ταῖς κεκλημέναις γυναιξὶ, καὶ βίᾳ μίσγεσθαι· διὰ δὲ τὴν παρανομίαν τόν τε Θησέα καὶ τοὺς Λαπίθας παροξυνθέντας, οὐκ ὀλίγους μὲν ἀνελεῖν, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐκβαλεῖν τῆς πόλεως. *Cum autem vocasset (Pirithous) ad nuptias Theseum, & Centauros, ajunt, eos ebrios fœminas, quæ una invitatæ erant, invasisse, atque per vim constuprasse: Theseum vero, Lapithasque, contumelia irritatos, multos ex his occidisse, cæterosque e civitate expulisse.* Vide, quæ jam ante dixi, cap. XXIII.

CAP. XXVI.

Helenam, a Pirithoo persuadente impulsus, rapit. Ea de re variæ Veterum sententiæ. Raptam, Aphidnis deponit. Qua ætate Helena, cum raperetur, fuerit: ac, de ea Veteres quoque variasse, indicatum. Quidam dicunt, non deposuisse eam Aphidnis,

sed

sed retinuisse secum; ac duxisse in uxorem, & Sacellum Veneri Sponsæ dedicasse, filiamque Iphigeniam ex eadem suscepisse.

PIrithous, Deidamia, sive, ut alii eam vocant, Hippodamia uxore mortua, ad Theseum se Athenas confert, viduum tunc, morte Phædræ; & ad Helenam rapiendam eum impellit: Ac, cum eam rapuisset, indignatis graviter Atheniensibus, eam Aphidnis deponit: & custodem Æthram addit, matrem suam, optimosque amicorum cæterorum. Diodorus, lib. IV. Πειρίθους ὁ Ἰξίονος, ἀποθανούσης αὐτῷ τῆς γυναικὸς Ἱπποδαμίας, παρῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας πρὸς Θησέα. καταλαβὼν δὲ τετελευτηκυῖαν τὴν γυναῖκα τοῦ Θησέως Φαίδραν, ἔπεισεν αὐτὸν ἁρπάσαι τὴν Λήδας καὶ Διὸς Ἑλένην, δεκαετῆ μὲν τὴν ἡλικίαν ἔχουσαν, εὐπρεπείᾳ δὲ πασῶν διαφέρουσαν. παραγενόμενοι δ' εἰς Λακεδαίμονα μετὰ πλειόνων, καὶ καιρὸν εὔθετον λαβόντες, ἥρπασαν τὴν Ἑλένην κοινῇ, καὶ ἀπήγαγον εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔπειτα πρὸς ἀλλήλους ὁμολογίας ἔθεντο διακληρώσασθαι, καὶ τὸν μὲν λαχόντα, γῆμαι τὴν Ἑλένην, τὸν δ' ἕτερον συμπρᾶξαι περὶ ἑτέρας γυναικός, ὑπομένοντα πάντα κίνδυνον. περὶ δὲ τούτων δόντες ἀλλήλοις ὅρκους, ἔλαχον, καὶ συνέβη τῷ κλήρῳ λαχεῖν Θησέα. αὐτὸς μὲν οὖν κύριος κατέστη τῆς παρθένου τὸν τρόπον τοῦτον. τῶν δ' οὖν Ἀθηναίων ἀγανακτούντων ἐπὶ τῷ γεγονότι, φοβηθεὶς ὁ Θησεὺς, ὑπεξέθετο τὴν Ἑλένην εἰς Ἄφιδναν, μίαν τῶν Ἀττικῶν πόλεων. παρακατέστησε δ' αὐτῇ τὴν μητέρα Αἴθραν, καὶ τῶν ἄλλων φίλων τοὺς ἀρίστους, φύλακας τῆς παρθένου. *Pirithous, Ixionis filius, post Hippodamiæ uxoris obitum, Athenas se contulit ad Theseum. Quem, Phædra nuper exstincta, viduum offendens, hortatu suo impulit, ut Helenam, Jove ac Leda natam, quæ tum forte decimum ætatis annum agebat, & omnes ubique fœminas venustate superabat, raperet. Lacedæmonem itaque cum aliqua comitum manu profecti, tempusque opportunum nacti, Helenam communem sibi prædam rapiunt, & Athenas abducunt. Tum inter se convenere, ut sortem mitterent; ac, cui illa obtigisset, is & duceret, & in nova alteri item acquirenda operam daret, nec periculum qualecunque sustinere recusaret. Hisque jurejurando confirmatis, Theseus sorte Helenam consequitur, virginemque*

hunc

hunc in modum in potestatem suam accipit. Quod iniquo animo Athenienses postquam ferrent, veritus eorum offensam, Aphidnæ illam, quæ erat una ex urbibus Atticæ, deposuit: ac custodem adjunxit Æthram, matrem suam, aliosque amicorum præstantissimos. Verum in historia ista variatum ab antiquis. Ecce tibi in hanc rem Plutarchi verba: Ἤδη δὲ πεντήκοντα ἔτη γεγονὼς, ὥς φησιν Ἑλλάνικος, ἔπραξε τὰ περὶ τὴν Ἑλένην, οὐ καθ' ὥραν. ὅθεν, ὡς δὴ μέγιστον ἐπανορθούμενοι τοῦτο τῶν ἐγκλημάτων, ἔνιοι λέγουσιν, οὐκ αὐτὸν ἁρπάσαι τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ, Ἴδα καὶ Λυγγέως ἁρπασάντων, παρακαταθήκην λαβόντα τηρεῖν, καὶ μὴ προΐεσθαι τοῖς Διοσκούροις ἀπαιτοῦσιν. ἢ νὴ Δία Τυνδάρεω παραδόντος αὐτῷ, φοβηθέντος Ἐνάσφορον τὸν Ἱπποκόωντος, ἔτι νηπίαν οὖσαν βιαζόμενον τὴν Ἑλένην λαβεῖν. τὰ δὲ εἰκότα, καὶ πλείστους ἔχοντα μάρτυρας, τοιαῦτά ἐστιν. ἦλθον μὲν εἰς Σπάρτην ἀμφότεροι, καὶ τὴν κόρην ἐν ἱερῷ Ἀρτέμιδος Ὀρθίας χορεύουσαν ἁρπάσαντες, ἔφυγον. τῶν δὲ πεμφθέντων ἐπὶ τὴν δίωξιν, οὐ πορρωτέρω Τεγέας ἐπακολουθησάντων, ἐν ἀδείᾳ γενόμενοι, καὶ διελθόντες τὴν Πελοπόννησον, ἐποιήσαντο συνθήκας, τὸν μὲν λαχόντα κλήρῳ τὴν Ἑλένην, ἔχειν γυναῖκα, συμπράττειν δὲ θατέρῳ γάμον ἄλλον. ἐπὶ ταύταις δὲ κληρουμένων τῶν ὁμολογίαις, ἔλαχε Θησεὺς, καὶ παραλαβὼν τὴν παρθένον, οὔπω γάμων ὥραν ἔχουσαν, εἰς Ἀφίδνας ἐκόμισε· καὶ τὴν μητέρα καταστήσας μετ' αὐτῆς, Ἀφίδνῳ παρέδωκεν, ὄντι φίλῳ, διακελευσάμενος φυλάττειν, καὶ λανθάνειν τοὺς ἄλλους. *Annos jam natus, ut Hellanicus refert, quinquaginta, Helenam rapuit, nondum naturam. Unde etiam nonnulli, tanquam criminum illud maximum correcturi, dicunt; ipsum Helenam non rapuisse, sed depositam ab Ida, Lynceoque, & qui rapuerant, asservasse: nec Dioscuris repetentibus reddidisse. Immo vero ipsum ei illam Tyndarum tradidisse, cum Enasphorum metueret, filium Hippocoontis, qui per vim eripere parvulam cupiebat. At, quæ vero propiora, pluribusque nixa testibus, hunc in modum sese habent. Ambo Spartam petierunt; ac saltantem in Dianæ Orthiæ fano puellam abripuerunt: atque inde aufugerunt. Ac cum, qui ad persequendos missi erant, ultra Tegeam non procederent, Peloponnesum transgressi, pacti sunt, ut, cui sors obtigisset, is uxorem eam haberet, alterique ad alias nuptias acquirendas præsto esset. Istis legibus missa sorte, illa Theseo obvenit; isque virginem necdum nubilem Aphidnas deportavit: ac, adjuncta illi matre, Aphidno, tradidit, viro amico, eam adservare*

jubens, & clam alios habere. De ejus raptu, narrat in hunc modum Isocrates, in Encomio ejusdem: Καὶ πρῶτον μὲν Θησεὺς, ὁ λεγόμενος μὲν Αἰγέως, γενόμενος δὲ ἐκ Ποσειδῶνος, ἰδὼν αὐτὴν, οὔπω μὲν ἀκμάζουσαν, εἴδει δὲ τῶν ἄλλων διαφέρουσαν, τοσοῦτον ἡττήθη τοῦ κάλλους, κρατεῖν τῶν ἄλλων εἰθισμένος, ὥσθ', ὑπαρχούσης αὐτῷ καὶ πατρίδος μεγίστης, καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, ἡγησάμενος, οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἀγαθοῖς, ἄνευ τῆς πρὸς ἐκείνην οἰκειότητος, ἐπειδὴ παρὰ τῶν κυρίων οὐχ οἷός τ' ἦν λαβεῖν αὐτὴν, ἀλλ' ἀνέμενον τήν τε τῆς παιδὸς ἡλικίαν, καὶ τὸν χρησμὸν τὸν παρὰ Πυθίας, ὑπεριδὼν τὴν ἀρχὴν τὴν Τυνδάρεω, καὶ καταφρονήσας τῆς ῥώμης τῆς Κάστορος καὶ Πολυδεύκους, καὶ πάντων τῶν ἐν Λακεδαίμονι δεινῶν ὀλιγωρήσας, βίᾳ λαβὼν αὐτὴν, εἰς Ἄφιδναν τῆς Ἀττικῆς ἐκόμισεν. *Ac primum Theseus, qui Ægei quidem dicebatur, sed Neptuni erat filius, visa ea, cum matura necdum esset, forma vero emineret, usque adeo pulcritudine ejus est devictus, is qui alios superare consuevisset, ut, cum patriam haberet amplissimam, & regnum tutissimum, in illis ipsis bonis, absque hujus consuetudine, vita se indignum esse existimaret. Sed, quia eorum voluntate, quorum in potestate erat, eam consequi non poterat, cum illi & ætatem puellæ, & Pythiæ oraculum exspectarent, despecto Tyndari regno, & Castoris Pollucisque viribus, & periculis omnibus, quæ a Lacedæmoniis impendebant, neglectis, vi raptam, Aphidnam Atticæ deportavit.* Theon, in Progymn. Ἔδει μὲν τῷ Θησεῖ τὴν Ἑλένην γενέσθαι δι' ἁρπαγῆς, ἐπεί γε πείθων οὐκ εἶχε λαβεῖν. ἦν δὲ ὁ κίνδυνος οὐ μικρός. τοῦτο μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς, τοῦτο δὲ ἐκ τῶν ἀδελφῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν Λακεδαίμονι. ἀλλ' ὅμως ἐτόλμα Θησεύς· οὐκ ἀπελείπετο δὲ Πειρίθους, τὴν χάριν περὶ τῶν φόβων τιθέμενος. *Rapienda erat Helena Theseo, quia persuadendo obtinere non poterat. Erat vero periculum haud exiguum, partim a patre, partim a fratribus, aliisque Lacedæmoniis. Sed nihilominus facinus illud ausus Theseus; nec deseruit ipsum Pirithous, gratiam ante metum ponens.* Raptam autem, Aphidnis deposuit. Vides in Plutarchi verbis, Diodori, & Isocratis, quæ citavi: meminitque Lucianus item, in Somnio: Θησεὺς (τὴν Ἑλένην) πρῶτον ἁρπάσας, ἐν Ἀφίδναις εἶχε. *Theseus cum (Helenam) primum rapuisset, Aphidnis eam habuit.* Vide rursum, in Charidemo. Meminerunt etiam, Herodotus, lib. IX. Pausanias,

in Atticis, Corinthiacis, & Laconicis: Strabo, lib. IX. Erat vero Helena, cum raperetur, ſeptem annorum, ut quidam volunt. Iſaacius Tzetzes, ad Lycophronem: Ἑπταετῆ ταύτην (τὴν Ἑλένην) Θησεὺς πρῶτον ἁρπάσας, μετὰ τὸ τεκεῖν ἐξ αὐτῆς Ἰφιγένειαν, ἀφῃρέθη αὐτήν. *Theſeus, cum primum Helenam ſeptennem rapuiſſet, ſuſcepta ex ea Iphigenia, illam amiſit.* Decennem fuiſſe, tradit Diodorus Siculus, in citatis ante verbis: Ἔπεισεν αὐτὸν ἁρπάσαι τὴν Λήδας καὶ Διὸς Ἑλένην, δεκαετῆ μὲν τὴν ἡλικίαν ἔχουσαν· εὐπρεπείᾳ δὲ πασῶν διαφέρουσαν. *Perſuaſit, ut Helenam, Leda ac Jovis filiam, raperet, tunc quidem annos decem natam, verum forma alias omnes excellentem.* Simpliciter nuptiis immaturam dicit Iſocrates, & Plutarchus; quorum verba jam citavi: & eodem quoque modo Lucianus, in Judicio Deorum, de ea loquens: Οὕτω δή τι περισπούδαστος, ὥστε καὶ πόλεμον ἀμφ᾽ αὐτῇ γενέσθαι, οὐ Θησέως ἄωρον ἔτι ἁρπάσαντος. *Adeo ab omnibus ſummo ſtudio expetita, ut & bellum ipſius cauſa ſuſceptum fuerit, cum Theſeus adhuc immaturam rapuiſſet.* Libanius, Declam. II. Θησέως μὲν αὐτὴν τολμήσαντος λαβεῖν, νέαν οὖσαν κομιδῇ, καὶ βουλομένου γυναῖκα ποιήσασθαι. *Auſo eam rapere Theſeo, admodum adhuc adoleſcentulam, & uxorem ſibi facere cupiente.* Quidam tradunt, non depoſuiſſe Aphidnis, ſed duxiſſe eam uxorem, & Iphigeniam filiam ex eadem ſuſcepiſſe. Quod uxorem eam duxerit, teſtis nobis eſt Pauſanias: qui & refert, Veneris tunc Sponſæ ſacellum dedicaſſe, juxta petram, ſub qua pater Ægeus enſem, calceoſque occultaverat. Ecce verba, in Corinthiacis: Καὶ πέτρα, Θησέως ὀνομαζομένη, μεταβαλοῦσα καὶ αὐτὴ τὸ ὄνομα, ἀνελομένου Θησέως ὑπ᾽ αὐτῇ κρηπῖδας τὰς Αἰγέως, καὶ ξίφος. πρότερον δὲ, βωμὸς ἐκαλεῖτο Σθενίου Διός. Τῆς δὲ πέτρας πλησίον, Ἀφροδίτης ἐστὶν ἱερὸν Νύμφης, ποιήσαντος Θησέως, ἡνίκα ἔσχε γυναῖκα Ἑλένην. *Saxum vero Theſei nominatum, quod ipſum etiam nomen mutavit, quia crepidas Ægei, & enſem, ſub ipſo abditum, ſuſtulerit Theſeus: antea autem, ara Jovis Sthenii appellabatur. Prope ſaxum, Veneris Sponſæ ſacellum eſt, a Theſeo ſtructum, cum Helenam uxorem duxiſſet.* Quin ex ea filiam quoque Iphigeniam ſuſcepiſſe memoratur. Vide in citatis ſtatim Iſaacii Tzetzæ verbis. Et Pauſanias, in iiſdem Corinthiacis: Καὶ ἐπὶ τῷδε Εὐφορίων Χαλκιδεὺς, καὶ Πλευρώνιος Ἀλέξανδρος, ἔπη

ποιήσαντες, πρότερον δὲ ἔτι Στησίχορος, ὁ Ἱμεραῖος, κατὰ ταυτά φασιν Ἀργείοις Θησέως εἶναι (ἐκ τῆς Ἑλένης) θυγατέρα Ἰφιγένειαν. *Quare & Euphorion Chalcidensis, & Alexander Pleuronius, & ante eos Stesichorus Himeraus, idem, quod Argivi celebrant, versibus suis prodiderunt, Iphigeniam Theseo (ex Helena) genitam.* Etymologici Auctor, Thesei & Helenæ filiam Iphin facit. Vide eum, in Ἶφις.

CAP. XXVII.

Cum Pirithoo ad inferos descendit, ad Proserpinam rapiendam. Ea historia fabulosa, & origo, indicata. Ad inferos profecti, quinam apud Veteres dicti. Hesiodi Poema, de descensu isto Thesei. De supplicio utriusque, variæ veterum sententiæ. Thesei, e saxo surgere cupientis, nates illi adhæsere: unde & detritas deinde habere nates Athenienses vulgo dicti. Quam diu Theseus apud inferos fuerit: Ejusque rursum e terra prodeuntis pictura, in porticu Varia. Chrysippi, Pelopis filii, raptus.

T in Helena consequenda socium se Theseo Pirithous dederat, sic Pirithoo Theseus quoque operam suam, jurejurando obstrictus, sed eventu perquam infausto, navavit. Audi narrantem Plutarchum: Αὐτὸς δὲ (ὁ Θησεὺς) Πειρίθῳ τὴν ὑπουργίαν ἀποδιδοὺς, εἰς Ἤπειρον συναπεδήμησεν, ἐπὶ τὴν Ἀϊδονέως θυγατέρα τοῦ Μολοσσῶν βασιλέως· ὃς τῇ γυναικὶ Φερσεφόνην ὄνομα θέμενος, Κόρην δὲ τῇ θυγατρὶ, τῷ δὲ κυνὶ Κέρβερον, ἐκέλευε τούτῳ διαμάχεσθαι τοὺς μνωμένους τὴν παῖδα, καὶ λαβεῖν τὸν κρατήσαντα. τοὺς μέν τοι περὶ τὸν Πειρίθουν, εὐθὺς ἠφάνισε διὰ τοῦ κυνός. τὸν δὲ Θησέα, καθείρξας ἐφύλαττεν. *Ipse vero, (Theseus,) ad præstandum Pirithoo officium suum, cum eo profectus est in Epirum, ad Plutonis Molossorum regis filiam rapiendam: qui uxori quidem,*

quidem, Proserpinæ nomen dederat: filiæ, Coræ; cani, Cerberi: ac cum hoc pugnare jussit puellæ procos, eam victori pollicitus. Et Pirithoum quidem illico per canem occidit: Theseum, vinctum asservavit. Dissuadebat quidem Theseus id Pirithoo vehementer, sed, invalido consilio, maluit se in periculum præsentissimum comitem dare, quam obstrictam juramento fidem fallere, Diodorus, lib. IV. Πειρίθου δὲ κρίναντος μνηστεῦσαι Περσεφόνην, καὶ παρακαλοῦντος συναποδημῆσαι, τὸ μὲν πρῶτον ὁ Θησεὺς μετέπειθεν αὐτὸν, ἀποτρέπων τῆς πράξεως, διὰ τὴν ἀσέβειαν. τοῦ δὲ Πειρίθου βιαζομένου, συναναγκάσθη διὰ τοὺς ὅρκους ὁ Θησεὺς μετασχεῖν τῆς πράξεως. καὶ πέρας καταβάντων αὐτῶν εἰς τοὺς καθ' ᾅδου τόπους, συνέβη διὰ τὴν ἀσέβειαν ἀμφοτέρους δεθῆναι. καὶ Θησέα μὲν ὕστερον, διὰ τὴν Ἡρακλέους χάριν, ἀπολυθῆναι· Πειρίθουν δὲ, διὰ τὴν ἀσέβειαν, ἐν ᾅδου διατελεῖν τιμωρίας αἰωνίου τυγχάνοντα. ἔνιοι δὲ τῶν μυθογράφων φασὶ, μὴ τυχεῖν ἀμφοτέρους τοῦ νόστου. *Pirithous vero, cum deinde decrevisset Proserpinam ambire, & ad hanc profectionem Theseum comitem deposceret, dissuadebat is initio, hominemque ab incepto, quod nefarium ac impium esset, avertebat. Sed instante vehementius Pirithoo, religione juramenti coactus, in societatem hanc consensit. Plutonis ergo regiam ingressi, ob impietatem ambo in vincula conjiciuntur; sed Theseus postea, in Herculis gratiam, est solutus: Pirithous vero, apud inferos detentus, sempiternas impietatis pœnas luit. Quanquam neutrum hinc reversum, hi, qui fabulas scripsere, sint auctores.* Isocrates, Encomio Helenæ: Καὶ τοσαύτην χάριν ἔσχε Πειρίθῳ, τῷ μετασχόντι τῆς ἁρπαγῆς, ὥστε, βουληθέντος αὐτοῦ μνηστεῦσαι Κόρην, τὴν Διὸς καὶ Δήμητρος, καὶ παρακαλοῦντος αὐτὸν ἐπὶ τὴν ᾅδου κατάβασιν, ἐπειδὴ συμβουλεύων οὐχ οἷός τ' ἦν ἀποτρέπειν, προδήλου τῆς συμφορᾶς οὔσης, ὅμως αὐτῷ συνηκολούθησε νομίζων, ὀφείλειν τοῦτον τὸν ἔρανον μηδενὸς προστῆναι τῶν ὑπὸ Πειρίθου προσταττομένων, ἀνθ' ὧν ἐκεῖνος αὐτῷ συνεκινδύνευσεν. *Ac tantam Pirithoo, qui se ipsi raptus socium prabuerat, gratiam habuit, ut, cum is Proserpinam ambire vellet, Jovis Cererisque filiam, eumque rogaret, uti secum ad inferos descenderet, cum haud quaquam consulendo avertere posset, etsi manifesta calamitate, tamen comitem se dederit: arbitratus, hanc mercedem ejus se debere meritis: neque quicquam, quod Pirithous præcepisset, detrectandum, ob periculi, in quod secum ipse*

 sese

sese conjecisset, societatem. Et Theon, in Progymn. Βουληθεὶς γὰρ (ὁ Πειρίθους) μνηστεῦσαι τὴν Κόρην, τὴν Διὸς καὶ Δήμητρος, ἐκέλευσε τῷ μὲν Θησεῖ συνακολουθῆσαι. ὁ δὲ, τὰ μὲν πρῶτα κατέχειν ἐπειρᾶτο, πρόδηλον εἶναι λέγων τὴν συμφοράν. ἐπεὶ δὲ πείθειν λέγων οὐκ ἴσχυε, ἐκοινώνει τῶν κινδύνων· εἰδὼς μὲν, ἃ πείσεται· παθεῖν δὲ μᾶλλον αἱρούμενος, ἢ λυπῆσαι τὸν φίλον. *Cum enim (Pirithous) nuptias Proserpinæ, Jovis & Cereris filiæ, ambire vellet, jussit Theseum se sequi. Ille vero, initio reprimere cum conabatur, evidentem esse calamitatem dicens: sed dicendo cum non posset persuadere, periculi se socium dedit: haud ignarus, quæ passurus ipse esset: verum pati potius voluit, quam amicum contristare.* Vide etiam Joannem Tzetzen, Chil. II. cap. LI. & Scholiasten Apollonii, lib. I. De Thesei hoc ad inferos descensu, est Propertii iste locus, lib. II. eleg. I.

> *Theseus infernis, superis testatur Achilles;*
> *Hic Ixioniden, ille Menœtiaden.*

Item iste Ovidii, Trist. lib. I. eleg. IV.

> *Thesea Pitithous non tam sensisset amicum,*
> *Si non infernas vivus adisset aquas.*

Et mox, Eleg: VII.

> *Quod pius ad manes Theseus comes iret amico,*
> *Tartareum dicunt indoluisse Deum.*

Meminit quoque Origenes, contra Celsum, lib. II. & Freculphus, Tom. I. lib. II. cap. XII. Plato, & merito, fabulosam hanc historiæ partem censet, De Rep. lib. III. Μὴ τοίνυν, ἦν δ' ἐγὼ, μηδὲ τάδε πειθώμεθα, μηδ' ἐῶμεν λέγειν ὡς Θησεὺς, Ποσειδῶνος υἱὸς, Πειρίθους τε Διὸς, ὥρμησαν οὕτως ἐπὶ δεινὰς ἁρπαγὰς, μηδέ τιν' ἄλλου θεοῦ παῖδά τε καὶ ἥρω τολμῆσαι ἂν δεινὰ καὶ ἀσεβῆ ἐργάσασθαι, οἷα νῦν καταψεύδονται αὐτῶν. *Ne igitur, inquam ego, aut persuadeamur, aut dicere quenquam permittamus, filium Neptuni Theseum, ac Pirithoum item Jovis, ad rapinas adeo turpes proruisse; neque aliquem filium alterius Dei, aut heroem, fœda adeo, atque impia, facere ausum: qualia nunc falso de his memorantur.* Valerius Maximus, lib. IV. cap. VII.

Loqua-

Loquatur nunc Græcia Theseum, nefandis Pirithoi amoribus subscribentem, Ditis se patris regnis commisisse. Vani est, istud narrare: stulti, credere. Causam, cur commentum existimet, ponit Strabo, lib. I. Καὶ Θησέα δὲ, καὶ Πειρίθουν, μακρὰς εἰκός ἐστι στρατείας ὑπομείναντας, καταλιπεῖν δόξαν περὶ ἑαυτῶν, ὡς εἰς ᾅδου καταβάντας. *Theseum quoque, & Pirithoum, probabile est, propterea quod longinquas expeditiones susceperint, hanc de se opinionem in animis hominum reliquisse, quod ad inferos descenderint.* Et huc pertinet, quod Veteres, eos, qui peregrinationem longam instituissent, ad inferos descendisse dicerent. Artemidorus, Onirocritic. Lib. II. cap. LX. Οἱ παλαιοὶ τὴν μακρὰν ἀποδημίαν ἀποδημήσαντας, εἰς ᾅδου πορεύεσθαι ἔλεγον. *Veteres eos, qui longinquam peregrinationem suscepissent, ad inferos proficisci dicebant.* Ac sane, expeditionem esse institutam ab utroque in Thesprotidem, & pugnasse infeliciter, tradit etiam Pausanias, in Atticis: Ἐς δὲ τελευτὴν τὴν Θησέως, πολλὰ ἤδη, καὶ οὐχ ὁμολογοῦντα, εἴρηται· δεδέσθαι γὰρ αὐτὸν λέγουσιν ἐς τόδε, ἕως ὑφ' Ἡρακλέους ἀναχθείη. πιθανώτατα δὲ, ὧν ἤκουσα, Θησεὺς ἐς Θεσπρωτοὺς ἐμβαλὼν, ὡς βασιλέως τῶν Θεσπρωτῶν γυναῖκα ἁρπάσων, τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς οὕτως ἀπόλλυσι, καὶ αὐτός τε καὶ Πειρίθους, (Πειρίθους γὰρ καὶ τὸν γάμον σπεύδων ἐστράτευεν,) ἥλωσαν· καὶ σφᾶς ὁ Θεσπρωτὸς δήσας, εἶχεν ἐν Κιχύρῳ. *De Thesei autem morte, multa, eaque discrepantia, memorantur. Ajunt enim, eum vinctum tam diu fuisse, dum ab Hercule liberaretur. Sed similiora vero, quæ audivi: Theseum in Thesprotidem, ut uxorem regis raperet, cum Pirithoo venisse, & exercitus magnam partem amisisse: ipsumque, & Pirithoum, qui cupiditate nuptiarum impulsus arma ceperat, captos esse: atque vinctos a Thesproto, in Cichyro custoditos.* In hanc rem, Poema quoddam antiquum erat, quod Hesiodo attributum, a Pausania memoratur, in Bœoticis: Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα κεχωρισμένη τῶν προτέρων, ὡς πολύν τινα ἐπῶν ὁ Ἡσίοδος ἀριθμὸν ποιήσειεν· ἐς γυναῖκάς τε ᾀδόμενα, καὶ ἃς μεγάλας ἐπονομάζουσιν Ἠοίας, καὶ Θεογονίαν τε, καὶ ἐς τὸν μάντιν Μελάμποδα, καὶ ὡς Θησεὺς ἐς τὸν ᾅδην ὁμοῦ Πειρίθῳ καταβαίη. *Diversa est ab hac eorum sententia, qui multa alia versuum volumina Hesiodo adscribunt; ea videlicet, quæ in Mulieres decantata sunt, & quas Magnas Eœas nominant, Deorum gentilitatem; in Melampodem vatem carmen; Thesei cum Pirithoo ad inferos descensum.*

Sed in pœna, utrique inflicta, etiam Auctores variant; & Pirithoum

thoum interfectum, devorante eum Cerbero, Thefeum in vinclis habitum, quidam tradunt: alii, poftquam in faxo quodam confediffent, ambos affixos hæfiffe, neque furgere potuiffe: donec Thefeum tandem Hercules liberaret. De Pirithoo interfecto, vincto Thefeo, funt Plutarchi ifta verba, quæ citavi. Joannes Tzetzes, Chil. II. cap. LI.

> Κατασχεθέντων δὲ αὐτῶν, Πειρίθους μὲν ἐβρώθη
> Τῷ τρικερβέρῳ τῷ κυνὶ, Θησεὺς δ' εἱρκτῇ κρατεῖται.
>
> *Comprehensis autem ipsis, Pirithous quidem devoratus est*
> *A Cerbero cane tricipiti: Thefeus vero in carcere detinetur.*

Utrumque vinctum, tam Pirithoum, quem occifum alii dicunt, quam Thefeum, refert Diodorus Siculus, in citatis ante verbis: καὶ πέρας καταβάντων αὐτῶν εἰς τὸ καθ' ᾅδου τόπους, συνέβη διὰ τὴν ἀσέβειαν ἀμφοτέρους δεθῆναι. *Plutonis ergo regiam ingreffi, ob impietatem ambo in vincula conjiciuntur.* Ac de Pirithoo, clare etiam Horatius, lib. III. Od. IV.

> ——— *Amatorem trecenta*
> *Pirithoum cohibent catenæ.*

Ubi Interpres ejus vetus: *Pirithous, conatus Proferpinam rapere, catenis dicitur innodatus.* Et lib. IV. Od. VII.

> *Nec Lethæa valet Thefeus abrumpere charo*
> *Vincula Pirithoo.*

Thefeum vinctum, etiam Apollonius dicit Argonaut. lib. I.

> Θησέα δ', ὡς πέρι πάντας Ἐρεχθεΐδας ἐκέκαστο,
> Ταιναρίην ἀΐδηλος ὑπὸ χθόνα δεσμὸς ἔρυκε,
> Πειρίθῳ ἑσπόμενον. ———
>
> *Thefeum vero, qui fupra omnes Erechthidas clarus erat,*
> *Tanariam latens fub terram vinculum cohibuit,*
> *Pirithoum comitantem.* ———

Alii dicunt, in faxo eos confediffe, neque furgere deinde unquam potuiffe. Scholiaftes Apollonii, lib. I. Ὁ μὲν Θησεὺς, τῆς Ἑλένης ἐρασθεὶς,

ἐρασθεὶς, ἔσχε συμπράττοντα αὐτῷ τὸν Πειρίθουν· ὁ δὲ Πειρίθους, τὴν Περσεφόνην ἁρπάσαι βουληθεὶς, ἀναγκαίως εἶχε τὸν Θησέα ἑπόμενον· καὶ δὴ, διὰ Ταινάρου εἰς ᾅδου κατελθόντες, καὶ ἐπί τινος πέτρας καθεζέντες, αὖθις ἀναστῆναι οὐ δεδύνηνται. *Theseus quidem, Helenæ amore captus, Pirithoum adjutorem habuit: Pirithous vero, cum Proserpinam rapere vellet, necessario Theseum quoque comitem habuit. Ac sane, cum per Tænarum ad inferos descendissent, & in saxo illic quodam consedissent, surgere non potuerunt.* Et huc pertinet illa utriusque pictura, quam Pausanias in Apollinis Delphici templo exstitisse, nobis auctor est, in Phocicis: Κατωτέρω δὲ τοῦ Ὀδυσσέως, ἐπὶ θρόνων καθεζόμενοι, Θησεὺς μὲν, τὰ ξίφη, τό τε Πειρίθου, καὶ τὸ ἑαυτοῦ, ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἔχει, ὁ δὲ ἐς τὰ ξίφη βλέπων, ἐστὶν ὁ Πειρίθους. εἰκάσαις ἂν ἄχθεσθαι τοῖς ξίφεσιν αὐτὸν, ὡς ἀχρείοις, καὶ ὄφελος σφίσιν οὐ γεγενημένοις ἐς τὰ τολμήματα. *Infra Ulyssem, in soliis sedent, Theseus, Pirithoi ensem, & suum ipsius, manibus ambabus stringens; ac Pirithous, gladios respiciens. Animadvertas eum indignari, quod ad facinus capessendum gladii illi nulli sibi usui essent.* Quidam vero tradidere, non fuisse illos in hoc saxo vinctos, verum saxum, quasi corpori agnatum, ei instar vinculorum adhæsisse. Pausanias, libro citato: Πανύασσις δὲ ἐποίησεν, ὡς Θησεὺς, καὶ Πειρίθους, ἐπὶ τῶν θρόνων παρέχοιντο σχῆμα, οὐ κατὰ δεσμώτας, προσφυὲς δὲ ἀπὸ τοῦ χρωτὸς ἀντὶ δεσμῶν σφίσιν ἔφη τὴν πέτραν. *Panyassis vero auctor est, Theseum, ac Pirithoum, in his soliis eam formam prætulisse, non quasi vincti illic essent, verum quasi corpori agnatum saxum pro vinculis ei adhæsisse.* Atque huc est referendum, quod deinde, postquam Theseus, Hercule eum liberante, surgere vellet, partem natium, saxo illi adhærentem, amisisse memoratur: qua ex re Athenienses quoque deinceps Ἀπόγλουτοι, quasi, *Detritas nates habentes*, appellati. Lucilius Tarrhæus, in Collect. Proverb. Ἀπόγλουτος ὑπάρχεις. ἀντὶ τοῦ, ναυτικός. ἀπόγλουτοι δὲ κυρίως ἐκαλοῦντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἕνεκα τῆς ἐν τῷ κωπηλατεῖν συνεχοῦς καθέδρας. οἱ δὲ, διὰ τὸ, Θησέα μετὰ Πειρίθου καταβάντα εἰς ᾅδου, καὶ πρός τινα πέτραν ὑπὸ Περσεφόνης ἐπικαθισθέντα, σὺν τῷ Πειρίθῳ, Ἡρακλέους ἐπὶ τὸν Κέρβερον κατελθόντος, παρὰ τῆς θεοῦ τε αὐτὸν ἐξαιτουμένου, καὶ τῆς πέτρας ἀποσπῶντος, ἐγκαταλειφθῆναι τὸ προσηνωμένον

ἀυτῇ τῶν γλουτῶν μέρος. διὸ καὶ, εἰς τιμὴν ἐκείνου, καὶ τοὺς λοιποὺς Ἀθηναίους οὕτως ἐπονομάζεσθαι. *Detritas habes nates : pro, Nauticus es. Nam tales proprie dicebantur Athenienses, ob continuam in remigando sessionem. Alii hinc dictum volunt; quod cum Theseus cum Pirithoo ad inferos descendisset, & a Proserpina in saxo quodam collocatus ad sedendum cum Pirithoo fuisset, Hercule ad Cerberum descendente, ipsumque a Dea expetente, atque a saxo abstrahente, partem natium, quae ei adhaesisset, reliquisset. Qua de causa item, in illius honorem, caeteri quoque Athenienses eo nomine appellati.* Quae totidem verbis transscripsit Apostolius, Cent. III. Proverb. LXXXI. Et inde ludens Aristophanes, in Equitibus, Athenienses Ὑπόλισπα πυγίδια, *Detritos cluniculos*, appellat:

> Πολλοῖς γ' ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω.
>
> *Multis detritis cluniculis gratum feceris.*.

Scholiastes : Ὑπολίσποις. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι πάντες λεπτοὶ ἐτύγχανον τὰ ὀπίσθια, ἀπὸ Θησέως. κοινῶς γοῦν τοὺς Ἀθηναίους λισπόπυγας φασὶ καὶ πλάττοντες τὸν περὶ Θησέως μῦθον. ὅτι, ἑλκόμενος ὑπὸ Ἡρακλέους, κατέλιπεν ἐπὶ τὴν πέτραν τὴν πυγήν. *Detritis. Quia Athenienses omnes partes posteriores exiles habebant, usque a Theseo. Ac fingunt fabulam de Theseo : quod is, cum ab Hercule abstraheretur, nates in saxo reliquerit.* De relicta natium parte, sunt & ista Servii verba, Æneid. VI. *Fertur (Theseus) ab Hercule liberatus esse : quo tempore eum ita abstraxit, ut illic corporis ejus relinqueret partem.* Sed quam diu apud inferos Theseus fuit? quidam, in perpetuum detentum illic retulerunt. In his Virgilius, Æneid. VI.

> *——— Sedet, aeternumque sedebit*
> *Infelix Theseus. ———*

Quem locum respexit Tertullianus, in Carmine ad Senatorem :

> *Denique, si sedeas, requies est magna laboris;*
> *Si multum sedeas, labor est; Maro namque poeta*
> *Pro poena posuit; sedet, aeternumque sedebit*
> *Infelix Theseus. ———*

Diodorus, lib. IV. Καὶ Θησέα μὲν, ὕστερον (συνέβη,) διὰ τὴν Ἡρακλέους χάριν

χάειν, ἀπολυθῆναι· Πειρίθουν δὲ, διὰ τὴν ἀσέβειαν, ἐν ᾅδου διαπελεῖν, τιμωρίας αἰωνίου τυγχάνοντα. ἔνιοι δὲ τῶν μυθογράφων φασὶ, μὴ τυχεῖν ἀμφοτέρους τοῦ νόστου. *Ac Theſeum quidem contigit poſtea, in Herculis gratiam, dimitti: Pirithous vero, ob impietatem ſuam, apud inferos detentus, ſempiternas pœnas luit. Quanquam quidam fabularum ſcriptores tradant, neutrum inde rediiſſe.* Verum Theſeum rediiſſe, ab Hercule liberatum, eſt certiſſimum. Manſiſſe vero apud inferos quadriennium, docet unus Senecæ locus, in Hippolyto: ubi Poeta ipſum Theſeum ſic loquentem introducit:

Tandem profugi noctis æternæ plagam,
Vaſtoque manes carcere umbrantem polum.
Ut vix cupitum ſufferunt oculi diem!
Jam quarta Eleuſis dona Triptolemi ſecat,
Paremque toties Libra compoſuit diem;
Ambiguus ut me ſortis ignotæ labor
Detinuit inter mortis & vitæ mala.

Ejuſque redeuntis e terra exſcenſus, Athenis, in porticu Varia, pictus ſpectabatur. Pauſanias, in Atticis, ubi de ea porticu agit: Ἐνταῦθα καὶ Μαραθὼν γεγραμμένος ἐστὶν ἥρως, ἀφ' οὗ τὸ πεδίον ὠνόμασται· καὶ Θησεὺς, ἀνιόντι ἐκ γῆς εἰκασμένος. *Hic & Marathon heros pictus, a quo campus nominatus: item Theſeus, aſcendenti e terra ſimilis.* Porro, uti Helenam rapuit, ac Proſerpinam rapere voluit; ſic Chryſippum, Pelopis filium, itidem rapuiſſe fertur. Hyginus, Mytholog. cap. CCLXXI. *Chryſippus, Pelopis filius, quem Theſeus ludis rapuit.* Atque hujus quidem rapti, quanquam ſine mentione ulla Theſei, plures quoque meminerunt: Arnobius, lib. IV. Clemens, in Protreptico. Firmicus, De Err. Prof. Relig.

CAP. XXVIII.

Dum tenetur apud inferos, Menestheus res novas molitur: &, Tyndaridis, sive ipsius hortatu, sive sponte, Helenam sororem suam repetentibus, opera navata iis, Helenaque restituta, rex creatur. Capitur quoque mater Æthra, & abducitur Lacedæmonem: unde mox cum Helena eam abducit Paris. Scholiastæ Homeri error. Cum Helena autem, usque ad captam urbem Trojam, commorata, nepotibus suis obviam facta, Demophonti, & Acamanti, agnitaque, ab iisdem Athenas reducitur. Ejus, atque Demophontis, Delphis, in Apollinis templo, pictura. Acamantis ex Laodica filium ibidem educat: eaque in re dissidium Plutarchi ostensum.

INterim autem dum apud inferos detinetur, absentiæ occasione Menestheus usus, res moliri novas cœpit. Plutarchus: Ἐν δὲ χρόνῳ τούτῳ, Μενεσθεὺς ὁ Πετέως, τοῦ Ὀρνέως, τοῦ Ἐρεχθέως, πρῶτος, ὥς φασιν, ἀνθρώπων ἐπιθέμενος τῷ δημαγωγεῖν, καὶ πρὸς χάριν ὄχλῳ διαλέγεσθαι. τούς τε δυνατοὺς συνίστη, καὶ παρώξυνε, πάλαι βαρυνομένους τὸν Θησέα, καὶ νομίζοντας, ἀρχὴν καὶ βασιλείαν ἀφῃρημένον ἑκάστου τῶν κατὰ δῆμον εὐπατριδῶν, εἰς ἓν ἄστυ συνείρξαντα πάντας, ὑπηκόοις χρῆσθαι, καὶ δούλοις. τούς τε πολλοὺς διετάραττε, καὶ διέβαλλεν, ὡς ὄναρ ἐλευθερίας ὁρῶντας, ἔργῳ δὲ ἀπεστερημένους πατρίδων, καὶ ἱερῶν· ὅπως ἀντὶ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν καὶ γνησίων βασιλέων πρὸς ἕνα δεσπότην, καὶ ἔπηλυν, καὶ ξένον ἀποβλέπωσι. *Interea Menestheus, Petei filius, Ornei nepos, Erechthei pronepos, primus, ut ajunt, inter homines auram popularem captare aggressus, ac blandiri multitudini, potentiores concitavit, & exasperavit, jam pridem pertæsos Thesei, & existimantes ipsum principatu, atque regno, singulis per populos nobilitate eminentibus erepto, & conclusis unam*

unam in urbem universis, pro subjectis uti, ac servis. Vulgus vero incitavit, & suggillavit, tanquam somnium tantum libertatis cerneret, at re ipsa patria sacrisque exutum, pro legitimis atque bonis regibus multis, unum dominum respicere, advenam, & peregrinum. Accedebat, quod Tyndaridæ Helenam sororem repeterent: & nonnulli, hos ab ipso concitatos, sunt auctores. Plutarchus: Ταῦτα δὲ αὐτοῦ πραγματευομένου, μεγάλην ῥοπὴν ὁ πόλεμος τῷ νεωτερισμῷ προσέθηκε τῶν Τυνδαριδῶν ἐπελθόντων. οἱ δὲ καὶ ὅλως φασὶν ὑπὸ τούτου πεισθέντας ἐπελθεῖν. *Hæc illo moliente, magnum ad novandas res momentum attulit bellum exortum, quod Tyndaridæ, regionem invadentes, inferebant. Neque desunt, qui affirmant, hos ab ipso concitatos bellum movisse.* Eo bello Aphidnis captis, ubi occultatam esse Helenam acceperant, indicante Arademo, ut Plutarchus nobis refert, sive Decelo, ac prodente eas Titaco, ut Herodotus lib. IX. suasit populo Menestheus; ut Tyndaridas reciperent, soli Theseo infensos, injuriæ auctori. Plutarchus: Ἐχομένων δ' οὖν τῶν Ἀφιδνῶν, καὶ τῶν ἐν ἄστει δεδιότων, ἔπεισε τὸν δῆμον ὁ Μενεσθεὺς δέχεσθαι τῇ πόλει, καὶ φιλοφρονεῖσθαι τοὺς Τυνδαρίδας, ὡς μόνῳ Θησεῖ, βίας ὑπάρξαντι, πολεμοῦντας, τῶν δὲ ἄλλων ὄντας ἀνθρώπων καὶ σωτῆρας. *Occupatis Aphidnis, & Atheniensibus sibi metuentibus, suasit populo Menestheus, ut benigne in urbem suam Tyndaridas reciperent, ut qui soli injuriæ auctori Theseo arma inferrent, aliis autem bene facerent, atque item conservarent.* Atque id cum persuasisset, hi recepti intra Urbem, eum regem, loco Thesei, statuerunt. Pausanias, in Atticis: Τότε δὲ ἐχομένου Θησέως, στρατεύουσιν ἐς Ἄφιδναν οἱ Τυνδάρεω παῖδες. καὶ τήν τε Ἄφιδναν αἱροῦσι, καὶ Μενεσθέα ἐπὶ βασιλείᾳ κατήγαγον. *Cum tunc Theseus detineretur, Tyndari filii arma in Aphidnam capiunt, eamque expugnant, & Menestheum in regno collocant.* Hinc, recuperata in hunc modum Helena, captam Æthram, Thesei matrem, secum abducentes, abeunt. Diodorus, lib. IV. καθ' ὃν δὴ χρόνον λέγουσι τοὺς ἀδελφοὺς τῆς Ἑλένης, στρατεύσαντας ἐπὶ τὴν Ἄφιδναν, καὶ τὴν πόλιν ἑλόντας, ταύτην μὲν κατασκάψαι, τὴν δ' Ἑλένην ἀπαγαγεῖν εἰς Λακεδαίμονα, παρθένον οὖσαν, καὶ μετὰ ταύτης δούλην τὴν μητέρα Θησέως Αἴθραν. *Inter id tempus ajunt fratres Helenæ, bello Aphidnam aggressos, captam urbem diruisse, Helenamque adhuc virginem,*

abduxisse: & cum ea servam Æthram, Thesei matrem. Apollodorus, lib. III. Πολυδεύκης δὲ, καὶ Κάστωρ, εἰς Ἀθήνας ἐπιστρατεύσαντες, ἐν ᾅδου Θησέως ὄντος, αἱροῦσι τὴν πόλιν, καὶ τὴν Ἑλένην λαμβάνουσι, καὶ τὴν Θησέως μητέρα Αἴθραν ἄγουσιν αἰχμάλωτον. *Pollux vero, & Castor, comparato in Athenas exercitu, cum apud inferos esset Theseus, urbem capiunt, & Helenam recipiunt, Theseique matrem Æthram captivam abducunt.* Scholiastes Apollonii, lib. I. Ἐπεστράτευσαν δὲ κατὰ τῆς Τροιζῆνος οἱ Διόσκουροι διὰ τὴν ἀδελφὴν, Θησέως ὄντος ἐν ᾅδου, καὶ πορθήσαντες, ἔλαβον αἰχμάλωτον Αἴθραν, τὴν Θησέως μητέρα. *Exercitum duxerunt in Trœzenem Dioscuri ob sororem; Theseo apud inferos degente: atque ea direpta, captivam abduxere Æthram, Thesei matrem.* Videndus quoque Isacius Tzetzes, in Lycophronem. Posteaque Paris eam Helenam rapiens, Trojam itidem abduxit. Hyginus, Mytholog. cap. XCII. *Alexander, Veneris impulsu, Helenam a Lacedamone ab hospite Menelao Trojam abduxit, eamque in conjugio habuit, cum ancillis duabus, Æthra, & Thisadie: quas Castor & Pollux captivas ei assignarant.* Plutarchus: Αἴθραν δὲ, τὴν Θησέως μητέρα, γενομένην αἰχμάλωτον, ἀπαχθῆναι λέγουσιν εἰς Λακεδαίμονα, κἀκεῖθεν εἰς Τροίαν μετὰ Ἑλένης. καὶ μαρτυρεῖν Ὅμηρον, ἕπεσθαι τῇ Ἑλένῃ φάμενον, Αἴθρην, Πιτθῆος θυγατέρα, Κλυμένην τε βοῶπιν. *Æthram vero, Thesei matrem, captivam factam, Lacedamonem abductam ferunt, atque hinc cum Helena Trojam. Ac testari id Homerum, inquientem, Helenam secutam esse Æthram, Pitthei filiam, & venustis oculis praditam Clymenen.* Et Homeri quidem locus, quem designat, exstat iste, Iliad. γ'. ubi sic de Helena scribit:

> Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
> Αἴθρη, Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
>
> *Non sola; nam dua eam ancilla sequebantur.*
> *Æthra, Pitthei filia, & venustis oculis Clymena.*

Ubi errat Scholiastes, qui non recte aliam, hanc a Thesei matre, Æthram putat: Ἑτέρα τῆς Θησέως μητρός ἐστιν αὕτη ἡ Αἴθρα. αἰσχρὸν γὰρ ὑπάρχει, θεραπαίνης τρόπῳ ἀκολουθεῖν τῇ Ἑλένῃ τὴν Αἴθραν, ἑκυρὰν νομισθεῖσαν. *Alia a Thesei matre est hac Æthra. Siquidem turpe est, Æthram veluti ancillam sequi Helenam, ejus socrum*

crum existimatam. Itaque postea capta Troja, filiis Thesei, nepotibus suis, Demophoonti, & Acamanti, obviam facta, tandem agnita ab iisdem, & in patriam reducta est. Narrat id Quintus Smyrnæus lib. XIII. ubi de occursu ejus ita canit:

> Καὶ τότε Δημοφόωντι, μενεπτολέμῳ τ' Ἀκάμαντι,
> Θησῆος μεγάλοιο δι' ἄστεος ἤντετο μήτηρ.
>
> *Et tunc Demophoonti, bellacique Acamanti,*
> *Magni Thesei mater in urbe occurrebat.*

Et mox de captivitate, ita refert,

> Ὣς φάτο· οἱ δ' ἀΐοντες ἐῦ μνήσαντο τοκῆος,
> Ἀμφ' Ἑλένης ὅσ' ἔρεξε, καὶ ὡς διέπερσαν Ἀφίδνας
> Κοῦροι ἐριγδούποιο Διὸς πάρος, ὁππότ' ἄρ αὐτοὺς
> Ὑσμίνης ἀπάνευθεν ἀπεκρύψαντο τιθῆναι,
> Νηπιάχους ἔτ' ἐόντας, ἀναμνήσαντο δ' ἀγαυῆς
> Αἴθρης, ὅσσ' ἐμόγησε δορυκτήτῳ ὑπ' ἀνάγκῃ,
> Ἄμφω ὁμῶς ἑκυρή τε καὶ ἀμφίπολος γεγονυῖα.
> Ἀντιθέης Ἑλένης. ———
>
> *Sic ait: illi autem audientes recordati sunt parentis sui,*
> *Quæ fecisset propter Helenam, & ut Aphidnas populati essent*
> *Olim Jovis Tonantis filii; cum ipsos*
> *Procul a pugna abdidissent nutrices*
> *Adhuc parvulos: meminerunt & illustris*
> *Æthra, quanta perpessa esset sub captivitatis jugo:*
> *Utrumque facta, socrus simul & ancilla*
> *Divina Helena.* ———

Huc pertinet, quod Delphis, in templo Apollinis, pictura quædam fuerit, in qua expressa erat Æthra, ad cutem usque tonsa, & Demophoon, meditabundus, quonam modo eam liberare posset. Pausanias, in Phocicis: Ἐφεξῆς δὲ τῇ Ἑλένῃ, μήτηρ γε ἡ Θησέως, ἐν χρῷ κεκαρμένη· καὶ παίδων τῶν Θησέως Δημοφῶν ἐστι, φροντίζων, ὅσα γε ἀπὸ τοῦ σχήματος, εἰ ἀνασώσασθαί οἱ τὴν Αἴθραν ἐνέσται. *Post Helenam, est mater Thesei, ad cutem tonsa; & e Thesei filiis Demophon: meditans, ut quidem est ex figura colligere, an libe-*

rare

abduxisse : & cum ea servam Æthram , Thesei matrem. Apollodorus, lib. III. Πολυδεύκης δὲ, καὶ Κάστωρ, εἰς Ἀθήνας ἐπιστρατεύσαντες, ἐν ᾅδου Θησέως ὄντος, αἱροῦσι τὴν πόλιν, καὶ τὴν Ἑλένην λαμβάνουσι, καὶ τὴν Θησέως μητέρα Αἴθραν ἄγουσιν αἰχμάλωτον. *Pollux vero, & Castor, comparato in Athenas exercitu, cum apud inferos esset Theseus, urbem capiunt, & Helenam recipiunt, Theseique matrem Æthram captivam abducunt.* Scholiastes Apollonii, lib. I. Ἐπεστράτευσαν δὲ κατὰ τῆς Τροιζῆνος οἱ Διόσκουροι διὰ τὴν ἀδελφὴν, Θησέως ὄντος ἐν ᾅδου, καὶ πορθήσαντες, ἔλαβον αἰχμάλωτον Αἴθραν, τὴν Θησέως μητέρα. *Exercitum duxerunt in Trœzenem Dioscuri ob sororem; Theseo apud inferos degente : atque ea direpta, captivam abduxere Æthram, Thesei matrem.* Videndus quoque Isacius Tzetzes, in Lycophronem. Posteaque Paris eam Helenam rapiens, Trojam itidem abduxit. Hyginus, Mytholog. cap. XCII. *Alexander, Veneris impulsu, Helenam a Lacedamone ab hospite Menelao Trojam abduxit, eamque in conjugio habuit, cum ancillis duabus, Æthra, & Thisadie: quas Castor & Pollux captivas ei assignarant.* Plutarchus : Αἴθραν δὲ, τὴν Θησέως μητέρα, γενομένην αἰχμάλωτον, ἀπαχθῆναι λέγουσιν εἰς Λακεδαίμονα, κἀκεῖθεν εἰς Τροίαν μετὰ Ἑλένης. καὶ μαρτυρεῖν Ὅμηρον, ἕπεσθαι τῇ Ἑλένῃ φάμενον, Αἴθρην, Πιτθῆος θυγατέρα, Κλυμένην τε βοῶπιν. *Æthram vero, Thesei matrem, captivam factam, Lacedæmonem abductam ferunt, atque hinc cum Helena Trojam. Ac testari id Homerum, inquientem, Helenam secutam esse Æthram, Pitthei filiam, & venustis oculis præditam Clymenen.* Et Homeri quidem locus, quem designat, exstat iste, Iliad. γ'. ubi sic de Helena scribit:

> Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
> Αἴθρη, Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
>
> *Non sola; nam duæ eam ancillæ sequebantur.*
> *Æthra, Pitthei filia, & venustis oculis Clymena.*

Ubi errat Scholiastes, qui non recte aliam, hanc a Thesei matre, Æthram putat : Ἑτέρα τῆς Θησέως μητρός ἐστιν αὕτη ἡ Αἴθρα. αἰσχρὸν γὰρ ὑπάρχει, θεραπαίνης τρόπῳ ἀκολουθεῖν τῇ Ἑλένῃ τὴν Αἴθραν, ἑκυρὰν νομισθεῖσαν. *Alia a Thesei matre est hæc Æthra. Siquidem turpe est, Æthram veluti ancillam sequi Helenam, ejus socrum*

trum existimatam. Itaque postea capta Troja, filiis Thesei, nepotibus suis, Demophoonti, & Acamanti, obviam facta, tandem agnita ab iisdem, & in patriam reducta est. Narrat id Quintus Smyrnæus lib. XIII. ubi de occursu ejus ita canit:

> Καὶ τότε Δημοφόωντι, μενεπτολέμῳ τ' Ἀκάμαντι,
> Θησῆος μεγάλοιο δι' ἄστεος ἤντετο μήτηρ.
>
> *Et tunc Demophoonti, bellacique Acamanti,*
> *Magni Thesei mater in urbe occurrebat.*

Et mox de captivitate, ita refert;

> Ὣς φάτο· οἱ δ' ἀΐοντες ἐῢ μνήσαντο τοκῆος,
> Ἀμφ' Ἑλένης ὅσ' ἔρεξε, καὶ ὡς διέπερσαν Ἀφίδνας
> Κοῦροι ἐριγδούποιο Διὸς πάρος, ὁππότ' ἄρ αὐτοὺς
> Ὑσμίνης ἀπάνευθεν ἀπεκρύψαντο τιθῆναι,
> Νηπιάχους ἔτ' ἐόντας, ἀναμνήσαντο δ' ἀγαυῆς
> Αἴθρης, ὅσσ' ἐμόγησε δορυκτήτῳ ὑπ' ἀνάγκῃ,
> Ἀμφω ὁμῶς ἑκυρή τε καὶ ἀμφίπολος γεγονυῖα.
> Ἀντιθέης Ἑλένης.———
>
> *Sic ait: illi autem audientes recordati sunt parentis sui,*
> *Quæ fecisset propter Helenam, & ut Aphidnas populati essent*
> *Olim Jovis Tonantis filii; cum ipsos*
> *Procul a pugna abdidissent nutrices*
> *Adhuc parvulos: meminerunt & illustris*
> *Æthræ, quanta perpessa esset sub captivitatis jugo:*
> *Utrumque facta, socrus simul & ancilla*
> *Divinæ Helenæ.*———

Huc pertinet, quod Delphis, in templo Apollinis, pictura quædam fuerit, in qua expressa erat Æthra, ad cutem usque tonsa, & Demophoon, meditabundus, quonam modo eam liberare posset. Pausanias, in Phocicis: Ἐφεξῆς δὲ τῇ Ἑλένῃ, μήτηρ γε ἡ Θησέως, ἐν χρῷ κεκαρμένη· καὶ παίδων τῶν Θησέως Δημοφῶν ἐστὶ, φροντίζων, ὅσα γε ἀπὸ τοῦ σχήματος, εἰ ἀνασώσασθαί οἱ τὴν Αἴθραν ἐνέσται. *Post Helenam, est mater Thesei, ad cutem tonsa; & e Thesei filiis Demophon: meditans, ut quidem est ex figura colligere, an libe-*

vare Æthram possit. Munitum quoque pronepotem , Acamantis autem filium ex Laodice, Priami filia, clam nutrivit: ac deinde, capta Troja, secum in Græciam adduxit. Lycophron breviter innuit:

> Ἡ ζῶσ' ἐς ᾅδην ἵξεται καταιβάτις,
> Θρήνοισιν ἐντακεῖσα, Μουνίτου τοκάς.

> *Veniet ad inferos viva descendens,*
> *Lamentis tabefacta, Muniti mater.*

Ubi Isaacius Tzetzes: Ἐρασθεῖσα γὰρ Λαοδίκη, ἡ τοῦ Πριάμου θυγάτηρ Ἀκάμαντος, ἐμίγη αὐτῷ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν, Μούνιτον κληθέντα. Φοβουμένη δὲ, δέδωκε βρέφος Αἴθρᾳ, τῇ τοῦ Θησέως μητρὶ, ἤτοι τῇ μάμμῃ τοῦ Ἀκάμαντος, ἀναστρέφειν αὐτό. συνῆν γὰρ τῇ Ἑλένῃ ἐν τῇ Τροίᾳ ἐξ Ἀθηνῶν, ἁρπαγεῖσα παρὰ τῶν Διοσκούρων. *Laodice vero, Priami filia, Acamantis amore capta, cum eo rem habuit, filiumque, Munitum dictum, est enixa. Metuens vero, educandum puerum dedit Æthra, matri Thesei, aviæque Acamantis: siquidem tunc Trojæ Æthra una cum Helena morabatur, Athenis abrepta a Dioscuris.* Parthenius, amorem Laodices erga Acamantem narrans, Erotic. cap. XVI. Χρόνου δὲ προϊόντος, γίνεται τῷ Ἀκάμαντι υἱὸς Μούνιτος· ὃν ὑπ' Αἴθρας τραφέντα, μετὰ Τροίας ἅλωσιν διεκόμισεν ἐπ' οἶκον. *Progressu autem temporis, nascitur Acamanti filius Munitus: quem ab Æthra educatum, post captivitatem Trojæ, domum transtulit.* Plutarchus ait, hanc historiam a quibusdam velut fabulosam argui; Munychumque item appellat, qui ab aliis Munitus dicitur: tum Demophoontis item filium, non Acamantis, eum facit: Οἱ δὲ διαβάλλουσι καὶ τὴν περὶ Μουνύχου μυθολογίαν, ὃν ἐκ Δημοφῶντος Λαοδίκης κρύφα τεκούσης ἐν Ἰλίῳ συνεκθρέψαι τὴν Αἴθραν λέγουσιν. *Nonnulli autem etiam ut fabulosum traducunt, quod de Munycho memoratur: quem ajunt, Ilii ex coitu clandestino natum Laodica ex Demophonte, ab Æthra educatum esse.*

CAP.

CAP. XXIX.

Tandem, exacto quadriennio, Athenas redit, ab Hercule liberatus: cui gratitudinis ergo templa sua, præter quatuor, cuncta dedicat. Sed remp. cum capessere iterum vellet, per seditionem prohibitus, Menestheo populum concitante, devotis prius Atheniensibus in loco, qui Ἀρητήριον *dictus, Urbe excedit. Etymologici Auctor correctus. Filios ad Elephenorem mittit: sive illi jam se antea subduxerant. A quibusdam ostracismo ejectus dicitur; cujus ipse primus auctor. Causæ plures indicatæ. Regnum quam diu tenuerit.*

Itaque sic quadriennium, ut ostendi, apud inferos commoratus, tandem, Herculis beneficio liberatus, Athenas redit. Plutarchus: Ἀϊδωνέως δὲ τοῦ Μολοσσοῦ ξενίζοντος Ἡρακλέα, καὶ τὸν περὶ τὸν Θησέα καὶ Πειρίθουν κατὰ τύχην μνησθέντος, ἅ, τε πράξοντες ἦλθον, καὶ ἃ φωραθέντες ἔπαθον, βαρέως ἤνεγκεν ὁ Ἡρακλῆς, τοῦ μὲν ἀπολωλότος ἀδόξως, τοῦ δὲ ἀπολλυμένου. καὶ περὶ Πειρίθου μὲν, οὐδὲν ᾤετο ποιήσειν πλέον, ἐγκαλῶν τὸν δὲ Θησέα, παρῃτεῖτο, καὶ χάριν ἠξίου ταύτην αὐτῷ δοθῆναι. *Quum vero Aidoneus Molossus Herculem hospitio excepisset, ac Pirithoi Theseique mentionem forte fecisset, narrans, quæ facturi venerint, ac quam deprehensi pœnam passi essent. Hercules inique tulit, alterum periisse inglorie, alterum etiam perire. Ac de Pirithoo, eum accusans, nihil amplius sibi faciendum statuit: verum Theseum concedi postulavit, atque hanc sibi gratiam fieri.* Diodorus, lib. IV. Καὶ Θησέα μὲν, ὕστερον (συνέβη) διὰ τὴν Ἡρακλέους χάριν ἀπολυθῆναι. *Ac Theseum quidem, postea (contigit) in Herculis gratiam liberari.* Et Theseus ipse, cum alloquens apud Euripidem, in Hercule Furente, salutis suæ auctorem fatetur, istis verbis:

Κἀγὼ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
Τήνδ᾽ ἀντιδώσω. ———
Et ego tibi gratiam pro mea salute
Hanc referam. ———

Et Athenas sic reversus, Herculi, gratitudinis ergo, templa omnia, ante sibi dedicata, solis quatuor exceptis, consecravit. Plutarchus: Συγχωρήσαντος δὲ τοῦ Ἀϊδωνέως, λυθεὶς ὁ Θησεὺς, ἐπανῆλθε μὲν εἰς τὰς Ἀθήνας, οὐδέπω παντάπασι τῶν φίλων αὐτοῦ κεκρατημένων. καὶ ὅσα ὑπῆρχεν τεμένη πρότερον αὐτῷ τῆς πόλεως ἐξελούσης, ἅπαντα καθιέρωσεν Ἡρακλεῖ, καὶ προσηγόρευσεν ἀντὶ Θησείων Ἡράκλεια, πλὴν τεσσάρων. *Concedente vero Aidoneo liberatus Theseus, Athenas quidem est reversus, amicis omnibus necdum omnino oppressis. Ac quacunque antea sibi a civitate templa assignata erant, omnia Herculi, prater quatuor, consecravit, pro Theseis illa Heraclea vocans.* Et hoc est, quod Aristides dicit, Orat. in Herculem: Καὶ οὕτω σφόδρα τοῦ κρείττονος μοίρας ἐπέδωκε τὸ ἐκείνου πρᾶγμα, ὥστε καὶ ὅσα Θησεῖα ἦν κατὰ τοὺς δήμους, ἅπαντα μετεσκεύασαν, καὶ κατέστησαν Ἡράκλεια ἀντὶ Θησείων. *Quin tantopere hic pralatus est, ut Thesea, qua per populos haberentur, mutato nomine, pro Theseis Heraclea appellarent.* Et Theseum, ei hæc promittentem, introducit Euripides, in citata statim fabula:

——— Πανταχοῦ δέ μοι χθονὸς
Τεμένη δέδασται· ταῦτ᾽ ἐπωνομασμένα
Σέθεν τὸ λοιπὸν ἐκ βροτῶν κεκλήσεται.
——— *Ubique vero terrarum mihi*
Delubra sunt attributa: hac denominata
A te deinceps ab hominibus vocabuntur.

Sed reversus, cum rempublicam iterum capessere vellet, cives reluctantes habuit, & seditionibus turbatus fuit. Plutarchus: Εὐθὺς δὲ, βουλόμενος, ὡς πρότερον, ἄρχειν, καὶ καθηγεῖσθαι τοῦ πολιτεύματος, εἰς στάσεις ἐνέπεσε, καὶ ταραχάς. οὓς μὲν ἀπέλιπε μισοῦντας αὐτὸν, εὑρίσκων τῷ μὴ φοβεῖσθαι τῷ μισεῖν προσειληφότας· ἐν δὲ τῷ δήμῳ, πολὺ τὸ διεφθαρμένον ὁρῶν, καὶ θεραπεύεσθαι βουλόμενον, ἀντὶ τοῦ ποιεῖν σιωπῇ τὸ προσταττόμενον. ἐπιχειρῶν οὖν βιάζεσθαι, κατεδημαγωγεῖτο, καὶ κατεστασιάζετο. *Sed cum mox pristino more cuperet imperare, ac praesse reipublica, in seditiones, & motus, incurrit: nam, quos sibi infensos reliquerat, deprehendens,* odia

odio contemptum quoque adſumpſiſſe; populumque magna ex parte corruptum videns, nec jam ultra tacite juſſa facientem, verum blande ſecum agi poſtulantem, vim conatus adhibere, factione, ac tumultu, prohibitus fuit. Etenim Meneſtheus populum concitaverat, & in ſuas partes traxerat magno ſtudio. Pauſanias, in Atticis: Μενεσθεὺς δὲ, τῶν μὲν παίδων τῶν Θησέως, παρ' Ἐλεφήνορα ὑπεξελθόντων ἐς Εὔβοιαν, εἶχεν οὐδένα λόγον· Θησέα δὲ, εἴ ποτε παρὰ Θεσπρωτῶν ἀνακομισθήσεται, δυσανταγώνιστον ἡγούμενος, διὰ θεραπείας τὰ τοῦ δήμου καθίστατο, ὡς Θησέα ἀνασωθέντα ὕστερον ἀπωσθῆναι. *Meneſtheus vero Theſei quidem liberorum, qui ad Elephenorem in Eubœam ſe ſubduxerant, rationem nullam habebat: verum Theſeo, ſi is unquam e Theſprotide rediret, cum ſe parem vix futurum intelligeret, conciliatis populi ſtudiis, blande ipſum demulcendo, effecit, ut reverſus mox expelleretur.* Itaque, cum de recuperando priſtino principatu deſperaret, miſſis liberis ad Elephenorem, in Eubœam, ipſe quoque Urbe excedens, ac devotis Athenienſibus Gargetti, in eo loco, qui deinde ex re illa Ἀρατήριον appellatus, Scyrum petiit. Plutarchus: Καὶ τέλος ἀπογνοὺς τὰ πράγματα, τοὺς μὲν παῖδας εἰς Εὔβοιαν ὑπεξέπεμψε, πρὸς Ἐλεφήνορα τὸν Χαλκώδοντος, αὐτὸς δὲ Γαργηττοῖ κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἀρὰς θέμενος, οὗ νῦν ἐστὶ τὸ καλούμενον Ἀρατήριον, εἰς Σκῦρον ἐξέπλευσεν, οὔσης αὐτῷ πρὸς τοὺς ἐκεῖ φιλίας, ὡς ᾤετο, καὶ χωρίων ἐν τῇ νήσῳ πατρῴων. *Denique rebus deploratis, liberos clam in Eubœam ad Elephenorem Chalcodontis filium miſit; ipſe vero cum Gargetti, loco qui nunc etiam Araterium dicitur, Athenienſes devoviſſet, in Scyrum enavigavit: quia amicos, ut putabat, ſibi haberet inſulanos & paterna ibidem prædia.* Ubi quæ de liberis ad Elephenorem amandatis, mox confirmat; dicens eos una cum ipſo ad Trojam militatum iviſſe: Ἀλλὰ τῶν μὲν Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Μενεσθεὺς, οἱ δὲ παῖδες (οἱ Θησέως) ἰδιωτεύοντες συνεστράτευσαν εἰς Ἴλιον. *Sed apud Athenienſes regnum tenebat Meneſtheus: filii vero (Theſei,) vitam privatam agentes, cum Elephenore ad Ilium militarunt.* Pauſanias tradit, eos, etiam apud Theſprotos commorante patre Theſeo, clam ſe ex Urbe ſubduxiſſe, & ad Elephenorem confugiſſe. Vides clare, in citatis ſtatim verbis. Idem dicit, in Cretam ad Deucalionem contendiſſe, verum, tempeſtate actum, in Scyrum inſulam appuliſſe: Στέλλεται δὲ Θησεὺς παρὰ Δευκαλίωνα

ἐς Κρήτην, ἐξενεχθέντος δὲ αὐτὸν ὑπὸ πνευμάτων ἐς Σκῦρον τὴν νῆσον, λαμπρῶς ὑπεδέξαντο οἱ Σκύριοι. *Contendens itaque Theseus ad Deucalionem in Cretam, cum vi ventorum in insulam Scyrum delatus esset, benigne a Scyriis est exceptus.* Devotos vero a Theseo Athenienses, locumque Α'ρατήσιον dictum, Auctor Etymologici quoque fidem facit, istis verbis: Α'ρατήσιον, τόπος Α'θήνησιν, ὅτω καλέμενος· ὅτι Θησεὺς, μετὰ τὸ ὑποστρέψαι ἐκ τοῦ ᾅδου, ἐκπεσὼν Α'θηνῶν, ἐκεῖσε τὰς κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἀρὰς ἐποιήσατο. *Aratesium, locus Athenis, ita dictus; quia Theseus, postquam ab inferis rediisset, ejectus Athenis, diris illic inimicos devovisset.* Quanquam rectius ex Plutarcho Α'ρατήριον heic legendum esse censeam. Ejus ex Urbe excessum, & exilium voluntarium, refert quoque Diodorus, lib. IV. Θησεὺς δὲ μετὰ ταῦτα καταστασιασθεὶς, ἐκ φυγὼν ἐκ τῆς πατρίδος, ἐπὶ τῆς ξένης ἐτελεύτησεν. *Postea Theseus, per seditionem actus, patriaque sua excedens, peregre vitam finivit.* Et Plutarchus, De Exsilio: Καὶ μὴν ἔφυγε Θησεὺς ἐξ Α'θηνῶν, δι' ὃν οἰκοῦσι νῦν εἰς Α'θήνας ἄνθρωποι· καὶ πόλιν ἀπέβαλεν, ἣν οὐκ ἔσχεν, ἀλλ' αὐτὸς ἐποίησε. *Athenis excessit exulatum Theseus, cui hoc debent homines, quod Athenas inhabitent: & Urbem amisit, quam non inquilinus tenuit, sed ipse condidit.* Alii dicunt, non simpliciter excessisse sponte sua, sed ejectum ostracismo. Tarrhæus, in Collect. Proverb. in Α'ρχὴ Σκυρία. Ο'στρακισθῆναι δὲ πρῶτον Α'θήνησι Θησέα, ἱστορεῖ Θεόφραστος, ἐν τοῖς Πρώτοις Καιροῖς. *Ostracismo vero primum ejectum esse Theseum, refert Theophrastus, in eo Opere, quod inscripsit,* Πρῶτοι Καιροί. *Prima Tempora.* Quæ totidem verbis etiam Suidas, in Α'ρχὴ Σκυρία. Eustathius, ad Iliad. ί. Λέγει δὲ ὁ (ὁ Παυσανίας,) ὅτι ὀστρακισθῆναι πρῶτον Α'θήνησι Θησέα ἱστορεῖ Θεόφραστος. *Ait vero etiam, (Pausanias,) quod primum Athenis ostraco ejectum Theseum memoret Theophrastus.* Et ipse eum primus lege instituisse memoratur. Eusebius, Chron. lib. I. Θησεὺς Α'θηναίες, κατὰ χώραν ἐσπαρμένες, εἰς ἓν συναγαγὼν, ἤτοι εἰς μίαν πόλιν, πρῶτος ἐξωστρακίσθη, αὐτὸς πρῶτος θεὶς τὸν νόμον. Quæ sic vertit Hieronymus: *Theseus, cum Athenienses, prius per regionem dispersos, primus in unam civitatem congregasset, ignominiose ejectus per signa testarum, eandem legem primus ipse constituens.* Quæ transscripsit totidem verbis Marianus Scotus, lib. I. Idque Lyco maxime impul-

impulsore factum, ait Scholiastès Aristophanis, ad Plutum: Μετὰ τὸ χαρίσασθαι τὴν δημοκρατίαν τοῖς Ἀθηναίοις τὸν Θησέα, Λύκος τις, συκοφαντήσας, ἐποίησεν ἐξοστρακισθῆναι τὸν ἥρωα. *Postquam Theseus, eam Athemensibus gratiam fecisset, ut remp. ipsis redderet, Lycus quidam, calumnia circumventum heroem ostracismo ejici fecit.* Caussas varias memorat Isaacius Tzetzes, ad Lycophronem: Θησεύς, φοβηθεὶς διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ ἐκστρατείαν τῶν Διοσκούρων, ἦλθεν πρὸς Λυκομήδην, καὶ διέτριβε περὶ τὴν νῆσον· ἢ κατά τινας, ὅτι ὑπόνοιαν παρέσχεν, ὅτι μέλλει τυραννεῖν ἐν Ἀθήναις. ἢ καθ' ἑτέρους, ὅτι ὑπὸ Λύκου, τοῦ Αἰγέως ἀδελφοῦ. ἢ διὰ τὸν φόβον τῶν Παλλαντιδῶν, ἢ διὰ τὴν Ἱππολύτου ἀναίρεσιν, ἐξώσθη τῶν Ἀθηνῶν. *Theseus, metuens ob raptum Helenæ, ac Dioscurorum, adversus ipsum expeditionem, abiit ad Lycomedem, & in insula versabatur. Vel, ut nonnulli tradunt, quod suspicionem præbuisset, fore, ut tyrannidem Athenis affectaret. Vel, ut alii, quod a Lyco, Ægei fratre, aut Pallantidarum metu, sive ob sublatum Hippolytum, Athenis ejectus fuerit.* Ubi quod de Lyco ait, vidimus quoque in citatis statim verbis Scholiastæ Aristophanis: Τὸν Θησέα Λύκος τις συκοφαντήσας, ἐποίησεν ἐξοστρακισθῆναι. *Theseum Lycus quidam per calumniam circumventum ostracismo ejici fecit.* Ob sublatum imprecatione sua filium Hippolytum, etiam Philostratus dicit, in Heroicis: Φησὶ γὰρ Θησέα, ἐξ Ἀθηνῶν φεύγοντα, ἐπὶ τῇ ἀρᾷ τῇ ἐς τὸν υἱὸν, ἀποθανεῖν ὑπὸ Λυκομήδους ἐν Σκύρῳ. *Ait enim Theseum, Athenis exulantem, propter imprecationem in filium, a Lycomede in Scyro interfectum fuisse.* Itaque regno hunc in modum excidit Theseus, cum obtinuisset illud annos triginta. Eusebius, Chron. lib. I. Ἀθηναίων ἐβασίλευσε δέκατος Θησεὺς Αἰγέως ἔτη λ'. Hieronymus: *Athenienfibus regnavit decimus Theseus annis triginta.* Ac consentiunt, Marianus Scotus, Chron. lib. I. & Vincentius Bellovacensis, Spec. Hist. lib. II. cap. LIV.

CAP. XXX.

In Scyrum delatus, ad Lycomedem, ab eodem præcipitatus, sive, ut alii tradidere, sponte lapsus, interimitur. Causæ plures indicatæ. Ejus filii; Demophon, & Acamas, ex Phædra: Hippolytus, ex Amazone Antiopa, aut Hippolyta: Melanippus, e Periguna. Filia quoque, Iphigenia: ex Helena nata.

CUm in Scyrum appulisset, Lycomedes, insulæ rex, agros suos postulantem, metuens sibi, in rupem eductum, tanquam inde eos illi ostensurus, dat præcipitem: sive ipse, ut alii volunt, inter ambulandum cespitans, sponte sua est prolapsus. Plutarchus: Ἐβασίλευε δὲ τότε Λυκομήδης τῶν Σκυρίων. πρὸς τοῦτον οὖν ἀφικόμενος, ἐξῄτει τοὺς ἀγροὺς ἀπολαβεῖν, ὡς αὐτόθι κατοικήσων. ἔνιοι δέ φασι, παρακαλεῖν αὐτὸν βοηθεῖν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους. ὁ δὲ Λυκομήδης, εἴτε δείσας τὴν δόξαν τοῦ ἀνδρὸς, εἴτε τῷ Μενεσθεῖ χαριζόμενος, ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς χώρας ἀναγαγὼν αὐτὸν, ὡς ἐκεῖθεν ἐπιδείξων τοὺς ἀγροὺς, ὦσε κατὰ τῶν πετρῶν, καὶ διέφθειρεν. ἔνιοι δ' ἀφ' ἑαυτοῦ πεσεῖν φασιν, σφαλέντα μετὰ δεῖπνον, ὥσπερ εἰώθει, περιπατοῦντα. *Rex tunc erat Scyriorum Lycomedes; ad eumque accedens, agros sibi reddi petiit, velut illis habitaturus. Ajunt quidam, eum opem postulasse adversus Athenienses. At Lycomedes, sive gloriam viri metuens, sive in gratiam Menesthei, cum in locum regionis eminentem eduxisset, tanquam inde agros ei monstraturus, præcipitem eum de saxo egit, & occidit. Quidam vero, sponte decidisse dicunt, a cœna inambulantem, ut solebat, male posito vestigio.* Regno ejus imminuisse, tradit Isaacius Tzetzes, in Lycophronem: Φυγὰς (ὁ Θησεὺς) ἦλθεν εἰς Σκῦρον. κἀκεῖ δὲ νεωτεριζόμενον ὁ Λυκομήδης αὐτὸν ἰδὼν, καὶ δειλιάσας περὶ τῆς ἀρχῆς, ἀναγαγὼν ἐπί τινα λόφον, καὶ δῆθεν τινὰ ἀποδεικνὺς κατεκρήμνισε καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. *Profugus (Theseus) venit in Scyrum.*

Ubi

ubi cum res novas molientem videret Lycomedes, ideoque ſibi de principatu metueret, deductum in collem quendam, unde quædam ei oſtenderet, præcipitatum interfecit. Heraclides, de Rebuſpub. Ἐλθὼν (ὁ Θησεὺς) εἰς Σκῦρον, ἐτελεύτησεν, ὠσθεὶς κατὰ πετρῶν ὑπὸ Λυκομήδους, φοβηθέντος μὴ σφετερίσηται τὴν νῆσον. *Cum veniſſet (Theſeus) in Scyrum, diem obiit, de rupe præcipitatus a Lycomede, metuente ne inſulam in poteſtatem ſuam redigeret.* Addunt quidam, etiam uxori ejus ſtuprum obtuliſſe. Euſtathius, extremo Commentario ad Iliad. *l.* Ἐπιθέμενος (ὁ Θησεὺς) τῇ Λυκομήδους ἀρχῇ, καὶ πειρῶν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, κατεκρημνίσθη. *Imminens (Theſeus) principatui Lycomedis, pudicitiamque uxoris ejus tentans, præcipitatus eſt.* Lucilius Tarrhæus, in Ἀρχῇ Σκυρίας; ut & Suidas, idem dicunt, iiſdem verbis. Pauſanias dicit, ſuſpectum Lycomedi fuiſſe nimium ſuorum ſubditorum in ipſum ſtudium. Ecce ejus verba, in Atticis: Ἐξενεχθέντα δὲ αὐτὸν (τὸν Θησέα) ὑπὸ πνευμάτων εἰς Σκῦρον τὴν νῆσον, λαμπρῶς περιεῖπον οἱ Σκύριοι κατὰ γένους δόξαν, καὶ ἀξίωμα, ὧν ἦν αὐτὸς εἰργασμένος. καὶ οἱ θάνατον Λυκομήδης διὰ ταῦτα ἐβούλευσεν. *Delatum vero ipſum (Theſeum) tempeſtate in Scyrum inſulam, a Scyriis, tum ob generis claritatem, tum ob rerum præclare geſtarum magnitudinem, ſplendide tractatus eſt. Quæ res effecit, ut ei mortem Lycomedes machinaretur.* De Theſei in Scyro morte, ita Lycophron:

Πάλιν δ' ὁ πέτρας ἀσκέρας ἀνερρύσας,
Καὶ φασγάνου ζωστῆρα, καὶ ξίφος πατρὸς,
Ὁ Φημίου παῖς, Σκῦρος ᾧ λυγροὺς τάφους
Κρημνῶν ἔνερθεν αἰγίλιψ ῥοιζουμένῳ
Πάλαι δοκεύει τὰς ἀταρχύτους ῥιφάς.

Rurſum qui e ſaxo calceos extraxerat,
Enſiſque cingulum, & gladium patris,
Phemii nepos, cui Scyrus ſepulcrum triſte
Ardua ſub præcipitiis deturbato
Jam pridem ſervat, inſepultos jactus.

Et Valerius Maximus, de Theſeo verba faciens, lib. v. cap. III. *Hujus tamen, ſummoti ab Athenienſibus, Scyrus, exule minor inſula, oſſa*

ossa mortui cepit. Aristides, Orat. Plat. II. Καί τοι ὁ Θησεὺς, φυγών τε καὶ διαφθαρεὶς, ἐν τῇ Σκύρῳ τελευτῶν, οὐκ ἄτιμος ἔμεινε. *Quanquam nec Theseus, & exul, & perditus, & in Scyro moriens, inhonoratus mansit.* Ac Thesei quidem, hunc in modum interempti, nullam omnino Athenienses rationem habuere: atque regno a Menestheo occupato, filii ejus, ad privatam fortunam redacti, cum Elephenore adversus Trojam sunt profecti. Plutarchus: Καὶ παραυτίκα μὲν οὐδεὶς ἔσχεν αὐτοῦ λόγον οὐδένα τεθνηκότος, ἀλλὰ τῶν μὲν Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Μενεσθεὺς, οἱ δὲ παῖδες ἰδιωτεύοντες Ἐλεφήνορι συνεστράτευσαν εἰς Ἴλιον. *Atque in præsens nullus mortui ullam rationem habuit: sed Menestheus rex Atheniensium fuit, filii vero privatam vitam agentes cum Elephenore ad Ilium militarunt.* Illi autem fuere, Demophoon, & Acamas. Tryphiodorus, in Ilii Excidio:

> Δημοφόων τ' Ἀκάμας τε δύω Θησήια τέκνα.
>
> *Demophoonque, & Acamas, duo Thesei filii.*

Euripides, Hecuba:

> Τὼ Θησείδα δ', ὄζω Ἀθηνῶν,
> Δισσῶν μύθων ῥήτορες ἦσαν.
>
> *Theside vero duo, rami Athenarum,*
> *Duorum sermonum auctores erant.*

Ubi Scholiastes: Οἱ δὲ Θησέως παῖδες, Ἀκάμας, καὶ Δημοφῶν, οἳ ἦσαν Ἀθηναῖοι, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸ Ἴλιον, οὐχ ἡγεμόνες τινῶν. *Thesei filii, Acamas, & Demophon, qui Athenienses erant, ad Ilium militabant, nullos ducentes.* Erantque hi e Phædra nati. Diodorus Siculus, lib. IV. Ἐκ δὲ Φαίδρας (ὁ Θησεὺς) Ἀκάμαντα, καὶ Δημοφῶντα, ἐγέννησε. *Ex Phædra autem (Theseus) Acamantem, & Demophontem, suscepit.* Hippolytus, ex Amazone natus, sive Antiopa, sive Hippolyta, jam obierat diem suum, uti supra enarravi. De matre Phædra, & fratre consanguineo Hippolyto, ipse Demophon ita scribit in Epistola ad Phyllidem, apud Aulum Sabinum:

Non

Non laqueos audis cara me flere parentis?
Flebilior laqueis hei mihi causa subest!
Non fratrem Hippolytum? cecidit miserabilis ille,
Praceps attonitis per freta raptus equis.

Erat etiam Melanippus, e Periguna, Sinnidis filia. Plutarchus: Ἦν δὲ τῷ Σίννιδι καλλίστη καὶ μεγίστη θυγάτηρ, ὄνομα Περιγούνη· καὶ τῷ μὲν Θησεῖ συγγενομένη, Μελάνιππον ἔτεκε. *Erat vero Sinnidi filia, forma & statura excellens, Periguna nomine: eaque e complexu Thesei Melanippum peperit.* Pausanias, in Phocicis: Ἀργεῖοι δὲ ἐκ τῆς Σίννιδος θυγατρὸς γενέσθαι Θησεῖ Μελάνιππον λέγουσι. *Argivi vero ex Sinnidıs filia natum esse Theseo Melanippum dicunt.* Meminere ejus etiam Harpocration, & Suidas, in Μελανίππειον. Habuit quoque filiam Iphigeniam; quam ex Helena ipsi natam quidam Auctores tradiderunt, uti supra indicavi. Ex his Demophon, mortuo Menestheo, regnum paternum recepit. Vide De Reg. Athen. lib. I I I. cap. I I.

CAP. XXXI.

Ossa ejus longo post tempore a Cimone & inventa, & relata. Plutarchi locus restitutus. Scholiastæ Aristophanis error. Occasio reportandorum, pestis: & in ea oraculum Urbi datum. Scholiastes Aristophanis emendatus. Heroum ejus, in Colono Equestri structum. Templum etiam, quod asylum: idque geminum. Unum, in Urbe; in quo magistratus quidam a Sexviris lecti, & jus dictum: tum & carcer: alterum, ad murum longum, versus mare. Festum item; & in eo epulum pauperibus datum: ac certamen celebratum. Octavus cujusque mensis dies dedicatus: idque quare. Maximum ejus sacrum quando, qua de causa. Phocensium quoque sacrificium.

 Inter

Inter signa cœlestia, ut & Lyra, relatus, & Engonasin putatus. Silanionis, propter eum, & Parrhasii, honores.

AC in præsens quidem, ut dixi, nullam Thesei rationem habuere Athenienses; sed post longum deinde tempus, jussu oraculi, ossa ejus reportarunt, duce & inventore Cimone, & insigni demum honore affecerunt. Plutarchus: Παραυτίκα μὲν οὐδεὶς ἔσχεν αὐτοῦ λόγον οὐδένα τεθνηκότος· χρόνοις δ' ὕστερον Ἀθηναίοις, ἄλλα τε παρέστησεν ὡς ἥρωα τιμᾶν Θησέα, καὶ τῶν ἐν Μαραθῶνι πρὸς Μήδους μαχομένων, ἔδοξαν οὐκ ὀλίγοι φάσμα Θησέως ἐν ὅπλοις καθορᾶν πρὸ αὐτῶν, ἐπὶ τοὺς βαρβάρους φερόμενον. μετὰ δὲ τὰ Μηδικά, Φαίδωνος ἄρχοντος, μαντευομένοις τοῖς Ἀθηναίοις ἀνεῖλεν ἡ Πυθία, τὰ Θησέως ἀναλαβεῖν ὀστᾶ, καὶ θεμένους ἐντίμως παρ' αὐτοῖς φυλάττειν. ἦν δὲ καὶ λαβεῖν ἀπορία, καὶ γνῶναι τὸν τάφον, ἀμιξίᾳ καὶ χαλεπότητι τῶν ἐνοικούντων βαρβάρων. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Κίμων, ἑλὼν τὴν νῆσον, ὡς ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου γέγραπται, καὶ φιλοτιμούμενος ἐξανευρεῖν, ἀετοῦ τινὰ τόπον βουνοειδῆ κόπτοντος, ὥς φασι, τῷ στόματι, καὶ διαστέλλοντος τοῖς ὄνυξι, θείᾳ τινὶ τύχῃ συμφρονήσας, ἀνέσκαψεν. εὑρέθη δὲ θήκη τε μεγάλου σώματος, αἰχμή τε παρακειμένη χαλκῆ, καὶ ξίφος. κομισθέντων δὲ τούτων, ὑπὸ Κίμωνος, ἐπὶ τῆς τριήρους, ἡσθέντες οἱ Ἀθηναῖοι, πομπαῖς τε λαμπραῖς ἐδέξαντο, καὶ θυσίαις, ὥσπερ αὐτὸν ἐπανερχόμενον εἰς τὸ ἄστυ. *Atque in prasens quidem, nemo ullam mortui rationem habuit; posterioribus vero temporibus, visum est Atheniensibus, cum aliis ex causis, honorem Theseo ceu heroi tribuere: tum qui in pugna Marathonia pugnaverant, non pauci visi sunt speciem armati Thesei ante signa conspicari, impetum in Barbaros facientem. Post bellum Medicum, Phadone archonte, consulentibus Apollinem Atheniensibus, respondit vates, ut ossa Thesei recuperarent, eaque honorifice apud se reposita servarent. Erat vero & auferre illa, & nosse sepulcrum, admodum difficile, ob inhospitalitatem, & feritatem, incolentium barbarorum. Verum ea insula expugnata, ut in ejus Vita dixi, eorum inveniendorum gloriam captans, aquila locum quendam clivosum, sicut ferunt, tundente, unguibusque fodiente, animum divina quadam sorte advertens, locum effodit. Ac repertus ibi loculus magni*

magni corporis, tum apposita cuspis aenea, item ensis. Quibus a Cimone in triremi sua adductis, laetabundi Athenienses, summa cum pompa, & sacrificiis, velut reducem in Urbem excepere. Ac rursum, in Vita Cimonis: Πυνθανόμενος δὲ τὸν παλαιὸν Θησέα τὸν Αἰγέως φυγόντα μὲν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Σκῦρον, αὐτοῦ δ' ἀποθανόντα δόλῳ διὰ φόβον, ὑπὸ Λυκομήδους τοῦ βασιλέως, ἐσπούδασε τὸν τάφον ἀνευρεῖν· καὶ γὰρ ἦν χρησμὸς Ἀθηναίοις, τὰ Θησέως λείψανα κελεύων ἀνακομίζειν εἰς ἄστυ, καὶ τιμᾶν ὡς ἥρωα πρεπόντως· ἀλλ' ἠγνόουν ὅπου κεῖται, Σκυρίων οὐχ ὁμολογούντων, οὐδ' ἐώντων ἀναζητεῖν. τότε δὲ πολλῇ φιλοτιμίᾳ τοῦ σηκοῦ μόγις ἐξευρεθέντος, ἐνθέμενος ὁ Κίμων εἰς τὴν αὑτοῦ τριήρη τὰ ὀστᾶ, καὶ τἄλλα κοσμήσας μεγαλοπρεπῶς, κατήγαγεν εἰς τὴν αὐτοῦ δι' ἐτῶν σχεδὸν τετρακοσίων. *Quum autem accepisset, veterem Theseum, Aegei filium, profugum Athenis, se in Scyrum contulisse; atque ibi, a rege Lycomede, sibi metuente, dolo occisum: summo studio operam dedit, ut sepulcrum inveniret. Nam Atheniensibus oraculum per illud tempus datum erat, quod jubebat, reliquias Thesei in Urbem referri; atque eum, ut decebat, veluti heroem colere. Caeterum, ubi conditus esset, ignorabant, non consentientibus Scyriis, nec inquirere permittentibus. Mox vero vix magno studio conditorio reperto, ossa Cimon in triremem suam imposuit: &, magnifice caeteroquin exornata, in patriam suam reportavit, post quadringentorum fere annorum tempus.* Verum in postremis verbis mendum exstat haud vulgare; siquidem a morte Thesei, usque ad haec Cimonis tempora, anni plures septingentis numerantur: ac Plutarchus sane octingentos scripserit, itaque restituendum, δι' ἐτῶν σχεδὸν ω. *post octingentorum fere annorum tempus.* & proclivis adeo lapsus in numeris υ & ω. Hoc & pridem indicavi, De Arch. Athen, lib. II. cap. VII. Confundit tempora Scholiastes Aristophanis, ad Plutum: & sub ipso Lycomede factum tradit, graviter errans: Ὁ δὲ (Θησεὺς) παραγενόμενος εἰς Σκῦρον, διῆγεν παρὰ Λυκομήδει, τῷ δυνάστῃ τῆς νήσου. ὃς ζηλοτυπήσας, ἀναιρεῖ αὐτὸν δόλῳ. Ἀθηναῖοι δὲ, λιμώξαντες, καὶ κελευσθέντες ἐκδικῆσαι τῷ Θησεῖ, τὸν μὲν Λυκομήδην ἀνεῖλον, τὰ δὲ ὀστᾶ μεταστειλάμενοι, καὶ Θησεῖον οἰκοδομήσαντες, ἰσοθέους αὐτῷ τιμὰς νέμουσι. *Theseus, cum in Scyrum appulisset, agebat apud Lycomedem, insulae principem: qui, zelotypia actus, ipsum dolo interemit. Athenienses vero, fame*

pressi, jussique ejusdem cædem ulcisci, Lycomedem quidem occidunt, missis autem, qui referrent ossa ejus, & Theseo ædificato, divinos ipsi honores decernunt. De inventis a Cimone ejus ossibus, & Athenas reportatis, sunt Pausaniæ quoque verba ista, in Atticis: Ὁ μὲν δὴ Θησέως σηκὸς Ἀθηναίοις ἐγένετο ὕστερον, ἢ Μῆδοι Μαραθῶνα ἔσχον, Κίμωνος τοῦ Μιλτιάδου Σκυρίους ποιήσαντος ἀναστάτους, δίκην δὲ τοῦ Θησέως θανάτου, καὶ τὰ ὀστᾶ κομίσαντος ἐς Ἀθήνας. *Theseo vero Athenis templum dedicatum est, non multo post Marathonem a Persis occupatum: quo tempore Cimon, Miltiadis filius, Thesei mortem ultus, Scyrios delevit & ossa Athenas reportavit.* Iterum, in Laconicis: Τῷ χρησμῷ δὲ, τῷ γενομένῳ τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐς τοῦ Ὀρέστου τὰ ὀστᾶ, καὶ Ἀθηναίοις ὕστερον ἐοικότα ἐχρήσθη, κατάγουσιν Ἀθήναζε ἐκ Σκύρου Θησέα; ἄλλως δὲ οὐκ εἶναί σφισιν ἑλεῖν Σκύρον. ἀνεῦρε δὲ τὰ ὀστᾶ τοῦ Θησέως Κίμων ὁ Μιλτιάδου, σοφίᾳ χρησάμενος καὶ οὗτος, καὶ μετ' οὐ πολὺ εἷλε τὴν Σκύρον. *Huic autem responso, quod Lacedamonii acceperunt, de ossibus Orestis, simile fuit, quod Atheniensibus postea reddebatur, ut ossa Thesei e Scyro Athenas deportarent: non posse enim, nisi illud factum esset, Scyrum ab ipsis expugnari. Cimon vero, Miltiadis filius, ossa Thesei invenit, solertia etiam iste usus, nec multo post Scyro est potitus.* Meminit etiam Diodorus, lib. IV. & Heraclides, De Rebusp. Oraculo autem illud jussos facere Athenienses dicit quoque Aristides, in Platonica II. Καί τοι ὁ Θησεὺς φυγών τε, καὶ διαφθαρεὶς, ἐν τῇ Σκύρῳ τελευτῶν, οὐκ ἄτιμος ἔμεινε παρὰ τῷ θεῷ. ἀλλ' ἐπέταξεν Ἀθηναίοις μετενεγκεῖν αὐτοῦ τὰ ὀστᾶ, πολλοῖς ὕστερον χρόνοις, ὥς φασιν. *Quanquam nec Theseus exsul, & in Scyro peremtus, a Deo inhonoratus mansit: sed multo post tempore, uti ferunt, ossa ejus referre Athenienses jussit.* Occasionem oraculi hujus, pestem tradunt, qua tunc Attica vexabatur. Æneas Gazæus, in Theophrasto: Λέγεται δὲ Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ ἐνόσουν, τὸν Ἀπόλλω χρῆσαι, Θησέα τὸν Αἰγέως ἐπὶ τὰς Ἀθήνας μεταβιβάζειν. ἐν Σκύρῳ δὲ κατωρώρυκτο. ἐκεῖ γὰρ δολοφονηθεὶς ἐτελεύτησεν. ὑπέφηνε, οὐκ εἶναι τῶν παθημάτων λύσιν, πρὶν ἂν τοῖς Ἀθηναίοις κατατεθνηκὼς ὁ Θησεὺς συνοικισθείη. ἅμα τε τῆς Ἀττικῆς τοῦ Θησέως τὸ λειπόμενον ἐπέβη, καὶ ὁ λοιμὸς οὐκέτι ἦν. *Fertur vero Atheniensibus, cum peste premerentur, Apollinem consultum respondisse, uti Theseum, Ægei filium, Athenas referrent: (In Scyro autem*

autem sepultus erat; in qua, dolo interfectus, diem obierat.) Ac submonuisse item, non morborum finem fore, antequam Athenis Theseus, jam defunctus, conderetur. Quin & simul Thesei reliquiæ in Atticam fuere illatæ, pestis etiam cessavit. Ergo corrigendus erat Scholiastes Aristophanis, in citatis statim verbis: Ἀθηναῖοι δὲ, λοιμάξαντες, καὶ κελευσθέντες ἐκδικῆσαι τῷ Θησεῖ. *Athenienses vero, peste laborantes, jussique Theseum vindicare.* Non recte editur; λιμώξαντες, *fame laborantes.* Et heroum illi structum in Colono Equestri fuit. Pausanias, in Atticis, ubi de Colono illo verba facit: Ἡρῷον δὲ (ἐν τῷ Ἱππίῳ Κολωνῷ,) Πειρίθου, καὶ Θησέως, Οἰδίποδός τε καὶ Ἀδράστου. *Heroum vero est (in Equestri Colono,) Pirithoi, Thesei, Oedipi, & Adrasti.* Tum & Templum condiderunt, quod asylum cunctis foret. Diodorus, lib. IV. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μεταμεληθέντες, τά τε ὀστᾶ μετήνεγκαν, καὶ τιμαῖς ἰσοθέοις ἐτίμησαν αὐτὸν, καὶ τέμενος ἄσυλον ἐποίησαν ἐν ταῖς Ἀθήναις, τὸ προσαγορευόμενον ἀπ' αὐτοῦ Θησεῖον. *Athenienses vero, pœnitentia ducti, cum ossa ejus transtulerunt, tum divinis eum honoribus affecerunt, ac delubrum quoque Athenis asylum constituerunt, quod Theseum ab ejus nomine appellarunt.* Et id quidem in media Urbe, prope gymnasium. Plutarchus: Καὶ κεῖται μὲν ἐν μέσῃ τῇ πόλει, παρὰ τὸ νῦν γυμνάσιον, ἔστι δὲ φύξιον οἰκέταις, καὶ πᾶσι τοῖς ταπεινοτέροις, καὶ δεδιόσι κρείττονας· ὡς καὶ τοῦ Θησέως προστατικοῦ τινὸς καὶ βοηθητικοῦ γενομένου, καὶ προσδεχομένου φιλανθρώπως τὰς τῶν ταπεινοτέρων δεήσεις. *Ac conditus est in media urbe, prope gymnasium. Est vero perfugium servis, & omnibus inferioribus, & potentiores metuentibus: quod libenter & patrocinium præstaret Theseus, & auxilium quoque ferret, ac benigne admitteret preces inferiorum.* Pausanias, in Atticis: Πρὸς δὲ τῷ γυμνασίῳ, Θησέως ἐστὶν ἱερόν. *Juxta gymnasium vero, Thesei fanum est.* Hoc intelligit Demosthenes, in Orat. De Corona: Ἐδούλευε παρ' Ἐλπίᾳ, τῷ πρὸς τῷ Θησείῳ διδάσκοντι γράμματα. *Servitutem agebat apud Elpiam, qui literas docet juxta Theseum.* Et Apollonius Grammaticus, in Æschinem: Καὶ παῖδας ἔχοντα, διδάσκειν γράμματα πρὸς τῷ Θησείῳ. *Et filios habentem, docere literas juxta Theseum.* Neque aliud est putandum, cujus meminit Thucydides, lib. VI. Καί τινα μίαν νύκτα καὶ κατέδαρθον ἐν Θησείῳ τῷ ἐν πόλει ἐν ὅπλοις. *Et unam quandam noctem in Theseo, quod in*

Urbe est, in armis pernoctarunt. In eodem magistratus item quosdam Sexviri sorte legebant. Æschines, Orat. in Ctesiphontem: Ἀρχὰς δὲ φήσουσιν ἐκείνας εἶναι, ἃς οἱ θεσμοθέται ἀποκληροῦσιν ἐν τῷ Θησείῳ. *Magistratus vero dicent illos esse, quos Sexviri sorte legebant in Theseo.* Porro asylum exstitisse, etiam Hesychius dicit: Θησεῖον, νεὼς Θησέως, ἐφ' ὃν οἱ ἀποδιδράσκοντες κατέφυγον. *Theseum, Thesei fanum: in quod fugitivi confugiebant.* Etymologici Auctor: Θησεῖον, τέμενός ἐστι τῷ Θησεῖ, ὃ τοῖς οἰκέταις ἄσυλον ἦν. *Theseum, delubrum Thesei, quod perfugium servis erat.* Jus quoque illic dicebatur. Auctor Etymologici, de eodem: Ἐλέγοντο δὲ καὶ δίκαι ἐνταῦθα. *Heic vero etiam causæ dicebantur.* Et carcer erat: nam mox subjungit: Δηλοῖ δὲ καὶ δεσμωτήριον παρὰ Ἀθηναίοις. *Significat vero etiam carcerem apud Athenienses.* Idem quoque Hesychius dicit, totidem verbis. Atque inde Θησειότριψ, facete ab Aristophane dicitur, qui diu heic versatus esset, captivus: qui pari elegantia *Colonus carceris* a Plauto dicitur. Etymologici Auctor: Θησειότριψ, ὁ ἐν τῷ Θησείῳ διατρίψας. Ἀριστοφάνης Πολυΐδῳ. *Theseotriba, qui in Theseo est versatus. Aristophanes Polyido.* Verum etiam alterum erat, extra Urbem, ad murum longum. Observare est apud Andotidem, in Orat. de Myst. Ἀνακαλέσαντες δὲ τοὺς στρατηγοὺς, ἀνειπεῖν ἐκέλευσαν· Ἀθηναίων τοὺς μὲν ἐν ἄστει οἰκοῦντας, ἰέναι εἰς τὴν ἀγορὰν, τὰ ὅπλα λαβόντας· τοὺς δ' ἐν μακρῷ τείχει, εἰς τὸ Θησεῖον. *Advocatis copiarum ductoribus, edicere jusserunt, qui in Urbe habitarent, uti, sumptis armis, in forum irent: qui in longo autem muro, in Theseum:* Unde via illic, Thesea appellata. Accipere licet ex Propertio, lib. III. Eleg. XX.

Inde, ubi Piræi capient me littora portus,
Scandam ego Thesea brachia longa via.

Et quidem versus mare. Colligo ex isto Aristophanis loco, in Equitibus:

Εἰ δ' ἀρέσκει ταῦτ' Ἀθηναίοισι, καθῆσθαί μοι δοκῶ
Εἰς τὸ Θησεῖον πλεύσας. ———

Quod si placent hæc Atheniensibus, considere mihi videor
Ad Theseum navigantibus. ———

Præterea

Præterea, festum quoque ejus celebratum. Hesychius: Θήσεια, ἑορτὴ Ἀθήνησι. *Thesea, festum Athenis.* Et epulum tunc pauperibus dabatur. Hinc est istud Aristophanis, Pluto:

Ὦ πλεῖστα Θησείοις μεμιστυλημένοι,
Γέροντες ἄνδρες, ἐπ' ὀλιγίστοις ἀλφίτοις.

O plurima in Theseis minutim concisa accepistis,
Viri senes, cum paucissimis farinis.

Meminitque ejus festi rursum, in Thesmoph.

Προεδρίαν τ' αὐτῇ δίδοσθαι Θησείοισι, καὶ Σκίροις.
Priorem ipsi sessionem dari in Theseis, & Sciris.

Et certamen etiam tum peragebatur. Aulus Gellius, lib. xv. cap. xx. *Eleusinio & Theseo certamine pugnavit, & coronatus est.* Celebrata autem die mensis cujusque octavo. Scholiastes Aristophanis, Pluto: Ταῖς δὲ ὀγδόαις τὰ Θησεῖα ἦγεν. *Octavo quoque mensis die Thesea celebrabant.* Et mox iterum: Ὀγδόῃ δὲ τὰ Θησεῖα ἦγον· καὶ πᾶσαν τὴν ἡμέραν ἐπανηγύριζον, εἰς τιμὴν τοῦ ἥρωος. *Octavo die Thesea agitabant: ac totum diem festum habebant, in honorem herois.* Suidas: Ἡμέρας τινὰς ἐνόμιζον τοῖς Ἀθήνησι θεοῖς τισίν· οἷον νεομηνία, καὶ ἑβδόμη, Ἀπόλλωνι· τετάρτη, Ἑρμῇ· ὀγδόη, Θησεῖ. *Quidam dies Athenis quibusdam Diis dicabantur; ut novilunium, & septimus, Apollini: quartus, Mercurio: octavus, Theseo.* Plutarchus vero causam tradit, cur octavum quemque diem illi festum nuncupaverint: quia nempe octavo Hecatombæonis Trœzene Athenas pervenerit: Καὶ ταῖς ἄλλαις ὀγδόαις τιμῶσιν αὐτὸν, διὰ τὸ πρῶτον ἐκ Τροιζῆνος ἀφικέσθαι τῇ ὀγδόῃ τοῦ ἑκατομβαιῶνος. *Aliorum etiam mensium octavo quoque die eum colunt: quod Trœzene octavo mensis Hecatombæonis venerit.* Et, quod sacrum illi factum, Ὀγδόδιον dictum. Hesychius: Ὀγδόδιον, θυσία παρὰ Ἀθηναίοις, τελουμένη Θησεῖ. *Ogdodium, sacrificium Athenis, celebratum Theseo.* Maximum autem sacrificium peragebant die octavo mensis Pyanepsionis, quod ex Creta tunc cum pueris rediisset. Plutarchus: Θυσίαν δὲ ποιοῦσιν αὐτῷ τὴν μεγίστην ὀγδόῃ Πυανεψιῶνος, ἐν ᾗ μετὰ τῶν ἠϊθέων ἐκ Κρήτης ἐπανῆλθεν. *Sacrum vero illi maximum faciunt octavo Pyanepsionis, quo cum pueris a Creta reversus est.* Quin Phocenses quoque, ex Atheniensium insti-

instituto, de navalibus præliis sacrificabant ipsi. Pausanias auctor est, in Phocicis: Ὠικοδόμησαν δὲ καὶ Ἀθηναῖοι στοὰν ἀπὸ χρημάτων, ἃ ἐν τῷ πολέμῳ σφίσιν ἐγένετο ἀπό τε Πελοποννησίων, καὶ ὅσοι Πελοσοννησίοις ἦσαν τῶν Ἑλληνικῶν σύμμαχοι. ἀνάκειται δὲ καὶ πλοίων τὰ ἄκρα κοσμήματα, καὶ ἀσπίδες χαλκαῖ. τὸ δὲ ἐπίγραμμα, τὸ ἐπ' αὐτοῖς, ἀριθμεῖ τὰς πόλεις, ἀφ' ὧν Ἀθηναῖοι τὰ ἀκροθίνια ἀπέστειλαν. γενέσθαι δὲ ἀπὸ τῶν ναυμαχιῶν τούτων καὶ θυσίαν Θησεῖ. *Porticum etiam Athenienses de manubiis, quas tum Peloponnesiis, tum vero eorum sociis Græci nominis eripuerant, dedicarunt. Affixa etiam sunt extremarum navium ornamenta, & scuta ænea. Inscriptio, quæ addita, enumerat civitates, de quibus manubiarum primitias misere Athenienses. Ac de navalibus hisce præliis Theseo sacra instituta.* Denique & inter signa cœlestia ipsum, Engonasin dictum, item lyram quoque ejus, retulerunt. Hyginus, Poet. Astron. lib. II. *Engonasin Hegesianax Thesea dixit esse, qui Trœzene saxum extollere videtur: quod existimatur Ægeus sub eo saxo Ellopium ensem posuisse, & Æthra Thesei matri prædixisse, ne ante eum Athenas mitteret, quam sua virtute lapide sublato potuisset patri gladium referre. Itaque niti videtur, ut, quam altissime possit, lapidem extollat. Hac etiam de causa nonnulli Lyram, quæ proxima ei signo est collocata, Thesei esse dixerunt: quod, ut eruditus omni genere artium, lyra quoque didicisse videbatur.* Quin Silanioni item, & Parrhasio, qui imaginem ejus pinxissent, finxissentque, summos honores decrevere. Plutarchus: Σιλανίωνα τιμῶσι, καὶ Παῤῥάσιον, εἰκόνων Θησέως γραφεῖς, καὶ πλάστας, γενομένους. *Silanionem honorant, & Parrhasium, qui Thesei imagines pinxerant, finxerantque.*

F I N I S.

AUCTO-

R E R U M

In hoc

O P E R E

Maxime memorabilium

I N D E X.

Numerus designat Capita.

A.

-ninve

Hirco

Phæa,

Sponsa

AUCTORUM

Qui heic citantur

INDEX.

INDEX AUCTOTUM.

Schol.

AUCTORES

Quî heic emendantur, aut errare indicantur.

Numerus Capita designat.

FINIS.

EXCERPTA
EX
JACOBI SPONII
V. C.
ITINERARIO
DE
PAGIS ATTICIS.

AUCTARIUM

Ex Itinerario

JACOBI SPONII.

ΑΓΓΕΛΗ.

Hodie iste pagus vocatur *Angelokipous*, corrupte *Ambelokipous*. Meminit istius pagi incolarum insignis inscriptio, quam vidi Athenis in domo civis.

ΠΑΝΔΙΟΝΙΔΟΣ ΠΡΥΤΑΝΕΙΣ
ΑΝΕΘ

ΠΑΙΑΝΙΕΙΣ
ΣΤΡΑΤΟΝΙ
ΔΗΣ ΣΟΣΙΓΕ
ΝΟΥ
ΠΡΑΞΙΑΣ ΑΝ
ΘΕΜΙΩΝΟΣ
ΑΘΕΟΜΝΗΣ
ΤΟΣ ΔΙΩ
ΝΟΣ
ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ
ΑΡΧΙΚΛΕΙ
ΔΟΥ
ΘΕΟΔΟΤΟΣ
ΑΝΤΙΦΑΤΟΥ
ΑΛΚΙΜΑΧΟΣ
ΑΝΔΡΩΝΟΣ

ΛΥΣΙΠΠΟΣ ΦΙ
ΛΙΝΟΥ
ΑΓΓΕΛΕΙΣ
ΘΕΟΓΕΝΗΣ
ΕΡΥΘΦΙΛΟΥ
ΜΕΛΗΤΟΣ ΜΕ
ΝΕΣΤΡΑΤΟΥ
ΝΙΚΙΑΣ ΧΑΙΡΕ
ΛΕΙΔΟΥ
ΜΥΡΡΙΝΟΥ
ΣΙΟΙ
ΠΟΛΥΔΑΜΑΣ
ΑΡΙΣΤΟΔΑ
ΜΑΝ...

ΣΟΣΙΓΕΝΗΣ ΣΟΣΙΓΕΝΟΥ	.. ΧΑΡ ... ΡΥΣ
ΤΥΦΑΝΗΣ ΑΝΤΙΜΕ ΛΟΥΣ	....
ΑΝΤΓΕΝΗΣ ΤΙΜΟΣΤΡΑ ΤΟΥ	ΕΥΘΥΚΡΑΤΗΣ ΕΥΘΥΚΡΑ ΤΟΥ
ΧΙΟΝΙΣ ΔΗ ΜΟΣΤΡΑΤΟΥ	... ΧΙΑΣ ΕΥ ΚΛΕΙΔΟΥ
.. ΕΥΕΑΝΔΡΟΣ ΑΡΜΑΝΤΙ ΔΟ...	ΣΤΕΙΡΙΕΙΣ
.. ΟΝΟΥΛΙΔΑ	... ΙΝΙΑΣ ΔΕΙ ΝΟΚΡΑΤΟΥ
ΧΑΙΡΕΑΣ ΜΕ ΛΗΣΙΠΠΟΥ	ΣΩΠΥΡΟΣ ΚΡΑ ΤΙΝΟΝΤΟΣ
ΟΛΘΕΝ	ΧΑΡΙΑΣ ΑΡΙΣ ΤΟΚΛΕΟΥ
....	....
.... ΟΔΗΜΟΣ ΔΕΙΚΙΡΟΥ	ΛΥΣΑΝΙΑΣ ΑΡΙΣΤΟ ΚΛΕΙΔΟΥ
....	ΚΛΕΟΜΗΔΗΣ ΑΡΙΣΤΟ ΚΛΕΙΔΟΥ
ΠΡΑΣΙΕΙΣ	ΜΝΗΣΑΡΧΟΣ ΤΙΜΟΣΤΡΑ ΤΟΥ
ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ ΑΡΙΣΤΟ ΚΛΕΙΔΟΥ	ΕΥΦΙΔΗΜΟΣ... ΛΥΟΥΣ

ΔΟΘΕΝΤΕΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΑΓΝΟΥΣ.

De hoc egregia inſcriptio habetur Athenis:

ΛΥΣΙΚΛΗΣ ΒΙΟΤΤΟΥ ΟΗ
ΘΕΝ ΕΧΟΡΗΓΕΙ ΟΙΝΗΙΣ
ΦΥΛΗ ΠΑΙΔΩΝ ΕΝΙΚΑ
ΠΑΜΦΙΛΟΣ ΑΓΝΟΥΣΙΟΣ
ΕΔΙΔΑΣΚΕΝ ΚΗΦΙΣΟΔΩ
ΡΟΣ ΗΡΧΕΝ

ΑΓ-

ΑΓΡΑΙ

Fuit locus prope portam Athenarum, venationi aptus, ideo Dianæ dicatus. Antiqui ſcriptores non retulerunt in paganorum Atticorum cenſum.

ΑΓΧΕΣΜΟΣ

Eſt parva rupes inculta, & inhabitabilis, in qua nihil hodie videtur niſi ſtatua Jovis. Is mons nunc appellatur ἅγιος Γεώργιος. S. Georgius. Meurſius hunc montem refert inter eos, qui ab Athenienſibus colebantur, ſed nullos unquam habuit incolas.

ΑΖΗΝΙΑ.

Pulcherrimam inſcriptionem de Azenienſium Gymnaſiarchis Nobiliſſimus Wehlerus Athenis in Angliam deportavit:

ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΝ ΔΕ ΠΟΘΕΙΝΟΣ
ΕΝ ΕΥΦΗΒΟΙΣΙ ΠΑΛΑΙΣΤΡΑ
ΤΕΥΞΑΣ ΚΟΣΜΗΤΟΥ ΘΗΚΑ
ΤΟ ΝΥΜΦΟΔΟΤΟΥ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΑΙΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΑ
ΣΙΟΥ ΣΤΕΙΡΙΕΩΣ ΑΡΧΗΣ

ΚΟΣΜΗΤΗΣ ΕΦΗΒΩΝ
ΩΛΟΣ ΠΟΝΤΙΟΣ ΝΥΜΦΟΔΟ
ΤΟΣ ΑΞΗΝΙΕΥΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΚΟΣΜΗΤΑΙ ΩΛΟΣ
ΠΟΝΤΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΞΗ
ΝΙΕΥΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΤΩΝ ΙΑΤΡΟ
ΚΛΕΟΥΣ ΜΕΛΙΤΕΥΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΑΙ ΚΑΘΩΣ ΕΓΥΜ
ΝΑΣΙΑΡΧΗΣΑΝ
ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝΑ ΝΥΜΦΙΔΟΤΟΣ
ΑΞΗΝΙΕΥΣ
ΠΥΑΝΟΨΙΟΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΝΥΜΦΟΔΟΤΟΥ ΑΞΗΝΙΕΥΣ
ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΟΝΑ ΣΥΜΦΕ
ΡΩΝ ΑΞΗΝΙΕΥΣ
ΠΟΣΕΙΔΕΩΝΑ Α. ΑΝΤΙΟΧΟΣ

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΜΕΛΙΤΕΥΣ
ΠΟΣΕΙΔΕΩΝΑ Β. Κ Α. ΝΙΚΩΝ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ
ΓΑΜΗΛΙΩΝΑ ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ ΞΟΣΙΜΟΥ ΛΑΜΠΤΡΕΥΣ
ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΩΝΑ ΜΑΚΡΕΙΝΟΣ ΞΟΣΙΜΟΥ ΛΑΜΠΤΡΕΥΣ
ΜΟΥΝΥΧΙΩΝΑ ΤΙΤΟΣ ΦΛΑΥ. ΛΛΥΠΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ
ΘΑΡΓΗΛΙΩΝΑ ΤΙΤΟΣ ΦΛΑΥ. ... ΙΑΝ... ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ.
ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝΑ ΑΝΘΟΣ ΚΑΙ ΠΑΓΚΑΡΗΣ ΟΙ ΑΝΘΟΥ ΛΑΜ ΠΤΡΕΙΣ
ΕΚΑΤΟΜΒΑΙΩΝΑ ΩΛΟΣ ΠΟΝ ΓΙΟΣ ΝΥΜΦΟΔΟΤΟΣ ΑΞΗ ΝΙΕΥΣ
*μεταγει*ΤΝΙΩΝΑ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ ΗΡΩΝ ΣΟΣ.. Γ.. Ν..
Π... ΕΙΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ ΕΡΙ ΚΑΙΕΥΣ.... ΡΜΗ...
ΑΡΧΕΛΑΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ ΑΓΑΘΩΝ ΜΕΛΙΤΕΥΣ
ΣΙΜ..... ΥΛΛΔΟΥ ΜΑΡΑΘΩ ΝΙΟΣ ΣΕΜΝΟΣ ΥΓΙΝΟΥ ΜΑ ΡΑΘΩΝΙΟΣ
ΠΑΠΠΟΣ ΞΟΣΤΗΡΟΣ ΓΑΡΓΗΤ ΤΙΟΣ ΠΟΜΠΩΝΙΟΣ ΞΟΣΤΗΡΟΣ ΓΑΡΓΗΤ.
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΥ ΛΕΥΚ. ΤΙΤΟΣ ΞΟΣΙΜΟΥ ΠΑΙΟΝΙ.
ΕΠΑΦΡΙΩΝ ΙΣΕΥΘΟΥ ΓΑΡ ΓΗΤΤΙΟΣ
ΕΛΕΥΣΙΝΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΣΕ.
ΠΟΜΠΩΝΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ

ΓΑΡ-

ΓΑΡΓΗ.
ΦΙΛΟΤΙΚΟΣ ΑΤΤΙΚΟΥ ΑΛΙ
ΜΟΥΣΙΟΣ
ΠΑΙΔΟΤΡΗΒΗΣ ΑΡΙΣΤΩΝ Α
ΦΡΟΔΙΣΙΟΥ ΡΑΜΝΟΥΣΙΟΣ

In altera parte lapidis hæc erant:

ΠΑΙΔΕΥΤΑΙ

ΑΙΚΙΜΝΙΟΣ ΠΟΛΥΑΙΝΟΣ ΚΟΛΗΓΕ
ΜΩΝ ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ ΠΡΟΣΑ. ΓΡ.
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΕΛΙΤΕΥΣ ΗΡΑΚΛΕΙ
ΔΗΣ ΠΟΘΕΙΝΟΥ ΕΡΙ. ΟΠΛΟΜΑ
ΧΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΗΣ ΠΛΟΥΤΙΑΝΟΣ
ΑΓΑΘΗΜΕΡΟΥΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΦΡΟ
ΔΙΣΙΟΥ ΕΞ Ο.... ΠΑΙΩΝ ΔΙΟΜΗ
ΔΟΥΣ ΠΑΛΛΗ.... ΣΕΞΣΤΙΝΟΣ ΝΙ
ΚΑΝΟΡ ΣΦΗΤΤΙΟΣ ΠΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ
ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ Α.... ΑΒΑΣΚΑΝ
ΤΟΣ ΕΥΜΟΛΠΟΥ ΚΗ.. ΕΡΜΙΑΣ
ΤΡΥΦΩΝΟΣ ΜΑΡΑΘΩ... ΚΕΣΤΡΟ
ΦΥΛΑΞ ΠΥΘΙΚΟΣ ΕΥΔΟ.. ΘΥΡΩΡΟΣ
ΑΙΣΧΙΝΗΣ Ο ΚΑΙ ΨΙΑ...

ΑΘΜΟΝΟΝ.

In hoc pago fuit templum Veneris Cœlestis, quod condidit Porphyrion, antiquissimus Rex Atticæ, qui ante Actæonem ibi rerum potitus est, teste Pausania. Inscriptio, quæ legitur Athenis:

...ΝΕΙΣ ΧΑΡΙΕΣΣΑ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΕΞ
ΑΤΜΟΝΕΩΝ

ΑΙΘΑΛΙΔΑΙ.

Inscriptio sepulchralis, quæ Athenis extat:

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
ΕΡΟΔΟΤΟΥ
ΑΙΘΑΛΙΔΗΣ

Duas

Duas alias ibidem vide.

ΑΙΞΟΝΗ

In inscriptionibus scribitur per ο, in Auctorum Græcorum libris per ω.

ΑΛΑΙ ΑΙΞΩΝΙΔΕΣ.

Incola dicitur Ἁλαιεὺς, male Meursius Ἁλαεὺς. Patet hoc ex inscriptionibus, quarum hæc legitur Athenis in theatro Bacchi:

ΝΙΚΩΝ
ΑΤΣΙΟΤ
ΑΛΑΙΕΤΣ

Alia ibidem apud Consulem Giraldum:

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΔΙΟΔΩΡΟΤ
ΑΛΑΙΕΤΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘ...
ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΤΤΑΝΕΤ...

ΑΜΑΞΑΝΤΕΙΑ.

Inscriptio, quæ Athenis legitur in Ecclesia Σταυρόμενος.

ΕΙΡΗΝΗ
ΔΙΟΔΩΡΟΤ
ΕΔΕΣΣΑΙΑ
ΣΩΣΙΠΟΛΙΔΟΣ
ΑΜΑΞΑΝΤΕΩΣ
ΓΤΝΗ

ΑΜΦΙΑΛΗ

Perperam inter pagos Atticos refertur a Meursio. Strabo enim tantum dicit fuisse promontorium, ex quo trajiciatur in Salaminem.

ΑΝΑΓΤΡΟΤΣ

Fuit ad mare inter Phalereum & Sunium. Vetus columna, quæ habetur in via, qua itur Athenis Salaminem:

ΖΩΣΑ-

ΖΩΣΑΡΙΟΝ ΑΠΟΛ
ΛΩΝΙΟΥ ΕΞ ΑΝΑΓΥ
ΡΑΣΙΩΝ

Alias tres vide ibidem.

ΑΝΑΦΛΥΣΤΟΣ

Fuit parvus pagus maritimus non longe ab Athenis remotus, versus promontorium Coliada. Lapis vetus qui Athenis in horto:

ΤΙΤΟΣ
ΑΝΤΙΟΧΟΥ
ΑΝΑΦΛΥΣΤΙΟΣ

ΑΡΓΙΛΙΑ

Fuit forte idem pagus, cujus meminit Harpocration in voce Ἄρδηττος, ubi appellatur Ἀργυλέων δῆμος. *

* *Henr. Vallesius conjicit legendum forte* Ἀχρυλέων, *quod idem sit, quod* Ἀγελολέων, *de quibus Harpocrat. & superius Meursius in* Ἀχρύλη. *Duos pagos sic dictos existimat, alterum ad distinctionem* Ἀχρύλην ὑπένερθεν *inferiorem, alterum* Ἀχρύλην καθύπερθεν *superiorem.*

ἉΡΜΑ

Fuit pagus Atticus prope Phylen, ad fines Bœotiæ. Ei adsitum erat castellum munitum prope Tanagram. Appellatus quoque fuit balneum Amphiarai, vid. Stephan. de Urbibus in Ἅρμα. Meursius nullam hujus pagi mentionem facit.

ΑΘΗΝΗ

Parva columna, superstes Athenis:

ΝΙΚΟΜΑΧΟΣ
ΜΗΝΟΦΙΛΟΥ
ΑΘΗΝΕΥΣ

ἈΦΙΔΝΑ.

Aphidna est tribus Leontidæ. Cum antiquis tribubus adscriberetur Hadrianidæ, Aphidna avellebatur a Leontida, ut novæ insereretur, quod cognoscimus ex lapide de XIII tribubus. Antequam fuit Leontidæ tribus, erat Ægidæ, teste Harpocratione. Lapis vetus in via media, quæ Athenis ducit Salaminem:

ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ
ΧΑΡΙΞΕΝΙΔΟΥ
ΑΦΙΔΝΙΟΣ

ΑΧΑΡΝΑ.

Inscriptio lapidis Atheniensis:

ΜΕΝΙΠΠΟΣ
ΜΕΓΑΚΛΕΟΣ
ΑΧΑΡΝΕΥΣ

Ex hoc lapide videtur posse corrigi Pausanias, qui mentionem facit Menippi, filii Μεγάρεως, sepulti in Prytaneo, sed pro Μεγάρεως scribendum Μεγάκλεος, ut habetur in inscriptione. Alius Megaclis idem meminit scriptor, qui celebris fuit sculptor, cujus opera nonnulla Corinthi extabant. Videndæ plures ibi inscriptiones de hoc pago.

ΒΕΛΒΙΝΑ.

Refert Meursius Belbinam inter pagos Atticos, sed non ostendit ullius auctoris testimonio hanc insulam unquam incolas habuisse, nec hoc propter ejus parvitatem est credibile.

ΒΗΣΑ

Firmant Strabonis sententiam veteres inscriptiones, ex quibus unam apponemus, quæ conspicitur Eleusini:

ΤΙΒΕΡΙΟΣ ΚΛΑΥΔΙΟΣ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΤΙΒΕΡΙΟΥ
ΚΛΑΥΔΙΟΥ
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ ΒΗΣΑΙΕΩΣ

ΒΡΑΥΡΩΝ

Hodie appellatur *Urana.*

ΒΡΙΛΗΣΣΟΣ

Non est pagus, ut Meursius tradit, sed mons tantum, quem scriptores veteres non accensent Atticis pagis.

ΓΑΡΓΗΤΤΟΣ.

Eleusini hic superest titulus:

... ΔΙΟΣ

... ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΚΛΑΥΔΙΑ..
Γ. ΚΛΑΥΔΙΟΝ ΣΕΙΛΙ
ΑΝΟΝ ΠΟΛΥΚΡΙΤΟΝ
ΑΦ ΕΣΤΙΑΣ ΤΑΙΝ ΘΕ
ΑΙΝ ΑΝΕΘΗΚΑΝ
ΕΠΙ ΙΕΡΕΙΑΣ ΚΛΑΥΔΙΑΣ
ΤΕΙΜΟΘΕΑΣ ΤΗΣ ΤΕΙΜΟ
ΘΕΟΥ ΓΑΡΓΗΤΙΟΥ ΘΥ

Ἀφ' ἑστίας quid sit explicat Suidas : Ἀφ' ἑστίας, ἀπὸ τῆς οἰκίας ἢ ἀφ' ἑστίας μυεῖσθαι, ἀφ' ἑστίας μυούμενος, ἀθηναῖος ἦν.

ΔΕΙΡΑΔΕΣ

Incolæ hujus pagi Δειραδιῶται. Vetus lapis apud Gallicum Legatum Constantinopoli servatus, sed Athenis eo delatus:

ΑΡΧΟΝΤΟΣ

ΚΑΙ ΙΕΡΕΩΣ ΔΡΟΥΣΟΥ ΥΠΑΤΟΥ
ΞΕΝΩΝ ΜΕΝΝΕΟΥ ΦΛΥΕΥΣ
ΗΡΑΚΛΙΤΟΣ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ
ΣΦΗΤΤΙΟΣ ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΣ
.. ΕΤΗΣΑ ΑΛΚΕΤΟΥ ΠΕΡΙΘΟΙ
ΔΗΣ ΘΕΣΜΟΘΕΤΟΥ
ΛΕΥΚΙΟΣ ΣΕΠΠΙΟΣ ΚΗΦΕΙ
ΣΙΕΥΣ
ΦΙΛΩΤΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΕΓΜΥ
ΡΙΝΟΥΝΤΙ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΝΕΟΥ ΚΥΔΑΘΗ
ΝΑΙΕΥΣ
ΣΕΞΣΤΙΟΣ ΛΕΥΚΙΟΥ ΔΙΡΑΔΙΩ
ΤΗΣ
ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ ΕΥΓΙΤΟΝΟΣ
ΦΡΕΑΡΡΙΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΘΡΙΑΣΙΟΣ
ΚΗΡΥΞ ΤΗΣ ΕΞ ΑΡΕΙΟΥΠΑΓΟΥ
ΒΟΥΛΗΣ

ΛΕΩΝΙΔΗΣ ΛΕΟΝΙΔΟΥ ΜΕΛΙΤΕΥΣ
ΚΗΡΥΞ ΑΡΧΟΝΤΙ
ΔΙΟΔΩΡΟΣ ΕΡΜΕΙΟΣ ΑΥΛΗΤΗΣ
ΙΣΙΦΙΛΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ ΑΘΜΟ
ΝΕΥΣ
ΕΣΤΙΑΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΜΙΛΗΣΙΟΣ

ΔΕΚΕΛΕΙΑ.

Athenis apud Ecclesiam de Panagia Spiliotissa:

Ο ΔΗΜΟΣ ΕΧΟΡΗΓΕΙ ΠΥΘΑΡΑ
ΤΟΣ ΗΡΧΕΝ
ΑΓΩΝΟΘΕΤΗΣ ΘΡΑΣΥΚΛΗΣ
ΘΡΑΣΥΛΛΟΥ ΔΕΚΕΛΕΥΣ
ΙΠΠΟΘΟΩΝΤΙΣ ΠΑΙΔΩΝ ΕΝΙΚΑ
ΘΕΩΝ ΘΗΒΑΙΟΣ ΗΥΛΕΝ
ΠΡΟΝΟΜΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ ΕΔΙ
ΔΑΣΚΕΝ

Ibidem:

Ο ΔΗΜΟΣ ΕΧΟΡΗΓΕΙ ΠΥΘΑ
ΡΑΤΟΣ ΗΡΧΕΝ
ΑΓΩΝΟΘΕΤΗΣ ΘΡΑΣΥΚΛΗΣ
ΘΡΑΣΥΛΛΟΥ ΔΕΚΕΛΕΥΣ
ΠΑΝΔΙΟΝΙΣ ΑΝΔΡΩΝ ΕΝΙΚΑ
ΝΙΚΟΚΛΗΣ ΑΜΒΡΑΚΙΟΤΗΣ
ΗΥΛΕΙ
ΛΥΣΙΠΠΟΣ ΑΡΚΑΣ ΕΔΙΔΑΣΚΕΝ

Hæ duæ inſcriptiones; quæ inveniuntur etiam apud Fulvium Urſinum in iconibus virorum illuſtrium, ſed minus emendatæ, ſunt pervetuſtæ. Pytharatus fuit Archon Olympiadis 127 anno ſecundo, hic fuit annus 271 ante Chriſtum natum, V. C. 483. Suidas meminit Lyſippi Tragici.

Extat ibidem & tertia:

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ ΘΡΑΣΥΛΛΟΥ ΔΕ
ΚΕΛΕΥΣ ΑΝΕΘΗΚΕΝ.

ΧΟΡΗ-

ΧΟΡΗΓΩΝ ΝΙΚΗΣΑΣ ΑΝΔΡΑ
.ΣΙΝ ΙΠΠΟΘΟωΝΤΙΔΙ ΦΥΛΗΙ
ΕΤΙΟΣ ΧΑΛΚΙΔΕΥΣ ΗΥΛΕΙ ΝΕ
ΑΙΧΜΟΣ ΗΡΧΕΝ
ΚΑΡΚΙΔΑΜΟΣ ΣΩΤΙΟΣ ΕΔΙ
ΔΑΣΚΕΝ

Hæ tres inſcriptiones raræ ſunt propter ſummam Antiquitatem. Neæchmus fuit Archon anno primo CXV Olympiadis, V.C. anno 434. ante Chriſtum natum 320. ut vetuſtiores ſint inſcriptione Romana Duiliana. Eſt quoque dignum obſervatu, quod Urſinus annotavit, iſtis inſcriptionibus reſpondere διδασκαλίας, quæ præfixæ ſunt Comœdiis Terentii. Nam quod in Græcis inſcriptionibus eſt ὁ δῆμος ἐχορήγει, hoc in Terentianis tribuitur Ædilibus Curulibus, quorum erat ludos ſolemnes edere, his verbis: *Acta ludis Megalenſibus M. Fulvio & M. Glabrione Ædibus Curulibus.* Poſtea Θέων Θηβαῖος ηὔλει in Latina eſt: *modos fecit Flaccus Claudii filius, tibiis paribus dextris & ſiniſtris.* Dein Πρόνομος ἐδίδασκεν reſpondent hæc verba *Græca eſt Menandru.* Denique Νέαιχμος ἦρχεν eſt illud ipſum, quod de Conſule ſubnectitur in Latina: *edita M. Marcello Cn. Sulpicio Coſſ.*

Apud Plutarchum in vita Themiſtoclis reperitur ſimilis inſcriptio: Θεμιστοκλῆς ὁ Φρεάῤῥιος ἐχορήγει, Φρύνιχος ἐδίδασκεν, Ἀδείμαντος ἦρχεν.

ΔΡΥΜΟΣ.

Meurſius hunc pagum etiam omiſit. Fuit inter Bœotiam & Atticam, teſte Harpocratione & Heſychio. Ariſtoteles tradidit eſſe pagum etiam hujus nominis in Bœotia.

ΕΔΑΠΤΕΩΝ.

Hunc pagum nos docuit inſcriptio, quam invenimus Athenis via Salaminia:

ΧΑΙΡΕ
ΑΘΗΝΑΕΙΣ ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΔΑ
ΠΤΕΩΝ
ΦΑΥΣΤΟΣ ΛΕΟΝΤΟΣ ΜΕΙΛΗ
ΣΙΟΣ

ΕΛΕΟΥΣΑ

Hunc quoque populum prætermisit Meursius. Est unus scopulorum duorum Sinus Saronici, quorum alter dicitur *Elisso*, alter *Laousa*. Meminit ejus Strabo, nunc nullos habet incolas. Esse tribus Hadrianidæ prisco ex monumento discimus, quod Athenis vidi:

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ

..., ΔΗΜΟΣΤΡΑ
ΤΟΥ ΜΑ...
... ΟΙ ΠΑΙΑΝΙ
ΕΙΣ ΤΗΣ * ΑΔ..
** .... ΑΝΤΕΣ ΕΑΥ
ΤΟΥΣ...
... ΑΥΤΟΚΡΑ
ΤΩΡ...
.... ΟΣ ΑΔΡΙΑ
ΝΟΣ.......
. . . .
ΕΛΕΟΥΣ...
ΕΥΠΑΙΔΕΙΟΣ

ΟΛΘΕΝ

... ΟΣ ΕΡΜΕΙΟΥ

.. ΑΙΕΣ

ΙΕΡΟΦΑΝΤΗΣ
ΙΕΡΟΚΗΡΥΞ
ΕΠΙΒΩΜΟΙ
ΚΗΡΥΞ ΙΟΥΛ.
ΝΕ..
ΜΟΥ ΟΥΟΠΙ
ΣΚΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
βου ΛΗΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΥ
ΦΙΛΕΡΩΣ ΚΑΛ
ΛΙΣΤΟΥ
ΓΕΝΕΘΛΙΟΣ
ΠΡΩΤΟΥ
ΣΥΜΦΕΡΩΝ

ΑΛ...

... ΜΙΑΝΟΣ
ΠΑ... ΗΩΝ...
ΩΤΟΥ
ΦΙΛΩΝ ΕΛΕΥ
ΣΙΝΙΟΥ
ΑΓΝΕΑΝΔΡΟΣ
ΕΛΕΥΣΙΕΥ

Κ.. Δ.. Ν

ΦΙΛΟΚΛΗΣ
. . . .
. . . .
. . . .
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΟ ΒΗΜΑ
ΟΝΗΣΙΜΟΣ
ΕΥΤΥΧΙΔΟΥ

* i.e. *ἀδριανίδος*

** i.e. *πρυτάνεις*

ANTI-

ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΥΣ
ΕΥΠΟΡΙΣΤΟΣ
ΙΕΡΑΥΛΗΣ
ΑΦΡΟΔΕΙΣΙΟΣ
ΙΕΡΕΥΣ ΦΩΣΦ..
ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΙΑ

ΔΟΣ
ΕΡΜΕΙΑΣ
ΑΞΗΝΙΕΥΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΕΥΣ
ΜΥΡΩΝ

..ΑΘΗΙ ΤΥΧΗΙ

..Σ.. Μ. ΜΟΥΝΑΤΙΟΥ ΜΑΞΙ
ΜΙΑΝΟΥ ΟΥΟΠΙΣΚΟΥ
... ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΣ ΟΙ ΠΡΥΤΑ
ΝΕΙΣ ΤΗΣ ΚΕΚΡΟ..
ΤΙΜΗΣΑΝΤΕΣ ΑΥΤΟΥΣ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΑΙΣΙΤΟΥΣ ΑΝΕΓΡΑ
ΨΑΝ

ΑΛΑΙΕΙΣ.
ΑΝΝΙΟΣ ΠΙΣ
ΤΟΚΡΑΤΗΣ
ΙΕΡΕΥΣ ΔΗΜΗ
ΤΡΙΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΣΚΡΙΤΟ....ΚΟΣ
ΝΙΚΩΝ... ΛΩ
ΡΟΥ

ΑΙΣΙΤΟΙ
ΙΟΥΛ. ΙΕΡΟ
ΦΑΝΤΗΣ
ΑΙΛ. ΔΑΔΟΥ
ΧΟΣ
ΕΡΕΝΝΙΟΣ ΙΕ
ΡΟΚΗΡΥΞ
ΜΕΜ. ΕΠΙΒΩ
ΜΟΙ

ΑΙΞΩΝΙΕΙΣ

ΣΤΕΦΗΦΟΡΟΥ
ΑΓΝΟΣ ΣΤΕΦΗΦΟΡΟΥ
ΟΝΗΣΙΜΟΣ ΣΤΕΦΗ
ΦΟΡΟΥ

ΕΡΜΕΙΑΣ
ΕΡΜΕΙΑΣ

ΕΡΜΟ-

ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ ΕΡΜΕΙΟΥ

ΠΙΘΕΙΣ

ΗΛΙΟΔΩΡ..ΗΜΟ
ΔΩΡΟΥ
ΕΠΙ..ΚΛ.....
ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΒΟΥ
ΛΕΥΤΩΝ ΣΤΡΑ
ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΜΕΛΙΤΕΥΣ

Insignis hæc est inscriptio, quæ plurima docet, quæ in nullis libris, quos superstites habemus, possumus discere. 1. Pagus Elusius inde cognoscitur tribus Hadrianidæ, Meursio aliisque ignotus. 2. Oa quoque hujus fuit tribus, avulsa a Pandionida, cui scriptores eam adsignant, ut sub Hadrianida tribu veteribus adjungeretur. 3. in hac tribu multas fuisse dignitates cognoscimus. Fuit in illa *Hierophanta*, cujus erat mysteriorum curam gerere. *Daduchus*, cui lampades & faces sacræ commissæ erant. Ἱεροκήρυξ est præco sacer, qui populo indicat dies festos, & cæremonias. Κήρυξ est præco. Ἐπίβωμος, qui curam gerit aræ. Γραμματεὺς, qui acta hujus tribus conficiebat, & servabat. Ἀντιγραμματεὺς, qui observabat, num rite & secundum leges a Grammateo omnia litteris mandarentur, & custodirentur Gallis *Controlleur*. Πρωτογραμματεὺς est scriba. Περὶ τὸ βῆμα, cui commissa est cura Chori. Ἱερεὺς est sacerdos. Ἱεραύλης, magister Musicæ. ΑΙΣΙΤΟΙ Æsiti erant, quibus publice victum decreverat Senatus & populus in Prytaneo, ut vidimus decretum esse Hippocrati. Vide ejus opera. Hesychius appellat ἀείσιτους.

ΕΛΕΥΣΙΣ.

Eleusis tota nunc est destructa & vastata, ab Europæis vocatur *Lepsina*, a Græcis hujus temporis qui nomina Urbium in accusandi casu efferunt, *Levsina*, corrupte pro *Eleusina*, & hoc pro *Eleusis*. Inscriptio, quæ Eleusine reperitur:

ΦΙΛΕΑΣ ΔΟΡΟΘΕΟΥ
ΕΛΕΥΣΙΝΙΟΣ

Alias plures invenies in itinerario.

ΕΡΜΟΣ.

Hujus pagi cultores dicti sunt Ἕρμειοι. Antiqua inscriptio prope fontem Athenis:

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΠΕΡΩΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΞ
ΑΡΕΟΥΠΑΓΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΒΟΥΛΗΣ. . . . .
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΤΟΝ ΑΡΞΑΝΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΝ ΘΕΣΜΟΘΕΤΑΙΣ
ΑΡΧΗΝ ΚΑΙ ΑΡΞΑΝΤΑ ΤΗΝ
ΕΠΩΝΥΜΟΝ ΑΡΧΗΝ ΚΑΙ ΠΑ
ΝΗΓΥΡΙΑΡΧΗΣΑΝΤΑ ΚΑΙ ΑΓΩ
ΝΟΘΕΤΗΣΑΝΤΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑ
ΛΩΝ ΠΑΝΑΘΕΝΑΙΩΝ ΟΙΚΟ
ΘΕΝ ΙΕΡΑ ΠΑΝΑΓΗ. Π. ΕΡΕΝ.
ΔΕΞΙΠΠΟΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΕΡ
ΜΕΙΟΝ ΤΟΝ ΡΗΤΟΡΑ ΚΑΙ
ΣΥΝΓΡΑΦΕΑ ΑΡΕΤΗΣ ΕΝΕΚΑ
ΟΙ ΠΑΙΔΕΣ

ΕΥΚΟΝΘΕΥΣ.

Non inveni hunc pagum in ullo libro, sed in inscriptione antiqua in Salamine mihi visa:

ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
ΜΙΛΗΣΙΑ ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ
ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
ΕΥΚΟΝΘΕΩΣ
ΓΥΝΗ

ΕΥΟΝΥΜΟΣ.

Vetus lapis Salaminius:

ΘΡΑΣΥΜΗΔΗΣ
ΘΡΑΣΥΛΛΟΥ
ΕΥΩΝΥΜΕΥΣ

Vide plures in itinerario.

ΘΗΒΗ.

Thebes ignoratur tribus. Sed fuisse pagum Atticum ejusdem nominis, quo erat urbs Bœotia Thebe, constat etiam ex Stephano, qui inter novem urbes, quæ Thebæ appellantur, sextam ait in Attica sitam esse. Miror Meursium hunc pagum prætermisisse. Mentio ejus quoque in inscriptione Atheniensi:

ΑΝΤΙΚΛΕΙΑ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΕΥ ΘΥΓΑ
ΤΗΡ ΘΗΒΑΙΑ.

Et in alia:

ΜΕΤΦΙΛΗΤΟΣ,...
ΕΧΘΗΙΔΙΙΠ..,
ΘΗΒΑΙΟΣ....

ΘΟΡΙΚΟΣ.

Lapis Atheniensis in horto Hussein Bey:

ΠΡΑΧΙΚΛΗΣ
ΕΥΦΡΟΝΙΟΥ
ΓΟΝΩ ΔΕ
ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΟΥ
ΘΟΡΙΚΙΟΥ

ΙΤΕΑ

Fuit tribus Acamantidis. Sed in antiquo marmore adscribitur tribui Antiochidi, ut videatur olim pertinuisse ad Acamantidem, sed postea translatam fuisse ad Antiochiden.

ΙΩΝΙΔΑΙ.

Mulieris ex hac tribu meminit lapis Eleusinius:

ΑΥΣΙΚΡΑΤΗΣ ΑΝΑΞΟΝΟΣ
ΑΝΑΞΙΟΩΝΟΣ ΚΑΛΙΣΣΩ
ΙΩΝΑ ΜΑΤΗΡ ΑΝΕΘΗΚΕ

Ματὴρ pro Μητὴρ est secundum dialectum Atticam.

ΚΑΛΛ

ΚΑΛΗ

Apud Athenæum vocatur καλὴ ἀκτὴ pulchrum littus, VI. Dipnosoph. diciturque ibi natus esse Cæcilius Rhetor, qui librum edidit de bellis servilibus. Harpocration dicit Ἀκτὴν esse regionem maritimam Atticam.

ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ.

Κεραμεικὸς ὁ ἔξω, etiamnum vocatur Κεραμεία.

ΚΕΦΑΛΗ.

Basis statuæ Eleusine:

ΔΗΜΗΤΡΙ ΚΑΙ ΚΟΡΗΙ
Η ΙΕΡΑ ΓΕΡΟΥΣΙΑ Μ. ΑΥ
ΡΗΛΙΟΝ ΔΙΘΟΦΟΡΟΝ ΠΡΟ
ΣΔΕΚΤΟΝ ΠΙΣΤΟΚΡΑ
ΤΟΥΣ ΚΕΦΑΛΗΘΕΝ ΠΡΕΣ
ΒΕΥΣΑΝΤΑ ΠΡΟΙΚΑ ΤΙΜΗ
ΘΕΝΤΑ ΔΕ ΥΠΟ ΘΕΟΥ
ΚΟΜΜΟΔΟΥ ΤΗ ΡΩΜΑ
ΙΩΝ ΠΟΛΕΙΤΕΙΑ ΑΡΞΑΝ
ΤΑ ΤΟΥ ΚΗΡΥΚΩΝ ΓΕ
ΝΟΥΣ ΑΡΞΑΝΤΑ ΤΗΣ ΙΕ
ΡΑΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ ΕΥΣΕΒΕ
ΙΑΣ ΕΝΕΚΑ

ΑΤΤΙΚΟΣ ΕΥΔΟΞΟΥ ΣΦΗΤ
ΤΙΟΣ ΕΠΟΙΗΣΕ

ΚΗΔΑΙ.

Meursius ignorat cujus tribus sit. Sed in nostro marmore de tredecim tribubus ostenditur tribui Erechtidæ istum pagum accensum fuisse. Litteræ ΕΚΚΗ sine difficultate explicantur ΕΚΚΗΔΩΝ, ut apud Demosth. Orat. in Euergum Πυθοδώρῳ ἐκ Κηδῶν.

ΚΗΦΙΣΙΑ

Retinet antiquum nomen etiam nunc. Quinque aut sex milliaria

distat Athenis. Titulus antiquus Athenis superest de Heracleone Cephisiensi:

ΗΡΑΚΛΕΩΝ ΗΡΑΚΛΕΩΝΟΣ
ΚΗΦΕΙΣΙΕΥΣ
ΔΟΡΩΘΕΑ ΙΣΙΓΕΝΟΥΣ ΜΥΡΡΙΝΟΥ
ΣΙΟΥ ΘΥΓΑΤΗΡ

ΚΟΙΛΗ

Est proxime Athenas. Meursius ejus tribum ignorat. In nostro marmore dicitur fuisse sub tribu Hippothontide. In illo enim legitur ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΕΚΚΟΙ. Concise pro ΕΚ ΚΟΙΛΗΣ, ut apud Æschinem in Ctesiphonte: Ἀρχῖνος ὁ ἐκ Κοίλης.

ΚΟΛΛΥΤΟΣ

Abest quadrantem horæ Athenis. Meursius reprehendit Alciphronem, & Diogenem Laertium, quod geminent Λ, cum apud Hesychium & alios scriptores semper scribatur Κολυτὸς ν. Sed pro illa scriptura stant veteres lapides Athenienses:

Ο ΚΟΣΜΗΤΗΣ ΤΩΝ ΕΦΕΒΩΝ
ΜΑΡΚΟΣ ΙΟΥΛΙΟΣ ΞΗΝΩΝ ΜΑΡΑ
ΘΩΝΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΙΚΟΣΜΗΤΗΣ
ΟΦΙΛΛΙΟΣ ΑΡΙΣΤΩΝ ΚΟΛΛΥ
ΤΕΥΣ &c.

Alius ad Ilissum:

ΓΑΙΟΣ ΚΑΡΡΕΙΝΑΣ
ΔΙΟΥΜΗΔΗΣ
ΚΟΛΛΥΤΕΥΣ
ΚΑΡΡΕΙΝΑ
ΤΙΑ ΦΙΔΗΤΗ

ΚΟΛΩΝΟΣ.

Fuerant duo coloni, ut recte Meursius ostendit. Ad alterutrum Colonorum pertinet inscriptio Salaminia, quæ dedicata est Menecrati, & ejus filio Cononi.

μενεΚΡΑΤΗΣ
ΘΕΟΓΕΝΟΥ
κολωΝΗΘΕΝ

In

In eodem lapide:

Κ Ο Ν Ω Ν
Μ Ε Ν Ε Κ Ρ Α Τ Ο Υ
Κ Ο Λ Ω Ν Η Θ Ε Ν

ΚΥΔΑΘΗΝΑΙΟΝ.

Parva columna, quæ Athenis proſtat:

Δ Ι Ο Ν Υ Σ Ι Ο Σ
Α Υ Λ Ο Υ
Κ Υ Δ Α Θ Η Ν Α Ι Ε Υ Σ

ΚΥΘΗΡΟΝ.

Hujus quoque pagi incola commemoratur in inſcriptione, quæ Venetiis ſervatur in palatio Grimani:

ΕΠΙΚΤΗΣΙΣ ΟΝΑΣΟΥ ΚΥΘΗΡΙΟΥ
ΘΥΓΑΤΗΡ

ΚΥΡΤΙΑΔΑΙ

Fuit tribus Acamantidis. Heſychius: κυρτιάδαι δῆμος, Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Omittitur male hic pagus a Meurſio.

ΛΑΜΠΡΑ ΚΑΘΥΠΕΡΘΕΝ

Nunc vocatur *Palæo Lambrica*. Eſt & λαμπρεὺς ὑπέγερθεν. Vid. Meurſ. Ad alterutrius pagi incolas ſpectarunt hæ inſcriptiones:

ΓΑΜΗΛΙΩΝΑ ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ ΣΟ
ΣΙΜΟΥ ΛΑΜΠΤΡΕΥΣ &c.

Athenis autem & illa habetur:

.. ΧΙΡΙΑ ΟΜΙΛΟΥ
ΠΑΤΡΕΩΣ
ΟΜΗΡΟΣ ΛΑΜΠΤΡΕΥΣ

ΛΑΡΙΣΣΑ

Hujus non meminit Meurſius, ſed clare Stephanus de Urbibus: καὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐστι Λάρισσα.

ΛΙΚΚΟΝ.

Fuit tribus Antiochidis. Heſych. Λίκκον δῆμος Ἀντιοχίδος φυλῆς. Hunc quoque Meurſius præteriit pagum.

ΑΗΝΑΙΟΝ.

Vetus inſcriptio, quam in Angliam pertulit Nobiliſſimus Wehlerus, meminit Eudemonis Lenæi:

ΤΙΒΕΡΙΟΥ ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΚΑΙΣ.
ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ ΕΠΙ ΜΗΤΡΟ
ΔΩΡΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΚΟΣ
ΜΗτου

ΔΙΟΝΥΣΟΔΩΡΟΥ ΦΑΥΕΩΣ Η
ΓΕΜΟΝΟΣ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ

ΑΦΙΔΝΑΙΟΥ ΠΑΙΔΟΤΡΙΒΟΥΝ
ΤΟΣ ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΥ ΦΑΛΗ
ΡΕΩΣ ΟΠΑ...

ΤΟΥ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ ΠΑΛΛΗ
ΝΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΖΗ
ΝΙΕΥΣ ΦΙΛΟ...

ΚΑΙ ΣΥΝΕΦΗΒΟΥΣ

ΑΙΟΛΙΩΝΑ ΗΡΑΚΛΙΩΝ
ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ ΗΡΑΚΛ....
ΦΛΥΕΑ ΜΑΡΑΘ...

ΘΕΟΓΕΝΗΝ ΧΑΡΟΠΕΙΝΟ
ΚΗΦΙΣΙΕΑ ΤΡΥΦΩΝΑ
ΕΥΔΗΜΩΝ
ΛΗΝΑΙΟΣ

ΔΙΟΝΥΣΟΔΩΡΟΝ ΣΚΑΜΑΝ
ΔΡΟΝ ΣΥΜΦΕ....

ΣΩΤΑΝ ΑΠΟΛΛΟΔΩ
ΑΡΙΣΤΩΝΑ ΡΟΝ ΑΘΗΝ.
ΑΙΣΙΔΩΡΑΝ ΣΥΜΜΑΧΟΝ
ΣΩΙΛΟΝ Θ....
ΜΕΝΑΝΔΡΟΝ ΣΤΕΦΑΝ...
ΑΝΤΙΓΟΝΟΝ ΔΙΟΝΥ.....

ΜΑΡΑ-

ΜΑΡΑΘΩΝ

Tribus Leontidis, ſed in lapide de tredecim tribubus ſubjungitur Aiantidæ. Inſcriptio Athenienſis:

ΑΥΡΗΛΙΟϹ
ΕΥΕΛΠΙϹΤΟϹ
ΜΑΡΑΘωΝΙΟϹ
ΠΡΕϹΒΥΤΤΕΡΟϹ

Ο ΚΟΣΜΗΤΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΜΑΡ
ΚΟΣ ΙΟΥΛΙΟΣ ΞΗΝΟΝ ΜΑΡΑΘΩ
ΝΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΙΚΟΣΜΗΤΗΣ
ΟΦΙΑΛΙΟΣ ΑΡΙΣΤΩΝ ΚΟΛΛΥΤΕΥΣ
ΤΟΥΣ ΤΕ ΣΥΝΑΡΧΟΝΤΑΣ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΕΦΗΒΕΥΣΑΝΤΑΣ ΕΠΙ ΑΡΧΟΝ
ΤΟΣ ΦΙΛΟΤΕΙΜΟΥ ΤΟΥ ΑΡ
ΚΕΣΙΔΗΜΟΥ ΕΛΕΟΥΣΙΟΥ ΑΝΕ
ΓΡΑΨΑΝ ΠΑΙΔΟΤΡΙΒΟΥΝΤΟΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ ΤΟΥ
ΦΙΛΕΡΩΤΟΣ ΣΦΗΤΤΙΟΥ ΕΤΟΣ
Ι ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΟΝΤΟΣ ΔΙΑ
ΒΙΟΥ ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ ΤΟΥ ΚΙ
ΘΑΙΡΩΝΟΣ ΑΧΑΡΝΕΩΣ

ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΑΙ

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΣΥΜΜΑΧΟΥ
ΜΑΡ.
ΠΑΙ. ΕΠΙΓΟΝΟΣ ΧΟΛΑΡ.

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΑΠΟΛΛΩ
ΝΙΟΥ ΠΕΙ
ΣΥΜΦΕΡΩΝ ΕΞ ΟΙΟΥ
ΑΓΑΘΗΜΕΡΟΣ ΠΛΟΥΤΟΥ
ΠΑΛΛΗ.
ΕΙΛΕΥΣΕΙΝΙΟΣ ΜΗΝΟΔΩΡΟΥ
ΛΕΙΡ.

ΥΠΟ-

ΥΠΟΣΩΦΡΟΝΙΣΤΑΙ
ΣΕΡΑΠΙΩΝ ΙΣΟΦΙΛΟΥ ΓΑΡ
ΓΗΤΙ
. . . .
. . . .

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΑΙ
ΒΟΗΔΡΟΜΙΩΝΑ ΙΟΥΛΙΟΣ ΕΥ
ΦΡΑΝΩΡ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΣΤΡΑ
ΤΗΓΟΣ
ΠΥΑΝΟΨΙΟΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡ
ΚΟΥ ΒΗΣΑΙΕΙ
ΜΑΙΜΑΚΤΗΡΙΩΝΑ ΣΥΜΜΑ
ΧΟΣ
ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΜΑΡΑΘΩ
ΝΙΟΣ
ΠΟΣΕΙΔΕΩΝΑ ΑΡΤΕΜΟΝ
ΜΗΝΟΔΟΡΟΥ
....ΤΙΟΣ

ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΟΣ

ΔΙΟΔΩΡΟΣ ΣΥΜΜΑΧΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΥΜΜΑΧΟΥ
ΝΙΚΟΜΑΧΟΣ ΑΦΡΟΔΕΙΣΙΟΥ
ΣΩΤΗΡ ΚΑΛΛΙΤΥΧΟΥ
ΕΙΡΕΝΑΙΟΣ ΚΑΛΛΙΤΥΧΟΥ
ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΗΣ ΚΑΛΛΙΤΥΧΟΥ

ΑΚΑΜΑΝΤΙΔΟΣ

ΣΩΤΑΣ
ΕΥΤΥΧΙΑΝΟΣ ΣΩΤΟΥ
ΠΑΙ. ΕΠΙΓΟΝΟΣ
ΠΑΙ. ΑΣΙΑΤΙΚΟΣ
ΦΙΛΙΣΤΟΣ ΕΠΑΓΑΘΟΥ

ΙΛΑ-

ΙΛΑΡΟΣ ΕΠΑΓΑΘΟΥ
ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ

ΑΔΡΙΑΝΙΔΟΣ.

ΕΡΜΕΙΑΣ ΕΙΣΙΔΩΡΟΥ
ΑΙΓΥΠΤΟΣ ΑΝΘΟΥ
.....ΑΝΘΟΥ
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

ΕΠΕΝΓΡΑΦΟΙ.

ΙΟΥ. ΤΡΟΦΙΜΟΣ
ΦΙΛΗΤΟΣ
ΖΟΣΙΜΟΣ
ΜΑΞΙΜΟΣ
ΧΡΥΣΟΣ ΕΙΣΙΔΟΤΟΥ
ΝΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΟΥ
ΑΓΑΘΗΜΕΡΟΣ
ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ ΖΩΣΙΜΟΥ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΦΡΟΔΕΙΣΙΟΥ
ΣΩΣΙΜΟΣ Ο ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΟΔΩ.
ΚΛ. ΜΑΡΩΝ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΕΥΚΑΡΠΟΣ
ΦΛ. ΠΡΕΙΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΕΙΣΙΔΟΤΟΥ
ΜΥΡΙΣΜΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ
ΑΘΗΝΙΩΝ
ΣΩΤΑΣ
ΑΓΑΘΟΠΟΥΣ ΓΟΡΓΙΟΥ
..ΗΝΟΔΩΡΟΣ ΕΥΦΡΟΣΙΝΟΥ
. . . .
. . . .

ΜΕΛΙΤΗ

Herculi Ἀλεξικάκῳ templum fuit in isto pago, teste Hesychio, in voce Ἐκμελίτης, quod me docuit Gallandus Regis antiquarius. Vetus inscriptio, quam tenebat Consul Giraldus, nunc est in Anglia apud Wehlerum:

ΕΠΙ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΚΛΗΡΑΚΛΕΙ
ΔΟΥ ΜΕΛΙΤΕΩΣ ΚΟΣΜΗΤΕΥ
ΟΝΤΟΣ ΑΤΤΙΚΟΥ ΤΟΥ...
ΤΟΣ ΓΑΡΓΗΤΤΙΟΣ
ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΤΑΙ ΑΥΤΟΙΣ ΑΝΕ
ΓΡΑΨΑΝ
Τ. ΑΙΛΙΟΣ ΛΕΥΚΟΣ ΠΑΛΛΗ...
ΦΙΛΟΙΤΙΟΣ ΓΑΜΟΥ ΜΕΛΙΤ.
ΟΝΗΣΙΜΟΣ ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΩΣΙΣΟΣ ΙΣΙΓΕΝΟΥΣ ΠΗ...
ΤΕΛΕΣΦΟΡΟΣ ΜΕΝΕΚΡ.....

ΜΕΙΛΗΤΟΝ.

Miletum. Tres quatuorve inscriptiones antiquæ de Milesiis, quæ inveniuntur Athenis, & in ejus finibus, mihi suspicionem moverunt, fuisse oppidum hujus nominis Atticum, præter Melitum, cujus incolæ vocantur ΜΕΛΙΤΕΙΣ, illius vero ΜΕΙΛΗΣΙΟΙ sive ΜΙΛΗΣΙΟΙ. Ejus quoque meminit Plinius in descriptione Atticæ: *Rhamnus pagus, locus Marathon, campus Thriasius, oppidum Miletum, & Oropus in confinio Bœotiæ.* Editiones novæ præ se ferunt *Melita.* Sed utcunque se res habeat, est tamen locus, qui differt a Melite, quæ pars erat Urbis Athenarum, & a loco, qui Melita sive Miletum ut scribitur in antiquis editionibus, quod est nomen Oppidi. In hujus rei argumentum est inscriptio vetus, quam alibi attulimus, in qua duodecim pagi Attici commemorantur, quæ pulchre distinguit duos hos pagos in istis duobus versibus:

ΛΕΩΝΙ-

ΛΕΩΝΙΔΗΣ ΛΕΟΝΙΔΟΥ ΜΕΛΙ
ΤΕΥΣ

&

ΕΣΤΙΑΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΜΙΛΗ
ΣΙΟΣ.

Iſte Mileſius non potuit eſſe Mileto, quæ eſt Aſiæ minoris oppidum, quia in hac inſcriptione agitur tantum de pagis Atticis.
In Palæochoro prope Athenas:

ΧΑΙΡΕ

ΑΘΗΝΑΕΙΣ ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΔΑ
ΠΤΕΩΝ
ΦΑΥΣΤΟΣ ΛΕΟΝΤΟΣ ΜΕΙΛΗ
ΣΙΟΣ

Athenis apud Benaldum:

. . ΕΝΝΕΙΡΙΚΟ . . ΠΟΣ
. . . ΩΣ ΜΕΙΛΗΣΙΟΥΣ.

In Sopolia:

ΕΥΤΥΜΙΑ ΝΙΚΙΟΥ
ΜΙΛΗΣΙΑ

Athenis in Curia Giorgaki Livaditi:

ΕΠΙΓΟΝΑ ΜΟΣΧΙΩΝΟΣ ΜΕΙ
ΛΗΣΙΑ

ΜΟΛΣΟΣ.

Molſus laudatur ab Heſychio: Μόλσος ὁ δῆμος Αἰολεῖς. Sopingius exiſtimat legendum eſſe Αἰολίδος, qui ſit pagus Atticus, ſed tribus Æolidis. Veroſimiliter Heſychius voluit ſignificare vocem Μόλζον ſignificare pagum, qui fuerit apud Æoles.

ΜΥΡΡΙΝΟΥΣ.

Inscriptio vetus in Pangia Gorgopico:

ΗΡΑΚΛΕΩΝ ΗΡΑΚΛΕΩΝΟΣ ΚΗ
ΦΕΙΣΙΕΥΣ
ΔΟΡΩΘΕΑ ΙΣΙΓΕΝΟΥΣ ΜΥΡ
ΡΙΝΟΥΣΙΟΥ ΘΥΓΑΤΗΡ

ΟΑ

Fuit olim tribus Pandionidæ, sed postea addita Adrianidæ; vide inscriptionem superius allatam ad pagum Eleusa, in qua legitur:

ΕΥΠΑΙΔΕΙΟΣ
ΟΑΘΕΝ.

ΟΗ,

Hinc oriundus fuit Lysicles, cujus meminit inscriptio, quam vide in in pago Ἀγνῦς.

ΛΥΣΙΚΛΗΣ ΒΙΟΤΤΟΥ ΟΗΘΕΝ
&c.

ΟΙΟΝ ΔΕΚΕΛΕΙΚΟΝ.

In agro Atheniensi, in via, qua itur ad Caput Columnæ:

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
ΗΡΟΔΟΥ
ΕΞ ΟΙΟΥ

ΠΑΙΑΝΙΑ ΚΑΘΥΠΕΡΘΕΝ·

Pæania Superior fuit Demosthenis,

ΠΑΙΑΝΙΑ ΥΠΕΡΘΕΝ

Pæania inferior fuit patria Tiberii Claudii Theogenis, præfecti militiæ Atheniensium, ut discimus ex inscriptione, quæ producetur inferius in pago ΤΡΙΚΟΡΥΔΟΣ. Fuit ibi quoque natus Phædrus

filius

filius Zoili. Inscriptio Atheniensis in ecclesia, quæ vocatur Panagia Gorgopico, sub Quadrante marmoreo:

ΦΑΙΔΡΟΣ ΖΩΙΛΟΥ
ΠΑΙΑΝΙΕΥΣ ΕΠΟΙΕ

ΠΑΛΛΗΝΗ.

Vide inscriptionem, quam attulimus superius ad pagum 'ΑΖΗνία, in quo commemoratur ΠΑΙΩΝ ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ ΠΑΛΛΗνεύς: In monte Anchesmo, in ecclesia S. Georgii:

.... ΙΤΟΙ..
...ΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΥ
...ΟΣ ΠΑΛΛΗΝΕΥΣ
...ΟΦΑΝΤΗΣ
...Ο ΚΗΡΥΞ
...ΙΟΣ ΔΑΔΟΥΧΟΣ

ΠΑΝΑΚΤΟΣ

Est urbs intra Bœotiam & Atticam, ut Harpocration ostendit. Hesychius eam assignat Atticæ: Πάνακτος ἡ ὀχυρὸς ὁ τόπος ἐν τῇ Ἀττικῇ. Præterea Stephanus Byzantius scribit castellum Atticæ fuisse. Πάνακτον φρούριον Ἀττικῆς.

ΠΑΡΝΗΣ.

Mons iste vocatur nunc *Parnethe.*

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Urbecula juxta portum Pyræeum. Veteris epigrammatis fragmentum Athenis in ædibus Nicolai Trini:

Η ΒΟΥΛΗ Η ΕΞ ΑΡΕΙΟ...
ΤΩΝ ΕΞΑΚΟΣΙΩΝ...
ΚΛΑΥΔΙΟΝ ΚΑΙΣΑΡΑ...
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΥΠ...
ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΑΡΧΙΕ...
ΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ...
ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ......

ΕΠΙ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΕΑ ΔΙΣ
..ΑΙΡΗΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΙΣ ΜΕΓ..
ΕΠΙ ΤΟΥΣ ΟΠΛΙΤΑΣ
...ΣΑΙΕΩΣ ΕΠΩΝΥΜ....

Illa sic potest suppleri :

Η ΒΟΥΛΗ Η ΕΞ ΑΡΕΙΟΥΠΑΓΟΥ ΚΑΙ
Η ΒΟΥΛΗ
ΤΩΝ ΕΞΑΚΟΣΙΩΝ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ
ΤΙΒΕΡΙΟΝ
ΚΛΑΥΔΙΟΝ ΚΑΙΣΑΡΑ ΣΕΒΑΣΤΟΝ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΥΠΑΤΟΝ
ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΑΡΧΙΕΡΕΑ ΜΕ
ΓΙΣΤΟΝ ΔΗΜΑΡΧΙ
ΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΜΕΛΗ
ΘΕΝΤΟΣ.
ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣΑΝΤΟΣ
ΕΠΙ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΕΑ &c.

Alia ibidem apud Benaldum :

ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΤΟΝ ΕΑΥΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΗΝ ΙΕΡΕΑ ΕΥΚΛΕ
ΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΝΟΜΙΑΣ ΑΡΧΕ
ΛΑΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΠΕΙ
ΡΑΙΕΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ ΕΝΕ
ΚΑ ΑΝΕΘ.

ΠΕΡΙΘΟΙΔΑΙ.

Lapis vetus Athenis apud Janum Mastrigium :

ΝΙΚΟΜΑΧΟΣ
ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ
ΠΕΡΙΘΟΙΔΗΣ

Alia

Alia ibidem:

ΑΡΙΣΤΟΝΟΗ
ΠΑΤΡΩΝΟΣ
ΠΕΡΙΘΟΙΔΟΥ.
ΘΥΓΑΤΗΡ
ΑΡΧΕΛΑΟΥ
ΠΕΡΙΘΟΙΔΟΥ
ΓΥΝΗ

ΠΟΤΑΜΟΣ

Est tribus Leontidæ. Fuit pagus maritimus ad Sunium, nimirum in littore Euripi. Nunc vocatur portus de Rafty, ibi nemo hoc tempore habitat. Fuit patria Diogenis Laertii, ibique reperiebatur olim monumentum Ionis, filii Xuthi. Inscriptio Athenis in Ecclesia Sanctorum Apostolorum:

. . . .
ΣΤΡΑΤΟΚΛΕΟΥΣ
ΠΟΤΑΜΙΟΥ..
ΘΥΓΑΤΗΡ

ΠΡΑΣΙΑΙ

In ecclesia, in via, qua itur Athenis in Sunium:

ΟΝΗΤΩΡ
ΠΑΝΑΙΟΥ
ΠΡΑΣΙΕΥΣ

Harpocration facit mentionem Onetoris, cui Demosthenes inscripsit aliquot orationes, quem Suidas more suo descripsit, ne verbo mutato.

ΠΡΟΒΑΛΙΝΘΟΣ.

Incolæ vocantur Προβαλίνθιοι & Προβαλίσιοι, quod nos docent inscriptiones vetustæ. Quarum sequens conspicitur in æde sacrata S. Georgio, prope monasterium Asomatum:

ΕΡΜΟΚΛΗΣ
ΕΡΜΟΓΕΝΟΥ.
ΠΡΟΒΑΛΙΣΙΟΣ.

Sala-

Salamine in Ecclesia Panagia Ampelaki :

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΦΙΛΙΣΤΙΔΟΥ ΠΡΟΒΑΛΙ
ΣΙΟΣ
ΔΙΟΚΛΕΙΑ ΑΡΧΕΒΙΟΥ
ΣΚΑΜΒΟΝΙΔΟΥ ΘΥΓΑΤΗΡ
ΦΙΛΙΣΤΙΔΗΣ ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΠΡΟΒΑΛΙ
ΣΙΟΣ

ΡΑΜΝΟΥΣ.

Apud Gruterum extat inscriptio Patavina p. LXXXIV, sed valde corrupta, quæ sic in lapide se habet :

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΥ
ΑΝΤΙΟΧΕΥΣ ΜΕΛΑΝΗΦΟΡΟΣ
ΤΗΝ ΚΟΝΙΑΣΙΝ ΤΟΥ
ΠΑΣΤΟΦΟΡΙΟΥ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΓΡΑΦΗΝ ΤΩΝ
ΤΕ ΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΟΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓ
ΚΑΥΣΙΝ ΤΩΝ ΘΥΡΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΡΟΜΟΧΘΟΥΣ
ΤΟΥΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΤΟΙΧΟΙΣ
ΚΑΙ ΤΑΣ ΕΠ ΑΥΤΟΙΣ ΣΑΝΙΔΑΣ
ΑΝΕΘΗΚΕΝ ΣΑΡΑΠΙΔΙ ΙΣΙΔΙ
ΑΝΟΥΒΙΔΙ ΑΡΠΟΚΡΑΤΕΙ
ΕΠΙ ΙΕΡΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ
ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ
ΡΑΜΝΟΥΣΙΟΥ

ΣΗΜΑΧΙΔΑΙ.

Eleusine in ecclesia S. Georgii epigramma legitur :

Η ΒΟΥΛΗ Η ΕΞ ΑΡΕΙΟΠΑΓΟΥ
ΚΑΙ Ο
ΔΗΜΟΣ ΝΕΙΚΟΣΤΡΑΤΗΝ
ΜΕΝΝΕ...

..ΕΡ-

..ΕΡΝΕΙΚΙΔΟΥ ΘΥΓΑΤΕΡΑ
ΜΥΗΘΕΙΣΑΝ
ΑΦ ΕΣΤΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙ ΚΑΙ ΚΟΡΗ
ΑΝΕΘΗΚΕ
ΕΠΙΜΕΛΗΘΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑ
ΘΕΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΑΥΤΗΣ
ΓΑΙΟΥ
ΚΑΣΙΟΥ ΣΗΜΑΧΙΔΟΥ

ΣΚΑΜΒΩΝΙΔΑΙ.

Salamine hic lapis legitur:

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΦΙΛΙΣΤΙΔΟΥ ΠΡΟΒΑΛΙ
ΣΙΟΣ
ΔΙΟΚΛΕΙΑ ΑΡΧΕΒΙΟΥ
ΣΚΑΜΒΩΝΙΔΟΥ ΘΥΓΑΤΗΡ
ΦΙΛΙΣΤΙΔΗΣ ΘΕΟΦΙΛΟΥ
ΠΡΟΒΑΛΙΣΙΟΣ

ΣΟΥΝΙΟΝ

Hodie promontorium Columnæ. Fuit olim tribus Leontidæ, post Attalidæ, quod ex hoc marmore cognovimus, quod tum Athenis apud Giraldum, nunc vero in Anglia est:

ΟΙ ΕΦΗΒΕΥΣΑΝΤΕΣ ΕΝ ΡΩΕ...
ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΡΟΙΜΗΤΑΛΚΑ....
ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΕΝΙΑΥΤΩΙ.. ΠΑΙ
ΔΟΤΡΙΒΟΥΝΤΩΝ ΙΡΕΝΑΙΟΥ..
ΜΗΩΝ ΥΠΟΠΑΙΔΟΤΡΙΒΟΥΝ
ΤΟΣ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΜΥΡΩ
ΝΟΣ
ΚΥΔΑΘΗΝΑΙΕΩΣ
ΑΥΛΟΣ ΒΑΣΣΟΥ ΠΑΛΛΗ
ΝΕΥΣ

ΛΕΟΝΤΙΚΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΥ
ΝΙΕΥΣ
ΒΑΣΣΟΣ ΓΑ....ΤΙΟΣ
ΑΗΝΑΙΟΣ ΕΞ ΟΙΟΥ
ΑΘΗΝΑΙΣ
ΦΙΛΗΜΩΝ ΤΕ ΜΥΡΙΝΟΥΝΤΙΟΣ
ΧΑΒΡΕΑΣ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΣ ΠΕΙ
ΡΑΕΥΣ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΣ
ΕΥΜΗΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΝΑΥΚΥΔΗΣ ΙΣΙΔΟΤΟΥ
ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝ..

Alia Athenis in Ecclesia, Panagia Gorgopico:

ΦΛ. ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ ΑΙΛΙΑ ΑΒΙ
ΔΙΑΝΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ ΦΛΥΕΥΣ ΕΙΣΙΑΣ
ΕΞΟΥΝΙΕΩΝ

ΕΞΟΥΝΙΕΩΝ est ΕΚ ΣΟΥΝΙΕΩΝ. Ξ enim idem est quod Κ Σ

ΣΤΕΡΙΑ.

Iste pagus non longe distat Braurone. Plato facit mentionem viæ, quæ eo ducit, ubi invenit tumulum Hipparchi. Pulcherrimam habes hic inscriptionem, in qua nominantur Prytanes tribus Pandionidis, quibus decretus est victus in Prytaneo, qui dicebantur *Æsiti*, ut supra vidimus. Prytanes fuerunt judices reip. Atheniensis, quorum tribunal erat Prytaneum; legebantur quinquaginta ex quaque tribu, ut nonnulli scriptores tradunt, & firmat nostra inscriptio. Appellabatur consilium quingentorum, cum tantum tribus decem essent, sed cum nova tribus adjiceretur prioribus, ex qua novi quinquaginta legebantur, dictum fuit consilium sexcentorum, ut supra ex inscriptionibus didicimus. Hæc inscriptio insculpta est columnæ seu basi rotundæ, Athenis in templo Thesei:

ΑΓΑ-

ΑΓΑΘΗΙ

ΤΥΧΗΙ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΕ...... ΙΟΝ ΠΟΝ
ΤΙΚΟΝ ΑΡΧΟΝΤΑ ΕΝΙΑΥΤΟΥ Η
ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΣ ΟΙ ΠΡΥΤΑΝΕΙΣ
ΤΗΣ ΠΑΝΔΕΙΟ ΝΙΔΟΣ ΦΥΛΗΣ
ΤΕΙΜΗΣΑΝΤΕΣ ΑΥΤΟΥΣ ΑΙ
ΣΕΙΤΟΥΣ ΑΝΕΓΡΑΨΑΝ ΕΠΩΝΥ
ΜΟΣ ΘΕΟΠΟΜΠΟΣ ΘΑΛΛΟΥ
ΠΑΙΑ.

ΠΑΙΑΝΙΕΙΣ
ΦΛ. ΑΡΡΙΑΝΟΣ
ΦΛ. ΠΥΡΦΟΡΟΣ
ΦΛ. ΦΙΛΟΤΕΙ
ΜΟΣ
ΑΙΛ. ΚΑΛΛΙΑΣ
CΤΑ. ΦΙΛΩΝ
ΚΛ. ΘΕΥΔΙΑ
ΝΟΣ
ΚΛ. ΑΠΟΛΛΩ
ΝΙΟΣ
ΑΝΤΙΛΟΧΟΣ
ΔΕΙΟΣ ΠΥΤΟΥ
ΙΩΝΙΚΟΣ ΑΒΡΩ
ΝΟΣ

ΣΤΕΙΡΙΕΙΣ

ΓΕΛΛ. ΤΕΙΜΟ
ΘΕΟΣ
ΦΛ. ΝΕΙΚΟΜΑ
ΧΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΠΡΕ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΝΡ.
ΠΡΑΣΙΕΙΣ
ΗΡΩΔΗΣ ΛΕΩ
ΝΙ
ΑΓΓΕΛΗΘΕΝ
...ΙΜΟΣ ΑΘΗ
ΝΑΙΟΥ
ΕΠΑΦΡΟΔΕΙ
ΤΟΣ ΑΘΗΝΑΙ
ΘΕΩΝ ΔΙΟΝΥ
ΣΙΟΥ
ΦΟΙΒΟΣ ΚΤΗ
ΣΙΟΥ
ΕΥΠΟΡΟΣ ΕΡ
ΜΟΝΑΚΤΟΣ
ΣΑΡΠΗΔΩΝ
ΑΝΤΙΟΧΟΥ
ΑΦΡΟΔΕΠΙΟΣ
ΠΟΛΥΜΝΗ
ΚΟΡΥΜΒΟΣ

ΤΡΥΦΩΝ ΕΠΑ
ΦΡΟΔΕΙΤΟΥ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΚΥΔΑΘΗΝΑΙΕΙΣ

ΦΛ. ΑΜΒΑΚ
ΧΙΟΣ ΕΥΠΟ
ΡΟΣ

ΕΙΣΙΔΟΤΟΣ
ΦΗΛΙ

ΜΟΥΣΑΙΟΣ
ΔΙΟΝ.

ΜΥΡΡΙΝΟΥ
ΣΙΟΙ

ΑΡΤΕΜΩΝ ΕΥ
ΧΑ.

ΤΑΧΙΔΙΟΣ
ΦΑΡΝΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
ΒΟΥΛΗΣ

ΔΙΟΝΥΣΟΔΩ
ΡΟΣ

ΙΟΥ. ΙΕΡΟΦΑ
ΝΤΗΣ

ΠΟΜ. ΔΑΔΟΥ
ΧΟΣ

ΠΑΙ... ΕΡΟ... Ξ..
ΜΕ... ΜΩΝ

... ΗΡΥΞ ΒΟ..
ΚΑΙ ΔΗΜΟΥ

ΕΡ... ΝΕΙΚΑΙΟ

ΙΡΟΚΛΕΙΔΗΣ
ΜΗΤΡΟΔ.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΣ

ΑΡΤΕΜΩΝΟΣ

ΑΡΤΕΜΩΝ
ΡΟΥ

.... ΜΑΤΕΥΣ

.. ΒΟΥΛΗΣ

ΜΗΝΟΔΟ.....

ΙΟΥΛ. ΖΗΝΟ
ΒΙΟΣ

ΠΡΕΙΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΑΝΤΙΓΟΝΟΣ ΝΟΥΜΗΝΙΟΥ
ΑΦΡΟΔΕΙΣΙΟΣ ΕΙΣΙΔΟΤΟΥ
ΖΩΣΙΜΟΣ ΕΙΣΙΔΟΤΟΥ
ΠΕΙΝΑΡΙΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝ
ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΥΣ ΠΑ.. ΧΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΟ ΒΗΜΑ ΚΟΡΜΕΝΕΣΘΕ
ΙΕΡΑΥΛΗΣ.. ΟΝΟΣ ΕΠΙΣΚΙ..
ΥΠΟΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΜΥΡΩ..

ΣΦΗΤ-

ΣΦΗΤΤΟΣ.

Constantinopoli apud Legatum Nointelium habetur hæc inscriptio Athenis eo delata:

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΣΦΗΤΤΙΟΣ

ΤΙΘΡΑΣ.

Salamine legitur iste titulus:

ΚΑΛΛΙΣΤΩ
ΑΝΤΙΔΩΡΟΥ
ΤΕΙΘΡΑΣΙΟΥ

ΤΡΙΚΟΡΥΘΟΣ

Fuit prope Marathonem in ora paludis Campi Marathonis, ubi periit pars exercitus Persici in pugna Marathonia. Nunc est ignobilis vicu-lus, qui vocatur *Calyvi s'to Soully*, cum olim esset una e quatuor urbibus, unde hæc regio dicta Tetrapolis. Urbes hæ quatuor erant Oenoe, Tricorythus, Probalinthus, Marathon. Ibi fuit sedes Xuthi, qui gener erat Regis Erechthei. Athenis in Ecclesia Sanctæ Cyræ:

ΕΣΤΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΙ ΚΑΙ
ΘΕΟΙΣ ΣΕΒΑΣΤΟΙΣ ΚΑΙ ΤΗΙ
ΒΟΥΛΗΙ ΤΗΙ ΕΞ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑ
ΓΟΥ ΚΑΙ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΤΩΝ
ΕΞΑΚΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ
ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ
ΦΛΥΕΥΣ ΑΝΕΘΗΚΕΝ ΕΚ ΤΩΝ
ΙΔΙΩΝ ΠΟΙΗΣΑΝΤΟΣ ΤΟΥ
ΠΑΤΡΟΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ ΤΟΥ
ΦΙΛΟΞΕΝΟΥ ΦΛΥΕΩΣ ΣΤΡΑ
ΤΗΓΟΥΝΤΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥΣ Ο
ΠΛΕΙΤΑΣ ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΘΕΟ
ΓΕΝΟΥΣ ΠΑΙΑΝΙΕΩΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ.
.... ΤΡΙΚΟΡΥ.....

ΤΥΡΜΙΔΑΙ

In veteri inſcriptione ſecunda ante ultimam ſcribitur per Ε, apud Harpocrationem per ΕΙ, apud alios per Ι. Florentiæ apud Marchionem Richardum :

ΙΣΙΔΙ ΧΡΕΣΤΗΙ ΕΠΙΚΟΩΙ
ΣΕΛΕΥΚΟΣ ΣΟΚΡΑΤΟΥ ΕΥΧΗΝ
ΕΠΙ ΙΕΡΕΩΣ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΤΥΡΜΕΔΟΥ

ΥΒΑΔΑΙ.

Incolæ Ὑβαδεῖς & Ὑβάδαι dicti. Athenis prope eccleſiam Sanctorum Apoſtolorum :

ΤΙΦΑΝΗΣ ΠΥΘΙΟΝΟΣ ΥΒΑΔΗΣ

Alia ibidem in palatio Beninzeli :

ΑΡΤΕΜΩΝ
ΣΩΠΥΡΟΥ
ΥΠΒΑΔΕΥΣ

ΦΑΛΗΡΟΝ

Apud Harpocrationem tribuitur Antiochidæ tribui, ſed in inſcriptione veteri Æantidæ.

ΦΑΡΜΑΚΟΥΣΑ.

Sunt duæ inſulæ ; major, ſi non fallor, appellatur nunc Agios Georgios, minor Sarpedona. Non habitantur, nec olim credo fuiſſe habitatas, nec in cenſum pagorum Atticorum relatas unquam fuiſſe, ut Meurſius cenſet, ſicut nec Φαῦρος, cujus quidem meminit Strabo, ſed non dicit fuiſſe pagum Atticum.

ΦΗΓΑΙΑ ΤΗΣ ΑΙΓΗΙΔΟΣ

In inſcriptione veteri adſignatur tribui Hadrianidæ.

ΦΙΛΑΙΔΑΙ.

Dicitur fuiſſe tribus Ægidæ, ſed in inſcriptione tredecim tribuum accenſetur Oeneidæ. Athenis apud fratrem Capitanaki :

ΑΙΓΗΙΣ

ΑΙΓΗΙΣ ΑΝΔΡΩΝ ΕΝΙΚΑ
ΕΥΑΓΙΔΗΣ ΚΤΗΣΙΟΥ ΦΙΛΙΔΗΣ
ΕΧΟΡΗΓΕΙ
ΛΥΣΙΜΑΧΙΔΗΣ ΕΠΙΔΑΜΝΙΟΣ
ΗΥΛΕΙ
ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΛΟΚΡΟΣ ΕΔΙΔΑΣΚΕ
ΕΥΘΥΚΡΙΤΟΣ ΗΡΧΕΝ

ΦΛΥΑ.

Retinet hoc nomen vicus, qui eſt inter fluvum, nunc Rafty, & Sunium, nunc Columnæ promontorium. Athenis in eccleſia Sanctorum Apoſtolorum:

ΣΕΛΕΥΚΟΣ
ΞΕΝΩΝΟΣ
ΦΛΥΕΥΣ

ΦΡΕΑΡΙΟΙ

In monte Ancheſmo, in eccleſia S. Georgii:

.... ΦΡΕΑΡΡΙΟΙ
... ΣΠΕΝΔΩΝ
... ΚΡΩΠΙΔΑΙ
ΚΛ. ΚΑΛΛΙΣΤΟΜΑΧΟΣ
ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΩΝ ΠΥΛΑΔΟΥ

ΦΥΛΗ.

Athenis in Eccleſia Gorgopiki:

ΟΛΥΜΠΙΑΣ ϹΩϹΙΓΕΝΟΥϹ ΕΚ ΦΥΛΑ-
ΣΙΩΝ

Conſtantinopoli apud Legatum Nointelium habetur hæc inſcriptio, Athenis eo delata:

Μ. ΠΟΜΠΗΙΟΣ ΙΣΙΔΟΡΑ ΠΡΑ
ΞΙΤΕΛΟΥΣ ΕΥΟΔΟΣ ΕΚ ΦΥ
ΛΑΣΙΩΝ

ΦΥΡΝ...

ΦΥΡΝ...

Invenitur in inſcriptione tribus Antiochidis. Sed quomodo ultima hujus vocis ſe habeant, ignoratur, quia veteres ſcriptores ejus nullam faciunt mentionem.

ΨΑΦΙΔΑΙ.

Ejus meminit marmor tredecim tribuum, Æantidæ adſcribitur, Meurſio ignoratus. Notus tamen fuit Straboni, qui oſtendit in Oropiorum finibus ſitum fuiſſe, non longe ab Oraculo Amphiarai. Εἶτα ψαφὶς ἡ τῶν Ὠρωπίων. Doctiſſimus Caſaubonus, qui nuſquam legerat alibi Pſaphidis nomen in Attica, dubitat de hoc loco, ſed omnem dubitationem eximit laudata tredecim tribuum inſcriptio.

ΧΟΛΛΙΔΑΙ

Scribitur quoque ΧΟΛΕΙΔΑΙ, quamvis hoc Meurſius perneget. Vetus lapis Eleuſinius:

ΝΙΚΟΚΛΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΧΟΛΛΕΙΔΗΣ

ΨΥΤΤΑΛΙΑ.

Non retuliſſem inter populos Atticos, niſi Strabonis locus aliud ſuaderet. Itaque credendum illum aliquando fuiſſe habitatum.

ΩΡΟΠΟΣ.

Appellatur nunc *Ropo*. In Sycamino, quarto milliari Oropo diſtante, in Eccleſiæ S. Sarandæ:

ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΣ
ΖΩΠΥΡΟΥ
ΩΡΩΠΙΟΣ

FINIS.

IOANNIS MEURSI
RELIQUA
ATTICA;

Sive,

AD LIBRUM

DE POPULIS ATTICAE,

Paralipomena.

LIBER SINGULARIS.

Cui Accedit

Auctarium ex itinerario

JACOBI SPONII. V. C.

ULTRAJECTI,
Apud FRANCISCUM HALMA, Bibliop.
cIↄ Iↄ c LXXXIV.

IOANNIS MEURSI
RELIQUA ATTICA
Sive,
AD LIBRUM
DE POPULIS ATTICAE,
Paralipomena.
LIBER SINGULARIS.

CAP. I.

Ægilia, sive Ægialus, Ægaleos, Ægilus. Strabo emendatus, & Ulpianus. Ægilus, heros. Thymus ibi, sylvæ, & carica. Theocriti lectio, & epigrammatis, vindicata. Theocriti etiam Scholiastes restitutus. Xerxes in eo sedens, pugnam Salaminiam spectat. Azenia. Æschines, & Demosthenes, correcti. Æxone, Ammonius emendatus. Mulli illic præstantissimi, & de his Pollucis locus restitutus. Alæ. Philochori locus correctus, ut & Statii. Lutatii error. Alimus. Quam longe ab Urbe abfuerit. Cereris sacra heic celebrata. Thucydides inde oriundus. Alopece, quam longe ab Urbe. Hippias Alopecensis.

Edi pridem, *De Populis Atticæ*; atque id opus nunc refingam, & adjiciam postea mihi observata. Erat inter populos hos ΑΙΓΙΛΙΑ, *Ægilia*. Harpocration: Αἰγιλία, δῆμος φυλῆς

Ἀντιοχίδος. *Ægilia, populus tribus Antiochidis.* Ita Suidas quoque, & Stephanus. Athenæus, lib. XIV. Αἰγιλίαν δ' εἶναι (φησὶ) δῆμον τῆς Ἀττικῆς. *Ægiliam vero esse (dicit) populum Atticæ.* Emendandus insignis locas apud Strabonem, lib. IX. Μετὰ δὲ τὸν Πειραιᾶ, Φαληρεῖς δῆμος, ἐν τῇ ἐφεξῆς παραλίᾳ. εἶτ' Ἀλιμούσιοι, Αἰξωνεῖς, Ἀλαεῖς οἱ Αἰξωνικοὶ, Ἀναγυράσιοι, Θορεῖς, Λαμπτρεῖς, Αἰγιλιεῖς, Ἀναφλύστιοι, Ἀζηνιεῖς. *Post Piraeum, Phalerenses sunt, populus in sequente ora maritima; inde Alimusii, Æxonenses, Alaenses Æxonici, Anagyrasii, Thorenses, Lamprienses, Ægilienses, Anaphlystii, Azenienses.* Corrupte hodie illic editur, Λαμπτρεῖς, Αἰγινεῖς, Ἀναφλύστιοι. *Lamprienses, Æginenses, Anaphystii.* Aliis ΑΙΓΙΑΛΟΣ, *Ægialus*, scribitur. Plinius, qui inter montes Atticæ ponit, lib. IV. cap. VII. *Montes (Atticæ) Brilessus, Ægialus, Icarius, Hymettus, Lycabettus.* Solinus cap. XIII. *Nec Atticos montes in partem tacebimus. Est Icarius, est Brilessus, est Lycabettus, est Ægialus.* Aliis rursum, ΑΙΓΑΛΕΩΣ, *Ægaleos*. Thucydides, lib. II. Ἔπειτα προὐχώρουν, ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸ Αἰγάλεων ὄρος. *Inde processerunt, ad dextram habentes Ægaleon montem.* Emendandus Ulpianus, in Demosthenis Timocratem: Ἐκαθέζετο ὁ Ξέρξης ἐν τῷ Αἰγάλεῳ, ὄρει τῆς Ἀττικῆς, θεωρῶν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. *Sedebat Xerxes in Ægaleo, monte Atticæ, spectans pugnam navalem Salaminiam.* Hodie non recte editur, ἐν τῷ Αὐγάλεῳ. *in Augaleo.* Ister in primo τῶν Ἀττικῶν, apud Scholiasten Sophoclis, Oed. Ἀπὸ ταύτης δὲ βαδιζόντων εἰς Ἐλευσῖνα, τὰ ἐπ' ἀριστερᾷ μέχρι τοῦ λόφου τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Αὐγάλεω. *Ab hac euntibus Eleusina, sinistrorsum usque ad collem, qui est ad Ægaleo partem orientalem.* Incertus Auctor, in Epigrammate; cujus fragmentum exstat apud Suidam, in Μᾶσον·

——— Ἔπι δὲ πρὸ μᾶσον ἐπ' ἄκρου
Αἰγάλεω θυμόεντος, ἄγων μέγαν ὑετὸν, ἔστη.

——— *Ulterius vero longius in summo*
Ægaleo, thymo abundante, adducens magnam pluviam, stetit.

Statius, Theb. XII.

Dives & Ægaleos nemorum. ———

A qui-

A quibusdam, ΑΙΓΙΛΟΣ, *Ægilus*, dicitur. Theocritus, Idyll. I.

——— Καὶ ἀπ' Αἰγίλω ἰσχάδα τρώγοις.
——— *Et ab Ægilo caricam ederes.*

Quem locum nollem a viris doctis sollicitari. Scholiastes poetæ illic annotat: Αἴγιλος, δῆμος τῆς Ἀττικῆς. *Ægilus, populus Atticæ.* Nomen illi ab Ægilo heroe. Scholiastes iste, ibidem: Αἴγιλος, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀπό τινος φυλῆς ἥρωος Αἰγίλου. *Ægilus, populus Atticæ; a quodam tribus heroe Ægilo.* Sed corruptum nimis locum sic restitue: δῆμος τῆς Ἀττικῆς, φυλῆς * * ἀπό τινος ἥρωος Αἰγίλου. *Populus Atticæ, tribus * * ab heroe quodam Ægilo.* Athenæus, lib. XIV. Αἰγιλίαν δ' εἶναί (φησι) δῆμον τῆς Ἀττικῆς ἀπὸ Αἰγίλου τινὸς ἥρωος ὠνομασμένον. *Ægiliam vero (dicit) esse populum Atticæ, ab Ægilo quodam heroe nuncupatum.* Abundabat autem thymo, quemadmodum Hymettus, ut infra dicam. Inde est in Epigrammate, quod e Suida jam citavi:

——— Ἐπ' ἄκρου
Αἰγάλεω θυμόεντος. ———
——— *In summo*
Ægaleo, thymo abundante. ———

Non recte illic viri docti scribendum existimant, Αἰγάλεω νιφόεντος, *Ægaleo nivoso.* Dicitur enim θυμόεις, a θύμον; quo modo θυόεις, a θύον: & talia. Abundabat item arboribus. In citato isto Statii versu:

Dives & Ægaleos nemorum. ———

Et caricas præstantissimas habebat. Unde in Theocriti isto:

——— Καὶ ἀπ' Αἰγίλω ἰσχάδα τρώγοις.
——— *Et ab Ægilo caricam ederes.*

Athenæus, lib. XIV. Αἰγιλίδας φησὶν (ὁ Φιλήμων) εἶναι τὰς καλλίστας ἰσχάδας. *Ægilenses caricas (Philemon) ait optimas esse.* Spectavit quoque in hoc monte Xerxes pugnam Salaminiam: uti testis Ulpianus, in citatis paullo ante verbis; & Herodotus, lib. VIII. Erat porro etiam populus, Ἀζηνία, *Azenia.* Ejus nomen est corruptum apud Æschinem, in Timarchum: Ὅτε ϗ προσεπολέμει Ἀριστο-

φῶνλι τῷ Α'ξηνιεῖ. *Cum contenderet cum Aristophonte Axeniensi.* Rescribe, τῷ Α'ζλωιεῖ. *Azeniensi.* Et apud Demosthenem, in Leptinem: Α'ρισοφῶν ὁ Α'ζλωιεύς. *Aristophon Azeniensis.* Perperam illic quoque editur, ὁ Α'ξλωιεύς. *Axeniensis.* Et Αἰξωνὴ, *Æxone*, habebatur. De hoc corrigendus Ammonius, de Diff. Voc. in Πόνηρον. Φιλήμονα τὸν Αἰξωνέα. *Philemonem Æxonensem.* Male hodie est in editis, τὸν Α'γξωνέα. *Anxonensem.* Atque heic mulli excellentes celebrabantur. Hesychius: Αἰξωνίδα τρίγλην. δοκοῦσι κάλλισαι εἶναι αἱ Α'ιξωνικαὶ τρίγλαι. *Æxonensem mullum. Videntur optimi esse Æxonenses mulli.* Emendandus est insignis Pollucis locus, lib. IV. cap. x. Παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐυδοκίμων, ψῆτῖαι ἐξ Ε'λδυσῖν☉, ἀφύαι Φαληρικαὶ, τρίγλαι Α'ιξωνικαί. *Apud veteres in precio erant, passeres ex Eleusine, aquæ Phalericæ, nulli Æxonici.* Hodie corruptissime editur, τρίγλαι Ι'ωνικαί. *Mulli Ionici.* Coaluerat, ut in manuscriptis sæpe, prima syllaba vocis Α'ιξωνικαὶ cum postrema vocis τρίγλαι; itaque pro ξωνικαὶ, quod restabat, cum nescirent, quid id vellet, Ι'ωνικαὶ substituerunt. Et hæc loci corrumpendi occasio fuit. De mullorum vero illic præstantia, etiam Suidas: Α'ιξωνίδα τρίγλην. δοκοῦσιν αὗται κάλλισαι εἶναι, καὶ τῶν ἄλλων διαφέρειν. *Æxonensem nullum. Videntur isti optimi esse, aliisque præstare.* Athenæus, lib. VII. Ναυσικράτης δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐπαινεῖ τὰς Α'ιξωνίδας τρίγλας, ἐν Ναυκλήροις λέγων οὕτως·

—— Μετ' αὐτῶν δ' εἰσὶν ἐκπρεπεῖς φύσιν
Αἰ ξανθόχρωτες, ἃς κλύδων Α'ιξωνικὸς
Πασῶν ἀρίσας ἐν τόποις παιδεύεται·
Αἷς καὶ θεὰν τιμῶσι φωσφόρον κόρην,
Δείπνων ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι.
Τρίγλας λέγεις. ——

Nausicrates vero Comicus laudat mullos Æxonenses, ita in Naucleris dicens;

—— Cum ipsis sunt natura excellentes
Flavicolores, quos fluctus Æxonicus
Omnium optimos illis locis educat;
Quibus etiam honorant luciferam virginem,

Cœna-

Cœnarum cum mittunt dona nautæ.
Mullos dicis. ———

Et Cratinus Trophonio, ibidem:

Οὐδ' Αἰξωνίδ' ἐρυθρόχρων ἐσθίειν ἔτι
Τρίγλην. ———

Nec amplius Æxonensem rubricolorem edere
Mullum. ———

Itaque etiam, ob præstantiam, sacri Cereri habebantur; ut in Eleusiniis docui, cap. XXIV. Præterea ΑΛΑΙ, *Alæ*, erant; unde Ἁλαιεὺς popularis dicebatur. Itaque Θεόφραστος Ἁλαιεὺς scribendum apud Dionysium Halicarnasseum, in Philochori fragmento, e libro sexto Ἀτθίδος; quod is nobis repræsentat, in Epistola ad Ammæum. Male Ἀλαιεὺς vulgatur; quod ipsum mendum etiam transscripsit Anonymus in descriptione Olympiadum, Olymp. CX. anno I. Restituendus quoque Statius, Theb. XII.

Venit atrox Alæus, & olentis arator Hymetti.

Corruptum est, quod hodie editur; *Venit atrox Ileus.* Ubi epitheton item observa; & *Atroces* appellari. Nugatur autem Lutatius ibi, Interpres Vetus; & nec locum intellexit, neque mendum animadvertit. Hinc est *Alimus*; aberatque Athenis stadia XXXV. Demosthenes, in Eubulidem, ex persona Euxithei Alimusii, cujus caussam illic agit: Τοῦ γὰρ δήμου ἡμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πέντε καὶ τριάκοντα στάδια τοῦ ἄστεος ἀπέχοντος, καὶ τῶν πλείστων ἐκεῖ οἰκούντων, ἀπεληλύθεσαν οἱ πολλοί. *Nam cum populus noster, Judices, stadiis triginta quinque ab Urbe distet, ac plerique illis habitent, multi abierunt.* Et sacra quoque illic Cereris celebrata, præter Clementem memorat item Arnobius, lib. V. *Pudor me habet Alimuntis illa proferre mysteria.* Ac Thucydides inde erat; ut testatur inscriptio columnæ apud Marcellinum, in ejus Vita; quæ ita habet:

Θουκυδίδης Ὀλόρου Ἁλιμούσιος ἐνθάδε κεῖται.

Thucydides Olori Alimusius heic situs est.

Quod *Alopecen* autem attinet, aberat ab Urbe stadiis circiter duodecim; idque observo apud Æschinem, in Timarchum: Τὸ δὲ

Ἀλω-

Ἀλωπεκῆσι χωρίον, ὃ ἐστὶν ἄποθεν τοῦ τείχους ἕνδεκα, ἢ δώδεκα, στάδια, &c. *Prædium Alopecense, quod a mœnibus abest stadiis undecim, aut duodecim, &c.* Atque hinc oriundus Hippias, apud Aristænetum, lib. I. epist. IV. Ἱππίας ὁ καλὸς, ὁ Ἀλωπεκῆθεν, ἀρτίως ἔφη πρὸς ἐμὲ, τετργῶς ἀποβλέψας. *Nuper Hippias pulcer Alopecensis, torvum respiciens, ad me dixit.*

CAP. II.

Acharnæ. Hedera illic inventa. Lutatii error. Acharnenses carbonarii, atque duri. Senecæ locus emendatus. In Australi ora Atticæ collocati, & fertiliore ideo agro divites. Maximi inter Atticæ populos. Parasiti eorum Apollini sacra faciunt, & sextarium hordei selecti offerunt.

Am Acharnæ, hedera ibi inventa claræ; quod, præter Pausaniam, innuit Epigramma vetus, apud Suidam, in Ἀχαρνείτης, & Βλαισός·

Πολλάκις ἐν θυμέλῃ καὶ ἐν σκηνῇσι τεθηλὼς
Βλαισὸς Ἀχαρνείτης κισσὸς ἔρεψε κόμην.

Sæpe in thymetis, & scenis, florens
Transversa Acharnensis hedera texit comam.

Et Papinii iste locus, Theb. XII.

Quæque rudes thyrsos hederis vestistis Acharnæ.

Ubi Lutatius annotat, Dionysia illic primum inventa, & acta. *In hoc loco Dionysia primum inventa, & celebrata, dicuntur.* Sed hoc falsum, ut in libro singulari *de Dionysiis* clare doceo. Error merus est Grammatici; nam Poeta ad enatam ibi hederam alludere voluit. Multi autem in eo populo carbones erant. Aristophanes Acharnensibus:

Ὃς οὐδεπώποτ' εἶπεν, ἀνθρακας πρίω.
Qui nunquam dixit, carbones eme.

Ubi

Ubi Scholiastes: Ἦν γὰρ ὁ Δικαιόπολις Ἀχαρνεὺς. οὗτοι δὲ πολυάνθρακες, καὶ οὐ δεόμενοι παρ' ἄλλων πρίασθαι. *Erat enim Dicaeopolis Acharnensis. Hi vero carbonibus abundabant, nec ab aliis eos emere necesse habebant.* Itaque ibidem plurimi quoque carbonarii. Scholiastes idem iterum: Χαριέντως δὲ εἶπεν, ἐπεὶ αὐθρακεῖς εἰσὶν οἱ Ἀχαρνεῖς. *Lepide vero dixit, siquidem carbonarii sunt Acharnenses.* Et postea: Σκώπτει τοὺς Ἀχαρνέας, ὡς αὐθρακοκαύστας. *Exagitat Acharnenses, tanquam qui carbones urerent.* Vulgo item agrestes, & rudes, convitio dicebantur; unde quidam Δρυαχαρνεὺς, *Quernus Acharnensis*; id est, quercus instar durus, in Comœdia nuncupatus, ut apparet ex Auctore Etymologici, aliisque. Et Senecæ inde *Durus* dicitur, in Hippolyto:

> ——— *Qua tepidis*
> *Subditus Austris frigora mollit*
> *Durus Acharneus.* ———

Ita enim ibi legendum; non, quod editur, *Durus Acarnan.* Alii enim Acarnanes, alii Acharnenses erant: atque Seneca Atticæ populos illic memorat. Duritiem eorum, ac agrestem ruditatem, taxat quoque Aristophanes, in cognomine ipsis Fabula, istis verbis:

> ——— Πρεσβῦταί τινες
> Ἀχαρνικοὶ, στιπτοὶ γέροντες, πρίνινοι,
> Ἀτεράμονες, Μαραθωνομάχαι, σφενδάμνινοι.

> ——— *Senes quidam*
> *Acharnici, densi senes, iligni,*
> *Duri, Marathonii bellatores, acerni.*

Ad quem locum respexit Julianus, in Misopogone: Οἱ δὲ ἐπαιδοτρίβησάν καθ' ἡμῶν πρίνινον, σφενδάμνινον, οὐκέτι μέντοι καὶ Μαραθωνομάχην, ἀλλ' Ἀχαρνέα μὲν ἐξ ἡμισείας, ἀηδῆ δ' ἐς αὔθρας παντάπασι, καὶ ἄχαριν. *Qui te nobis ilignum, acernum, neque tamen Marathonium bellatorem, sed ex dimidio Acharnensem, insuavem omnibus, & ingratum, educarunt.* Siti autem in Australi Atticæ ora; ideoque nec intensum adeo frigus habuerunt. Et hoc Senecæ ista innuunt, quæ laudavi statim, verba:

——— Tepidis
Subditus Austris frigora mollit.

Hac de causa agro item fertiliore præstitere. Colligere licet e Luciani Icaromenippo: Μάλιστα δὲ ἐπ' ἐκείνοις ἐπῄει μοι γελᾶν, τοῖς περὶ γῆς ὅρων ἐρίζουσι, καὶ τοῖς μέγα φρονοῦσιν ἐπὶ τῷ τὸ Σικυώνιον πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μαραθῶνος ἔχειν τὰ περὶ Οἰνόην, ἢ Ἀχαρνῆσι πλέθρα κεκτῆσθαι χίλια. *Maxime vero ridere libuit eos, qui de terræ finibus contendunt, ac se efferunt, quod Sicyonium agrum colant; aut Marathonis eam partem, quæ Oenoæ objacet, habeant: aut Acharnis mille jugera possideant.* Erant vero Acharnæ maximæ inter omnes Atticæ populus. Thucydides, lib. II. Ἀφίκοντο ἐς Ἀχαρνάς, χωρίον μέγιστον τῆς Ἀττικῆς τῶν δήμων καλουμένων. *Venerunt Acharnas, locum maximum inter omnes Atticæ, quos vocant, populos.* Itaque bello Peloponnesiaco Atheniensibus militum tria millia suppeditarunt. Thucydides ibidem, non multo post: Καὶ οἱ Ἀχαρνεῖς, μέγα ὄντες μέρος τῆς πόλεως, τρισχίλιοι γὰρ ὁπλῖται ἐγένοντο, οὐ περιόψεσθαι ἐδόκουν τὰ σφέτερα διαφθαρέντα. *Et Acharnenses, qui magnam Urbis partem constituebant, erant enim tria armatorum millia, non videbantur rerum suarum vastationem neglecturi.* Et hæc causa est, cur Εὐάνορες apud Pindarum nominentur, Nemeonic. Od. II.

Ἀχάρναι δὲ παλαίφατον
Εὐάνορες. ———

Acharnæ vero, secundum vetus verbum,
Fortium virorum genitrices sunt. ———

Denique parasiti Acharnensium sacra facere Apollini legibus regiis jubebantur. Athenæus, lib. VI. Κἀν τοῖς τοῦ βασιλέως δὲ νόμοις γέγραπται, θύειν τῷ Ἀπόλλωνι τοὺς Ἀχαρνέων παρασίτους. *Et in legibus regis scriptum est, sacra facere Apollini parasitos Acharnensium.* Et offerebant eidem sextarium hordei electi. Athenæus ibidem, non multo post: Τὸν δὲ ἑκτέα παρέχειν εἰς τὰ ἀρχεῖα τῷ Ἀπόλλωνι τοὺς Ἀχαρνέων παρασίτους ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν κριθῶν. *Sextarium vero præbeant ad archiva Apollini Acharnensium parasiti ex hordeo selecto.*

CAP.

CAP. III.

Besa. Xenophon emendatus. Brauron. Atheniensium uxores inde abreptæ; & Dianæ simulacrum, in Cretica Cherroneso relictum. Iphigeniæ cenotaphium. Dinarchus emendatus. Achilleum hordeum. Achilles agricola. Galenus correctus. Gargettus. Eurysthei truncus heic sepultus, ut caput Corinthi. Theseus ubi Athenienses devoverit. Ἀγριλῆειον. *Epicurus ubi natus.*

ERat Besa, populus tribus Antiochidis. Hujus nomen est corruptum apud Xenophontem, libro Περὶ προσόδων· Ἔστι μὲν γὰρ δή που περὶ τὰ μέταλλα ἐν τῇ πρὸς μεσημβρίαν θαλάττῃ τεῖχος, ἐν Ἀναφλύστῳ· ἔστι δ' ἐν τῇ πρὸς ἄρκτον τεῖχος, ἐν Θορικῷ· ἀπέχει δὲ ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων ἀμφὶ τὰ ἑξήκοντα στάδια· εἰ οὖν καὶ ἐν μέσῳ τούτων γένοιτο, ἐπὶ τῷ ὑψηλοτάτῳ βήσσης τόπῳ, τρίτον ἔρυμα, συνήκοιτ' ἂν τὰ ἔργα εἰς ἓν ἐξ ἁπάντων τῶν τειχῶν. *Est enim circa metalla ad mare versus meridiem munitio, in Anaphlysto; est & versus aquilonem, in Thorico; quorum locorum alter ab altero stadiis circiter sexaginta distat: Si igitur inter hæc duo tertium aliquod munimentum, in editissimo saltus loco, excitetur, in unum locum ex omnibus istis munitionibus opera convenire possint.* Omnino rescribendum censeo: Ἐπὶ τῷ ὑψηλοτάτῳ Βήσης τόπῳ. *In editissimo Besæ loco.* Illud autem hinc est discere; populum istum inter Anaphlystum, Thoricumque, medium fuisse. De Braurone, & Diana, hinc Brauronia appellata, corrigendus est Dinarchus, Orat. in Aristogitonem: Κατὰ τῆς ἱερείας τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Βραυρωνίας, καὶ τῶν οἰκείων αὐτῆς, τοιαῦτα γράψας, καὶ ψευσάμενος. *Qui Dianæ Brauroniæ sacerdotem, ejusque domesticos, de talibus falso accusavit.* Perperam editur; Ἀρτέμιδος τῆς Βαυρωνίας. *Dianæ Bauroniæ.* Dianæ vero istius signum Tyrrheni, qui Imbrum, & Lemnium, habitabant, cum mulieres Brauronias abripuissent, una inde abduxerunt,

runt, & in Cretæ Cherroneso reliquerunt. De Brauroniarum raptu, docet Plutarchus, lib. de Claris Mul. ubi de Tyrrhenicis agit: Τυῤῥηνῶν τοίνυν, τὴν Λῆμνον καὶ Ἴμβρον κατασχόντων, ἁρπασάντων δὲ Βραυρωνόθεν τὰς Ἀθηναίων γυναῖκας, ἐγένοντο παῖδες· οὓς ἐξήλασαν Ἀθηναῖοι, μιξοβαρβάρους ὄντας. *Tyrrhenorum igitur, qui, Lemnum & Imbrum habitantes, Atheniensium uxores e Braurone rapuissent, liberi fuerunt; quos, quod semibarbari essent, Athenienses expulerunt.* Et Quæst. Græc. XXI. Τυῤῥηνούς φασι, τοὺς τὰς Ἀθηναίων θυγατέρας, καὶ γυναῖκας, Βραυρωνόθεν ἁρπάσαντας, ὁπηνίκα Λῆμνον καὶ Ἴμβρον κατῴκουν, εἶτα ἐκπεσόντας, εἰς τὴν Λακωνικὴν ἀφικέσθαι. *Tyrrhenos ajunt, qui Atheniensium filias, uxoresque, e Braurone abripuerant, cum inhabitarent Lemnum, atque Imbrum, & ejecti postea essent, in Laconicam venisse.* Memorat etiam Herodotus, lib. IV. & VI. De simulacro autem Deæ, Plutarchus, in citato de Claris Mulieribus libello, mox subjungit: Διεπτοηθέντες, ἐνεπήδησαν εἰς τὰς ναῦς ἀκόσμως, ἀπολιπόντες ἐν τῇ γῇ (ἐν τῇ τῆς Κρήτης Χεῤῥονήσῳ,) ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος, ὃ πατρῷον ἦν αὐτοῖς, εἰς Λῆμνον ἐκ Βραυρῶνος κομισθὲν, ἐκ δὲ Λήμνου πανταχοῦ συμπεριαγόμενον. *Perculsi, in naves insilierunt indecore, relicto in terra, (Creta Cherroneso,) Dianæ simulacro; quod ipsi acceptum a majoribus, qui Braurone in Lemnum abduxerant, e Lemno quocunque circumferebant.* Quod Iphigeniam attinet, quæ huc appulisse fertur, ejus quoque cenotaphium ibi fuit. Nonnus, Dionys. lib. XIII.

Ἀγχίαλον Βραυρῶνα, κενήριον Ἰφιγενείας.

Mari adjacentem Brauronem, inane sepulcrum Iphigeniæ.

Adjacebat autem mari; unde ἀγχίαλον in citato versu Nonnus appellavit. Inde nempe aer quoque illic frigidus; qua de causa *Gelidus* nuncupatur Statio, Theb. lib. XII.

Qui gelidum Braurona viri, qui rura lacessunt
Munychia. ———

Hordeum etiam illic fuit, Ἀχιλλήϊδες κριθαὶ dictum, ab Achille quodam, agricola Brauronio. Galenus, in Lexico Hippocratis:

Ἀχιλ-

Ἀχιλληΐδας κριθάς. τὰς εὐτρεφεῖς, καὶ μεγάλας· ἀπό τινος Ἀχιλλέως ὠνομασμένας, ὥς φασι, γεωργοῦ Βραυρωνίου. *Achilliticum hordeum. Pingue, & grande; ab Achille quodam dictum, uti ferunt, agricola Brauronio.* Ita enim ibi lego, pro, γεωργοῦ Βαβρωνίου. *Agricola Babronio.* Erat autem Brauron olim inter Urbes Atticæ. Scholiastes Comici Pace: Βραύρων, πόλις τῆς Ἀττικῆς. *Brauron, urbs Atticæ.* Idem Mela quoque dicit; qui ait, sua ætate intercidisse, neque præter nomen quicquam restitisse, lib. II. cap. III. *Thoricos, & Brauron, olim urbes, jam tantum nomina.* Festus Pompejus, unam e quatuor urbibus dicit, quæ Athenas constituissent: *Quadrurbem Athenas Attius appellavit; quod scilicet ex quatuor urbibus in unam domicilia contulerunt, Braurone, Eleusine, Piraeo, Sunio.* In Gargetto autem, quod quidam Eurystheum fuisse situm memorent, non est id omnino verum; quippe truncus tantum ejus illic erat: caput vero, amputatum ab Iolao, seorsim Corinthi humatum, juxta fontem ibi Acariam. Strabo narrat, lib. VIII. Εὐρυσθεὺς μὲν οὖν, στρατεύσας εἰς Μαραθῶνα, ἐπὶ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας, καὶ Ἰόλαον, βοηθησάντων Ἀθηναίων, ἱστορεῖται πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ· καὶ τὸ μὲν ἄλλο σῶμα, Γαργηττοῖ ταφῆναι· τὴν δὲ κεφαλὴν, χωρὶς ἐν τῇ Κορίνθῳ, ἀποκόψαντος αὐτὴν Ἰολάου, περὶ τὴν κρήνην τὴν Ἀκαρίαν. *Eurystheus igitur, ducto in Marathonem exercitu, adversus Herculis liberos, & Iolaum, opem ferentibus Atheniensibus, in pugna cecidisse fertur; ac reliquum quidem ejus corpus, Gargetti sepultum esse: caput vero, cum id Iolaus præcidisset, seorsim Corinthi, juxta fontem Acariam.* Et locus ibi, Ἀρατήριον appellatus; e quo Theseus, cum de rebus ipse suis desperaret, devotis Atheniensibus, in Scyrum abnagavit. Plutarchus, in ejus Vita: Τέλος δὲ, ἀπογνοὺς τὰ πράγματα, τοὺς μὲν παῖδας εἰς Εὔβοιαν ὑπεξέπεμψε πρὸς Ἐλεφήνορα τὸν Χαλκώδοντος· αὐτὸς δὲ, Γαργηττοῖ κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἀρὰς θέμενος, οὗ νῦν ἐστι τὸ καλούμενον Ἀρατήριον, εἰς Σκῦρον ἐξέπλευσεν, οὔσης αὐτῷ πρὸς τοὺς ἐκεῖ φιλίας. *Tandem rebus suis desperans, liberos suos clam in Eubœam emisit, ad Elephenorem, Chalcodontis filium; ipse vero, devotis Gargetti Atheniensibus, quo in loco est Araterium, quod appellant, in Scyrum navigio contendit, cum amicos sibi haberet inhabitantes.* Et Gargetti ortus quoque Epicurus. Diogenes Laertius, in ejus Vita, lib. X. Ἐπίκουρος,

Νεοκλέους, καὶ Χαιρεστράτης, Ἀθηναῖος, τῶν δήμων Γαργήττιος. *Epicurus*, *Neoclis filius*, *& Chærestratæ*, *Atheniensis*, *populo Gargettius*: Unde *Senior Gargettius* dicitur Statio, in Tiburtino Manlii Vopisci, Silv. lib. I. Carm. III.

> ——— *Luxuque carentes*
> *Deliciæ*, *quas ipse*, *suis digressus Athenis*,
> *Mallet deserto senior Gargettius horto.*

CAP. IV.

Decelea, *quam longe ab Urbe abfuerit*. *Sophoclis ibi*, *& majorum quoque ejus*, *monumenta*. *Acetum laudatissimum*. *Immunitas data a Lacedæmoniis*, *qua de causa*. *Eleusis*. *Hordeum ibi inventum*. *Passeres*, *& scombri*, *excellentes*. *Fons*, *Alope*; *sive*, *Philotes*. *Phylarchus*, *in templo pictus*, *ab Athenione Maronita*; *& puella*, *ab Irene*. *Castellum*, *templo circumdatum*. *Propylæum*, *ab Appio structum*. *Cercyon*, *a Theseo interfectus*. *Isocratis statua*, *a Timotheo dedicata*. *Columnæ*, *in quibus perscripta bona publicata eorum*, *qui in Deas Eleusinias impie sese gessissent*. *Cropia*. Κρωπίδαι. *Stephani locus emendatus*.

DEceleam, Hippothoontidis tribus fuisse, ait Stephanus; innuitque item Lysias, Orat. in Pancleonem: Παραινέσαντός τινος τῶν παρόντων προσκαλέσασθαι εἰς τὴν φυλὴν, ἧς τινος εἶναι σκήπτετο. ἐπειδὴ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι Δεκελειόθεν, προσκαλεσάμενος αὐτὸν εἰς πρὸς τοὺς τῇ Ἱπποθοωντίδι δικάζοντας, &c. *Cum admonuisset quidam e præsentibus*, *ut ad tribum*, *e qua se esse fingebat*, *provocarem*, *ac cum respondisset*, Deceleensem *se esse*, *vocato ipso ad Hippothoontidis tribus judices*, &c. Aberat autem Athenis

Athenis, circiter stadiis centum & viginti. Thucydides, lib. VII. Ἀπέχει δὲ ἡ Δεκέλεια σταδίους μάλιστα τῆς τῶν Ἀθηναίων πόλεως εἴκοσι καὶ ἑκατόν. *Abest vero Decelea ab Atheniensium urbe stadiis maxime viginti & centum.* Ac munita muro fuit a Lacedæmoniis, suasu Alcibiadis, belli Peloponnesiaci anno XIX. ut videre est apud eundem Thucydidem, libro citato. Et heic sua monumenta Sophocles, majoresque ejus, habuere; Sophoclesque etiam ipse ibi conditus. Observo apud Anonymum, in ejus Vita: Τῶν δὲ πατρώων αὐτοῦ τάφων ἐπὶ Δεκέλειαν κειμένων, καὶ τοῦτον τὸν τόπον ἐπιτετειχικότων Λακεδαιμονίων κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ἐπεί περ οὐχ οἷόν τε ἦν ἐκεῖ θάπτειν, Διόνυσος, κατ' ὄναρ ἐπιστὰς Λυσάνδρῳ, ἐκέλευσεν ἐπιτρέψαι τεθῆναι τὸν ἄνδρα εἰς τὸν τάφον. *Cum majorum ejus monumenta Decelea essent, eumque locum Lacedæmonii adversus Athenienses communiissent, ideoque sepeliri ibi haud posset, Bacchus, in somnis adstans Lysandro, jussit, ut virum sepulcro inferri permitteret.* Laudabatur quoque acetum Deceleense. Athenæus, lib. II. Ἐθαυμάζετο δὲ καὶ τὸ Δεκελεικὸν ὄξος. Ἄλεξις·

——— Τέτταρας κοτύλας
Ἀναγκάσας με μεστὰς αὐτοῦ σπάσαι
Ὄξους Δεκελεικοῦ, δι' ἀγορᾶς μέσης ἄγεις.

Admirationi erat etiam acetum Deceleense. Alexis:

——— *Quatuor cotylas*
Cum me coegeris plenas illic haurire
Aceti Deceleensis, per forum medium ducis.

Ferebantur Deceleenses, quærentibus Helenam Tyndaridis, indicium fecisse ipsis, eam Aphidnis latere; & idcirco Lacedæmonios his perpetuam immunitatem, & priorem item in consessu locum, concessisse: uti clare Herodotus narrat, qui videndus, lib. IX. In Eleusine, hordeum inventum esse tradebatur. Plutarchus: Οὐλαὶ δὲ λέγονται αἱ κριθαί, Ἐλευσὶς δὲ ὁ τόπος, ὅπου πρότερον εὑρέθησαν. *Hordeum, οὐλαὶ nuncupatur; locus autem, ubi primum inventum, Eleusis.* Passeresque ibi, & scombri, celebrati. Athenæus, lib. VII. Πρὸς δὲ Ἐλευσινιακὰς ψήττας, καὶ σκόμβρους, καὶ εἴ τις ἄλλος παρ' αὐτοῖς ἰχθὺς ἐπάνω τῇ δόξῃ τοῦ Κέκροπος γέγονεν,

ἀντι-

ἀντιγλυνήσασα τὴν ἀλώπεκα καλούμενον. *Pro passeribus Eleusiniis, atque scombris, & si quis alius apud illos piscis, gloria Cecropem antecellens, gignens vulpem, quem appellant.* Et de passeribus, iterum in fine ejusdem libri: Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος, ἐν Ἐπιστολαῖς, τὰς καλλίστας φησὶ γίγνεσθαι ψήττας περὶ Ἐλευσῖνα τῆς Ἀττικῆς. *Lynceus Samius, in Epistolis, optimos passeres nasci ait circa Eleusinem Atticæ:* Pollux lib. VII. cap. X. Παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὐδοκίμουν, ψῆτται ἐξ Ἐλευσῖνος. *Apud veteres in pretio erant passeres Eleusinii.* Et hos designat Clemens, cum in genere Atticos dicit, Pædag. lib. II. cap. I. Κτένας τε ἐκζητοῦσι Μηθυμναίους, καὶ ψήττας Ἀττικάς. *Pectinesque exquirunt Methymnenses, & passeres Atticos.* Fons ibidem: Ἀλόπη dictus, & Φιλότης. Hesychius: Ἀλόπη, πόλις ἐν Ἄργει· καὶ κρήνη ἐν Ἐλευσῖνι, ἥτις καὶ Φιλότης ἐκαλεῖτο. *Alope, urbs in Argo: & fons Eleusine, qui & Philotes vocabatur.* In templo Cereris, Phylarchus, pictus ab Athenione Maronita, visebatur. Plinius de eo, lib. XXXV. cap. XI. *Pinxit (Athenion Maronita) in templo Eleusine Phylarchum.* Et puella quædam, Irenes opus. Plinius iterum mox, citato loco: *Irene, Cratini pictoris filia, puellam (pinxit,) quæ est Eleusine.* Templo, castellum circumpositum erat. Livius, lib. XXXI. *Inde Eleusinem profectus, spe improviso templi, castellique, quod imminet, & circumdatum est, capiundi.* Propylæum ibidem postea ab Appio structum, Cicero ad Atticum, lib. VI. epist. I. *Audio Appium προπύλαιον Eleusine facere.* Cercyon latro illic a Theseo interfectus. Unde Ovidius Metam. VII.

Cercyonis letum vidit Cerealis Eleusis.

Et Isocratis illic statua, ante vestibulum porticus posita a Timotheo, Cononis filio, cum inscriptione ista:

> Τιμόθεος, φιλίας τε χάριν, ξενίην τε προτιμῶν,
> Ἰσοκράτους εἰκὼ τήνδ' ἀνέθηκε θεαῖς.

Plutarchus in ejus Vita: Ἀνάκειται δὲ αὐτοῦ ἐν Ἐλευσῖνι εἰκὼν χαλκῆ, ἔμπροσθεν τοῦ προστώου, ὑπὸ Τιμοθέου τοῦ Κόνωνος· καὶ ἐπιγέγραπται·

> Τιμόθεος, φιλίας τε χάριν, ξενίην τε προτιμῶν,
> Ἰσοκράτους εἰκὼ τήνδ' ἀνέθηκε θεαῖς.

Posita

Posita est ejus Eleusine statua anea, ante porticus vestibulum, a Timotheo, Cononis filio; & inscriptum:

> *Timotheus, amicitiæ ergo, & hospitium honorans,*
> *Isocratis statuam hanc dedicavit Deabus.*

Columnæ item illic erant, quibus bona inscribebantur, fisco addicta, eorum, qui in Deas, Eleusinias nimirum, Cererem Proserpinamque, impii fuissent. Pollux, lib. x. cap. XXIV. Ἐν δὲ ταῖς Ἀττικαῖς στήλαις, αἵ εἰσιν ἐν Ἐλευσῖνι, τὰ τῶν ἀσεβησάντων περὶ τῶν θεῶν δημοσίᾳ πραθέντα ἀναγέγραπται. *In columnis Atticis, quæ sunt Eleusine, bona publicata eorum, qui in Deas impie sese gesserunt, descripta.* Huc pertinet, quod iterum legitur apud eundem, libro eodem, cap. XXXI. Ἐν δὲ ταῖς Ἀττικαῖς στήλαις ἀναγέγραπται πρίων λιθοπρίστης, καὶ καρκῖνος, λίθους ἔχων. *In columnis Atticis relata est serra, qua secantur lapides; & forceps, lapides tenens.* Conditam vero Eleusinem tradunt ab Ogygo, primo omnium Atticæ rege. Castor, apud Eusebium, Chron. lib. I. Κατὰ τοῦτον Ὤγυγος Ἐλευσῖνα ἔκτισεν. *Hujus tempore Ogygus Eleusina condidit.* Et Julius Africanus, apud eundem, Præparat. Euang. lib. x. Ἀπὸ τῆς πεντηκοστῆς πέμπτης Ὀλυμπιάδος, ἐπὶ Ὤγυγον, ὃς ἔκτισεν Ἐλευσῖνα. *Ab Olympiade quinquagesima quinta ad Ogygum, qui Eleusinem condidit.* Quod ad Cropiam vero attinet, qui hinc ortus, uti nobis auctor Stephanus, Κρωπίδης dicebatur Aristophanes, in Equitibus, Cleonem exagitans, pro ἐν Κρωπιδῶν, dixit ἐν Κλωπιδῶν, quasi furem dicere vellet, παρὰ τὸ κλέπτειν transformato leviter nomine:

> Τῷ χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς, ὁ νοῦς δ' ἐν Κλωπιδῶν.
> *Manus in Ætolis, mens vero in Clopidis.*

Ubi Scholiastes: Τὸ δ' ἐν Κλωπιδῶν, ἐναλλαγὴ πάλιν στοιχείου, τοῦ ρ, εἰς τὸ λ. Κρωπίδαι γὰρ, δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς. ἔπαιξεν οὖν παρὰ τὸ κλέπτειν. *In Clopidis autem, iterum est commutatio literæ, R in L. Nam Cropidæ, sunt populus Leontidis tribus. Lusit itaque tanquam a* κλέπτειν, *quod est Furari, ducto nomine.* Citatque istum Comici locum Plutarchus, Περὶ πολυπραγμ. Καὶ κατάπερ οὐ κωμῳδουμένου Κλέωνος,

> Τῷ μὲν χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς, ὁ δὲ νοῦς ἐν Κλωπιδῶν,

οὕτω τοῦ πολυπράγμονος ὁ νοῦς ἅμα ἐν πλουσίων οἴκοις ἐστὶν, ἐν δωματίοις πενήτων, ἐν αὐλαῖς βασιλέων, ἐν θαλάμοις νεογάμων. Et ut Cleonis, qui in Comœdia exagitatur,

Manus quidem sunt in Ætolis, mens vero in Clopidis;

Ita hominis curiosi mens simul est in ædibus divitum, in tuguriis pauperum, in aulis regum, in thalamis recens conjugatorum. Censebantur vero in Tricomis, cum Eupyridis, & Pelecensibus. Stephanus, in Εὐπυρίδαι. Τρικώμους ὃ τούτους ἐκάλουν, Εὐπυρίδας, καὶ Κρωπίδας, καὶ Πήληκας. *Tricomos vero hos appellabant, Eupyridas, & Cropidas, & Pelecenses.* Ita enim ibi legendum esse censeo. Perperam editur, Εὐπυρίδας, Κεκροπίδας, Πήληκας. *Eupyridas, Cecropidas, Pelecenses.*

CAP. V.

Erchia. Xenophon inde, & Isocrates. Plutarchus emendatus, & Stephanus, Alcibiadis illic agri. Eupyridæ. Vitium in Inscriptione quadam antiqua indicatum; Hesychius item restitutus. Ignis ibi inventus. Τείκωμοι qui. Echelidæ. Hesychius iterum emendatus. Hippodromus Atheniensium. Fanum Echeli. Hephæstiadæ. Hephæstius heros, & ejus fanum. Stephanus, Hesychius, & Isæus; correcti. Thoricus. Demosthenis locus restitutus. Cephalus ubi habitaverit, & uxorem Procrin duxerit. Thoricus Cyprius. Hesychius emaculatus. Metalla argentaria. Atheniensium munitio. Thria. Thriasius campus. Veneris Philæ templum, ab Adimanto Lampsaceno ædificatum. Φιλαῖον. Phila, Demetrii regis mater. Rubigo a Noto marino prohibita.

Ex

X. Erchia populo oriundus erat Xenophon. Diogenes Laertius, lib. II. Ξενοφῶν Γρύλλου μὲν ἦν υἱὸς, Ἀθηναῖος, τῶν δήμων Ἐρχιεύς. *Xenophon Grylli quidem filius erat, Atheniensis, populo Erchiensis.* Ita enim emendandum, monui pridem, in libro *De Populis Atticæ*. Isocrates inde. Fidem nobis facit Photius, in Bibliotheca, ubi sic de eo inquit: Ἦν δὲ παῖς Θεοδώρου τοῦ Ἐρχιέως. *Erat filius Theodori Erchiensis.* Unde Plutarchus emendandus, in ejus Vita: Ἰσοκράτης Θεοδώρου μὲν ἦν παῖς τοῦ Ἐρχιέως. *Isocrates quidem erat filius Theodori Erchiensis.* Perperam enim vulgatur, Θεοδώρου τοῦ ἀρχιερέως. *Theodori sacrorum antistitis.* Et hoc viris doctis quoque animadversum. Stephanus corruptissime omnium in exemplari quodam invenerat, Ἐρεχθιὰ, Ἐρχία; idque mendum repræsentat, male etiam ab Erechtheo nomen quærens. Nam, si verum esset etymon, omnino Ἐρεχθιὰ scribi deberet. Sed contrarium tot Auctores nobis tradunt, uti frustra dubitetur. Verba Stephani ecce ista: Ἐρεχθιὰ, δῆμος Ἀττικῆς, τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς· ἀπὸ Ἐρεχθέως, τοῦ ξενίσαντος τὴν Δήμητρα. ὁ δημότης, Ἐρεχθιεύς· καὶ Ἰσοκράτης Ἐρεχθιεὺς ἦν. *Erechthia, populus Atticæ, Ægeidis tribus, ab Erechtheo, qui Cererem hospitio excepit. Popularis, Erechthiensis, & Isocrates Erechthiensis erat.* Nam quod de Isocrate addit, eum fuisse Erchiensem, non Erechthiensem, jam ostendi. In hoc vero etiam populo agri Alcibiadis siti, jugera fere trecenta. Plato, in Alcibiade I. Τῷ δὲ (Ἀλκιβιάδῃ) υἱεῖ αὐτῆς, (τῆς Δεινομάχης,) γῆς πλέθρα Ἐρχιᾶσιν οὐδὲ τριακόσια. *Huic vero (Alcibiadi) filio ejus (Dinomaches) terræ jugera sunt Erchiæ paullo minus trecenta.* Quod ad Eupyridas attinet, male sector quadratarius in Inscriptione antiqua Ἐυπωρίδης posuit, pro Ἐυπυρίδης·

ΣΤΗΧΕΝ ΑΧΗΡΙΣΤΟΣ
ΣΤΗΛΗΝ ΜΕΤΑ ΚΥΔΕ
ΣΙΝ ΑΣΤΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ
ΤΟΥ ΓΟΜΕΧΩΝ ΔΗΜΟ
ΘΕΝ ΕΥΠΩΡΙΔΗΣ.

Emendandus item Hesychius, ubi male Ἐυπυρίδαι est vulgatum, pro

pro Εὐπυρίδαι. Originem nominis inde tradunt, quod illic primum ab Athenienſibus inventus ignis. Etymologici Auctor: Εὐπυρίδαι, δῆμος Ἀθηναίων· ὅτι ἐν Ἀθήναις πρῶτον τὸ πῦρ εὑρῆσθαι φασὶ κατὰ τὸ δῆμον τοῦτον, ἐκλάμψεως γενομένης. *Eupyridæ, populus Athenienſium; quia Athenis primum ignem inventum memorant in hoc populo, fulgore oborto.* Atque hi Τρίκωμοι appellati, una cum Cecropidis, & Pelecenſibus. Stephanus: Τρικώμους δὲ τούτους ἐκάλουν, Εὐπυρίδας, καὶ Κρωπίδας, ἢ Πήληκας. *Tricomos vero appellabant, Eupyridas, & Cropidas, & Pelecenſes.* Ita enim ibi legendum, monitum a me capite ſuperiori. De Echelidis, corrigendus eſt Heſychius: Ἐν Ἐχελιδῶν. Ἔχελος, ἥρως· ὡς δὲ ἔνιοι, ἐπίθετον ἥρωος· ἐπεὶ δὲ ἕλος παρακεῖσθαι τῷ ἥρωι. ἔστι δὲ ὁ Ἀθηναίων ἱππόδρομος. *In Echelidarum. Echelus, heros; ut vero quibuſdam placet, epithetum herois: quia palus heroi vicina ſit. Eſt vero Athenienſium hippodromus.* Mox iterum: Ἐν Ἐχελιδῶν. ἐν ᾧ ἱππικοὶ ἤγοντο ἀγῶνες. καὶ ναὸς Ἐχέλου. *In Echelidarum. Ubi certamina equeſtria agitabantur. Et templum Echeli.* Perperam utrobique editur, Ἐνεχελιδῶν; & in fine, ἢ ναὸς Ἴλου. Obſerva autem, Hippodromum ibi Athenienſium, & Echeli fanum; exſtitiſſe. De Hephæſtiadis, emendandum cenſeo Stephanum, Δῆμος Ἀκαμαντίδος φυλῆς, ἐν ᾧ Ἡφαιστίου ἱερόν. *Populus Acamantidis tribus, in quo Hephaſtii fanum.* Non bene editur, ἐν ᾧ Ἡφαίστου ἱερόν. *In quo Vulcani fanum.* Nam Hephæſtius heros erat, a quo populo iſti nomen. Heſychius docet, verum rurſum corrigendus: Ἡφαίστιος. ἥρως τις Ἀθηναῖος· ἀφ' οὗ ὁ δῆμος, Ἡφαιστιάδαι. *Hephaſtius, heros quidam Athenienſis; a quo etiam populus, Hephaſtiadæ.* Inciderat in mendoſum codicem doctiſſimus Grammaticus; itaque deceptus, alieno loco in litera Ι, populum iſtum nobis memorat. Editur enim, Ἴφιστιος, &, Ἰφιστιάδαι. Sic paullo ante: Ἰφιάσται, δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. *Iphiaſtæ, populus Acamantidis tribus.* Reſcribendum etiam iſtic, Ἡφαιστιάδαι. *Hephæſtiadæ.* Apud Iſæum quoque, in Orat. Περὶ τοῦ Ἀστυφίλου κλήρου, mendoſe legitur, παρὰ Ἱεροκλεῖ Ἡφαιστιάδῃ, pro π. Ι. Ἡφαιστιάδῃ. De Thorico, emendandus Demoſthenes, Orat. in Midiam: Διόγνητος Θορίκιος. *Diognetus Thoricius.* Male editur: Δ. Θεωρίσκος. *D. Theoriſcus.* Et heic Cephalus habitabat. Obſervo apud Apollodorum, lib. I I. Ἔχων ἐκ μὲν Θορίκου τῆς Ἀττικῆς

Κέφα-

Κέφαλον συμμαχοῦντα. *Habens auxiliatorem* ✝ *Thorico quidem Attica Cephalum.* Et heic Procrin, Erechthei filiam, uxorem duxit. Antoninus Liberalis, Metamorph. XLI. Κέφαλος ὁ Δηϊονέως ἔγημεν ἐν Θορίκῳ τῆς Ἀττικῆς Πρόκριν, τὴν θυγατέρα Ἐρεχθέως. *Cephalus Deionei filius uxorem ducit in Thorico Atticæ Procrin, Erechthei filiam.* Et mox iterum: καὶ ἡ Πρόκρις δεξαμένη, ἀφίκετο εἰς Θόρικον τῆς Ἀττικῆς, ὅπου ᾤκει ὁ Κέφαλος. *Ac Procris cum accepisset, in Thoricum Atticæ venit, ubi Cephalus habitabat.* Nomen accepit a Thorico Cyprio. Hesychius: Θόρικος, δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς· ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Θορίκου Κυπρίου. *Thoricus, populus Acamantidis tribus; nomen vero accepit a Thorico Cyprio.* Ita illic legendum arbitror; nam hodie certe non recte editur, ἀπὸ Θορικοῦ κύπριοι. Erant autem metalla ibi argentaria; & in illis etiam smaragdi, qui fellis colorem, aut aeris, haberent: in sole dilucidi, & liquidi, sed non virides. Plinius, ubi de smaragdis agit, lib. XXXVII. cap. V. *Omnium horum etiam vitium, quod fellis colorem, aut aeris, habeat. In sole dilucidi quidem, ac liquidi, sed non virides. Hæc vitia in Atticis maxime sentiuntur, in argentariis metallis repertis, in loco, qui Thoricos vocatur. Semper minus pingues, e longinquo speciosiores.* Muro cinxerunt Athenienses, Olymp. XCIII. anno I. Xenophon, Hist. Græc. lib. I. Τῷ δὲ ἄλλῳ ἔτει, ᾧ ἦν Ὀλυμπιὰς τρίτη καὶ ἐνενηκοστή, ἄρχοντος ἐν Ἀθήναις Εὐκτήμονος, Ἀθηναῖοι Θόρικον ἐτείχισαν. *Anno sequenti, quo erat Olympias nonagesima tertia, archonte Athenis Euctemone, Athenienses Thoricum muro circumdederunt.* Adjacebat autem ad mare septentrionale, & distabat Anaphlysto stadiis circiter sexaginta. Idem Xenophon: Περὶ προσόδων· Ἔστι μὲν γὰρ δή που περὶ τὰ μέταλλα ἐν τῇ πρὸς μεσημβρίαν θαλάττῃ τεῖχος ἐν Θορίκῳ. ἀπέχει δὲ ταῦτα ἀπ᾽ ἀλλήλων ἀμφὶ τὰ ἑξήκοντα στάδια. *Et non procul a metallis, in mari; quod versus meridiem extenditur, munitio in Anaphlysto; altera vero in Thorico, in mari Septentrionali: distantque hæ inter sese circiter sexaginta stadiis.* Melæ tempore, qui sub Claudio Cæsare scribebat, adeo plane interciderat, ut nil ejus præter nomen superesset. Ita enim ait, lib. II. cap. III. *Thoricus & Brauron, olim urbes, nunc tantum nomina.* De Thria, & Thriasio campo, fuisse juxta Eleusinem, etiam observare licet apud Thucydidem

dem, tribus locis, lib. II. & Aristidem, Leuctrica II. Erat porro templum ibi Veneris Philæ, ab Adimanto Lampsaceno ædificatum; a Demetrii, cujus adulator erat, matre Phila nuncupatum: item locus, Φιλαῖον dictus. Athenæus, lib. V. Τῶν δὲ Δημητρίου τοῦ βασιλέως κολάκων οἱ περὶ Ἀδείμαντον τὸν Λαμψακηνὸν νεὼν κατασκευασάμενοι, καὶ ἀγάλματα ἱδρυσάμενοι, Θριᾶσιν, ὠνόμασαν Φίλας Ἀφροδίτης· καὶ τὸν τόπον Φιλαῖον ἐκάλεσαν, ἀπὸ τῆς Δημητρίου μητρὸς Φίλας. *Ex Demetrii regis adulatoribus Adimantus Lampsacenus cum ædificasset templum, & simulacra dedicasset, Veneris Philæ nominavit; & Philæum quoque locum; a Demetrii matre Phila.* Campo autem contra rubiginem Notus ventus, flans e mari, opem ferre putabatur. Aristoteles Problem. Sect. XXVI. cap. XVII. Οἱ δὲ ἐκ τῆς θαλάττης Νότοι, ἀγαθοὶ φυτοῖς, καὶ τῆς Ἀττικῆς τῷ Θριασίῳ πεδίῳ. αἴτιον δὲ ὅτι ἀπεψυγμένος ἀφικνεῖται· αἱ δὲ ἐρυσίβαι γίνονται ὑπὸ ὑγρότητος, θερμῆς μὲν, ἀλλοτρίας δέ. *Ex mari flantes Noti, boni sunt plantis, & Atticæ Thriasio campo. Causa vero est, quod refrigeratus accedit: rubigines autem, ex humore nascuntur, calido quidem, sed alieno.*

CAP. VI.

Colonus, isque duplex; unus, Ἀγοραῖος, sive Μίσθιος; alter, Ἵππιος, & Ἱππότης, nuncupatus. Mercenarii, & muliones, ubi convenire soliti. Scholiastes Aristophanis emendatus. Κολωνίζαι *Mercenarii, qui alium dominum quærere jubebantur, huc relegati. Versus proverbialis. Metonis donarium, fonsque, ab eodem factus. Oedipi perfugium. Hortus, in quo Plato diu philosophatus. Colonus Equestris quam longe ab Urbe abfuerit. Thucydidis locus restitutus. Neptuni fanum* τοῦ Ἱππίου; *item*

item Cereris, & Minervæ τῆς Πολιέχου: *etiam Jovis. Ara Neptuni* τοῦ Ἱππίου, *& Minervæ* τῆς Ἱππίας. *Promethei templum, & Eumenidum. Heroa Pirithoi, Thesei, Oedipodis, & Adrasti. Metalla æris.* Χαλκόπους ὁδός. *Sophocles unde oriundus.*

DE Colono, cæterisque item populis, pridem mihi annotata heic refingam; & adjungam, quæ interea observavi. Erat autem iste duplex; unus intra Urbem, prope forum, ad Vulcani, & Eurysacis, fanum; & Ἀγοραῖος, item Μίσθιος: alter extra Urbem ad Neptuni erat; & Ἵππιος, Ἱππεύς, ac Ἱππότης, dicebatur: atque in illo, mercenarii; in hoc, muliones soliti convenire. Harpocration: Κολωνίτας· Ὑπερίδης, ἐν τῷ Πρὸς Ἀπελλαῖον, περὶ τοῦ θησαυροῦ· Τοὺς μισθωτοὺς Κολωνίτας ὠνόμαζον, ἐπειδὴ παρὰ τῷ Κολωνῷ εἱστήκεσαν, ὅς ἐστι πλησίον τῆς ἀγορᾶς, ἔνθα τὸ Ἡφαίστειον, καὶ τὸ Εὐρυσάκειόν ἐστιν. ἐκαλεῖτο δὲ ὁ Κολωνὸς οὗτος, Ἀγοραῖος. ἦν δὲ καὶ ἕτερος Κολωνὸς, πρὸς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερὸν, ὡς Ὑπερίδης, ἐν τῷ Κατ᾽ Αὐτοκλέους· Οὗτος δ᾽ ἂν εἴη ὁ τῶν ἱππέων. *Colonitas. Hyperides, in Oratione Adversus Apellaum, de thesauro: Mercenarios appellabant Colonitas, quia ad Colonum steterant, qui est prope forum, ubi Vulcani, & Eurysacis, fana exstant. Vocabatur autem hic Colonus, Forensis. Erat vero etiam alter Colonus, ad Neptuni templum; ut Hyperides, in Oratione Adversus Autoclem: Atque hic sit, quem nominitabant Equitum.* Pollux, lib. VII. cap. XXIX. Δύο γὰρ ὄντων τῶν Κολωνῶν, ὁ μὲν, Ἵππιος ἐκαλεῖτο· οὗ μέμνηνται, ὡς Οἰδίποδος εἰς αὐτὸν καταφυγόντος· ὁ δὲ, ἐν τῇ ἀγορᾷ, παρὰ τὸ Εὐρυσάκειον· οὗ συνίεσαν οἱ μισθαρνοῦντες. *Cum duo essent Coloni, ille, Equestris vocabatur; cujus meminerunt, ceu ad eum Oedipus olim confugerit: iste, in foro, juxta fanum Eurysacis; ubi conveniebant, qui mercede operas suas locabant.* Etymologici Auctor breviter utrumque recenset: Ἀθήνησι δὲ δύο Κολωνοί. Ἵππιος, καὶ Ἀγοραῖος. *Athenis vero duo sunt*

Coloni;

Coloni; Equestris, & Forensis. Videndus quoque Suidas, in κολωνίτας. Muliones autem solitos convenire ad Equestrem, docet Scholiastes Sophoclis, Oed. Col. ubi de eo agit: Καὶ αὐτοῦ οἱ ὀρεωκόμοι ἵστανται. *Et ibi stant muliones.* Et apposite; quippe ad Deorum templum, ipso cognomento suo patrocinium profitentium: erant enim illic fana Neptuni Ἱππίου, & Minervæ Ἱππίας, ut mox dicam. Prior Colonus, ut a foro, in quo erat, Ἀγοραῖος, *Forensis*; ita quoque, a convenientibus illic mercenariis, Μίσθιος, *Mercenarius*, dictus. Scholiastes Aristophanis Avibus: Κολωνός ἐστιν ὁ ἕτερος, ὁ Μίσθιος λεγόμενος. *Colonus est alter, Mercenarius appellatus.* Ita enim ibi legendum; non, ὁ Μισθὸς λεγόμενος. *Merces appellatus.* Et ab isto mercenarii vicissim κολωνῖται, *Colonitæ*, nuncupati. Est videre in Harpocrationis verbis, jam citatis: Τοὺς μισθωτὸυς Κολωνίτας ὠνόμαζον, ἐπειδὴ παρὰ τῷ Κολωνῷ εἱστήκεσαν. *Mercenarios appellabant Colonitas, quod nimirum ad Colonum constitissent.* Videndus quoque Suidas, in κολωνίτας, & Jul. Pollux, lib. VII. cap. XXIX. Huc remittebantur etiam, qui ad opus faciendum sero accederent, ideoque novum sibi dominum quærere jubebantur, versu hoc proverbiali:

Ὀψ' ἦλθες, ἀλλ' εἰς τὸν Κολωνὸν ἴεσο.

Sero venisti, sed in Colonum te conferto.

In Appendice Vaticana Andreæ Schotti, viri præstantissimi, Cent. III. Proverb. XXIV. Ὀψ' ἦλθες, ἀλλ' εἰς τὸν κολωνὸν ἴεσο. Ἐπὶ τῶν μισθωτῶν ἔλεγον. τοὺς γὰρ ἐπὶ τὸ ἔργον ὀψὲ ἐλθόντας, ἀπέλυον πάλιν ἐπὶ τὸ μισθωτήριον. τὸ δὲ, κολωνός. *Sero venisti, sed in Colonum te conferto. In mercenarios dicebant. Nam, qui serius ad opus accederent, eos ad locum mercenariorum remittebant: iste autem, Colonus erat.* Occurrit idem apud Hesychium, in κολωνὸς, & Ὀψ' ἦλθες. Hunc ipsum Colonum intelligi puto apud Terentium, in Andria, Act. II. Sc. II.

Continuo ad te properans percurro ad forum, ut dicam tibi hæc.
Ubi te non invenio, ibi ascendo in quendam excelsum locum.
Circumspicio. Nusquam. ———

Nam κολωνὸς, ut notum, significat tumulum, & editiorem locum.

Hic

Heic fuiſſe etiam cenſeo donarium Metonis aſtrologicum, de quo Suidas, in Μέτων· Καλλίστρατος δὲ φησὶν, ἐν Κολωνῷ· εἶναι αὐτοῦ (τοῦ Μέτωνος) ἀνάθημά τι ἀστρονομικόν. *Calliſtratus vero ait, in Colono eſſe ipſius (Metonis) donarium quoddam aſtronomicum.* Quæ habes etiam totidem verbis apud Scholiaſten Comici, Avibus. Fons quoque illic, ab eodem factus. Suidas, loco jam citato: Ἐν τῷ Κολωνῷ κρήνην τινὰ (ὁ Μέτων) κατεσκευάσατο, φησὶν ὁ Φρύνιχος Μονοτρόπῳ. *In Colono fontem quendam (Meton) fecit, ut ait Phrynichus in Monotropo.* Ad Colonum Equeſtrem quod attinet, huc confugit olim Oedipus. Pauſanias, Atticis: Δείκνυται δὲ καὶ χῶρος, καλούμενος Κολωνὸς Ἵππιος. ἔνθα τῆς Ἀττικῆς πρῶτον ἐλθεῖν λέγουσιν Οἰδίποδα. *Oſtenditur vero etiam locus, quem Colonum Equeſtrem dicunt; quo primum in Attica Oedipodem veniſſe ajunt.* Scholiaſtes Homeri, ad Odyſſ. λ'. Ὁ δὲ Οἰδίπους, ἐκπεσὼν ὑπὸ Κρέοντος, ἦλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ ᾤκησεν Ἱππέα Κολωνὸν καλούμενον. *Oedipus, a Creonte ejectus, in Atticam venit; habitavitque in Colono, quem Equeſtrem appellabant.* Exſtatque in hanc rem fabula Sophoclis, Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ. Juxta, hortus erat; in quo Plato aliquamdiu philoſophatus. Diogenes Laertius, in ejus Vita, lib. III. Ἐφιλοσόφει δὲ τὴν ἀρχὴν ἐν Ἀκαδημίᾳ· εἶτα ἐν τῷ κήπῳ, τῷ παρὰ τὸν Κολωνόν. *Philoſophabatur initio in Academia; poſtea vero in horto, qui erat juxta Colonum.* Erat vero extra Urbem, ad ſtadia præter propter decem; & Neptuni templum habebat. Thucydides, lib. VIII. Ἔπειτα, ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐφῆκε, ξυνέλεξαν τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸν Κολωνόν. ἔστι δὲ ἱερὸν Ποσειδῶνος, ἔξω τῆς πόλεως, ἀπέχον σταδίους μάλιστα δέκα. *Deinde, cum adveniſſet dies, conventum indixerunt, ad Colonum. Eſt vero Neptuni fanum, extra Urbum, diſtans circiter ſtadiis decem.* Sed corruptus neceſſario iſte locus. Ecce enim; a Dipylo, ſive porta Ceramici, ad Academiam, ſtadia ſex duntaxat erant. Clare Cicero, de Fin. lib. v. *Conſtituimus inter nos, ut ambulationem poſtmeridianam conficeremus in Academiam; maxime, quod is locus ab omni turba id temporis vacuus eſſet. Itaque ad tempus ad Piſonem omnes. Inde vario ſermone ſex illa a Dipylo ſtadia confecimus. Cum autem veniſſemus in Academiam, non ſine cauſa nobilitata ſpatia, ſolitudo erat, quam volueramus.* Atqui Colonus iſte erat inter Dipylum, & Academiam. Liquet ex ſequentibus illis verbis Ciceronis: *Me ipſum,*

D *huc*

huc modo venientem, convertebat ad sese Colonus; ille locus, cujus incola Sophocles ob oculos versabatur. Restituendum ergo censeo; ἀπέχον σταδίους μάλιστα δ'. *Distans stadiis circiter quatuor.* Et hoc vero magis simile. Sequitur enim apud Thucydidem, in citato statim loco: καὶ ἐσήνεγκαν οἱ ξυγγραφεῖς. Conjectura est, illud ϗ cum adhæsisset literæ δ, numeri quaternarii notæ, hinc librarios, minime animum attendentes, istud δέκα effinxisse. De Neptuni autem templo, cujus mentio in Thucydidis illis verbis, etiam Harpocration loquitur: Ἦν δὲ καὶ ἕτερος κολωνὸς, πρὸς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερόν. *Erat vero etiam Colonus alter, ad Neptuni templum.* Idque erat, sine dubio, τοῦ Ἱππίου cognomento; plane ut Colonus ipse Ἵππιος dictus. Et diserte Sophoclis Scholiastes dicit, ad Oed. Col. Ὁ κολωνὸς, Ἱππεὺς ἐλέγετο· καὶ Ποσειδῶν, καὶ Ἀθηνᾶ, αὐτόθι Ἵππιοι· *Colonus, Equestris dicebatur; & Neptunus, ac Minerva, ibi Equestres.* Erat Cereris præterea, & Minervæ Πολιούχου, item Jovis. Scholiastes Homeri, ad Odyss. λ'. Ἦλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ ᾤκησε τὸν Ἵππειον κολωνὸν καλούμενον· καὶ ἱκέτευσεν ἐν τῷ ἱερῷ τῶν θεῶν Δήμητρος, καὶ Πολιούχου Ἀθηνᾶς, καὶ Διός. *Venit in Atticam; & Colonum, quem Equestrem appellabant, habitavit: ac supplicavit in fano Dearum Cereris, & Minervæ Urbis præsidis, atque Jovis.* Ad Minervam vero quod attinet, etiam hæc Ἱππία dicta, pariter ac Neptunus Ἵππιος: Scholiastes Sophoclis, in citatis ante verbis: Ὁ Κολωνὸς, Ἱππεὺς ἐλέγετο· καὶ Ποσειδῶν, καὶ Ἀθηνᾶ, αὐτόθι Ἵππιοι. *Colonus, Equestris dicebatur; & Neptunus, ac Minerva, ibi Equestres.* Aram certe Neptuni τοῦ Ἱππίου, & Minervæ τῆς Ἱππίας, Pausanias alibi memorat, in Atticis, ubi de Colono agit: Λέγουσι δ' οὖν καὶ βωμὸν Ποσειδῶνος Ἱππίου, καὶ Ἀθηνᾶς Ἱππίας. *Commemorant itaque etiam aram Neptuni Equestris, & Minervæ item Equestris.* Templum item erat Promethei, & Eumenidum. Scholiastes Sophoclis, in Argumento Oed. Col. Καὶ ἔστιν ἐν τῷ τεμένει τῶν σεμνῶν Ἐριννύων, ὅ ἐστιν ἐν τῷ καλουμένῳ Ἱππίῳ κολωνῷ, οὕτω κληθέντι, ἐπεὶ καὶ Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν Ἱππίου, καὶ Προμηθέως. *Estque in fano venerandarum Eumenidum, quod est in Colono Equestri, ita dicto, quia illic etiam est Neptuni Equestris templum; & Promethei.* De Eumenidum templo, prodit item Apollodorus, lib. III. Παραγενόμενος δὲ (ὁ Οἰδίπους) σὺν Ἀντιγόνῃ

τῆς.

τῆς Ἀττικῆς εἰς Κολωνὸν, ἔνθα τὸ τῶν Εὐμενίδων ἐστὶ τέμενος, καθίζει ἱκέτης. *Cum venisset autem (Oedipus) cum Antigona in Colonum Atticæ, ubi nunc est fanum Eumenidum, consedit supplex.* Et meminit vetus Interpres Statii Lutatius, Theb. XII. *Oedipus, expulsus Creontis imperio, confugit* ἐπὶ Κολωνῷ, *in quo locus erat, Furiis conservatus.* Heroa quoque illic structa Pirithoo, Theseo, Oedipo, Adrasto. Pausanias, in Atticis, ubi de Colono hoc agit: Ἡρῷον δὲ (ἐν τῷ Ἱππίῳ Κολωνῷ) Πειρίθου, καὶ Θησέως, Οἰδίποδός τε καὶ Ἀδράστου. *Heroum vero est (in Colono Equestri) Pirithoi, ac Thesei, Oedipique, & Adrasti.* Denique & metalla æris ibi erant, ut argenti in Laureo, de quibus alibi a me dictum; unde Χαλκόπους ὀδὸς, *Æripes via*, apud Sophoclem, Oed. Col.

——— Ὃν δ' ἐπιστείβεις τόπον,
Χθονὸς καλεῖται τῆσδε Χαλκόπους ὀδὸς,
Ἔρεισμ' Ἀθηνῶν· οἱ δὲ πλησίοι γύαι,
Τόνδ' ἱππότην Κολωνὸν εὔχονται σφίσιν
Ἀρχηγὸν εἶναι. ———

——— Quem vero calcas locum,
Terræ vocatur hujus Æripes via,
Fulcrum Athenarum; vicina autem arva,
Hunc Equestrem Colonum gloriantur sibi
Principem esse. ———

Ubi Scholiastes: Οὕτως δὲ ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ εἶναι μέταλλα χαλκοῦ ἐν Κολωνῷ. *Ita nuncupabatur, quod metalla æris in Colono essent.* Meminitque iterum postea:

Ἐπεὶ δ' ἀφῖκτο τὸν καταῤῥάκτην ὀδὸν,
Χαλκοῖς βαθροῖσι γῆθεν ἐῤῥιζωμένον,
Ἔστη κελεύθων ἐν πολυσχίστῃ μιᾷ.

Ut vero venit ad præruptam viam,
Æreis fundamentis subter fultam,
Constitit in via quadam multifida.

Porro ex Colono hoc Sophocles oriundus. Suidas: Σοφοκλῆς, Σοφίλου, Κολωνῆθεν, Ἀθηναῖος. *Sophocles, Sophili filius, e Colono oriun-*

oriundus, *Atheniensis.* Et Scholiastes, in ejus Vita: Ἐγένετο οὖν ὁ Σοφοκλῆς τὸ γένος Ἀθηναῖος, δήμου Κολωνῆθεν. *Erat itaque Sophocles genere Atheniensis, populo Colonensis.* Cicero De Fin. lib. v. *Me ipsum, huc modo venientem, convertebat ad sese Colonus; ille locus, cujus incola Sophocles ob oculos versabatur.*

CAP. VII.

Lycabettus, firmamentum ante Arcem a Minerva collocatus. Unde dictus. Luporum illic magna quondam copia erat. Olivæ etiam ibi multæ; puerique, tanquam si cinædi essent, male vulgo audiebant. Solstitia ibidem a Phaino deprehensa.

INter montes Atticæ memoratur Lycabettus, apud Strabonem, lib. IX. Plinium, lib. IV. cap. VII. & Solinum, cap. XIII. Etiam Scholiastes Aristophanis, Ranis: Λυκαβηττὸς, ὄρος Ἀθηναίων. *Lycabettus, mons Atheniensium.* Erat autem ante Arcem, firmamentum ejus positus ibi loci a Minerva. Docet id Antigonus Carystius, Hist. Mirab. cap. XII. Ἀφικομένην γὰρ (τὴν Ἀθηνᾶν) εἰς Παλλήνην, φέρειν ὄρος, (τὸν Λυκαβηττὸν,) ἵνα ἔρυμα πρὸ τῆς ἀκροπόλεως ποιήσῃ. *Cum abiisset (Minerva) in Pallenen, ut montem (Lycabettum) ferret, quem pro firmamento ante arcem statueret.* Et mox: Τῇ δὲ Ἀθηνᾷ, φερούσῃ τὸ ὄρος, ὃ νῦν καλεῖται Λυκαβηττὸς, κορώνην φησὶν ἀπαντῆσαι, καὶ εἰπεῖν, ὅτι Ἐριχθόνιος ἐν φανερῷ· τὴν δὲ, ἀκούσασαν, ῥῖψαι τὸ ὄρος, ὅπου νῦν ἐστι. *Minervæ autem, montem ferenti, quem nunc Lycabettum vocant, obviam factam ajunt cornicem, & dixisse, revelatum Erichthonium. Quo audito, Deam montem abjecisse, quo nunc loco est.* Ante Arcem hunc fuisse, licet etiam observare apud Platonem, in Critia; ubi de vetere Urbe agit: Τὸ δὲ πρὶν ἐν ἑτέρῳ χρόνῳ μέγεθος μὲν ἦν πρὸς τὸν Ἠριδανὸν, καὶ τὸν Ἰλισσὸν, ἀποβεβηκυῖα, καὶ περιειληφυῖα ἐντὸς τὴν Πνύκα, καὶ τὸν Λυκαβηττὸν ὄρος ἐκ τοῦ καταντικρὺ

περὶ Πυκνὸς ἔχουσα. *Olim autem ea magnitudo erat, uti usque ad Eridanum, & Ilissum, proveniret; & in se compleEteretur etiam Pnycem, Lycabettum ex adverso Pnycis habens.* Atqui Pnyx, ut supra dixi, juxta Arcem erat; &, ecce, ex adverso ejus Lycabettus. Meminit ejus Auctor Eryxiæ: Ἐν δὲ Σκύθαις τοῖς Νομάσιν εἴ τις τὴν Πολυτίωνος οἰκίαν κεκτημένος εἴη, οὐδὲν ἂν πλουσιώτερος δοκοῖ εἶναι, ἢ εἰ παρ' ἡμῖν τὸν Λυκαβηττόν. *Si quis inter Scythas Nomadas domum Polytionis possideret, nihilo sibi locupletior videretur, quam si apud nos Lycabettum.* Nomen illi datum a lupis, quorum magna ibi copia. Hesychius: Λυκαβηττὸς, ὄρος τῆς Ἀττικῆς· εἴρηται δὲ οὕτω, διὰ τὸ λύκους πληθύειν. *Lycabettus, mons Attica; ita dictus, ob luporum ibi copiam.* Ut luporum autem ferax Lycabettus, ita olivarum erat. Statius, Theb. XII.

——— Et pingui melior Lycabettus oliva.

Lycabettii quoque pueri, tanquam si cinædi essent, male vulgo audiebant. Inde est, quod Theopompus Comicus, in Medo fabula, dicentem introducit Lycabettum:

Παρ' ἐμοὶ λίαν τὰ μειράκια χαρίζεται
Τοῖς ἡλικιώταις.———

Apud me valde pueri copiam sui faciunt
Æqualibus suis.———

Exstat id fragmentum apud Scholiasten Pindari, Pyth. Od. II. Phainus etiam mathematicus Solstitia ibi deprehendisse memoratur. Theophrastus, de signis pluviarum: καὶ ἀγαθοὶ γεγένηνται κατὰ τόπους τινὰς ἀστρονόμοι ἔνιοι. καὶ Φαεινὸς Ἀθήνῃσιν ἀπὸ τοῦ Λυκαβηττοῦ, τὰ περὶ τὰς τροπὰς συνεῖδε. *Ac fuerunt boni quidam astronomi quibusdam locis; & Phainus Athenis a Lycabetto ea, quæ ad Solstitia pertinent, deprehendit.*

CAP. VIII.

Marathon, populus tribus Leontidis, e Tetrapoli. Quam longe abfuerit Athenis, & Carysto. Unde nomen suum habuerit. Marathon, heros. Marathus, Apollinis filius. Palus. Minerva Ἑλλωτία, *& ejus fanum. Lacus etiam, fluviusque. Apuæ, & attagenes. Præsepia equorum Artaphernis, & vestigia tabernaculi. Apollinis Delii templum; & in eo theororum sacrificium quotidianum. Apollinis Pythii ara. Scholiastæ Sophoclis error indicatus. Triremis sacra, a Philippo hinc abducta. Libanii locus restitutus. Hercules illis primum cultus; ejusque templum, & certamen: ac victorum in eo præmium. Eurystheus, cum Heraclidis pugnans, interficitur. Taurus, a Theseo cæsus. Pugna celeberrima, Marathonia appellata. Heros Stivalis, sive Agricola, cui Agathioni nomen. Pausaniæ locus emendatus. Monumenta Atheniensium, & Plataeensium, qui in pugna Marathonia cecidissent; ac Miltiadis seorsim. Macaria, fons; unde nomen suum acceperit. Herodis Sophistæ habitatio.* Κυνόσουρα, *promontorium. Ager, olei valde fertilis; optimusque Oenoen versus. Silvæ ibidem. Equi etiam præstantissimi, & ædificia. Ptolemæus, sophista;* Μαραθὼν *cognominatus, qua de causa.*

Nter populos celeberrimus erat Marathon, sub Leontide tribu. Stephanus: Μαραθὼν, δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς. *Marathon, populus Leontidis tribus.* Hesychius tribum non expli-

explicat: Μαραθὼν, δῆμος τῆς Ἀττικῆς. *Marathon, populus Attica.* Erat autem in Tetrapoli. Stephanus: Τετράπολις, τῆς Ἀττικῆς, ἔχουσα πόλεις, καὶ δήμους, τέτταρας· Οἰνόην, Προβάλινθον, Μαραθῶνα, Τρικόρυθον. *Tetrapolis, Attica; habens urbes, & populos, quatuor: Oenoen, Probalinthum; Marathonem, Tricorythum.* Aberat Athenis millia passuum decem, sive stadia octoginta. Æmilius Probus, sive est Cornelius Nepos, in Miltiade: *Suas copias in campum Marathona deduxerunt. Is abest ab oppido circiter millia passuum decem.* Distabatque æquali intervallo Athenis, & Carysto Eubœæ. Pausanias, in Atticis: Δημός ἐστι Μαραθὼν, ἴσον τῆς πόλεως τῆς Ἀθηναίων ἀπέχων, καὶ Καρύστου τῆς ἐν Εὐβοίᾳ. *Populus vero est Marathon, ex æquo distans Athenis, & Carysto Eubœa.* Nomen illi ab heroe Marathone. Pausanias, ibidem: Σέβονται δὲ οἱ Μαραθώνιοι καὶ Μαραθῶνα, ἀφ' οὗ τῷ δήμῳ τὸ ὄνομά ἐστι. *Colunt vero Marathonii etiam Marathonem, a quo nomen populus habet.* Et alibi: Ἐνταῦθα καὶ Μαραθὼν γεγραμμένος ἐστὶν ἥρως, ἀφ' οὗ τὸ πεδίον ὠνόμασται. *Heic etiam pictus est heros Marathon, a quo campus appellatus.* Alii dicunt; a Maratho, Apollinis filio. Suidas: Μαραθὼν, ὁ τόπος Ἀθήνησιν· ἀπὸ Μαράθου, υἱοῦ Ἀπόλλωνος. *Marathon, locus Athenis; a Maratho, Apollinis filio.* Plutarchus, in Vita Thesei: Ἐχέμου φησὶ, καὶ Μαράθου, συστρατευσάντων τότε τοῖς Τυνδαρίδαις ἐξ Ἀρκαδίας, ἀφ' οὗ μὲν, Ἐχεδημίαν προσαγορευθῆναι, τὴν νῦν Ἀκαδημίαν· ἀφ' οὗ δὲ, Μαραθῶνα τὸν δῆμον. *Cum, inquit, Echemus, Marathusque ex Arcadia eo tempore cum Tyndaridis militassent, ab illo quidem, Echedemiam, quæ nunc Academia dicitur; ab hoc, populum Marathonem nuncupatum.* Palus etiam, in qua fanum Minervæ τῆς Ἑλλωτίας. Pindari Scholiastes, Olymp. Od. XIII. Τὴν προσηγορίαν ταύτην (τῆς Ἑλλωτίας,) ἐσχηκέναι φασὶ τὴν Ἀθηνᾶν, ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἕλους, ἔνθα ἵδρυται. *Cognomentum Hellotiæ accepisse Minervam ajunt, a palude Marathone, ubi templum huic dicatum.* Etymologici Auctor: Ἑλλωτίαν προσηγόρευσεν αὐτὴν, (τὴν Ἀθηνᾶν,) καὶ ἱερὸν αὐτῇ ἱδρύσατο· ἢ ἀπὸ τοῦ περὶ Μαραθῶνα ἕλους, ἐν ᾧ ἵδρυται. *Hellotiam appellavit Minervam; ac fanum ei dedicavit; vel a palude Marathone; ubi loci dedicatum est.* Neque unica tantum palus, verum plures; in lacu quodam, e quo flumen profluebat: ubi paludi proximum erat, aquas habens pecori pascendo aptissimas; ubi

ubi in mare se exonerat, salsescentes, ac marinis piscibus plenas. Pausanias, Atticis: Ἔστι δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι λίμνη, τὰ πολλὰ ἑλώδης. ῥεῖ δὲ καὶ ποταμὸς ἐκ τῆς λίμνης, τὰ μὲν πρὸς αὐτῇ τῇ λίμνῃ, βοσκήμασιν ὕδωρ ἐπιτήδειον παρεχόμενος· κατὰ δὲ τὴν ἐσβολὴν τὴν ἐς τὸ πέλαγος, ἁλμυρὸς ἤδη γίνεται, καὶ ἰχθύων τῶν θαλασσίων πλήρης. *Est in Marathone lacus, magna ex parte palustris. E lacu flumen effluit; ubi paludi proximum est, aquam pecori aptam prabens: ubi in mare se exonerat, jam salsescens, ac marinis piscibus scatens.* Et ecce piscium ibi copiam. In his apuæ, quas commemorat Aristoteles, Hist. Anim. lib. VI. cap. XV. Αἱ δὲ ἄλλαι ἀφύαι, χείρους διὰ τὸ ταχέως λαμβάνειν αὔξησιν. γίνονται δὲ ἐν τοῖς ἐπισκίοις, καὶ ἀλεεινοῖς, τόποις· ὅταν, εὐημερίας γενομένης, ἀναθερμαίνηται ἡ γῆ. οἷον περὶ Ἀθήνας, ἐν Σαλαμῖνι, καὶ πρὸς τῷ Θεμιστοκλείῳ, καὶ ἐν Μαραθῶνι. *Alia vero apua, sunt deteriores; quia ocyus crescunt. Nascuntur autem in locis umbrosis, calidisque; cum, cœlo sereno existente, calefit terra: veluti circa Athenas, Salamine, ad Themistoclis monumentum, & Marathone.* Atque, ut in flumine apuæ, ita in lacu attagenes habebantur. Aristophanes, Avibus:

——— Ὅσα τ' ἐνδρόσους τε
Γῆς τόπους ἔχετε, καὶ λειμῶ-
να τὸν ἐρόεντα Μαραθῶνος·
Ὄρνις τε πτεροποίκιλος
Ἀτταγᾶς, ἀτταγᾶς.

——— *Et quacunque roscidaque*
Terra loca tenetis, & pra-
Tum amabile Marathonis;
Avisque variegatis alis pulcra,
Attagen, attagen.

Ubi Scholiastes: Μαραθῶνος δὲ, ὅτι ἐν Μαραθῶνι πολὺ τὸ ὄρνεον. *Marathonis vero, quia multa ea avis Marathone.* Ac respexit hunc locum Suidas: Ἀτταγᾶς, εἶδος ὀρνέου ὃ τὰ λιμνώδη καὶ ἑλώδη χωρία καταβόσκεται. διὸ καὶ Μαραθῶνα φησὶν αὐτὸν ἔχειν Ἀριστοφάνης· ἐκεῖ γὰρ πολὺ τὸ ὄρνεον. *Attagen, avis genus; qua lacustria, & palustria, loca depascitur: quamobrem etiam Aristophanes ait ipsam Marathonem incolere, quia illic magna est copia.* Supra hunc locum,

locum, præsepia equorum Artaphernis erant lapidea; & in saxo, tabernaculi vestigia. Pausanias, in citatis Atticis: Ὑπὲρ δὲ τὴν λίμνην, φάτναι εἰσὶ λίθου τῶν ἵππων τῶν Ἀρταφέρνους, καὶ σημεῖα ἐν πέτραις σκηνῆς. *Supra locum, præsepia sunt e lapide equorum Artaphernis; & in saxo, tabernaculi vestigia.* Apollinis quoque Delii templum illic erat; in quo, cum Theori in Delum mitterentur, sacra quotidie faciebant. Philochori hac de re fragmentum est sane elegans, apud Scholiasten Sophoclis, Oed. Col. Ὅταν δὲ σημεῖα γένηται παραδεδόμενα ἐν τοῖς ἱεροῖς, τότε ἀποστέλλουσι τὴν θεωρίαν οἱ ἐκ τοῦ γένους, Πύθιαί τε καὶ Δηλιάδες, ὁπότερα ἂν καθήκῃ αὐτοῖς. θύει δὲ ὁ μάντις, ὅταν μὲν τὰ εἰς Δελφοὺς πόμπιμα γένηται, καὶ θεωρία πέμπηται ἐν Οἰνόῃ, καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐν τῷ Πυθίῳ· εἰ δὲ εἰς Δῆλον ἀποστέλλοιτο ἡ θεωρία, κατὰ τὰ προειρημένα θύει ὁ μάντις εἰς τὸ ἐν Μαραθῶνι Δήλιον· καὶ ἔστιν ἱεροσκοπία, τῆς μὲν εἰς Δελφοὺς θεωρίας, ἐν τῷ κατὰ τὴν Οἰνόην Πυθίῳ· τῆς δὲ εἰς Δῆλον, ἐν τῷ κατὰ Μαραθῶνα Δηλίῳ. *Si portenderint quippiam sacra, eorum causa legatos mittunt Pythiæ, quæ familia ea oriundæ, aut Deliades; sciscitatum, quæ conveniat ipsis facere. Quin & sacra vates facit, cum legati hi mittuntur, in Oenoe, singulis diebus, in Apollinis Pythii templo; sin in Delum hi Theori ablegantur, sacra facit juxta hæc prædicta vates in Apollinis Delii templo Marathone: fitque aruspicina, missis Delphos legatos legatis, in Apollinis Pythii templo, quod Oenoæ est: quod si in Delum hi mittantur, Marathone, in Delii fano.* Scholiastes, quem jam dixi, Pythii quoque Apollinis illic aram memorat: Λέγοι δ' ἂν Πυθίας ἀκτὰς, τὸν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος βωμὸν τὸν ἐν Μαραθῶνι. *Dixerit etiam Pythia littora, aram Pythii Apollinis Marathone.* Et mox: Ἢ πρὸς Πυθίας. ὡς ἐπὶ Μαραθῶνα; οὗ τὸ Πύθιόν ἐστιν. *Aut ad Pythia littora; tanquam respiciens ad Marathonem, ubi Apollinis Pythii fanum est.* Verum fallitur omnino; nam Philochorus, quem allegat, & cujus verba jam exhibui, aliud dicit; neque ipse sat attendit. Ac triremis, qua Theori in Delum, ut dixi, vehebantur, sacra dicta: & Philippus aliquando, facta hic exscensione, eam abduxit. Demosthenes, Philippica I. Τὰ τελευταῖα δὲ, εἰς Μαραθῶνα ἀπέβη· καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ᾤχετ' ἔχων τριήρη. *Denique in Marathonem exscendit; &, sacra triremi e nostra ditione abrepta, abiit.* Libanius, in Demosthenis

Apologia : Ἐλάτειαν κατείληφε· ἀλλ' οὐ Πάνακτον, οὐδὲ Δεκέλειαν. οὐδὲ Οἰνόην τὴν ἱερὰν ἐκ Μαραθῶνος, τριήρη λαβὼν ᾤχετο. Sed gravissime ab interpunctione laborat iste locus : idque minime adversum, impulit in errorem interpretem, V. Cl. Fredericum Morellum, qui sic vertit : *Elateam expugnavit ; sed non Panactum , neque Deceleam. Neque Oenoen sacram , e Marathone, triremi capta, abiit.* Interpungo : Οὐδὲ Δεκέλειαν, οὐδὲ Οἰνόην. τὴν ἱερὰν ἐκ Μαραθῶνος τριήρη λαβὼν, ᾤχετο. *Neque Deceleam , neque Oenoen. Sacra ex Marathone triremi capta, abiit.* Hercules quoque heic colebatur ; & huic primi Marathonii divinos honores habuisse tradebantur. Pausanias, Atticis : Σέβονται δὲ οἱ Μαραθώνιοι καὶ Ἡρακλέα, φάμενοι πρώτοις Ἑλλήνων σφίσιν Ἡρακλέα θεὸν νομισθῆναι. *Colunt Marathonii etiam Herculem , inquientes , primos illi divinos honores decrevisse.* Meminitque templi ejus Herodotus , lib. VI. Ἀπιγμένοι δὲ Ἡρακλήϊον τὸ ἐν Μαραθῶνι. *Digressi ex Herculis templo, quod Marathone.* Et videndus Harpocration , in Ἡράκλεια. Quin certamen quoque ei celebratum ; quo victores qui fuissent, præmium accipiebant argenteas phialas. Indicat Pindarus, Olymp. Od. IX.

Οἷον δ' ἐν Μαραθῶνι, συ-
Λαθεὶς ἀγενείων,
Μένεν ἀγῶνα πρεσβυτέρων,
Ἀμφ' ἀργυρίδεσσιν.

Quale vero Marathone, e-
Gressus ex imberbibus,
Sustinuit certamen seniorum,
Propter phialas argenteas.

Ubi Scholiastes : Νῦν τὰ Ἡράκλεια. τὸ δὲ οἷον, θαυμαστικῶς. ὅπως δὲ, ἢ οἵως, ὑπέμεινεν ἐν τῷ Μαραθῶνι, ἡνίκα περὶ ἀργυρέων φιαλῶν προέκειτο ἀγωνίζεσθαι. τοῖς γὰρ ἐν Μαραθῶνι ἀγωνιζομένοις, φιάλαι ἀργυραῖ ἐδίδοντο ἔπαθλον. *Nunc certamen Herculis dicit. Ait vero, quale ; tanquam admirans : quo vero, & quali, modo sustinuit Marathone ; cum de Phialis argenteis propositum certamen esset.* Marathone enim certantibus, præmium dabatur phialæ argenteæ. Heic Eurystheus, conserto cum Herculis filiis prælio, cecidisse memoratur.

ratur. Strabo, lib. VIII. Εὐρυσθεὺς μὲν οὖν, στρατεύσας εἰς Μαραθῶνα, ἐπὶ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας, καὶ Ἰόλαον, βοηθησάντων Ἀθηναίων, ἱστορεῖται πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ. *Eurystheus igitur, ducto Marathonem exercitu, contra filios Herculis, & Iolaum, adjuvantibus Atheniensibus, cecidisse in pugna fertur.* Taurus quoque heic a Theseo interfectus. Strabo, ubi de Marathone illi sermo, lib. IX. Ἐνταῦθα μεμυθεύκασι, καὶ τὸν Μαραθώνιον ταῦρον, ὃν ἀνεῖλε Θησεύς. *Hic fabulantur etiam fuisse taurum Marathonium, quem Theseus occidit.* Unde Ovidius, Metamorph. lib. VII.

——— Te, maxime Theseu,
Mirata est Marathon, Cretai sanguine tauri.

Videndus etiam Plutarchus, in ejus Vita. Denique pugna celeberrima, Marathonia nuncupata, hic commissa; quæ describitur ab Herodoto, lib. VI. In hac pugna, ut hoc item obiter dicam, maximopere enituit virtus herois cujusdam, quem Stivalem cognomento appellarunt, quod aratro magnam stragem edidisset. Pausanias, Atticis: Συνέβη δὲ, ὡς λέγουσιν, ἄνδρα ἐν τῇ μάχῃ παρεῖναι, τὸ εἶδος, καὶ τὴν σκευὴν, ἄγροικον. οὗτος πολλοὺς τῶν βαρβάρων καταφονεύσας ἀρότρῳ, μετὰ τὸ ἔργον ἦν ἀφανής. ἐρομένοις δὲ Ἀθηναίοις ἄλλο μὲν ὁ θεὸς ἐς αὐτὸ ἔχρησεν οὐδὲν, τιμᾶν δὲ Ἐχετλαῖον ἐκέλευσεν ἥρωα. *Accidit autem, uti ferunt, ut in pugna vir quidam adesset, specie habituque, agrestis. Qui, cum multos Barbarorum aratro interfecisset, mox evanuit. Deinde autem sciscitantibus Atheniensibus, nil respondit aliud Deus, quam heroem ut Stivalem honorarent.* Meminitque idem antea: Μαραθωνίοις γὰρ, ὡς αὐτοὶ λέγουσιν, Ἡρακλῆς ἐνομίσθη ἐν πρώτοις. τῶν μαχομένων δὲ δῆλοι μάλιστά εἰσιν ἐν τῇ γραφῇ, Καλλίμαχος, ὃς Ἀθηναίοις πολεμαρχεῖν ἤρξατο, καὶ Μιλτιάδης τῶν στρατηγούντων, ἥρως τε Ἐχετλαῖος καλούμενος, οὗ καὶ ὕστερον ποιήσομαι μνήμην. *A Marathoniis enim, ut ipsi memorant, Herculi in primis honores sunt habiti. Inter pugnantes vero maxime conspicui in pictura, Callimachus, primus Atheniensium polemarchus; inter duces, Miltiades: & heros, Stivalis dictus; cujus etiam postea mentionem faciam.* Ita enim illic quoque est scribendum; non, Ἔχετλος. Atque hic ipse est censendus, quem heroem Agricolam dictum a Philostrato memoratur, in Herodis Attici

 Vita,

Vita, Sophist. lib. II: e quo illud insuper discimus, Herculem eum fuisse: matre bubulca, patre Marathone genitum: cujus item statuam heic exstitisse: Γενέσθαι δὲ τὸν Ἡρακλέα τοῦτον οἱ μὲν γηγενῆ φασὶν, ἐν τῷ Βοιωτίῳ δήμῳ, Ἡρώδης δὲ ἀκοῦσαι λέγοντά φησιν, ὡς μήτηρ μὲν αὐτῷ γένοιτο γυνὴ βουκόλος, πατὴρ δὲ Μαραθὼν, οὗ τὸ ἐν Μαραθῶνι ἄγαλμα. ἔστι δὲ ἥρως γεωργός. *Fuisse autem Herculem hunc terrigenam ajunt, in Bœotio populo. Herodes vero ajebat audiisse dicentem, matre genitum bubulca, patre vero Marathone, cujus etiam Marathone statua exstet, estque heros agricola.* Quin Agathionem dictum cognomento a Bœotiis Marathoniisque agricolis, idem paullo post commemorat, ipsum heroem sic de se loquentem faciens: Καὶ ξυμφέρουσί μοι τὸν ἔρανον τοῦτον γεωργοὶ Μαραθώνιοί τε καὶ Βοιώτιοι· οἶμαι, καὶ Ἀγαθίωνα ἐπονομάζουσιν, ἐπειδὴ καὶ δεξίμβολος αὐτοῖς φαίνομαι. *Conferuntque mihi hanc symbolam pariter rustici Marathonii, ac Bœotii; &, opinor, cognomento Agathionem item appellant, quia ipsis fausti ominis signa prabeam.* Post hanc pugnam, qui in ea cecidissent Athenienses, uno omnes monumento honorati; alteroque Platæenses, atque servi: ac Miltiades seorsim, tanquam ductor, suum habuit: & Atheniensium quidem, cippi impositi; in quibus cæsorum nomina, item tribus, legebantur. Pausanias, in citatis Atticis: Τάφος δὲ ἐν τῷ πεδίῳ Ἀθηναίων ἐστὶν, ἐπὶ δὲ αὐτῷ στῆλαι, τὰ ὀνόματα τῶν ἀποθανόντων κατὰ φυλὰς ἑκάστων ἔχουσαι. καὶ ἕτερος Πλαταιεῦσι Βοιωτῶν, καὶ δούλοις. ἐμαχέσαντο γὰρ καὶ δοῦλοι τότε πρῶτον. καὶ ἀνδρός ἐστιν ἰδίᾳ μνῆμα Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος. *In campo, Atheniensium est sepulcrum; & cippi in eo, nomina interfectorum juxta tribus referentes: alterumque, Plataensibus Bæotis, atque servis. Nam & servi tunc primum militarunt. Seorsim vero monumentum est Miltiadis Cimonis.* Sed & fons Macaria illic; a Macaria, Herculis ac Deianiræ filia, dictus. Pausanias, ibidem: Ἔστι δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι πηγὴ, καλουμένη Μακαρία. ἐνταῦθα ἡ Μακαρία, Δηιανείρας καὶ Ἡρακλέως θυγάτηρ, ἀποσφάξασα ἑαυτὴν, ἔδωκεν Ἀθηναίοις τε κρατῆσαι τοῦ πολέμου, καὶ τῇ πηγῇ τὸ ὄνομα ἀφ' ἑαυτῆς. *Est fons etiam Marathone, quem Macariam appellant. Heic Macaria, Herculis & Deianira filia, cum se ipsa occidißet, victoriam Atheniensibus, fonti nomen a se dedit.* Herodes sophista plurimum heic commoratus. Philostratus, in

cjus

ejus Vita, lib. II. Διητᾶτο μὲν ὁ Ἡρώδης ἐν τῇ Ἀττικῇ παρὰ τοὺς φιλτάτους ἑαυτῷ δήμους, Μαραθῶνα, καὶ Κηφησίαν. *Commorabatur quidem Herodes in Attica, apud gratissimos sibi populos, Marathonem, & Cephesiam.* Et in Vita Alexandri, eodem libro: Ἀκούων δὲ τὸν Ἡρώδην ἐν Μαραθῶνι διαιτώμενον, καὶ τὴν νεότητα ἐπακολουθοῦσαν αὐτῷ πᾶσαν, γράφει πρὸς αὐτὸν ἐπιστολήν. *Audiens Herodem Marathone commorari, ac secutam eum esse juventute muniversam, litteras ad ipsum scribit.* Promontorium ejus, Eubœæ obversum, Κυνόσουρα dicebatur. Hesychius: Κυνόσουρα, φυλὴ Λακωνική· καὶ ἄκρα τοῦ Μαραθῶνος, πρὸς τὴν Εὔβοιαν τετραμμένη. *Cynosura, tribus Laconica; & promontorium Marathonis, Eubœæ obversum.* Agrum habebat olei fertilem. Inde Nonnus, Dionys. lib. XIII.

Καὶ τέμενος βαθύδενδρον ἐλαιοκόμου Μαραθῶνος.

Et agrum sacrum cum arboribus altis oleæ cultoris Marathonis.

Iterum, lib. XLVII.

Βότρυς ἐλαιήεντος ἐφοινίχθη Μαραθῶνος.

Uva oliviferi rubebat Marathonis.

Et videtur optimus fuisse versus Oenoen. Innuit istud Lucianus, Icaromenippo: Μάλιστα δὲ ἐπ' ἐκείνοις ἐπῄει μοι γελᾶν, τοῖς περὶ γῆς ὅρων ἐρίζουσι, καὶ τοῖς μέγα φρονοῦσιν ἐπὶ τῷ τὸ Σικυώνιον πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μαραθῶνος ἔχειν τὰ περὶ τὴν Οἰνόην. *Ac potissimum illos mihi ridere libet, qui de terræ finibus contendunt, & se jactant, quod Sicyone agrum colant, aut possideant Marathonis eam partem, quæ est circa Oenoen sita.* Totus autem planus erat, & aptissimus equitatui. Herodotus, lib. VI. Καὶ γὰρ ἦν ὁ Μαραθὼν ἐπιτηδειότατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιππεῦσαι. *Erat enim Marathon locus Atticæ ad inequitandum aptissimus.* Erant item illic sylvæ. Indicat Seneca, in Hippolyto:

———*Qua Marathon tramite lævo*
Saltus aperit.———

Inde Βαθύδενδρον dixit Nonnus, in citato statim versu. Equos quoque præstantissimos producebat; unde Cratino Εὐιπποτάτη alibi dicta. Porphyrius meminit, Quæst. Hom. VIII. Οὐκέτι οὖν ἄμην ἁμάρτημα εἶναι γραφικόν, Ἰωνικὸν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. πολλὰ

γὰρ οὗτοι τῶν ὀνομάτων χαίρουσι θηλυκῶς ἐκφέροντες· οἷον, τὴν τε λίθον· καὶ, τὴν κίονα· καὶ ἔτι, τὴν Μαραθῶνα. Κρατῖνος· ἱπποτάτη Μαραθών. Νίκανδρος· εὐκλιμένην Μαραθῶνα. *Itaque non putem erratum esse scriptionis, sed potius Ionicum idioma; siquidem illi multa nomina genere fœminino efferunt; ut, cum dicunt: Hanc lapidem; &, hanc cippum: item, hanc Marathonem. Cratinus: equis præstantissima Marathon; & Nicander: pulcra ædificiis Marathon.* Quin hoc quoque ibi observa, ædificia admodum pulcra habuisse; unde & εὐκλιμένην Μαραθῶνα a Nicandro appellari. Ptolemæus sophista huic populo insertus fuit, ideoque Μαραθὼν cognominatus; quanquam alii sic existiment, quod nimirum in causis Atticis, eorum, qui Marathone essent periclitati, sæpe meminisset. Philostratus, in ejus Vita, Sophist. lib. II. Μαραθῶνα δὲ αὐτὸν ἐπωνόμαζον, ὡς μέν τινες, ἐπειδὴ τῷ Μαραθῶνι δήμῳ ἐνεγράφη Ἀθήνησιν· ὡς δὲ ἔνιοι, ἐπειδὴ ἐν ταῖς Ἀττικαῖς τῶν ὑποθέσεων τῶν Μαραθῶνι προκινδυνευσάντων θαμὰ ἐμνημόνευσε. *Marathonem ipsum cognomento appellabant, quod, ut quidam arbitrantur, Athenis in hunc populum relatus esset: vel, ut quidam, quod in causis, quæ nimirum Atticæ essent, sæpe eorum meminisset, qui Marathone se pro aliis in periculum conjecissent.*

CAP. IX.

Parnes; suum agrestium, & ursorum, venatione insignis. Lepores ibidem, cum binis jecinoribus: & cervi, cum quaternis renibus. Plinius duobus locis emendatus. Vites quoque. Simulacrum Jovis τοῦ Παρνηθίου. *Ara Jovis* τοῦ Σημαλέου; *item altera* τοῦ Ὀμβρίου, & Ἀπημίου. *Serenitatis prognosticon.* Ἅρμα. *Hesychius emendatus. Proverbium,* Ἀστράπτει δι᾽ Ἅρματος. *Fulgure illic observato, Theori, ad sacra facienda, Del-*

Delphos missi. Πυθαϊσταὶ, *sive* Πυθιασταί. *Ara Jovis* τοῦ Ἀστραπαίου. Ἀστραπὴ διὰ Πυκνός. Διακρία. *Hesychius iterum correctus. Pithus; unde nomen acceperit.*

ERat Parnes, suum agrestium, & ursorum, venatione insignis. Pausanias, in Atticis: Ὄρη δὲ Ἀθηναίοις ἐστὶ Πεντελικὸν, ἔνθα λιθοτομίαι· καὶ Πάρνης, παρεχομένη θήραν συῶν ἀγρίων, καὶ ἄρκτων. *Montes sunt Atheniensibus: Pentele, ubi lapicidinæ: item Parnes, exhibens venationem suum agrestium, ursorumque.* Lepores quoque illic, cum binis jecinoribus: & cervi, cum quaternis renibus. Ac de leporibus, ita Plinius, lib. XI. cap. XXXVII. *Bina jecinora leporibus circa Briletum, & Parnethem.* De cervis, paullo post ibidem: *At in Brileto, & Parnethe, quaterni renes cervis.* Ita rescribo utrobique; nam male priore loco, *B. & Tharnen:* altero, *B. & Tharne*, hactenus editur. Etiam vites illic plurimæ. Inde Statius, Theb. XII.

——Parnesque, benignus
Vitibus.——

Seneca *saxosum* vocat, in Hippolyto.

Qua saxoso loca Parnethi
Subjecta jacent.——

Simulacrum ibidem æneum Jovis τοῦ Παρνηθίου; & ara una τοῦ Σημαλέου: item altera, in qua sacrificabant Jovi; modo Ὄμβριον, modo Ἀπήμιον appellantes. Pausanias, in Atticis: Καὶ ἐν Πάρνηθι Παρνήθιος Ζεὺς χαλκοῦς ἐστιν, καὶ βωμὸς Σημαλέου Διός. ἔστι δὲ ἐν τῇ Πάρνηθι καὶ ἄλλος βωμός. θύουσι δὲ ἐπ᾽ αὐτοῦ, τότε μὲν Ὄμβριον, τότε δὲ Ἀπήμιον καλοῦντες. *Etiam in Parnethe est Jupiter Parnethius aneus, & Jovis Semalei ara: est ibidem ara altera; atque in ea sacra faciunt, modo Ombrium, modo Apemium nominantes.* Meminit Etymologici Auctor: Ἐπάκριος Ζεύς. ἐπ᾽ ἄκροις γὰρ τῶν ὀρῶν ἱδρύοντο βωμοὺς τῷ Διῒ, οἷον τοῦ Ὑμηττίου,

τοῦ

τοῦ Πάρνηθος. *Epacrius Jupiter. Quia in summo montium, ut Hymetti, ac Parnethis, aras Jovi statuebant.* Quod si ad virgiliarum occasum circum illum montem solum fulgur conspectum fuisset, serenitatis id prognosticon habebatur; uti contra tempestatis, si Hymettum circa etiam, & Brilessum. Theophrastus, de Signis Tempestatum: Ἐπὶ Πελειάδι δυομένῃ ἐὰν λάμψῃ κατὰ Πάρνηθα, καὶ Βριλησσὸν, καὶ Ὑμηττὸν, ἐὰν μὲν ἅπαντα καταλήψῃ, μέγαν χειμῶνα σημαίνει· ἐὰν δὲ τὰ δύο, ἐλάττω· ἐὰν δὲ Πάρνηθα μόνον, εὐδιεινόν. *In Virgiliarum occasu, si fulgur fuerit circa Parnethem, Brilessum, ac Hymettum, si quidem omnes eos montes occupaverit, magnam tempestatem indicat; si duos, minorem: sed si Parnethem duntaxat, serenitatem.* Tempestatis quoque signum habebatur, si Parnethis illam partem, quæ occasum, & Phylen versus, nubes circumdedissent. Theophrastus mox ibidem: Τῆς Πάρνηθος ἐὰν τὰ πρὸς Ζέφυρον ἄνεμον, καὶ τὰ πρὸς Φυλὴν, περιτίθηται νέφεσι, χειμέριον τὸ σημεῖον. *Si Parnethis ea pars, quæ ventum Zephyrum spectat, & objacet Phylæ, nubibus cingatur, tempestatis est indicium.* Erat ibi locus quidam, Ἅρμα dictus. Ecce in Hesychii Glossis: Διάρματος, τόπος ἐν Πάρνηθι. *Diarmatos, locus in Parnethe.* Sed legendum est, Δι' Ἅρματος. *Per Harma.* Nam Ἅρμα locus dicebatur, non Διάρματος. Eustathius, ad Iliad. β'. ἔστι δέ, φησι, καὶ τόπος ἐν Πάρνηθι, Ἅρμα καλούμενος. *Est & locus in Parnethe, Harma dictus.* Respexit vero Hesychius proverbium Atheniensium, Ἀστραπὴ δι' Ἅρματος, *Fulgur per Harma:* &, Ἀστράπτει δι' Ἅρματος. *Fulgurat per Harma.* Meminit idem alibi strictim: Ἀστραπὴ δι' Ἅρματος. Ἀθηναῖοι. *Fulgur per Harma. Athenienses.* Quod si vero fulgur illic observassent, Theoros ad facienda sacra Delphos mittebant; qui Πυθαϊσταὶ, sive Πυθιασταὶ, dicebantur. Idem Hesychius id nos docet: Ἀστράπτει δι' Ἅρματος. Ἀθηναῖοι, ὁπότε δι' Ἅρματος ἀστράψειεν, ἔπεμπον εἰς Δελφοὺς θεωροὺς, τοὺς λεγομένους Πυθιαστάς. *Fulgurat per Harma. Athenienses, cum per Harma fulgurasset, Theoros mittebant Delphos, quos dicebant Pythiastas.* Observabant autem ab ara Jovis τοῦ Ἀστραπαίου, Fulguritoris; inde, ut apparet, dicti, idque per trimestre totum, singulis mensibus per tres dies, ac totidem noctes. Eustathius, loco jam citato: Τὸ δὲ παροιμιῶδες, τὸ, Ὁπότ' ἂν ἀστράψῃ δι' Ἅρματος· ἤγουν, Ὀψέ ποτε,

καὶ

καὶ διὰ χρόνου ἀδήλου· τοῦ Ἀττικοῦ Ἅρματος μέμνηται, ἢ μᾶλλον τοῦ Βοιωτικοῦ. Φασὶ δὲ, ὡς ἀστραπὴν ἐσημειοῦντο κατά τινα χρησμὸν οἱ Πυθαϊσταὶ, βλέποντες ἐπὶ τὸ λεγόμενον Ἅρμα. καὶ, ὅτι ἤστραψεν, ἔπεμπον θυσίαν εἰς Δελφούς. ἐτήρουν δὲ ἐπὶ τρεῖς μῆνας, καὶ καθ' ἕκαστον μῆνα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ νύκτας, ἀπὸ τῆς ἐσχάρας τοῦ Ἀστραπαίου Διός. *Proverbiale vero hoc, Quum per Harma fulguraverit; sive, Sero aliquando, & incerto tempore: mentionem facit Harmatis Attici, sive potius Bœotici. Ajunt enim, fulgur observasse oraculi cujusdam monitu Pythaistas, in hoc Harma respicientes. Quum autem fulgurasset; sacrificium mittebant Delphos. Observabant autem per tres menses, & singulis mensibus dies tres, ac noctes totidem, ab ara Jovis Fulguritoris.* Erat vero ea ara in muro, inter templa Apollinis Pythii, & Jovis Olympii. Strabo, lib. IX. Καὶ τὸ Ἅρμα, τῆς Ταναγρικῆς κώμη ἔρημος, περὶ Μυκαληττόν, ἀπὸ τοῦ Ἀμφιαράου ἅρματος λαβοῦσα τοὔνομα, ἑτέρα οὖσα τοῦ Ἅρματος τοῦ κατὰ τὴν Ἀττικήν. Ἐνταῦθα δὲ ἡ παροιμία τὴν ἀρχὴν ἔσχεν, ἡ λέγουσα, Ὁπότε δι' Ἅρματος ἀστράψῃ· ἀστραπήν τινα σημειουμένων κατὰ χρησμὸν τῶν λεγομένων Πυθαϊστῶν, βλεπόντων ὡς ἐπὶ τὸ Ἅρμα, καὶ τότε πεμπόντων τὴν θυσίαν εἰς Δελφοὺς, ὅταν ἀστράψαντα ἴδωσιν. ἐτήρουν δὲ ἐπὶ τρεῖς μῆνας, καθ' ἕκαστον μῆνα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ τρεῖς νύκτας, ἀπὸ τῆς ἐσχάρας τοῦ Ἀστραπαίου Διός. ἔστι δ' αὕτη ἐν τῷ τείχει, μεταξὺ τοῦ Πυθίου, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου. *Estque Harma, vicus Tanagricæ desertus, juxta Mycalettum; nomen habens ab Amphiarai curru, aliusque ab Harmate Atticæ: unde initium accepit proverbium, cum per Harma fulguraverit. Nam, qui Pythaistæ dicti, oraculi cujusdam jussu ad Harma respicientes, fulgur quoddam observabant. Quo conspecto, mittebant Delphos, qui sacra facerent. Observabant autem per tres menses, quovis mense triduum totum, & trinoctium, ab ara Jovis Fulguritoris; quæ est in muro, inter Pythii Apollinis, & Olympii Jovis fana.* Idem porro fulgur, etiam Διὰ Πυκνός, *Per Pnycem*, dicebatur. Hesychius alibi: Ἀστράψῃ διὰ Πυκνός· ἀντὶ τοῦ, δι' Ἅρματος. *Fulguraverit per Pnycem; pro eo, quod est, per Harma.* Denique, regio, a Parnethe ad Brauronem quæ excurreret, Διακρία dicebatur. Hesychius: Διακρία, ἡ ἀπὸ Πάρνηθος εἰς Βραυρῶνα. *Diacria, regio a Parnethe ad Brauronem.* Ita cum locum emendo; hodie enim longe corruptissime editur, ἀπὸ Πάρνηθος εἰς Βαβυλῶνα. *A Parnethe*

nethe ad Babylonem. Neque in tota Attica locus ullus fuit, Babylonis nomine dictus. Finiam hoc Caput, cum addidero, populum Πιθον, nomen suum accepisse, ob inventa illic dolia. Proclus, ad Hesiodi ἔργ. β'. Τὸν δὲ τῶν Πιθέων δῆμον διὰ τοῦτο οὕτως ὀνομάσαι, διότι τῶν Πίθων ἐπενοήσαντο τὴν πλάσιν. *Populum vero Pithensium ideo dictum, quod illic primum dolia fingere excogitarint.*

CAP. X.

Hymettus geminus; major unus, alter minor, & Ἄνυδρος appellatus. Prognosticon pluviæ quid Atheniensibus fuerit, item tempestatis acrioris. Nobilis sylva, marmore, melle; & existimatæ apes illic natæ, Erichthonii regis tempore. Flores quoque ibi multi; item thymus, & serpyllum: quod in hortos inde suos transferebant etiam ipsi Sicyonii. Antiphanis versus restituti. Auri ramenta illic delitere credita, quæ formicæ bellatrices custodirent. Eubuli locus emendatus. Simulacrum Jovis τοῦ Ὑμηττίου. *Ara Jovis* τοῦ Ὀμβρίου; *& altera Apollinis* τοῦ Προοψίου, *sive* Ὑμηττίου. *Minerva, Dea tutelaris.* Κύλλου Πήρα, *locus. Veneris templum, & fons; e quo, quæ bibissent fœminæ, si uterum ferrent, facile post enitebantur: quod si steriles autem essent, etiam concipiebant. Pelasgorum habitatio. Murus Urbis, ab hac parte lateritius.*

Ons Hymettus, geminus erat; unus major, alter minor, Ἄνυδρος dictus. In minoris cava parte, si conspecta esset nebula; aut æstate, si in vertice majoris, item latere, nubes alba; sive in minoris etiam, id prognosticon erat pluviæ ab Atheniensibus habitum. Theophrastus, de signis pluviæ: Ὑμηττὸς ἐλάττων, Ἄνυδρος

Ἄνυδρος καλούμενος, ἐὰν τῷ κοίλῳ νεφέλιον ἔχῃ, ὕδατος σημεῖον. καὶ, ἐὰν, ὁ μέγας Ὑμηττὸς, τοῦ θέρους λευκὰς ἔχῃ νεφέλας, ἄνωθεν & ἐκ πλαγίου, ὕδατος σημεῖον. καὶ, ἐὰν ὁ Ἄνυδρος Ὑμηττὸς λευκὰς ἔχῃ ἄνωθεν & ἐκ πλαγίου, ὕδωρ σημαίνει. *Hymettus minor, qui Anydrus appellatur si in cava parte nebulam habeat, aquæ signum est. Et si major æstate albas habeat nubes cum in summo, tum in latere, aquæ signum est. Item si Anydrus Hymettus albas habeat in fastigio; & in latere, aquam significat.* Quod si noctu etiam infra verticem nubes alba, & longa, cinxisset, aliquot dierum pluvia præsignificari credita. Idem Theophrastus, libro eodem, non multo post: Τῆς δὲ νυκτὸς ὅταν τὸν Ὑμηττὸν κάτωθεν τῶν ἄκρων νεφέλη διαζώσῃ λευκὴ, ἢ μακρὰ, ὕδωρ γίνεται, ὡς τὰ πολλὰ μετρίων ἡμερῶν. *Noctu cum Hymettum infra verticem nubes cingit alba, & longa, pluvia plerumque est per aliquot dies.* Si hieme ei nubes longa incubuisset, id prognosticon acrioris tempestatis habitum. Idem Theophrastus, lib. de signis tempestatis: : Καὶ, ἐὰν χειμῶνος ὄντος νεφέλη μακρὰ ἐπὶ τὸν Ὑμηττὸν ᾖ, χειμῶνος ἐπίτασιν σημαίνει. *Et; si hyberno tempore longa nebula in Hymettum incumbat, tempestatem acriorem præsignificat.* Sylva etiam nobilis erat, e qua trabes petebantur ædificiis. Inde Horatius, lib. II. Od. XVIII.

> *Non trabes Hymettiæ*
> *Premunt recisas ultima columnas*
> *Africa.* ———

Item marmore, e quo columnæ. Plinius, lib. XXXVI. cap. III. *Primus L. Crassus orator peregrini marmoris columnas habuit in eodem palatio, Hymettias; tamen nec plures sex, nec longiores duodenum pedum.* Strabo, lib. IX. Μάρμαρός δ' ἐστὶ τοῦ τε Ὑμηττίας, καὶ τοῦ Πεντελικῆς, κάλλιστα μέταλλα πλησίον τῆς πόλεως. *Marmor Hymettium, & Pentelicum, pulcerrimum effoditur prope Urbem.* Laudatissima quoque apum pascua. Pausanias, in Atticis: Καὶ Ὑμηττὸς, ὃς φύει νομὰς μελίτταις ἐπιτηδειοτάτας. *Et Hymettus, qui producit pabula apibus quam aptissima.* Itaque & mel illic optimum. Strabo, libro jam citato: Ὁ δὲ Ὑμηττὸς & μέλι ἄριστον ποιεῖ. *Et Hymettus mel optimum facit.* Diophanes, Geoponic. lib. XV. cap. VII. Ἄριστον μέλι, τὸ Ἀττικόν. καὶ τοῦ Ἀττικοῦ τὸ Ὑμήττειον. *Optimum mel, est Atticum; & inter Atticum, Hymettium.* Joannes Tzetzes, Var. Hist. Chil. VII. cap. XCIII.

Τῆς Ἀττικῆς τῶν Ἀθηνῶν ὁ Ὑμηττὸς τὸ ὄρος
Μέλι γεννᾷ τὸ κάλλιστον μελίτων τῶν ἁπάντων.
Athenarum in Attica mons Hymettus
Mel producit, inter mella omnia optimum.

Vide eundem iterum, Chil. XI. cap. CCCLXX. Solinus, Polyhist. cap. XIII. *Nec Atticos montes in partem tacebimus. Est Icarius, est Brylessus, est Lycabettus, est Ægialus; sed Hymetto meritissimo attribuitur principatus: quod, apprime florulentus, eximio mellis sapore, & externos omnes, & suos, vincit.* Martialis, lib. XIII. Epigr. CI. cujus inscriptio est, *Mel Atticum*:

Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti
Pallados a silvis nobile nectar apis.

Horatius, lib. II. Od. VI.

Ille terrarum mihi præter omnes
Angulus ridet, ubi non Hymetto
Mella decedunt. ———

Nonnus, Dionysiac. lib. XIII.

Οἱ λάχον Οἰνώνης γόνιμον πέδον, οἵ τε χαρίεντας
Γείτονας Ὑμήττοιο μελισσήεντας ἐπαύλους.
Qui sortiti fuerunt Oenones fertile solum, quique jugis
Vicina Hymetti apibus frequentata stabula.

Inde nimirum *Dulcis* dicitur Val. Flacco, lib. I.

——— *In dulcem reges dimittit Hymettum.*

Et Juvenali, Sat. XIII.

Chrysippus non dicet idem, nec mite Thaletis
Ingenium, dulcique senex vicinus Hymetto.

Hac de causa etiam mellatores illic admodum multi habitabant; qui mansere, quanquam vastatis Athenis. Synesius, ubi vastitatem Athenarum deplorat, Epist. CXXXV. Αἱ δὲ Ἀθῆναι πάλαι μὲν ἦν ἡ πόλις ἑστία σοφῶν· τὸ δὲ νῦν ἔχον, σεμνύνουσιν αὐτὰς οἱ μελιτουργοί. ταῦτ' ἄρα καὶ ἡ ξυνωρὶς τῶν σοφῶν Πλουταρχείων, οἳ τινες οὐ τῇ φήμῃ τῶν λόγων ἀγείρουσιν ἐν τοῖς θεάτροις τοὺς νέους, ἀλλὰ τοῖς ἐκ Ὑμηττοῦ σταμνίοις. *Athenæ urbs, olim quidem sapientum domicilium erat; ut nunc habet, mellatores eam honore afficiunt: idque biga sapientum Plutarcheorum,*

rum, qui non eruditionis famą juvenes in theatris congregant, sed mellis ex Hymetto urnis. Nonnulli illic apes natas memorabant, Erichthonii regis tempore. Columella, lib. IX. cap. II. *Sed ne illud quidem pertinet ad agricolas, quando, & in qua regione, primum natæ apes sint; utrum in Thessalia, sub Aristæo; an in insula Cea, ut scribit Euhemerus: an Erichthonii temporibus, in monte Hymetto, ut Euthronus.* Abundabat autem floribus. Ecce in citatis jam Solini verbis: *Apprime florulentus, eximio mellis sapore & externos omnes, & suos, vincit.* Valerius Flaccus, lib. V.

Florea per verni qualis juga duxit Hymetti.

Ovidius delicias ejus fuse describit, de Arte, lib. III.

Est prope purpureos colles florentis Hymetti
Fons sacer, & viridi cespite mollis humus.
Silva nemus non alta facit; tegit arbutus herbam,
Rosmaris, & laurus, nigraque myrtus olent.
Nec densum foliis buxum, fragilesque myricæ,
Nec tenues cytisi, cultaque pinus abest.
Lenibus impulsæ Zephyris, auraque salubri,
Tot generum frondes, herbaque summa tremit.

Et gleba universa felix. Apulejus, Milesia I. *Hymettos Attica, & Isthmos Ephyræa, & Tænaros Spartiaca, glebæ felices.* Ac maxime thymum proferebat, silphiumque. Eubulus Glauco, apud Pollucem, lib. VI. cap. X.

καὶ σίλφιον, θύμόν τε, τῶν Ὑμηἵων.

Ac silphium, thymumque, ex Hymettiis.

Ac de thymo, clare etiam Valerius Maximus, lib. I. cap. VI. *Apes non montem Hymettum, thymi flore redolentem; sed Musarum, Heliconios colles, omni genere doctrinæ virentes, Dearum instinctu depastæ.* Laudat quoque thymum Hymettium Antiphanes, apud Athenæum, lib. I. Sed versus sunt corruptissimi: Ἀντιφάνης δὲ,

Νάπυ κύπρου, καὶ Σκαμωνίας ὀπὸν,
Κάρδαμον Μιλήσιον, κρόμμυον Σαμοθρᾴκιον,
Καυλὸν ἐκ Καρχηδόνος, καὶ σίλφιον, θύμον Ὑμήττιον,
Ὀρίγανον Τενέδιον.———

Restituo:

Καὶ νάπυ Κύπριον, καὶ Σκαμμωνίας ὀπὸν,
Καὶ κάρδαμον Μιλήσιον, καὶ κρόμμυον
Σαμοθρᾳκικὸν, καὶ καυλὸν ἐκ Καρχηδόνος,
Καὶ σίλφιον, θύμον τε, τῶν Ὑμηττίων,
Ὀρίγανον Τενέδιον.———

Et sinapi Cypri, & Scamoniæ succum,
Et nasturtium Milesium, & cepa
Samothraciæ, & caulis e Carthagine,
Et silphium, thymumque, ex Hymettiis,
Origanum Tenedium.———

Sunt illi ipsi Eubuli versus, quos e Glauco ejus profert Jul. Pollux, lib. VI. cap. X. Athenæus, delinquente heic memoria, pro Eubulo Antiphanem laudat; & librarii versus Comici pessime sane habuerunt. Ut vero Valerius Maximus, *Hymettum thymi flore redolentem*, ita *Olentem* Statius simpliciter dixit, Theb. lib. XII.

Venit atrox Alaeus, & olentis arator Hymetti.

Propter thymum autem, e quo partim mel suum petebant apes, musca ei nulla insidere solita. Joannes Tzetzes, Var. Hist. Chil. VII. cap. XCIII.

Μυῖα οὐκ ἐπικάθηται μέλιτι Ὑμηττίῳ,
Ἐκ θύμου γὰρ αἱ μέλισσαι τοῦτο κηροπηγοῦσι.

Musca non insidet melli Hymettio,
Quia hoc e thymo apes in favis faciunt.

Theodorus Metochita, Hist. lib. I. Τῷ μυῖαν Ἀττικῷ μέλιτι μὴ ἐπικαθῆσθαι φασί. θύμοις γὰρ καὶ τὴν Ἀττικὴν κομῶσαν ἔστι θεάσασθαι, οἷς ἐφιζάνουσιν Ἀττικαὶ συχνότερον μέλισσαι· Ἐντεῦθεν καὶ δριμύτερον τὸ μέλι ἔχει τὴν ὄσφρησιν. διὸ, καθάπερ ἱερῷ τινὶ, Ἀττικῷ μυῖα οὐκ ἐπικάθηται μέλιτι, περιβομβοῦσα δὲ, ὅμως ἀπείργεται Ἀττικῆς μελίσσης πόνους λῃΐζεσθαι. *Muscam ajunt Attico melli non insidere. Thymo enim florentem Atticam est videre, cui ut plurimum apes Atticæ insident; unde & mel acriorem odorem habet: qua de causa musca quoque melli Attico,*

veluti

veluti sacro, minime insidet. Circumstrepit quidem, tamen apis Attica opera populari prohibetur. Quin serpyllum etiam ibi plurimum erat; & Athenienses inde, ac Sicyonii, transferebant. Theophrastus, Hist. Plant. lib. VI. cap. VII. καὶ γὰρ ἕρπυλλός ἐστιν ἄγριος· ὃν κομίζοντες ἐκ τῶν ὀρῶν φυτεύουσι καὶ ἐν Σικυῶνι, καὶ Ἀθήνησιν, ἐκ τοῦ Ὑμηττοῦ. *Est enim & serpyllum agreste; quod ex montibus petitum plantant partim Sicyone, partim Athenis, ex Hymetto.* Quem locum respexit Athenæus, lib. XV. Τῆς δὲ ἑρπύλλου, φησὶ Θεόφραστος, τὴν ἄγριον κομίζοντες ἐκ τῶν ὀρῶν, φυτεύουσιν ἐν Σικυῶνι, καὶ Ἀθήνησιν, ἐκ τοῦ Ὑμηττοῦ. *Ex serpyllo vero agreste, uti auctor Theophrastus, ex montibus adferentes, plantant Sicyone, & Athenis ex Hymetto.* Præterea mugil quoque Hymettius laudabatur. Athenæus, ex Antiphanis Cyclope, lib. VII. Ἀντιφάνης, ἐν Κύκλωπι, ὑπερακοντίζων τὸν πένθον Ἀρχέστρατον, φησίν·

Ἔστω δ' ἡμῖν κέστρευς Ὑμήττιος.———

Antiphanes, in Cyclope, exsuperant lurconem Archestratum; inquit:

Sit nobis mugil Hymettius.———

Olim quoque Athenienses, accepta fama, auri heic ramenta esse, quæ formicæ bellatrices custodirent, cum armis egressi contra Hymettios, ubi frustra sese esse intelligerent, revertentes; alter alteri per irrisum, Σὺ δὲ ᾤου χρυσοχοήσειν, inquiebant. Et proverbii illud vicem post obtinuit; usurpari in illos solitum, qui divitias alicunde temere aliquas speravissent. Narrat Harpocration, in χρυσοχοεῖν, istis verbis: Ἔπεσέ τις φήμη ποτὲ εἰς τὸ πλῆθος τῶν Ἀθηναίων, ὡς ἐν Ὑμηττῷ χρυσοῦ ψῆγμα πολὺ φανείη, καὶ φυλάττοιτο ὑπὸ τῶν μαχίμων μυρμήκων· οἱ δὲ, ἀναλαμβάνοντες τὰ ὅπλα, ἐξῄεσαν ἐπ' αὐτούς. ἄπρακτοι δ' ὑποστρέψαντες, καὶ μάτην κεκακοπαθηκότες, ἔσκωπτον ἀλλήλους, λέγοντες· σὺ δὲ ᾤου χρυσοχοήσειν; ὅπερ δηλοῖ, σὺ δὲ ᾤου, ψῆγμα πολὺ συλλέξας, καὶ χρυσοχοήσας, πλουτήσειν; *Olim rumor quidam in vulgus Atheniensium percrebuit, in Hymetto multa auri ramenta conspecta fuisse, eaque a formicis pugnacibus custodiri. Qua de causa, cum correptis illi armis contra eos excurrissent, & infecta re redirent, frustra mala multa passi, sese mutuo deridebant, inquientes; Tu putabas aurum te fusurum esse? id est, Tu te existimabas, collecto multo*

multo auri ramento, eoque fuso, divitem futurum esse? Habes historiam totidem verbis apud Suidam, & Apostolium. Atque hinc irridet Athenienses Eubulus Comicus, in Glauco; apud eundem Harpocrationem, in citato statim loco:

Ἡμεῖς ποτ' ἄνδρας Κεκροπίδας ἐπείσαμεν
Λαβόντας εἰς Ὑμηττὸν ἐξελθεῖν ὅπλα,
Καὶ σὺ ἐπὶ μύρμηκας ἡμερῶν τριῶν,
Ὡς χρυσοτοκοῦντος ψήγματος πεφιλωτος.

Nos olim viris Cecropidis persuasimus,
Ut, arma capientes, in Hymettum exirent,
Et tu in formicas trium dierum,
Tanquam ex auro ramento conspecto.

Sed tertio certe versu mendum est. Dicam, quod res est. Athenienses, contra formicas Hymettias profecti, aurum illis erepturi, arma, cibumque, in tres dies suffecturum, assumpsere. Ergo rescribendum omnino:

Καὶ σῖτ' ἐπὶ μύρμηκας ἡμερῶν τριῶν.

Et cibum in formicas trium dierum.

Visebatur porro ibidem simulacrum Jovis, τοῦ Ὑμηττίου cognomento; & aræ duæ: una, Jovis τοῦ Ὀμβρίου; altera, Apollinis τοῦ Προοψίου. Pausanias, in Atticis: Ἀθηναίοις δὲ τὰ ὄρη καὶ θεῶν ἀγάλματα ἔχει. Πεντελῆσι μὲν, Ἀθηνᾶς· ἐν Ὑμηττῷ δὲ, ἄγαλμά ἐστιν Ὑμηττίου Διός, βωμοὶ δὲ καὶ Ὀμβρίου Διὸς, καὶ Ἀπόλλωνός εἰσι Προοψίου. *Apud Athenienses etiam montes simulacra Deorum habent. Pentele, Minervæ; in Hymetto, signum Jovis est Hymettii: sunt & aræ, Jovis Ombrii, & Apollinis Proopsii.* Sed Proopsium Apollinem, Hymettium Hesychius vocare videtur, qui Hymettii quoque Jovis mentionem nobis facit: Ὑμήττιος Ἀπόλλων, ὁ ἐν Ὑμηττῷ τιμώμενος. Ὑμήττιος Ζεύς, παρὰ Ἀττικοῖς. *Hymettius Apollo, qui in Hymetto colebatur. Hymettius Jupiter, apud Atticos.* De Jovis ara, in Hymetto monte structa, Etymologici quoque Auctor, in Ἐπάκριος Ζεύς. Ἐπ' ἄκρας γὰρ τῶν ὀρῶν ἱδρύοντο βωμοὺς τῷ Διΐ, οἷον τοῦ Ὑμηττοῦ. *In summo montium, ut Hymetti, aras Jovi exstruxerunt.* Ac Minervæ quoque illi, uti Urbis, Atticæque, universæ speciatim Dea tutelaris erat. Sidonius, Carm. IX.

Non

Non Divos, specialibus faventes
Agris, urbibus, insulisve, canto;
Saturnum Latio, Jovemque Cretæ,
Junonemque Samo, Rhodoque Solem,
Ennæ Persephonem, Minervam Hymetto.

Juxta Hymettum locus erat, κύλλου πήρα appellatus; in quo Veneris templum, & fons: e quo, quæ bibissent fœminæ, uterum ferentes, faciles postea partus habebant: quæque steriles, etiam fœcundæ fiebant. Suidas: κύλλου πήραν. ἡ Πήρα χωρίον πρὸς τῷ Ὑμηττῷ, ἐν ᾧ ἱερὸν Ἀφροδίτης, καὶ κρήνη· ἐξ ἧς αἱ πιοῦσαι, εὐτοκοῦσι· καὶ αἱ ἄγονοι, γόνιμοι γίνονται. *Cylli Peram. Pera, locus est prope Hymettum; in quo Veneris templum, & fons: ex quo fœminæ quæ bibissent, faciles partus habebant: quæque steriles essent, fœcundæ fiebant.* Meminit in partem, de sterilibus, Appendix Vaticana Proverbiorum viri insignis, Andreæ Schotti; Cent. II. Proverb. XXXVIII. Fontis mentio exstat etiam apud Ovidium, in citato ante loco:

Est prope purpureos colles florentis Hymetti
Fons sacer.———

Olim autem hic Pelasgis assignata habitatio, pro mercede impensæ operæ instruendo Arcis muro. Observare est apud Herodotum, lib. VI. Ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώρην, τὴν σφίσι αὐτοῖσι, ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν ἐοῦσαν, (de Pelasgis ejectis loquitur,) ἔδοσαν οἰκῆσαι, μισθὸν τοῦ τείχεος, τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολιν κοτε ἐληλαμένου. *Cum viderent Athenienses regionem, quæ sub Hymetto erat; quam dederunt illis (Pelasgis) habitandam, mercedem muri circum arcem ducti:* Ἐξέβαλον τοὺς μὲν Πελασγοὺς εἰς Ἀθήνας, ἀφ᾽ ὧν ἐκλήθη μέρος τι τῆς Πόλεως Πελασγικόν. ᾤκησαν δὲ ὑπὸ τῷ Ὑμηττῷ. *Pelasgos ejectos Athenas compulerunt; de quibus & pars quædam Urbis dicta est Pelasgicum. Habitarunt vero sub Hymetto.* Et murus Urbis, qua Hymettum spectabat, lateritius erat. Vitruvius, lib. II. *Nonnullis civitatibus publica opera, & privatas domos, etiam regias, e latere structas licet videre; & primum Athenis murum, qui spectat ad Hymettum montem.* Plinius, lib. XXXV. cap. XIV. *Græci, præterquam ubi e silice fieri poterat structura, parietes lateritios prætulere; sunt enim æterni, si ad perpendiculum fiant: ideo & ad publica opera, & regias domos, adduntur. Sic struxere murum Athenis, qui ad Hymettum montem spectat.*

CAP. XI.

Populi aliquot, nunc primum indicati. Gorgyne. Eretria. Histiæa. Coloniæ duæ Atheniensium. Io. Cycala. Cyrtiadæ. Colypes. Leccum. Oenæ. Otrynenses. Gobiones laudati. Placiadæ. Suidæ, & Phavorini, error. Philippidæ Λακιάδαι. Salamis; ab Ajacis filiis tradita Atheniensibus, & tunc item inter populos ascita: frumentaque illic prius maturescere solita. Chastienses.

Unc promiscue populos aliquot indicabo; nondum mihi observatos; cum de iis librum singularem ederem. Erat itaque & ΓΟΡΓΥΝΗ, *Gorgyne*, maleficentia infamis. Suidas: Γοργύνη, δεσμωτήριον ὑπόγειον, ἢ ἀπὸ δήμου τῆς Ἀττικῆς κακοπραγμονος. *Gorgyne, carcer subterraneus. Vel a populo Atticæ malefico.* ΕΡΕΤΡΙΑ. *Eretria.* Meminit ejus Strabo, cum ait, in coloniam missum Eretriam Eubœæ, lib.x. Ἔνιοι δ' ὑπ' Ἀθηναίων ἀποικισθῆναι φασὶ τὴν Ἱστιαίαν, ἀπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἱστιαιέων· ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ Ἐρετριέων, τὴν Ἐρέτριαν. *Quidam ab Atheniensibus coloniam huc deductam tradunt, a populo Histiaensium; ut Eretriam, ab Eretriensium.* ΙΣΤΙΑΙΑ. *Histiæa.* Strabo, loco jam citato, ubi Oreum in coloniam populum hunc missum ait: Ἔνιοι δ' ὑπ' Ἀθηναίων ἀποικισθῆναι φασὶ τὴν Ἱστιαίαν, ἀπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἱστιαιέων· ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ Ἐρετριέων, τὴν Ἐρέτριαν. Θεόπομπος δέ φησι, Περικλέους χειρωμένου τὴν Εὔβοιαν, τοὺς Ἱστιαιεῖς καθ' ὁμολογίας εἰς Μακεδονίαν μεταστῆναι· δισχιλίους δ', ἐξ Ἀθηναίων ἐλθόντας, τὸν Ὠρεὸν οἰκῆσαι, δῆμον ὄντα πρότερον τῶν Ἱστιαιέων. *Quidam ab Atheniensibus coloniam huc deductam tradunt, a populo Histiaensium; ut Eretriam, ab Eretriensium. Theopompus vero auctor est, postquam Eubœam Pericles subegisset, Histiaenses ex pacto in Macedoniam concessisse; duo autem Atheniensium millia Oreum in coloniam ivisse, qui antea populus Histiaensis exstitissent.* Plutarchus, in Pericle: Ἱστιαιεῖς δὲ πάντας ἀναστήσας ἐκ τῆς χώρας, Ἀθηναίους μόνους κατῴκισε. *Histiaensibus omnibus e regione ejectis, Athenienses solos in coloniam deduxit.* Mentio etiam hujus populi est apud Demosthenem, Orat. in Lacritum: Πρὸς τοῖσδε ἐμαρτύρησαν Ἀρχενομίδης Μνησωνίδου Ἀχαρνεύς, Σώστρατος Φιλίππου Ἱστιαιόθεν. *Præter hos testa-*

testatus est etiam Achrades Mnesonidis Acharnensis, Sostratus Philippi Histiaeensis, ΙΩ. *Io.* Hujus mentionem invenio apud Scholiasten Aristophanis, Ranis: Σύνηθές τι οὐχ οὕτω λέγειν ἐπὶ θεῶν, οὐκ Μελίτης· ἀλλ'. ὁ ἐν Μελίτῃ· ὡς καὶ, Ζεὺς ἐν Ὀλυμπίᾳ· ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων, ἐκ Μελίτης, ἐξ Ἰοῦς, ἐκ Κολωνῶν. *Neque usitatum est sic dicere de Diis, Ex Melita; sed, in Melita, uti etiam, Jupiter in Olympia: de hominibus vero; ex Melita, ex Ione, e Colonis.* Nisi quis legendum censeat; ἐκ Μελίτης, ἐξ Οἴου. *Ex Melita, ex Oeo.* Quod & ipse rectius puto. de Oeo vero populo, vide in Οἶον. ΚΥΚΑΛΑ. *Cycala.* Hesychius: Κύκαλα, δῆμος τῆς Αἰαντίδος φυλῆς. *Cycala, populus tribus Ajacidis.* ΚΥΡΤΙΑΔΑΙ. *Cyrtiadae.* Hesychius: Κυρτιάδαι, δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς· *Cyrtiadae, populus Acamantidis tribus.* ΚΩΛΥΠΕΣ. *Colypes.* Suidas: Κώλυπες, δῆμος τῆς Αἰγηΐδος, *Colypes, populus Aegeidis.* ΛΕΚΚΟΝ. *Leccum.* Hesychius: Λέκκον, δῆμος Ἀντιοχίδος φυλῆς. *Leccum, populus Antiochidis tribus.* ΟΙΝΑΙ. *Oenae.* Hesychius: Οἶναι, οἱ μὲν, τῆς Ἀτταλίας· οἱ δὲ, τῆς Πτολεμαΐδος φυλῆς εἶναι. *Oenae, quidam ajunt, esse tribus Attaliae; alii vero, Ptolemaidis.* Popularis Οἰναῖος dictus. Inscriptio Vetus: ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΟΣ ΕΚ ΜΥΡΡΙΝΟΥΝΤΗΣ ΞΕΝΟΦΙΛΟΣ ΟΙΝΑΙΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ. Ita legendum; male editur, ΞΕΝΟΦΙΛΟΣ ΘΙΝΑΙΟΣ. Et ad hos proverbium pertinet, Οἰναῖοι τὴν χαράδραν, de iis, qui sibi ipsi malum aliquod arcessebant. Meminere Hesychius, Tarrhaeus, Suidas, Zenobius, item Apostolius. ΟΤΡΥΝΕΙΣ. *Otrynenses.* Demosthenes, Orat. in Leocharem: Τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, γίνονται Εὐθυμάχῳ τῷ Ὀτρυνεῖ υἱεῖς τρεῖς, Μειδυλλίδης, καὶ Ἄρχιππος, καὶ Ἀρχιάδης. *Initio enim, Judices, Euthymacho Otrynensi nati sunt filii tres, Midyllides, & Archippus, & Archiades.* Et eorum illic nomen passim occurrit. Ac laudantur gobiones Otrynenses ab Antiphane, in Timone, apud Athenaeum, lib. VII. Ἀντιφάνης δ' ἐν Τίμωνι ἐπαινῶν τοὺς κωβιοὺς, καὶ ὁπόθεν εἰσὶ κάλλιστοι, δηλοῖ διὰ τούτων·

Ἡμῖν δὲ τοῖς θνητοῖς ἐπελάμβανε κωβιούς·
Ὡς προσβαλεῖν δ' ἐκέλευσε τὸν τοιχωρύχον
Τὸν ἰχθυοπώλην, προσέθηκε, φησί, σοι
Τὸν δῆμον αὐτῶν· εἰσὶ γὰρ Φαληρικοί·
Ἄλλοι δ' ἐπώλουν, ὡς ἔοικ' Ὀτρυνικούς.

Antiphanes vero in Timone laudans gobios, & unde optimi advehantur, significat his verbis:

Nobis vero mortalibus emi gobios.
Ut vero adjicere jussi vecticularium
Piscium venditorem; appono, inquit, tibi
Illorum populum: sunt enim Phalerici.
Alii vero, ut videtur, vendebant Otrynenses.

Ubi non recte interpres doctus Ὀτρυνικοὺς vertit *Alienigenas*; cum deberet, *Otrynenses*. ΠΛΑΚΙΑΔΑΙ. *Placiadæ.* Suidas: Πλακιάδαι, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα ῥαφανίδες μεγάλαι γίγνονται. *Placidæ, populus Atticæ, ubi magni raphani nascuntur.* Verum insigniter errat Suidas; atque magis Phavorinus, apud quem est Πλακλιάδαι. Dicam erroris veram causam. Deprehensis adulterio per posticum raphani impingebantur; qui, quia magni apud Laciadas nascebantur, adversum adulteros ii implorari soliti, ut ostendo in libro *De Populis Atticæ*, in Λακιάδαι. Itaque in exemplari, quo tunc Suidas usus fuit, sive is, quem ille exscripsit, pro vulgato ὦ Λακιάδαι, depravate sine dubio scriptum fuerit πλακιάδαι: idque mendum, haud animadversum, Suidam in errorem induxit. Ac, quod ad Laciadas attinet, præter ea, quæ in libro singulari indicavi, hoc sciendum, Philippidis etiam Comici fuisse fabulam, quæ inscripta Λακιάδαι: & citari a Polluce, lib. X. cap. VII. ΣΑΛΑΜΙΣ. *Salamis.* Hæc olim quidem inter populos Atticæ non fuit, sed Athenienses postea adsciverunt. Philostratus Heroicis, in Ajace Telamonio: Ἠττίκιζέ τε, ἅτε οἶμαι, Σαλαμῖνα οἰκῶν, ἣν Ἀθηναῖοι δῆμον πεποίηνται. *Atticissabat etiam, quippe, ut arbitror, Salaminem habitans, quam Athenienses populum fecerunt.* Factum autem id sine dubio, cum Atheniensibus eam Ajacis filii, Phylæus, & Eurysaces, tradiderunt; uti auctor est Plutarchus, in Solone. Itaque inter Atticæ populos etiam commemoratur apud Statium, Theb. lib. XII.

Hos Salamis populos, illos Cerealis Eleusis
Horrida suspensis ad prælia misit aratris.

Illic autem sata prius, quam in Attica, maturescere credebantur: qua de re videndus tibi Theophrastus, Hist. Plant. lib. VIII. cap. III. ΧΑΣΤΙΕΙΣ. *Chastienses.* Hesychius: Χαστιᾶ, τὸν ἀπὸ δήμου. Χαστιεῖς δὲ, δῆμος. Χαστιεῖς, ὄνομα δήμου. *Chastiensem, qui e populo; Chastienses enim, populus. Chastienses, nomen populi.*

F I N I S.

RERUM

R E R U M

VERBORUMQUE

maxime memorabilium

I N D E X,

in quo

Numerus Capita designat.

A.

C.

D.

E.

F.

G.

H. Ἀρ-

S. *Scom-*

S.

T.

V.

X.

AUCTORUM

Qui heic

Citantur, Illuſtrantur, Emendantur,

INDEX.

Mar-

INDEX AUCTORUM.

FINIS.

AU-

AUCTORES

Qui heic emendantur, aut errare indicantur.

Numerus Capita designat.

F I N I S.

